

April 2020

KOŠARICA MEST

Fotokopiranje in razmnoževanje po delih in/ali v celoti je prepovedano brez predhodnega pisanega dovoljenja Projektne skupine za koordinacijo priprav in izvedbe predsedovanja RS Svetu EU.

KAZALO VSEBINE

UVOD1

1	ALPSKA SLOVENIJA.....	2
1.1	BLED Z OKOLICO.....	2
1.1.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	2
1.1.2	Kulturni program	2
1.1.3	Promocijski program.....	2
1.1.4	Gospodarsko-znanstveni program	2
1.2	JEZERSKO	3
1.2.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	3
1.2.2	Promocijski program.....	3
1.3	RADOVLJICA Z OKOLICO.....	3
1.3.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	3
1.3.2	Kulturni program	4
1.3.3	Promocijski program.....	5
1.3.4	Gospodarsko-znanstveni program	7
1.4	KRANJ Z OKOLICO	8
1.4.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	8
1.4.2	Promocijski program.....	8
1.4.3	Gastronomija.....	9
1.4.4	Kulturni program	9
1.4.5	Gospodarsko-znanstveni program	11
1.4.6	Dodatna ponudba.....	11
1.5	TRŽIČ.....	12
1.5.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	12
1.5.2	Kulturni program	13
1.5.3	Promocijski program.....	13
1.5.4	Gospodarsko-znanstveni program	15
1.6	IDRIJA.....	15
1.6.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	15
1.6.2	Kulturni program	16

1.6.3	Promocijski program	17
1.6.4	Gospodarsko-znanstveni program	18
1.7	ZREČE Z OKOLICO	19
1.7.1	Promocijski program	19
1.8	MOZIRJE Z OKOLICO	19
1.8.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	19
1.8.2	Promocijski program	21
1.8.3	Kulturni program	22
1.8.4	Gospodarsko-znanstveni program	22
1.9	SOLČAVA Z OKOLICO	22
1.9.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	22
1.9.2	Promocijski program	24
1.9.3	Kulturni program	25
1.9.4	Gospodarsko-znanstveni program	25
1.10	MARIBOR	26
1.10.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	26
1.10.2	Promocijski program	27
1.10.3	Kulturni program	30
1.10.4	Gospodarsko-znanstveni program	31
1.11	HOČE - SLIVNICA	31
1.11.1	Promocijski program	31
1.12	RADLJE OB DRAVI.....	33
1.12.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	33
1.13	KUNGOTA	34
1.13.1	Promocijski program:	34
1.13.2	Gospodarsko znanstveni program:.....	34
2	MEDITERANSKA SLOVENIJA	36
2.1	POSTOJNA Z OKOLICO.....	36
2.1.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	36
2.1.2	Kulturni program	36
2.1.3	Promocijski program	36
2.1.4	Gospodarsko znanstveni program.....	37
2.2	NOVA GORICA IN GORIŠKA BRDA Z OKOLICO	37

2.2.1	Kulturni program	37	3.3.3	Promocijski program	62
2.2.2	Promocijski program.....	37	3.3.4	Gospodarsko-znanstveni program	63
2.2.3	Gospodarsko znanstveni program.....	38	3.4	KOČEVJE	63
2.3	TOLMIN, KOBARID Z OKOLICO	40	3.4.1	Promocijski program	63
2.3.1	Promocijski program.....	40	3.4.2	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	65
2.3.2	Gospodarsko znanstveni program	40	3.4.3	Gospodarsko-znanstveni program	65
2.4	VIPAVA Z OKOLICO.....	40	3.5	IVANČNA GORICA.....	65
2.4.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	40	3.5.1	Promocijski program	65
2.4.2	Kulturni program	42	3.5.2	Kulturni program	66
2.4.3	Promocijski program.....	42	3.5.3	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	67
2.5	SEŽANA Z OKOLICO	43	4	TERMALNA PANONSKA SLOVENIJA	68
2.5.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	43	4.1	MORAVSKE TOPLICE IN RADENCI Z OKOLICO	68
2.5.2	Promocijski program.....	44	4.1.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	68
2.5.3	Kulturni program	46	4.1.2	Kulturni program	68
2.5.4	Gospodarsko znanstveni program.....	46	4.1.3	Promocijski program	69
2.6	PIRAN, PORTOROŽ, STRUNJAN Z OKOLICO	46	4.1.4	Gospodarsko-znanstveni program	71
2.6.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	46	4.1.5	Druge vsebine programov	71
2.6.2	Kulturni program	48	4.2	LENDAVA.....	73
2.6.3	Promocijski program.....	50	4.2.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	73
2.6.4	Gospodarsko znanstveni program	52	4.2.2	Kulturni program	73
2.7	KOPER Z OKOLICO	52	4.2.3	Promocijski program	73
2.7.1	Promocijski program.....	52	4.3	RAZKRIŽJE	74
3	LJUBLJANA IN OSREDNJA SLOVENIJA	54	4.3.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	74
3.1	LJUBLJANA Z OKOLICO	54	4.3.2	Kulturni program	75
3.1.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	54	4.3.3	Promocijski program	75
3.1.2	Kulturni program	56	4.3.4	Gospodarsko-znanstveni program	76
3.1.3	Promocijski program.....	56	4.4	ORMOŽ.....	76
3.1.4	Gospodarsko-znanstveni program	59	4.4.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	76
3.2	LITIJA.....	59	4.4.2	Kulturni program	77
3.2.1	Kulturni in Promocijski program	59	4.4.3	Promocijski program	78
3.3	KAMNIK.....	61	4.4.4	Gospodarsko-znanstveni program	78
3.3.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	61	4.5	GRAD	78
3.3.2	Kulturni program	61	4.5.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	78

4.5.2	Promocijski program.....	79	4.15	CELJE.....	91
4.6	MURSKA SOBOTA.....	79	4.15.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	91
4.6.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	79	4.15.2	Kulturni program	92
4.6.2	Kulturni program	80	4.15.3	Promocijski program	92
4.6.3	Promocijski program.....	80	4.15.4	Gospodarsko-znanstveni program	93
4.6.4	Gospodarsko-znanstveni program	81	4.16	ŽALEC Z OKOLICO	95
4.7	PTUJ.....	82	4.16.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	96
4.7.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	82	4.16.2	Promocijski program	96
4.7.2	Kulturni program	83	4.17	VELENJE.....	99
4.7.3	Promocijski program.....	83	4.17.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	99
4.7.4	Gospodarsko-znanstveni program	83	4.17.2	Kulturni program	100
4.8	LJUTOMER.....	84	4.17.3	Promocijski program	101
4.8.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	84	4.17.4	Gospodarsko-znanstveni program	101
4.8.2	Kulturni program	85	4.18	SEVNICA Z OKOLICO	102
4.8.3	Promocijski program.....	85	4.18.1	Promocijski program	102
4.8.4	Gospodarsko-znanstveni program	85	4.18.2	Gospodarsko-znanstveni program.....	102
4.9	PODČETRTEK.....	86	4.19	LAŠKO IN RIMSKE TOPLICE Z OKOLICO	103
4.9.1	Promocijski program.....	86	4.19.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	103
4.10	ROGATEC	86	4.19.2	Kulturni program	104
4.10.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	86	4.19.3	Promocijski program	105
4.10.2	Kulturni program	87	4.19.4	Gospodarsko-znanstveni program	105
4.11	ROGAŠKA SLATINA Z OKOLICO	88	4.20	RADEČE.....	105
4.11.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	88	4.20.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	105
4.11.2	Kulturni program	88	4.20.2	Kulturni program	105
4.11.3	Promocijski program.....	88	4.20.3	Promocijski program	105
4.11.4	Gospodarsko-znanstveni program	89	4.20.4	Gospodarsko-znanstveni program	106
4.12	ŠMARJE PRI JELŠAH.....	89	4.21	HRASTNIK	106
4.12.1	Promocijski program.....	89	4.21.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	106
4.13	ŠENTJUR	89	4.21.2	Kulturni program	106
4.13.1	Promocijski program.....	89	4.21.3	Promocijski program	106
4.14	SLOVENSKE KONJICE.....	90	4.21.4	Gospodarsko-znanstveni program	106
4.14.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	90	4.22	TRBOVLJE.....	106
4.14.2	Promocijski program.....	90	4.22.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti.....	106

4.22.2	Kulturni program	106
4.22.3	Promocijski program.....	106
4.22.4	Gospodarsko-znanstveni program	106
4.23	VOJNIK.....	107
4.23.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	107
4.23.2	Kulturni program	107
4.24	KRŠKO	107
4.24.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	107
4.24.2	Promocijski program.....	108
4.24.3	Kulturni program	108
4.24.4	Gospodarsko-znanstveni program	109
4.25	BREŽICE Z OKOLICO	109
4.25.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	110
4.25.2	Promocijski program.....	110
4.25.3	Kulturni program	110
4.25.4	Gospodarsko-znanstveni program	111
4.26	KOSTANJEVICA NA KRKI.....	111
4.26.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	111
4.26.2	Promocijski program.....	111
4.26.3	Kulturni program	111
4.26.4	Gospodarsko-znanstveni program	111
4.27	BISTRICA OB SOTLI.....	111
4.27.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	111
4.27.2	Promocijski program.....	112
4.27.3	Kulturni program	112
4.28	NOVO MESTO Z OKOLICO	112
4.28.1	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	112
4.28.2	Promocijski program.....	117
4.28.3	Kulturni program	121
4.28.4	Gospodarsko-znanstveni program	126
4.29	VELIKE LAŠČE.....	130
4.29.1	Promocijski program.....	130

KAZALO SLIK

Slika 1: Blejski otok, foto: Franci Ferjan, STO.....	2
Slika 2: Jezersko, foto: Vila Planink.....	3
Slika 3: Linhartov trg, Radovljica, foto: Miran Kambič	4
Slika 4: Kanjon reke Kokre, foto: Damjana Kocjanc.....	8
Slika 5: Kranj, foto: Zavod za turizem in kulturo Kranj	10
Slika 6: Dovžanova Soteska, foto: Ciril Jazbec.....	12
Slika 7: Greben Košute, foto: Gašper Golmajer	14
Slika 8: Divje jezero, foto: Cirila Kacin	16
Slika 9: Jezero Golte, foto: Tomo Jeseničnik.....	19
Slika 10: Logarska Dolina, foto: Tomo Jeseničnik	24
Slika 11: Stara trta, foto: Domen Groegl, STO	26
Slika 12: Festival Lent, foto: Arhiv, Narodni Dom	30
Slika 13: Sončni vzhod na Pohorju, foto: Marko Pigac	32
Slika 14: Vodni park, Radlje ob Dravi, foto: Objem narave d.o.o.	33
Slika 15: Postojnska Jama, foto: Postojnska Jama	36
Slika 16: Goriška Brda, foto: Michael Matti, STO.....	38
Slika 17: Domačija Medot, foto:Matic Grmek.....	39
Slika 18: Dvorec Zemono, foto: Mateja Ferjančič	41
Slika 19: Dvorec Zemono, foto: Jan Skočaj.....	43
Slika 20: Šumeča Jama, foto: Borut Lozej.....	44
Slika 21: Kraška kulinarika, foto: Jošt Gantar	45
Slika 22: Piran, foto: Jaka Ivančič.....	48
Slika 23: Hrastovlje, foto: Jaka Ivančič, STO	51
Slika 24:Kulinarična tura, foto: Jaka Ivančič.....	52
Slika 25: Ljubljansko barje, foto: Dražen Štader, Produkcija Studio.....	54
Slika 26: Kamniška Bistrica, foto: Boštjan Peterka.....	55
Slika 27: Koncert Levstikov trg, foto: D. Wedam.....	56
Slika 28: Trnovski most, foto: Nea Culpa	58

Slika 29: Kopa velikanka, foto: TIC Litija	60
Slika 30: Velika Planina, foto. Jaka Ivančič.....	61
Slika 31: Kočevsko, foto: Jošt Gantar	64
Slika 32: Čebelnjak Kranjske čebele, foto TIC Ivančna Gorica	66
Slika 33: Spust s kajakom po Krki, foto: TIC ivančna Gorica.....	67
Slika 34: Goričko, foto: Jure Banfi.....	68
Slika 35: Pri Momi, foto: Arhiv Kubico Domino	70
Slika 36: Dobrote Prekmurja, foto: Jošt Gantar, STO.....	73
Slika 37: Razkrižje, foto: Občina Razkrižje.....	74
Slika 38: Trta, foto: Andrej Tarfila, STO	77
Slika 39: Med zelenimi griči, v naselju Grad, se bohota graščina, foto: Arhiv Občine Grad...	78
Slika 40: Expanso, foto: Jan Zajc	80
Slika 41: Ptuj, foto: Mankica Kranjec	82
Slika 42: Vino in kulinarika, foto: Makica Kranjec	86
Slika 43: Rogatec, foto: Damjan Artič.....	87
Slika 44:Rogaška Slatina, foto: Občina Rogaška Slatina.....	88
Slika 45: Ipavčeva hiša, foto: Produkcija Bakster	90
Slika 46: Slovenske Konjice, foto: Miha Matavž.....	91
Slika 47: Celje, foto: Rok Deželak	92
Slika 48: Žalec, fontana piva, foto: Arhiv ZKŠT	96
Slika 49: Velenje, foto: Alex Štokelj, Invida d.o.o, STO.	100
Slika 50: Aškerčeva domačija, foto: Jaka Teršek.....	103
Slika 51: Grad Rajhenburg, foto: Boštjan Colarič.....	107
Slika 52: Grad Brežice, foto: Iztok Medja, STO	110
Slika 53: Trška Gora, foto: Andrej Tarfila, STO	114
Slika 54: Pihalni orkester Krka, foto: Občina Novo mesto.....	123
Slika 55: Revoz Novo mesto, foto: Občina Novo mesto	126
Slika 56: Trubarjeva domačija, foto: Peter Centa	130

LOKACIJE PO ABECDNEM VRSTNEM REDU:

BISTRICA OB SOTLI

BLED Z OKOLICO

BREŽICE

CELJE

GORIŠKA BRDA

GRAD

HOČE - SLIVNICA

HRASTNIK

IDRIJA

IVANČNA GORICA

JEZERSKO

KAMNIK

KOBARID

KOČEVJE

KOSTANJEVICA NA KRKI

KOPER

KRANJ

KRŠKO

KUNGOTA

LAŠKO IN RIMSKE TOPLICE Z OKOLICO

LENDAVA

LITIJA

LJUBLJANA

MARIBOR

MORAVSKE TOPLICE

MOZIRJE

MURSKA SOBOTA

NOVA GORICA

NOVO MESTO

ORMOŽ

PIRAN

PODČETRTEK

PORTOROŽ

POSTOJNA

PTUJ

REDEČE

RADENCI

RADLJE OB DRAVI

RADOVLJICA

RAZKRIŽJE

ROGAŠKA SLATINA

ROGATEC

SEVNICA

SEŽANA

SLOVENSKE KONJICE

SOLČAVA

STRUNJAN

ŠENTJUR

ŠMARJE PRI JELŠAH

TOLMIN

TRBOVLJE

TRŽIČ

VELENJE

VELIKE LAŠČE

VIPAVA

VOJNIK

ZREČE

ŽALEC

UVOD

Spoštovane kolegice in kolegi,

spoštovane bralke in bralci,

Slovenija bo vnovič predsedovala Svetu Evropske unije v drugi polovici leta 2021. V projektni nalogi, ki jo je marca 2019 sprejela vlada, so bile načrtane temeljne smernice za pripravo in izvedbo predsedovanja. Ob siceršnjem vsesplošnem in velikopoteznem prizadevanju za krepitev ugleda države na evropskem parketu, med evropskimi partnerji, si želimo, da bi tokrat predsedovanje občutili in doživeli tudi Slovenke in Slovenci zunaj državne uprave. Zato smo v Projektni skupini za koordinacijo priprav in izvedbe predsedovanja Republike Slovenije Svetu Evropske unije oblikovali tako imenovano košarico mest s končnim ciljem dolgoročne vsesplošne promocije Slovenije, in to tako z gospodarskega, turističnega, znanstvenega vidika in drugih. K sodelovanju smo povabili vse lokalne skupnosti in rezultat skupnega, vključujočega in večmesečnega dela je pred nami.

Namen zasnove, imenovane Košarica mest, je, da bo dogodke, ki bodo v času predsedovanja potekali na podministrski ravni, upoštevali štiri makrodestinacije, kot jih povzema Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021, mogoče izpeljati na različnih lokacijah po vsej Sloveniji. Zasnova razlikuje med »vodilnimi destinacijami« in »spremljevalnimi destinacijami«. Ključno merilo za opredelitev vodilnih destinacij so bile nastanitvene in konferenčne zmogljivosti v mestih. Destinacije, ki bodo zagotavljale spremljevalni program, katerega sestavni deli bodo naravna in kulturna dediščina/znamenitosti, kulturni program, promocijski program in gospodarsko-znanstveni program, pa smo opredelili in vsebinsko oblikovali s pomočjo lokalnih skupnosti. Zato se zahvaljujemo vsem tistim lokalnim skupnostim, ki so se pozitivno odzvale našemu povabilu in prepoznale, da le skupaj in v sodelovanju lahko dosežemo več za Slovenijo, hkrati pa ne zaustavljamo rasti in uspehov drug drugega. Tako bomo samo idejo Evropske unije in predsedovanja Svetu Evropske unije približali ljudem ter hkrati tujim gostom ponudili raznolika, aktivna in posebna doživetja, s ciljem, da se ti, tako imenovani zahtevni gostje še kdaj vrnejo v Slovenijo, poslovno ali v svojem prostem času.

Priročnik, ki se bo do samega predsedovanja po potrebi še dopolnjeval, je pripravljen zlasti za pomoč vsem, ki bodo sodelovali pri organizaciji dogodkov v okviru predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije. Njegova elektronska oblika in siceršnja zasnova pa bosta omogočali uporabo priročnika vsakomur tudi po predsedovanju. S tem bomo uresničili tudi dodatni cilj, ki smo si ga zadali v projektni nalogi – da imajo priprave in izvedba predsedovanja, kolikor je mogoče, trajnostni odtis.

Iskrena hvala vsem, ki ste skupaj z nami tako ali drugače snovali in oblikovali Košarico mest ter nesebično prispevali in z nami delili svoje znanje, še posebno pa Zavodu Kongresnoturistični urad, Protokolu Republike Slovenije in Uradu Vlade Republike Slovenije za komuniciranje.

#ifeelslovenia #EU2021SI

Projektna skupina za koordinacijo priprav in izvedbe predsedovanja Republike Slovenije Svetu Evropske unije

1 ALPSKA SLOVENIJA

1.1 BLED Z OKOLICO

1.1.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Blejski grad: muzej z zgodovino Bleda, restavracija (zmogljivost 80 ljudi, ki jo vodi Jezeršek), srednjeveške igre na gradu.

[Več informacij](#)

Blejski otok: ogled, možnost pogostitve za približno 50–100 ljudi, cerkev (možnost nastopa operne pevke v cerkvi), organizacija peke potice (največ 25 ljudi, program traja približno 2 uri)

[Več informacij](#)

Slika 1: Blejski otok, foto: Franci Ferjan, STO

Muzej čebelarstva, Radovljica

[Več informacij](#)

Čebelarstvo Ambrožič: izobraževalni panj in med kot slovenski izdelek za protokolarna darila

[Več informacij](#)

Pletna: To je **leseno plovilo** z ravnim dnem, ki je bilo zasnovano po **beneški gondoli**, vendar ima tudi svoje posebnosti. Pletna se na premcu špičasto zaključi, na krmi pa je razširjena s pragom, ki potnikom omogoča vstopanje. Čoln je 7 metrov dolg in 2 metra širok ter zagotavlja varno plovbo **18 ljudem**. Poganja se s posebno »stehrudder« tehniko, stoje in z dvema vesloma.

[Več informacij:](#)

1.1.2 Kulturni program

Folklor: igre s folkloro, nastop parov ali skupine, nastop citrarke.

[Več informacij](#)

1.1.3 Promocijski program

Restavracija 1906: restavracija hotela Triglav, visoka kuhinja, *slow food*.

Gostilna Lectar: avtentična slovenska kuhinja, kulturni program folklor, izdelovanje srčkov iz lecta.

[Več informacij](#)

Gostilna Avsenik: folklor, slovenska kuhinja, program Slovenski večer (spremljevalni program). Zmogljivost 300 ljudi.

1.1.4 Gospodarsko-znanstveni program

Visoka šola za gostinstvo, wellness in turizem

[Več informacij](#)

Šola IEDC: izobraževanje, MBA.

[Več informacij](#)

Manjše samozadostne kmetije: kmetijstvo, manjše kmetije, ki so samozadostne za oskrbo lokalne skupnosti, npr. Kmetija Mulej.

[Več informacij](#)

1.2 JEZERSKO

1.2.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Na meji med južnimi Karavankami in osrednjim delom Kamniških Alp se je pred 21.000 leti začela častljiva zgodba Jezerskega. Slikovito pokrajino, njen del je danes tudi Vila Planinka, je v času zadnje poledenitve polnilo ledeniško jezero. Njegov ostanek je Planšarsko jezero v obliki srca, ki je tudi simbol Jezerskega. Veličastna narava je dovolj, da se odrečemo vsemu, kar ni v neposredni zvezi z njo. V obsežnih gozdovih najdemo več kot 1000 različnih vrst rastlin, redke divje živalske vrste, na domačijah pa kmetje vzrejuje avtohtono pasmo jezersko-solčavske ovce z značilno črno solzo. Ločeno od preostalega sveta se je v stoletjih oblikovala edinstvena kultura Jezerjanov. Ponosni na to, kar so in kar jih obdaja, vas bodo očarali s svojo gostoljubnostjo, odprtostjo in sožitjem z neponovljivo naravo.

1.2.2 Promocijski program

Idilična pokrajina Jezerskega se spreminja z letnimi časi in tako ob vsakem srečanju ponuja pisano paleto možnosti za aktivno preživljanje prostega časa ali meditacijo v naravi. Najdite svoj način. Začutite sebe.

Hišne aktivnosti:

- celostno energijsko razvajanje (energijske točke, masaže, wellness)
- pokušanje slovenskih vin in jezerskih likerjev
- avanture in raziskovanja (vodeni pohodi in trekingi, vodena turna smuka, kolesarske ture in ribolov)
- fotolov

Slika 2: Jezersko, foto: Vila Planink

1.3 RADOVLJICA Z OKOLICO

1.3.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Sotočje Save Bohinjske in Save Dolinke: destinacija Radol'ca nudi veliko zanimivih sprehajalnih in pohodnih poti. Sotočje Save Bohinjske in Save Dolinke je dostopno peš. Urejeno nabrežje je idealno za počitek in sprostitev v naravi. Reka Sava je priljubljena za vodne aktivnosti, kot sta raftanje, vožnja s kajakom in kanujem. Sava je priljubljena tudi kot ribolovno območje. Bogata je z ribami, kot so lipan, potočna postrv in šarenka.

Tematske pohodne poti:

- **pastirska pot Begunje** (čez razgledno rožo na Roblek), možno le v poletnih mesecih

- **Petrova pot Begunje** (pot k razgledni cerkvi nad Begunjami), možno v vseh letnih časih
- **naravoslovna učna pot Pusti grad** (iz Radovljice čez reko Savo do čudovitih razgledov), možno v vseh letnih časih
- **Brezjanska pot miru** (pot k slapovoma Peračica, sožitje naravne, kulturne in duhovne krajine), možno v vseh letnih časih
- **pot ob Savi** (prislunni reki na ribiških poteh, prijetno interaktivno pohodno pot spremlja reka Sava s svojim naravnim bogastvom), možno le v poletnih mesecih

1.3.2 Kulturni program

Linhartov trg, Radovljica (vodeni ogled): sprehod po enem najlepših starih mestnih jeder v Sloveniji s slikovitimi hišami iz 16. in 17. stoletja ter zgodbami, ki jih pišejo njihovi prebivalci.

Radovljiško staro mestno jedro vas preseneti s pristnostjo arhitekture in pestrostjo muzejev. Tu so lectarska delavnica, Magušarjeva hiša, Galerija Šivčeva hiša, Župnijski dvorec ter imenitna Radovljiška graščina s Čebelarskim muzejem.

Linhartov trg na terasi nad reko Savo je kot muzej na prostem. Ohranjene so hiše iz 16., 17. in 18. stoletja. Med njimi je Šivčeva hiša, ki velja za najboljši primer renesančne meščanske arhitekture pri nas. Največja stavba na trgu je baročna Radovljiška graščina. Na razgledni točki na koncu trga se odpira čudovit pogled na dolino reke Save in Julijske Alpe.

Grad Kamen (vodeni ogled): ob vhodu v dolino Drago stojijo na skalnem pomolu slikovite ruševine gradu grofov Lambergov. Večstoletni varuh tovarniške poti vas na vzvišeni legi pričakuje z ohranjenim romanskim stolpom ter mogočnimi ruševinami gotških in renesančnih dozidav. Na gradu je prebival znameniti turnirski vitez Gašper Lambergar, ki ga opeva ljudska pesem o Pegamu in Lambergarju.

Slika 3: Linhartov trg, Radovljica, foto: Miran Kambič

Ogled se lahko nadaljuje s prav tako vodenim ogledom Begunj, zibelke narodnozabavne glasbe, ter obiskom Muzeja Avsenik in Alpskega smučarskega muzeja Elan, v katerem je prikazana naša bogata smučarska tradicija.

Zapuščina arhitekta Ivana Vurnika (vodeni ogled): Ivan Vurnik je bil poleg Jožeta Plečnika in Maksa Fabianija pionir moderne slovenske arhitekture in utemeljitelj urbanizma na Slovenskem. V njegovi rodni Radovljici si lahko ogledate kar nekaj njegovih del: Vurnikovo rojstno hišo, letno kopališče na Obli Gorici, stavbo hotela Grajski dvor, vilo Savnik ob vhodu v staro mestno jedro, tabernakelj v cerkvi sv. Petra v Radovljici, grobnico družine Resman Vidic in Vurnikovo družinsko grobnico. Vurnikova zapuščina je na ogled tudi na bližnjih Brezjah v sklopu bazilike Marije Pomagaj. Že v pokoju, leta 1965, je obnovil fasado bazilike. Njeno glavno pročelje je preuredil v

neorenesančnem slogu, fasadno razgibanost pa poudaril z živahnimi mozaičnimi okraski krščanske ikonografije.

Zadnje arhitekturno delo Ivana Vurnika ne le v okolici Radovljice, temveč nasploh, je kapela sv. Frančiška Asiškega v atriju samostana na Brezjah. Zasnovana je bila leta 1967 kot železobetonska lopa z zelo strmo dvokapno streho. Okrašena je z mozaikom, ki se vsebinsko navezuje na literarno delo Sončna pesem iz 13. stoletja.

Vaška pot Begunje (vodeni ogled): zanimiv sprehod po Begunjah z zgodbo o Avsenikovi glasbi in bogati dediščini. Na poti spoznate preteklost Begunj, ansambla Avsenik, graščino Katzenstein in dela znamenitega arhitekta Jožeta Plečnika.

Pot vodi od TIC Begunje k rojstni hiši Slavka Avsenika, kjer lahko obiščete tudi muzej. Nadaljujete mimo pokopališča do Robačnekovega mlina, cerkve sv. Urha, h graščini Katzenstein ter skozi kostanjev drevored in urejen park nazaj k izhodišču.

Kropa s kovaško tradicijo (vodeni ogled): kovaška preteklost je zaznamovala današnjo podobo spomeniško zaščitenega trškega jedra Kroke. V trškem jedru vas pozdravljajo imenitne fužinarske hiše, vodne zapornice in pragovi na deročem potoku Kroparica, ribnik spodnje fužine in edinstveno ohranjen vigenjc Vice.

Prav na koncu kraja so ob cesti na Jamnik ostanki talilne peči iz 14. stoletja. Peč, imenovana Slovenska peč, je najstarejša ohranjena talilnica železa v Sloveniji in ena najstarejših v Evropi.

Bogata zapuščina ročnega kovanja žeblicev in umetniškega kovanja je izpričana v kovaškem muzeju. Večstoletna tradicija kovaštva se nadaljuje v umetniško-kovaški delavnici UKO Kropa, kovanje umetelnih izdelkov iz železa pa nadaljuje tudi več krajanov. Umetniško kovanje daje podobo tudi lično oblikovanim ograjam in lučem.

Izjemna izkušnja je obisk kovača, s katerim lahko izdelate žeblice.

V **Radovljici** lahko v sodelovanju z lokalnimi umetniki in izvajalci pripravimo zelo različen zanimiv program:

- ulične predstave ali cirkuške delavnice s Čupakabro

- prireditve s Pihalnim orkestrom Lesce, glasbeno šolo in njenimi orkestri učiteljev in učencev
- narodnozabavni koncert z Ansambлом Saša Avsenika ali Veselimi Begunjčani v zibelki narodnozabavne glasbe, Begunjah na Gorenjskem
- večer popevk z Moniko Avsenik
- nastope pevskih zborov, ki delujejo pod okriljem JSKD Radovljica

Kulturni program lahko poteka na različnih lokacijah, ki sodijo v okvir kulturne dediščine: Linhartov trg, grad Kamen in druge.

1.3.3 Promocijski program

Okusi Radol'ce v novembru: okusi Radol'ce so projekt, ki ga je Turizem Radovljica leta 2013 zasnoval na pobudo Marcele Klofutar iz Vile Podvin. Cilj projekta je med seboj povezati gostince, ki v svoje menije redno vključujejo lokalne sestavine za pripravo tradicionalnih jedi.

Okusi Radol'ce lahko poskrbijo za catering ali za ulično ponudbo hrane, hkrati pa imajo dovolj prostora, da bi skupaj lahko gostili precej številčne delegacije.

Člani Okusov Radol'ce: Vila Podvin, Restavracija Lambergh, Gostilna Lectar, Gostilna Kunstelj, Gostišče Tulipan, Gostišče Draga, Gostilna Avguštin, Joštov hram, Gostilna Pr' Tavčar.

Kulinarična ponudba Radovljice in njene okolice od nekdaj velja za kakovostno in pristno. V zelenem okolju dobrav in dežele nastajajo zdravi proizvodi, ki jih spretni kuharji povežejo v izjemne jedi, ki jih navdihuje lokalna tradicija.

Kuharski mojster Vile Podvin Uroš Štefelin v svojih jedeh obuja pozabljene tradicionalne slovenske jedi in napitke, uporablja sezonske sestavine z domačega vrta in okoliških kmetij. S svojo odlično ekipo, sodobnimi tehnikami in lastno ustvarjalnostjo dediščinske jedi nadgradi v jedi nove slovenske kuhinje.

Obisk čebelnjaka ter predstavitev življenja in razmnoževanja čebel z degustacijo: obisk čebelnjaka in plemenilne postaje za čebele v dolini Drage v spremstvu

izkušenega mladega čebelarja ter s prikazom življenja in razmnoževanja čebel in označevanja čebeljih matic.

Obisk popestri še degustacija medu in drugih čebeljih pridelkov.

Vodene kolesarske ture: Radovljica z okolico nudi številne kolesarske poti, primerne za rekreativce in tudi izkušenejša gorske kolesarje.

Priljubljeni cilji za gorske kolesarje:

- Vodiška planina na Jelovici, nekoliko nižje pa Talež s čudovitim pogledom na Blejsko jezero. Izhodišče za kolesarski vzpon je Spodnja Lipnica
- Dobrča in planine pod Begunjščico: Poljška planina, planini Planinca in Prevala, dostopne iz doline Drage
- Sankaška koča in cerkva sv. Petra sta s kolesom dostopni po gozdni cesti iz Krpina.
- iz doline Završnice pri Žirovnici lahko kolesarite k Tinčkovi koči, na Smokuški vrh ali k Valvasorjevemu domu
- skozi bližnji Bled lahko kolesarite v dolino Radovne

Cestne kolesarske ture:

- skozi Lipniško dolino na Jamnik in naprej v Škofjo Loko in Kranj
- po deželi do Žirovnice in naprej proti Jesenicam, čez Kočno v Gorje in na Bled
- na Pokljuko in naprej v Bohinj
- iz Begunj po razgledni cesti pod Dobrčo v Tržiško Bistrico in naprej mimo Golnika proti Kranju

Raftanje po reki Savi: raftanje je družaben spust po reki Savi. V Radovljici lahko izbirate med raftanjem z začetkom na Savi Dolinki ali Savi.

Če začnete na Savi Dolinki, se boste s čolnom peljali mimo kampa Šobec, sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke do Fuksove brvi. Tam dogodivščino lahko dopolnite še s spustom po jeklenici čez reko Savo ali s skokom v Savo s Fuksove brvi.

Spust lahko začnete tudi na reki Savi. Ta spust je bolj umirjen in zato odličen tudi za družine in skupine otrok. Začne se pod Radovljico in zaključi na Posavcu.

Skupine lahko raftanje po Savi zaključijo s piknikom na Posavcu ali s spustom po jeklenici ob Fuksovi brvi.

Trajanje: približno 3 ure, možnost izvedbe od maja do novembra

Panoramski polet nad Triglavskim narodnim parkom: v Radovljici, natančneje v Lescah, je Alpski letalski center, kjer nudijo panoramske polete nad Triglavskim narodnim parkom in tako lep razgled na Triglav, Bled, Bohinj in Julijske Alpe.

Doživetje Muzeja Avsenik: Muzej Avsenik, ki deluje v sklopu gostilne Avsenik v središču Begunj, predstavlja razvoj in zgodovino narodnozabavnega Ansambla bratov Avsenik. Legendi slovenske narodnozabavne glasbe, Slavko Avsenik in njegov starejši brat Vilko Ovsenik, sta utemeljitelja zvrsti glasbe, ki jo danes posnemajo mnogi ansambli v Sloveniji in po svetu.

V njuni rojstni hiši so razstavljeni izvirna glasbila glasbenikov in obleka, ki jo je Slavko Avsenik nosil na koncertnih odrih ali naslovnica albumov. Na ogled so številna priznanja in nagrade, ki jih je Ansambel bratov Avsenik dobil za zasluge na področju glasbe in promocije Slovenije, ter zlate, platinaste in diamantne plošče za številne prodane plošče.

V muzeju so interaktivne točke, kjer si lahko zavrtite skladbe in videoposnetke iz različnih obdobij Ansambla bratov Avsenik. V zgornjem nadstropju je predstavljena družinska zgodba Avsenikovih in stanovanje z opremo z Avsenikove domačije.

V muzejskem prostoru deluje tudi trgovina z zgoščenkami in spominki.

Umetniško kovanje v Kropi: v Kropi vam kovač v vigenjcu Vice lahko pokaže, kako skovati pravi kroparski žebelj. Vigenjc je kovačnica, v kateri so v Kropi, Kamni Gorici in Kolnici kovali žebelje.

Vigenjc je deloma kamnit, deloma lesen. V vigenjcu Vice je ohranjena oprema iz 19. stoletja: tri kovaška ognjišča (ješe), kovaška nakovala, orodje, mehovi, v vodni strugi za vigenjcem pa je ohranjeno še vedno delujoče vodno kolo.

1.3.4 Gospodarsko-znanstveni program

Elan: iz Begunj na Gorenjskem je svetovni proizvajalec in dobavitelj športne opreme, opreme za prosti čas ter tehnološko naprednih kompozitov za trg vetrne energije. Družba je bila ustanovljena leta 1945 ter ima dolgo in veličastno zgodovino. Vsa podjetja v skupini Elan so zavezana tehnološkemu razvoju izdelkov in naprednemu oblikovanju. Kombinacija teh sestavin kupcem z vsega sveta zagotavlja vrhunska športna doživetja in najvišje tehnološke zmogljivosti.

Zimska divizija v Elanu proizvaja smuči in snežne deske, navtična divizija jadrnice, družba Elan Inventa pa opremo za športne objekte in inovativne tribune. Na podlagi uspešnega začetka sodelovanja z vodilnim svetovnim proizvajalcem vetrnih turbin leta 2010 je Elanova vetrna divizija danes ključni dobavitelj za njihovo dejavnost alternativne energije.

Elan za svoje kupce razvija vrhunske izdelke na sedežu v Begunjah na Gorenjskem, v osrčju Alp. Elan je najbolj prepoznavna, najbolj globalna med vsemi slovenskimi znamkami in kot taka ponos Elanovih zaposlenih in Slovencev nasploh. Elanovi izdelki se uporabljajo v več kot 60 državah po vsem svetu.

Tovarna Veriga: je bila ustanovljena leta 1922. Proizvodni program je zajemal vijake, odkovke, težke sidrne verige, gozdarske vlečne verige, transportne verige za rudarstvo in raznovrstne metrske verige debeline od 1 mm do 100 mm. Pozneje se je proizvodnja razširila tudi na zaščitne verige za traktorje in delovne stroje ter snežne verige za avtomobile. Leta 1992 je bila narejena, patentirana in certificirana veriga RIVAL COMPACT, predhodnica današnjih avtomobilskih verig.

Tak proizvodni program in kakovost izdelkov sta Verigo uvrščala med večje proizvajalce na evropskem in svetovnem trgu, zaradi česar so se verige izdelovale tudi za druge svetovno znane proizvajalce verig. V tistih časih je Veriga zaposlovala več kot 1.500

delavcev. Leta 1998 se je podjetje lastniško preoblikovalo in preimenovalo v VERIGA K.F., d. o. o.

Današnji proizvodni program zajema:

- snežne verige za avtomobile, lahka dostavna vozila, 4 × 4, kamione, traktorje in delovne stroje
- gozdarske verige za traktorje in delovne stroje za vleko lesa
- gosenice za gozdarske stroje
- zaščitne verige za delovne stroje
- pohodne dereze za čevlje

Izdelki se prodajajo tako na domačem trgu kot tudi na svetovnih trgih. Veriga z leti vedno bolj uspešno konkurira največjim svetovnim proizvajalcem verig in je vedno bolj prepoznavna pod svojo blagovno znamko Veriga.

Albatross Fly: je bil ustanovljen leta 1991. Ustanovitelja, Tomaž Avsenek in Pavel Potočnik, sta bila takrat zaposlena v podjetju Elan, in sicer v proizvodnji jadrnih letal. S svojimi dolgoletnimi izkušnjami sta v domačih garažah sestavila prvo ultralahko letalo v takratni Jugoslaviji, ki je bilo izdelano iz kompozitnih materialov. Letalo je prvič poletelo spomladi leta 1990. To je bil eden od glavnih razlogov za ustanovitev podjetja Albatross Fly. Podjetje je v majhnih prostorih v Lescah na začetku sodelovalo z ajdovskim podjetjem Pipistrel kot dobavitelj sestavnih kompozitnih delov za motorne zmaje. Pozneje se je to sodelovanje razširilo na večji spekter sestavnih delov, vključno za letala znamk virus, sinus in taurus (Pipistrel iz Ajdovščine). Tako danes po vsem svetu leti več kot sedemsto letal s sestavnimi deli iz podjetja Albatross Fly. Hkrati so začeli dobavljati sestavne dele in trupe iz kompozitnih materialov za italijansko ultralahko letalo znamke storch.

Podjetje se je leta 2003 s prvotne lokacije preselilo v nove, večje prostore v Zapuže pri Begunjah na Gorenjskem. Danes podjetje zaposluje 30 delavcev in ima lasten razvojni oddelek, ki je sposoben uresničiti marsikatero idejo od začetka do končne izdelave. V začetku leta 2006 je poletelo dvosedežno akrobatsko letalo giles 202, ki ga je podjetje

v celoti samo sestavilo. S tem letalom je njegov pilot Tomo Poljanec obranil naslov državnega prvaka v akrobatskem letenju. Letalo te vrste je prvo, sestavljeno v Sloveniji, na kar so še posebej ljudje ponosni.

1.4 KRANJ Z OKOLICO

1.4.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Jamnik: pohodniški izziv za ljubitelje lepih razgledov (Jamnik je med najbolj fotografiranimi podeželskimi cerkvami na svetu). Vasica Jamnik leži na obrobju Kranja in je znana predvsem po cerkvi sv. Primoža in Felicijana, ki stoji na razglednem travnatem pomolu, lahko bi mu rekli kar balkon Gorenjske. Motiv, ki ga ponuja razgled z Jamnika, je postal navdih številnim fotografom, saj v vsakem letnem času pričara drugačno slikovito podobo narave. Tako je Jamnik postal prepoznavna turistična zanimivost in ena najpogostejše fotografiranih lokacij v Sloveniji.

Kanjon reke Kokre – drugi najvišji mestni kanjon v Evropi: Kranj stoji na skali in se dviguje več kot 30 metrov nad globokim kanjonom reke Kokre, ki je drugi najvišji obmestni kanjon v Evropi. Zeleni kanjon sredi mesta ponuja oddih in sprostitev v naravi le nekaj metrov od mestnega vrveža, zato Kranjčani radi rečejo, da stojijo z eno nogo v mestu in z drugo v naravi. Marko Pogačnik, Unescov umetnik za mir, zdravilec zemlje in avtor slovenskega državnega grba, je v kanjonu Kokre našel prostor za delavnice o komuniciranju s prostorom, vodo in kamnom.

1.4.2 Promocijski program

Rovi pod starim Kranjem: podzemna skrivnost Kranja (najbolj varovana kranjska skrivnost: črna in bela človeška ribica v Rovih pod starim Kranjem). Pod starim mestom se skriva 1300 m podzemnih rogov, zgrajenih med drugo svetovno vojno kot mestno zaklonišče, danes pa v njih potekajo veliko prijetnejše kulinarčne in kulturne prireditve. Rovi so preurejeni v turistično znamenitost, so prejemnik sejalc, priznanja Slovenske turistične organizacije za inovativen slovenski turistični proizvod, v njih pa obiskovalci lahko občudujejo tudi čisto prave kapnike in jamske živali. Med njimi sta zagotovo najzanimivejši bela in črna človeška ribica, redki in dragoceni jamski živali.

Posestvo Brdo: posestvo Brdo je mešanica naravnih in kulturnih zakladov, ki z doživetji vabijo k obisku. Očarljiv park je zrcalo kranjske aristokratske zgodovine, v njem pa domujejo konji lipicanci, slovenski čebelnjaki in kranjska čebela ter številne druge živalske vrste. Na mirnem in odmaknjem posestvu obiskovalci lahko jezdijo lipicance, se zapeljejo z elegantno kočijo, odigrajo igro golfa ali pa si privoščijo romantično doživetje s piknikom na prostem ali sprostitev v wellnesu.

Raziskovanje kranjskega podeželja s kolesom: kolesarske povezave pod Storžičem vabijo rekreacijske kolesarje na ogled okoliških krajev, travnikov, polj in gora, ki se dvigajo severno od Kranja. Izlete sestavljajo štiri različne razgibane poti, ki so speljane po manj prometnih cestah in dolge od 20 do 30 kilometrov.

Slika 4: Kanjon reke Kokre, foto: Damjana Kocjanc

Doživetje gorskega sveta v družbi živih legend: Marija in Andrej Štremfelj sta Kranjčana in svetovno znana alpinista, prejemnika številnih mednarodnih nagrad. Leta 1990 sta kot prvi zakonski par osvojila Mount Everest, s čimer sta se vpisala v Guinnessovo knjigo rekordov. Še vedno sta ljubitelja gora in odlična poznavalca kranjske zelene okolice in slovenskih Alp. V njuni družbi lahko ljubitelji gora osvojijo najvišjo slovensko goro Triglav ali se povzpnejo na Storžič.

Ekološka kmetija Šlibar: Družinska kmetija, ki so zares po ekoloških pravilih začeli kmetovati v letu 2001.

[Več informacij:](#)

1.4.3 Gastronomija

Gostilna pr` Matičku: kjer slovijo po divjačinskih jedeh in odlično pripravljeni morski hrani. Gurmanske posebnosti iz različnih vrst divjačine (polh, jelen, medved, gams), v krušni peči pečene ribe (smuč, ščuka, sulec, romb, bodika oziroma škarpena, orada, žaba) ali hobotnico s krompirjem pri Matičku postrežejo v prijetnem okolju, ki nas spomina na čas naših dedkov;

[Več informacij](#)

Gostilna Krištof: kjer stavijo na preplet slovenske tradicije in svetovnih gastronomskih trendov. Njihova celotna filozofija temelji na svežih sezonskih sestavinah (vsaj štirje različni jedilni listi letno, aktualni tedenski meniji) v kombinaciji s širokim izborom slovenskih in svetovnih vin ter vračanja k naravi, s čimer se je kot prva gostilna pri nas popolnoma zapisala uporabi ekološko pridelane hrane ter je izrazita »bio« gostilna. Je prejemnica znaka Gostilna Slovenija;

[Več informacij](#)

Restavracija Brioni: ni zgolj kavarna in slaščičarna, temveč tudi majhna in elegantna restavracija za posebne priložnosti. Njihova ponudba temelji na svežini. Vse, kar se v restavraciji Brioni dobi, tam tudi nastane. Od kruha, tort, sladoledov do hrane v kuhinji in naravnih sirupov, vse je narejeno v njihovi kuhinji.

Pr` Končovc: domačija stoji v vasi Javornik pod Sv. Joštom nad Kranjem na 650 m nadmorske višine in zato spada med hribovske kmetije. V kranjski občini je to prva kmetija odprtih vrat. Domačija je stara nekaj sto let in po starih dokumentih tu živi že osmi rod družine Krftanov;

[Več informacij](#)

Gostilna Stari Mayr: ima več kot 100-letno tradicijo. Strežejo »jedi na žlico«, zrezke (steake), doma pripravljene štruklje in kranjske klobase;

[Več informacij](#)

Gostilna Kot: stoji v središču Kranja in slovi po izjemni domači sladici – kranjskih štrukljih, ki jih pripravljajo po receptu Magdalene Knafelj Pleiweis iz leta 1868. Gostilna je znana po pripravi domačih jedi in jedi po naročilu. V gostilni sta dve restavraciji, vsaka od njiju lahko sprejme do 40 ljudi. V poletnem času je na voljo tudi terasa na prostem;

[Več informacij](#)

Gostilna Arvaj: stoji na slikoviti legi nad kanjonom reke Kokre, ponuja najboljšo tipično slovensko jed – kranjsko klobaso z zaščiteno geografsko označbo na ravni EU. Velik del ponudbe sloni na lokalnih pridelovalcih in hišnih mesnih dobrotah, so ponosni prejemniki znaka Gostilna Slovenija;

[Več informacij](#)

Kmetija pr` Perc: v Stražišču pri Kranju je na poti na Jošta kraj Javornik, kjer vam gospodarica Meta kaj skuha, najraje ob koncu tedna. Mož skrbi za suha in suhih mesnin potrebna grla, Meta za kuhinjo, in ker pri tem uživata, jima ne gre slabo od rok. Domačno vzdušje poleg domače hrane omogoči tudi ureditev v kmetijo odprtih vrat.

1.4.4 Kulturni program

PU#AR: interaktivni muzej za ljubitelje vizualne umetnosti. Svetovno znani izumitelj prvega »selfija« in lova za izgubljen fotografijo. Prvi slovenski fotograf, izumitelj fotografije na steklo in avtor prvega pravega fotografskega »selfija« Janez Puhar ima v Kranju svojo spominsko hišo. V njej sta muzejska soba, ki opisuje Puharjevo življenje

in postopek fotografiranja na steklo, ter fotografski atelje iz 19. stoletja, kjer se obiskovalec lahko obleče v nošo tistega časa in domov odnese svoj fotografski portret na steklu.

Prešerni v Kranju: aktiven sprehod za ljubitelje poezije in zgodovine (čarodej besed in največji slovenski pesnik France Prešeren na doživljajskem vodenju razkriva skrivnosti svojega časa). Neobičajno potepanje po Kranju s skrivnostnim možem, ki je blestel v svoji genialnosti in

ustvarjalnosti. Obiskovalci spoznajo čarodeja besed Franceta Prešerna, imenitnega pesnika Slovenije, avtorja besedila slovenske himne in romantika, ki je že v svojem času izstopal iz množice.

Slika 5: Kranj, foto: Zavod za turizem in kulturo Kranj

Biseri kranjske zgodovine: Kranj, mesto na skali, ki leži v objemu dveh rek, je bil že v preteklosti znan kot živahno središče pod Alpami. Obiskovalci si lahko privoščijo kulturni oddih z najlepšimi in najbolj zanimivimi zgodbami mesta po poteh velikih imen Kranja, ki so skozi zgodovino vplivala na razvoj in prepoznavnost prestolnice slovenskih Alp.

Kranj, mesto očarljive arhitekture: staro mestno jedro Kranja je med najbolj očarljivimi v Sloveniji. Zaradi svoje zgodovinske, kulturne in arhitekturne dediščine je že od leta 1983 zaščiteno kot kulturni spomenik. V Kranju so svoj pečat pustili tudi najvidnejši predstavniki slovenske moderne arhitekture 20. stoletja: Jože Plečnik, Ivan Vurnik in Edvard Ravnikar. V mestu je možno dobiti tudi kosila v eni izmed najstarejših kranjskih gostiln, kjer strežejo kranjski kulinarični trio: kranjsko klobaso s kranjskim pivom in za posladek kranjske štruklje.

Muzejska pot: samostojen ogled Muzejske poti pokrajinskega Gorenjskega muzeja ponuja vznemirljiv sprehod skozi zgodovino Slovenije v Kranju. Ogled vključuje tri muzejske hiše: Prešernov spominski muzej, Mestno hišo s kostnico in grad Khislstein ter Galerijo Prešernovih nagajencev.

Kaos: festival sodobnega kolaža z domačimi in mednarodnimi umetniki na številnih razstavah in delavnicah ustvarja nepozabno poletje v kulturni četrti Kranja.

Pianopolis: prvi festival za mesto in klavir kranjsko skalo v septembru za nekaj dni spremeni v živahno kompozicijo in prinese na ulice nekaj, česar še nismo doživeli, pa smo si vedno želeli. V kranjskem stolpu Skrlovec povezuje sodobne, klasične, jazz, elektronske in avtorske zvoke klavirja;

Več informacij

Pohod po mamutovi deželi (Kokrica pri Kranju): leta 1953 so tam, kjer so danes jezera Bobovek, izkopavali glino in našli edinstveno najdbo, okostje mamutove samice. Domačini radi pravijo, da je za vsako nevšečnost na Kokrici kriv mamut. Da bi bilo teh nevšečnosti kar najmanj, vsako leto priredijo Pohod po mamutovi deželi, ki poteka po ravninski trasi, dolgi 14 kilometrov.

Poletje s Prešernovimi nagrajenci (junij in avgust, Galerija Prešernovih nagrajencev, Gorenjski muzej – Prešernova hiša, Layerjeva hiša, Prešernovo gledališče Kranj): v poletnih večerih se na različnih lokacijah Kranja predstavljajo Prešernovi nagrajenci in nagrajenci

Prešernovega sklada, ki veljajo za najpomembnejše ustvarjalce slovenske umetnosti.

Jazz kamp (druga polovica avgusta, vrt Cafe galerije Pungert): jazz kamp Kranj je izobraževalno-festivalska prireditev, ki vsako leto popestri drugo polovico avgusta.

Najboljši glasbeniki se izpopolnjujejo in pridobivajo nove ideje tako, da medsebojno sodelujejo v manjših in večjih zasedbah, se preizkušajo v raznovrstnih slogih ter na odru preživijo veliko časa in razvijajo pristen stik z občinstvom.

Svetovni pokal v športnem plezanju (september, dvorana Zlato polje): svetovni pokal v športnem plezanju se tradicionalno sklene v dvorani Zlato polje v Kranju. Večdnevni

pester spremljevalni program in vrhunske predstave naših in tujih športnih plezalcev poskrbijo, da je v Kranju septembra vsako leto pravi plezalni praznik;

[Več informacij](#)

Mednarodni festival likovnih umetnosti (september in november, galerije starega mesta): mednarodni festival likovnih umetnosti, ki poteka v vseh galerijah Kranja, združuje in povezuje več kot sto likovnih umetnikov iz Slovenije, Evrope in z drugih celin.

Noč čarovnic za otroke in odrasle (oktober, rovi pod starim Kranjem): rovi pod starim Kranjem v oktobru postanejo središče čarovniškega dogajanja. Otroci se učijo čarati,

poslušajo pravljice in se prepustijo različnim čarovniškim vragolijam, odrasli pa preizkušajo meje svojega poguma, ko se podajo na skrivnostno pot po rovih.

Festival piva in kranjske klobase (oktober, rovi pod starim Kranjem): enodnevni festival želi približati kulturo pridelovanja in pitja piva vsem, ki jih zanimajo hmeljevi zvarci, z nepogrešljivim delom – degustacijo kranjske klobase. Številni slovenski mikropivovarji predstavijo nove hmeljeve zvarke.

Vinska pot v rovih in martinovanje na Pungertu (november, rovi pod starim Kranjem in Cafe galerija Pungert): Kranjčani nimajo svojega vina, imajo pa najbolj nenavadno vinsko klet. V času martinovanja se v Rovih pod starim Kranjem vsako leto vije vinska pot, kjer so na pokušino domače dobrote in vina z vseh vinorodnih območij Slovenije.

Prešerni december in silvestrovanje v Kranju (od 1. do 31. decembra, Glavni trg v Kranju): prešerni december na ulice Kranja vsak dan prinaša ritem, zvok, srčnost in toplino. Barvit in pester kulturni program za vse generacije, pravljica okrasitev in osvetlitev mesta, ki nas nagovarja z verzi našega največjega pesnika Franceta Prešerna, ter sejemska in kulinarčno dogajanje zagotovo ogrejejo pete in srce obiskovalcev.

1.4.5 [Gospodarsko-znanstveni program](#)

LOTRIČ Meroslovje d.o.o.: Z ljubeznijo do meroslovja že skoraj tri desetletja opravljajo kalibracije in preskušanja, razvijajo vrhunske in tehnološko dovršene, a za uporabo enostavne meroslovne izdelke in rešitve. Prenašajo znanje, zastopajo najboljše domače in tuje proizvajalce merilne, farmacevtske in laboratorijske tehnike ter skrbijo za razvoj in napredek področja meroslovja.

[Več informacij:](#)

1.4.6 [Dodatna ponudba](#)

Trajnostna mobilnost – zeleni avtobus: v okviru projekta Električna mobilnost v Mestni občini Kranj mestna uprava prek EKO sklada načrtuje pridobitev električnega avtobusa za izvajanje mestnega potniškega prometa, ki se bo lahko uporabil tudi za zelene prevoze udeležencev sestankov z letališča Jožeta Pučnika do kongresnega centra Brdo ter do starega mestnega jedra Kranja.

Regijsko povezovanje – predstavitev ponudbe občine Cerklje: prek razvojne agencije BSC smo k sodelovanju povabili tudi druge gorenjske občine. Odzvali so se z Občine Cerklje na Gorenjskem, kjer imajo pripravljenih nekaj proizvodov in namestitvenih objektov:

»**Večerja na zajli**«: gurmansko doživetje v objemu Kamniško-Savinjskih Alp. Večerja v zraku v zasebni kabini s tremi hodi. Kabine krvavške žičnice se spremenijo v male zasebne restavracije. Ustvari se posebno kulinarično okolje. Večerjo postrežejo izmenično med dvema vožnjama navzgor in dvema navzdol. Tretji vožnji sledi postanek ob vznožju smučišča in sladko presenečenje. Gostje lahko večer zaokrožijo z druženjem in kozarcem vina v bližnji planinski koči. Vreme poskrbi, da niti dve doživetji nista enaki. Doživetje je lahko izjemna priložnost za poslovno srečanje;

[Več informacij](#)

Grad Strmol: je prejemnik prestižne nagrade »Unique Castle of the Year 2018«, ki jo podeljuje specializirana turistična revija Travel & Hospitality iz Londona. Mednarodne strokovnjake je na podlagi izkazane odličnosti storitev, skrbi za dizajn ter vključenosti lokalnih posebnosti in vsebin v ponudbo med vsemi evropskimi gradovi najbolj prepričal prav Grad Strmol iz Cerkelj na Gorenjskem.

[Več informacij](#)

1.5 TRŽIČ

1.5.1 [Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti](#)

Dovžanova soteska: Dovžanova soteska ni kar tako že več kot 25 let zavarovana kot naravni spomenik. Je geološko eno najzanimivejših območij v Sloveniji. Slikovito dolino, ki leži 3,2 kilometra severovzhodno od Tržiča, je reka Tržiška Bistrica vrezala globoko v osrčje Karavank in razgalila najpopolnejše zaporedje kamnin iz obdobja mlajšega paleozoika, starih od 300 do 260 milijonov let. Za pogumne raziskovalce je tu strma razgledna pot, Bencetova pot z jeklenimi stopnicami, zavarovana z jeklenicami, ki jo lahko premaga vsak brez vrtoglavice.

[Več informacij](#)

Šentanski rudnik: Šentanski rudnik živega srebra je 9 kilometrov severno od Tržiča, pri zaselku Lajb, ob cesti, ki ob potoku Mošenik vodi proti Ljubelju. V celoti ohranjen jamski

sistem, dolg 5 kilometrov, je skrit pod površjem jugovzhodnega pobočja Begunjščice. Obiskovalci se z vodnikom lahko sprehodijo po Antonovem rovu na petem obzorju.

[Več informacij](#)

Mokrišče blata: na severnem robu Udin boršta, med Sebenjami in kriškim zaselkom Snakovo, v neposredni bližini poligona za BMX Dirt par Divjina, so ostanki nekoč velikega mokrišča Blata. Po njem od pomladi 2014 vodi naravoslovna učna pot z 11 opazovalnimi točkami.

[Več informacij](#)

Slika 6: Dovžanova Soteska, foto: Ciril Jazbec

Stegovniški slap: stegovniški slap je nekaj sto metrov oddaljen od Medvodja, le potoku Stegovnik je treba slediti. Potok si je v milijonih let mirno dolbel strugo in odlagal v njej

kamenje, ki mu ga je pošiljala istoimenska gora. Kakšnih 15 m visok slap si lahko ogledamo v vseh letnih časih, dostop pa je možen tudi z gorskim kolesom.

[Več informacij](#)

Planinske in kolesarske poti: razkošje se v Trziču meri v številu pohodniških in kolesarskih poti. V dolinah pod Karavankami jih je toliko, da lahko ob vsakem prihodu odkrijete svojo novo najljubšo. Zahtevni pohodniki lahko izbirate med 150 kilometri markiranih poti vseh zahtevnosti, družine boste našle mir med planšarji in razgledi na travnata gorska pobočja.

[Več o kolesarskih poteh](#)

[Več o planinskih poteh](#)

1.5.2 Kulturni program

Šušarska nedelja: na angelsko nedeljo, prvo nedeljo v septembru, tržiške ulice oživijo in v mesto pod Karavankami privabijo veliko obiskovalcev. Šušarska nedelja se je razvila iz tržiških sejmov.

[Več informacij](#)

Tekčeve jaslice: Tekčeve so zato, ker se je hiši reklo pri Tekcu. Sodijo med najlepše dosežke ljudske in verske kulture pri nas. Jaslice je izdelal tržiški čevljar Jožef Ribnikar (1902–1970). Že v mladosti je s čevlarskim nožem izrezoval 25 centimetrov velike figurice iz lipovega lesa. Jaslice je začel postavljati leta 1935, zadnje figure je dodal leta 1970.

[Več informacij](#)

Mestno jedro: staro mestno jedro Trziča je od leta 1985 zavarovano kot kulturni in zgodovinski spomenik. Stavbe s srednjeveškim tlorisom z delavnico, skladiščem in prehodno vežo v pritličju so po požaru leta 1811 ohranile klasicistično oblikovano zaporedje pročelij. Stavbe v starem mestu jedru so zanimive tudi zaradi ljudi, ki so prebivali v njih, in zaradi arhitekturnih značilnosti.

[Več informacij](#)

Kurnikova hiša: rojstna hiša pesnika Vojteha Kurnika je izjemna ostalina tržiške stavbne dediščine. Hiša z zidanim pritličjem, lesenim nadstropjem, skodlasto streho, črno kuhinjo ter sušilnimi odprtinami na strehi povezuje kmečko in trško arhitekturo 18., 19. in prve polovice 20. stoletja. V njej je predstavljeno bivalno okolje preteklega doba, v eni izmed izb pa življenje in delo pesnika.

[Več informacij](#)

1.5.3 Promocijski program

Hrastov memorial – mednarodni gorski preizkus starodobnikov: na znani makadamski cesti, ki vodi do gorskega prelaza Ljubelj s 33-odstotno strmino, na mednarodnem gorskem preizkusu starodobnikov tekmujejo vozniki na motociklih, motociklih z bočno priklopo in s starodobnimi avtomobili. Prve gorske hitrostne avtomobilске in motociklistične dirke v Sloveniji so bile na Ljubelju že leta 1926, ko je bil razvoj motorizacije še močno v povojih. Do leta 1939 so izvedli enajst tekmovanj z veliko mednarodno udeležbo in Ljubelj je dobil sloves najtežje dirke v Evropi.

[Več informacij](#)

EU ples brez meja na Ljubelju: EU ples brez meja na prelazu Ljubelj, kot prirediteljem imenujemo danes, se je začel že leto pred vstopom Slovenije v Evropsko unijo. Srečanje občanov sosednjih občin, ljudi z obeh strani Karavank, ki jih je nekdaj ločevala državna meja, dokazuje, da sodelovanje in prijateljstvo nista le besedi na papirju.

[Več informacij](#)

Gutenberški dnevi: kulturno-umetniško društvo Ampus pripravlja Gutenberške dneve. V naravni idili, odeti v srednjeveško kuliso, s poudarkom na ruševinah nekdaj mogočnega gradu, boste popeljani v čas visokega in poznega srednjega veka. Obiskovalci si lahko ogledajo najrazličnejše orožje in bojno opremo, se preizkusijo v lokostrelstvu, metanju nožev in sekir, odigrajo kakšno srednjeveško igro, si ogledajo lutkovno predstavo o zakleti grajski gospodični, za tiste najbolj pogumne pa poteka tudi viteški turnir za otroke in odrasle.

[Več informacij](#)

Vikend tržiških poti: Tržič v svojem goratem zaledju ponuja razkošje poti, ki preprosto vabi gorske kolesarje, da ga doživijo. V zadnjih letih se je Tržič razvil v destinacijo, ki tovrstne goste dobro razume in jim ponuja čedalje več tega, kar potrebujejo in pričakujejo. Druženja konec tedna v hribih nad Tržičem poskrbi za nepozabno doživetje. V središču ni tekmovalstvo, temveč uživanje na kolesu v prijetni družbi v čudovitem gorskem okolju.

[Več informacij](#)

Slika 7: Greben Košute, foto: Gašper Golmajer

Doživi srednji vek: prireditve Doživi srednji vek je bila ustvarjena z mislijo in željo po oživitvi bogate srednjeveške zgodovine Žiganje vasi, ki je med najstarejšimi naselji v občini Tržič in širše. Na srednjeveški tržnici boste našli različne srednjeveške dobrrote in izdelke. Kulisa prireditve je popolna, v objemu več kot pol tisočletja stare votle lipe in

nekdaj romarske cerkve sv. Urha, ki je bila omenjena že daljnega leta 1327. Na prireditvi je v dveh terminih organiziran vodeni ogled bogate notranjosti romansko-gotske cerkve.

[Več informacij](#)

Vodene pohodniške ture: Tržič je izvrstno izhodišče za obisk Karavank. Na pot raziskovanja planin in vrhov se lahko odpravite prav iz središča mesta na vse strani neba. Tržiške gore so primerne za mlade planince in družine, rekreativne navdušence, vedoželjne raziskovalce in izkušene gornike. Spoznajte lokalne zgodbe in domačine – obiščite planinske kočice, okusite življenje pastirjev na planinah, sprehodite se čez gorske pašnike, osvojite dvatisočak – doživite in uživajte skupaj z nami.

[Več informacij](#)

Vodene kolesarske in pohodniške ture: na južnih pobočjih, pod vrhovi grebena Košute, se skrivajo razgibane planine, ki ponujajo ene najlepših in slikovitih kolesarskih razgledov na Gorenjskem. V poletnem času planine zaživijo v vsem svojem čaru barv in gostoljubja ter gorskih trenutkih.

[Več informacij](#)

Peka flike v Kurnikovi hiši: po predhodni napovedi je v črni kuhinji Kurnikove hiše možna peka tržiške flike. Tržiška flika je jed za vse ljubitelje pogač; okrogla pogača iz razvaljanega kvašenega testa, ki se ji doda namaz iz kisle smetane in kumine ali zaseke.

[Več informacij](#)

Tržiške bržole in druge dobrrote: to je enolončnica iz kuhanih ovčjih bržol in zelenjave, primerna kot samostojna jed ali priloga. Bržole za vas pripravijo v tržiških gostiščih in planšarijah.

[Več informacij](#)

Vodene turnosmučarske ture in druge aktivnosti v okviru Gorniškega učnega centra Zelenica: planinski dom na Zelenici se je v zadnjih letih razvil v gorniški učni center, v

katerem skrbijo ne le za izobraževanja in usposabljanja z gorniško tematiko, ampak je GUC Zelenica nadvse primeren tudi za druge oblike izobraževanja, šole v naravi in organizacijo teambuildingov.

[Več informacij](#)

1.5.4 [Gospodarsko-znanstveni program](#)

Obisk čevljarjev: Tržič na Slovenskem in širše slovi po izjemni čevljarški dediščini. V sedemdesetih letih 19. stoletja so se v njem razvile prve obutvene tovarne, leta 1903 je bila ustanovljena Tovarna obutve Peko. Danes obutev v mestu in okoliških krajih izdelujejo v manjših obratih, ki so jih razvili domači podjetniki.

Možnosti obiska čevljarških delavnic: Migi, d. o. o., Proalp.

Cablex, d.o.o.: je sodobno opremljeno podjetje z najnovejšo tehnologijo s področja kabske konfekcije, specializirano za belo tehniko in avtomobilsko industrijo.

[Več informacij](#)

Kvibo, d.o.o.: je med vodilnimi slovenskimi distributerji živilskih proizvodov.

[Več informacij](#)

Intec MKD, kovinske konstrukcije, d. o. o.: v podjetju Intec MKD se lahko pohvalijo z več kot 40-letno tradicijo pri obdelavi pločevine. V tem času so postali cenjeno mednarodno delujoče podjetje, v vseh pogledih enakovredno najboljšim nemškimi, avstrijskim in švicarskim podjetjem, ki ga zaznamujeta odlična organizacija in izjemno dobro razmerje med kakovostjo, servisom in ceno. Podjetje danes zaposluje več kot 80 na svojih področjih visoko strokovno usposobljenih strokovnjakov in ustvarja približno 10 milijonov evrov letnega prometa.

[Več informacij](#)

Ogled spominske sobe Sunite Williams: Sunita Williams sodi med najvidnejše astronavte na svetu. S 195 dnevi, ki jih je neprekinjeno preživela na Mednarodni vesoljski postaji (International Space Station, ISS), je bila do leta 2015 rekorderka med

astronavtkami. Opravila je kar sedem vesoljskih sprehodov in zunaj vesoljske postaje prebila kar 50 ur in 40 minut. Skupno je bila v vesolju dobrih 321 dni.

[Več informacij](#)

1.6 IDRIJA

1.6.1 [Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti](#)

Unesco globalni geopark: Geopark združuje in povezuje naravo, kulturo in tradicijo z najrazličnejšimi aktivnostmi, muzeji, informacijskimi centri, gostilnami, kmečkimi turizmi in lokalnimi trgovinami z domačo obrtjo. Podpira in spodbuja izdelovanje in trženje domače obrti, razvoj turistične ponudbe na podeželju, skrbi za izobraževanje lokalnih vodičev, prvenstvena naloga geoparkov pa je varovanje narave in njena promocija. GEOPARK IDRIJA, je bil 5. 9. 2013, na 12. Konferenci EGN v Geoparku Valle di Cilento in Diano v Italiji kot 55. član sprejet v evropsko in hkrati svetovno mrežo geoparkov, ki od leta 2004 deluje tudi pod okriljem Unesca.

[Več informacij:](#)

Krajinski park Zgornja Idrijca : Svet samotnih poti, divjih grap in bujnih gozdov ter bogate tehniške dediščine. Razgiban svet, ki sta ga izdolbli Idrijca in Belca s pritoki, nam razkriva soteske, geološke preseke, številne slapove, slikovite tolmine in izvire odlične vode. Domačine in obiskovalce v poletnem času na sotočju Belce in Idrijce privablja urejeno **naravno Kopališče Lajšt**, kjer lahko uživate v neokrnjeni naravi, rekreaciji ter dobri gostinski ponudbi.

[Več informacij :](#)

Klavže: Klavže (zapornice) na Belci in Idrijci so bile zgrajene v času Marije Terezije v drugi polovici 18. stoletja. Služile so plavljenju lesa za potrebe rudnika in mesta. Zaradi velikosti, tehnične in tehnološke ter estetske izpopolnjenosti jih imenujejo tudi slovenske piramide.

[Več informacij:](#)

Divje jezero : Divje jezero prištevamo med največje in najzanimivejše kraške izvire v Sloveniji. Urejen je kot prvi muzej v naravi. Leži pod prepadnimi stenami Črnovrške planote na začetku soteske Strug. Velikost jezera se spreminja, odvisno od količine vode, ki se izteka po najkrajši slovenski reki Jezernici, dolgi le 55 m, v strugo Idrijce. V sifonu Divjega jezera so potapljači našli jamsko kozico, jamskega ježka in slepo jamsko stranico, pa tudi človeško ribico.

Več informacij:

Slika 8: Divje jezero, foto: Cirila Kacin

Vodni kanal Rake : Pot ob Rakah je edina idrijska pot, ki se vam ponuja za lagoden „ravninski“ sprehod. Le na začetku se nekoliko povzpne, nato pa poteka skoraj dva in pol kilometra po ravnem. Vodi vas ob levem bregu Idrijce, mimo visečih mostov, ki so imenitna razgledišča nad gorsko hudournu lepoto Idrijco, do edinstvenega Divjega

jezera. Pot je zanimiva v vseh letnih časih in ob vsakem vremenu. Pred vstopom na Rake je Muzejsko društvo Idrija uredilo **Scopolijev spominski vrt**. Predstavi nam podobo naše cvetoče krajine.

Več informacij:

Idrijski kamšt : Kamšt je velika črpalna naprava na vodni pogon, ki je iz idrijskega rudnika živega srebra črpala jamsko vodo. Poimenovanje izhaja iz nemške besede *Wasserkunst* in pomeni 'vodna umetnija'. Sestavljena je iz lesenega pogonskega kolesa, leseno-jeklenega vodoravnega pogonskega in navpičnega črpalnega drogova ter batnih črpalk. Posebnost kamšti je njeno ogromno pogonsko kolo, ki meri v premeru 13,6 m.

Več informacij:

1.6.2 Kulturni program

Festival idrijske čipke: Festival idrijske čipke s spoštovanjem do bogate tradicije ročno klekljanih čipk ohranja njihovo zgodovinsko izročilo ter hkrati spodbuja inovativnost pri oblikovanju in uporabi klekljanih mojstrov. Idrija se v času junijskega festivala prelevi v živahno čipkarsko središče, kjer se izmenjujejo znanja o tej prefinjeni spretnosti, prenašajo izkušnje na nove generacije in tkejo močna prijateljstva, ki kakor tisočere nevidne niti povezujejo ljudi širom sveta.

Več informacij:

Oglarski praznik: Kulturno-etnološka prireditev z namenom ohranjanja tradicije oglarjenja na Krniški planoti. Na Oglarskem prazniku prikažemo obrt oglarjenja. V Idrijskih krnicah se je oglje pridobivalo od 20. let dvajsetega stoletja dalje, pa tja do 60. let, predvsem za potrebe idrijskega rudnika.

Praznik se prične v petek zvečer s prižigom oglarske kope, ki jo za namen prikaza pridobivanja oglja izdelata oglarski mojster. Sledi kulturni program in druženje ob kopi, nedeljo popoldne pa glavni del s tekmovanjem okoliških društev v postavljanju oglarkih

kop. Namen tekmovanja je poleg prikaza izdelave kope tudi povezovanje med člani sorodnih društev.

Več informacij:

Tango festival: Je sedaj že tradicionalen festival, ki bo leta 2021 beležil svojo 20 obletnico. Festival običajno gosti različne glasbene izvajalce, še nepriznane, tiste, ki si glasbeno pot še utirajo, pa tudi tiste, ki so znani po Sloveniji in svetu. Vsako leto na festivalu predstavijo obiskovalcem tudi kakšno na novo nastalo zvrst tango glasbe. Prizadevajo si predvsem za boljše poznavanje te glasbene zvrsti, za širitev tango glasbe v našem prostoru, hkrati pa poskušajo za tango navdušiti širšo slovensko publiko. Tango festival se večinoma odvija na idrijskem gradu Gewerkenegg, v okviru festivala pa grad gosti razstave, povezane s festivalom.

Več informacij:

Idrijsko poletno doživetje – četrtki na placu: Tedenski koncerti v juliju in avgustu na Mestnem trgu, za vse glasbene okuse. Organizira jih Idrijske izpostava javnega sklada za kulturne dejavnosti. Vsak četrtek v juliju in avgustu se na mestnem trgu zvrsti paleta glasbenih izvajalcev najrazličnejših glasbenih zvrsti za vse okuse.

Več informacij:

Grajski večeri na gradu Gewerkenegg: Konec poletja Idrijska izpostava javnega sklada za kulturne dejavnosti organizira v okviru grajskih večerov na gradu Gewerkenegg velik koncert klasične glasbe. V renesančnem, lepo obnovljenem kompleksu oziroma na njegovem notranjem arkadnem dvorišču poslušalci lahko prisluhnejo Simfonikom RTV Slovenija z različnimi gosti. Gostje si lahko ogledajo tudi osrednjo stalno razstavo Pet stoletij rudnika živega srebra in mesta Idrija dopolnjujejo še razstava idrijskih čipk, prikaz bivalnega okolja idrijskega rudarja, kmečke freske, spominski sobi pisatelja Franceta Bevka in politika dr. Aleša Beblerja ter slikarske donacije galeristke Valentine

Orsini Mazza. Tukaj ima svoje prostore in koncertno dvorano tudi Glasbena šola Idrija. Muzej organizira v grajski dvorani vse leto različne prireditve, predstavitve in sprejeme.

Več informacij:

Dnevi evropske kulturne dediščine: Namen Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD) je spodbuditi zanimanje javnosti za varstvo kulturne in naravne dediščine in javnosti predstaviti idejo o skupni kulturni dediščini, o bogastvu in kulturni raznolikosti Evrope; spodbujati k reakciji na socialne, politične in ekonomske izzive. DEKD predstavljajo najprepoznavnejšo akcijo pod okriljem Sveta Evrope in Evropske Unije na področju kulture, saj sodeluje 50 držav, 6.000 mest, 30.000 kulturnih spomenikov, obišče jih več kot 20 milijonov obiskovalcev.

Več informacij:

1.6.3 Promocijski program

Praznik idrijskih žlikrofov: Praznik idrijskih žlikrofov je prvovrstno kulinarično doživetje, ki tradicionalno idrijsko jed predstavlja v sodobni luči. Predzadnja avgustovska sobota je vsako leto rezervirana za predstavitev certificiranih izdelovalcev idrijskih žlikrofov, za okušanje inovativnih omak lokalnih kuharskih mojstrov, za tekmovanje lovskih družin v pripravi divjačinske *bákalce* ter za sproščeno druženje v družbi vrhunskih vinarjev in mikropivovarjev.

Več informacij:

Dnevi živega srebra: V času Dni živega srebra se Idrija pokloni spominu na generacije rudarjev, ki so z neutrudnim delom soustvarjali uspešno zgodbo idrijskega rudnika živega srebra. Predavanja, projekcije, eksperimenti, javna vodstva in medgeneracijski pogovori domači in tuji javnosti vsako jesen približajo vznemirljivo zgodbo živega srebra, vpisano na UNESCO Seznam svetovne dediščine.

Več informacij:

Teden evropskih geoparkov: Glavni namen je ozaveščanje in izobraževanje tako lokalnega prebivalstva kot širše javnosti o geologiji, naravi ter kulturni dediščini v Geoparku Idrija. Idrijski geopark je osrednji organizator Tednov geoparka na Idrijskem, dogodke pa pripravljajo tudi soorganizatorji: Lanene ženske, Medgeneracijski center Idrija, Muzejsko društvo Idrija, Društvo kmečkih žena in deklet Vojsko, Ivan Rudolf, Zgodovinsko društvo Rapalska meja ter Muzejsko društvo Idrija.

Več informacij:

Velika kmečka tržnica: Gre za jesensko prireditvev, s katero organizator ICRA d.o.o. Idrija ob podpori Občine Idrija in Občine Cerkno skupaj s ponudniki že enajsto leto krepi prepoznavnost in zavedanje o pomembnosti pridelave in porabe lokalne hrane ter drugih produktov. **S prireditvijo želijo organizatorji opozoriti na razvojne priložnosti našega podeželja, predvsem pa podpreti lokalne ponudnike in njihove produkte.**

Več informacij:

Hg trail Idrija: Tek se začne na Trgu Sv. Ahacija in nadaljuje skozi Unescovo mestno jedro do znamenitega lesenega vodnega kolesa KAMŠT. Steza vodi ob vodnem kanalu RAKE, mimo DIVJEGA JEZERA, pri jezu KOBILA pa poteka po gozdu do odcepa, kjer se prek PRIŽNICE povzpemo do HLEVIŠKE PLANINE. Tam se priključimo na Slovensko planinsko pot in jo po slikovitem grebenu nadaljujemo do KOČEVŠA. Čez REJCOV GRIČ se spustimo na KANOMELJSKO RAZPOTJE in se po EX DOWNHILL progi vrnemo v mestno jedro.

Več informacij:

Frudl špancir: Inovativen program okušanja kulinarčne dediščine s sprehodom in degustacijami skozi staro mestno jedro ter ogledom glavnih mestnih znamenitosti Idrije. Od smukavca, do zeljševke, habanc in seveda žlikrofov. Srečanje z lokalnimi ponudniki ter doživljanje njihovih zgodb ob dobri hrani in pijači. Vse to in še več je Frudl špancir.

Več informacij:

Vandranje po gričih: Potep in čaroben izlet po okoliških Idrijsko-Cerkljanskih gričih, kjer poleg čudovitih razgledov, naravnih in kulturnih znamenitosti uživate v zanimivih zgodbah domačinom, izpod rok katerih nastaja lokalna kulinarika. Obisk dveh neokrnjenih planot – Idrijskih Krnic in Šebrelj, na 1000 metrih nadmorske višine, vas popelje v mir hribovitega sveta ter vas očara s tradicijo in kakovostjo.

Več informacij:

Kendov dvorec: Kendov dvorec je edinstven hotel v starožitni Spodnji Idriji, član mednarodnega združenja **Relais & Châteaux**. Korenine Kendovega dvorca segajo v davno leto 1377, ko so prvi posestniki že gospodarili na kmetiji nad dolino reke Idrijce. Mogočno poslopje nekdanje Kendove domačije v Spodnji Idriji, ki se je od leta 1156 razvijala v zavetju romarske cerkve pri Mariji na Skalci, je danes obnovljeno in oživiljeno v duhu minulih časov.

Kendova kuhinja je poezija – izvirna in prefinjena skromna. V kuhinji Kendovega dvorca pripravljajo jedi po preizkušeni starodavnih receptih, iz svežih sestavin, ki jih ponuja bližnja okolica. Hišni menuji se zato spreminjajo glede na letni čas. Žlikrofi, bakalca, bati, ajmoht, štruklji, posebnosti ponovno odkrite idrijske kuhinje, so odsev stoletne tradicije in ročnih spretnosti naših babic.

Več informacij:

1.6.4 Gospodarsko-znanstveni program

Hidria

Več informacij:

Kolektor

Več informacij:

Idrija 2020[Več informacij:](#)**Smart optometry**[Več informacij:](#)**Coworking Idrija**[Več informacij:](#)**1.7 ZREČE Z OKOLICO****1.7.1 Promocijski program****Eko kmetija Urška**[Več informacij:](#)**1.8 MOZIRJE Z OKOLICO****1.8.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti**

Alpski vrt na Golteh: je edinstvena kombinacija sonaravnosti alpskih rastlin. Na alpskem vrtu prevladujejo avtohtone naravno rastle rastline.

Alpski vrt ima na točno določenih območjih značilnosti botaničnega vrta, saj so tja posadili nekatere alpske rastline, ki sicer niso samostojno zrasle na tem področju, so pa tipične za to alpsko okolje in krajinski park Golte. V uro trajajočem sprehodu skozi alpski vrt boste lahko občudovali več kot 100 tipičnih alpskih rastlin, ki čudovito uspevajo v zahtevnih in neizprosni gorskih razmerah.

Za edinstveno doživetje vas odpeljejo na vodeni ogled vrta in vam zaupajo skrivnostno moč zdravilnih rastlin ter vam pokažejo energijske točke s posebno močjo. Alpski vrt je zanimiv tudi zaradi svojih čudovitih pogledov na Savinjsko dolino in sosednje hribe. Na

poti so številne klopi, kjer se boste lahko spočili in napolnili z energijo. Na vrtu vas čaka tudi drevesni horoskop in predstavitev zgodovine holcarjev. Alpski vrt je oddaljen deset minut peš od hotela oziroma zgornje postaje nihalk. Zelo primeren je tudi za popestritev ene od krožnih poti po Golteh, ki vse vodijo mimo njega.

[Več informacij](#)

Kulinarične specialitete: lokalna kuhinja z modernim pridihom v obeh hotelskih restavracijah, pristne domače jedi v planinskih kočah, pester izbor najboljših slovenskih vin.

Slika 9: Jezero Golte, foto: Tomo Jeseničnik

Pot po Golteh: Krajinski park Golte so razglasili leta 1987 in obsega 1223 ha. Gre za naravno vrednoto državnega pomena, ki spada pod območje Natura 2000 (Kamniško-Savinjske Alpe in Karavanke). Po krajinskem parku vodi Pot po Golteh. **Gre za tematsko**

krožno pot, ki predstavi številne naravne, kulturne in zgodovinske znamenitosti. Dolžina poti je 6,5 km, trajanje pohoda po poti je 2–3 ure, skupna višinska razlika je 380 m. Začetna točka je hotel Golte (1.410 m).

OPIS POTI: Med pohodom boste videli številne dih jemajoče zanimivosti, ki so delo narave ali človeških rok. Ogledali si boste lahko spominsko ploščo, ki obeležuje prebeg prvega helikopterja nekdanje JLA in mesto, kjer je pozimi leta 1944 XIV. divizija prešla planoto Golte. Na nadmorski višini 1.530 m boste lahko uživali v kulisi, vredni občudovanja, ki jo ustvarja jezero skupaj s Kamniško-Savinjskimi Alpami v ozadju. Srečali se boste z nenavadnimi, a osupljivimi kraškimi pojavi, kot so kraško brezno, kraška prelomnica z udorninami in požiralniki meteorne vode ter kraška jama, ki zaradi svoje lege omogoča tvorbo in ohranjanje ledu vse leto. Spustili se boste po pašniku na zahodno stran planine, kjer vas bo pot vodila do pastirskega stanu, vse do edinstvene točke (Jezerca), kjer je še mogoče uživati v pristni tišini ob pogledu na neokrnjeno naravo. Adrenalina željni se boste lahko povzpeli na najvišji vrh planote Golte, imenovan Boskovec (1.587 m).

Mozirski gaj – park cvetja, Mozirje: Če iščete kotiček za navdih in sprostitve, je park cvetlic ob Savinji prava izbira. Očarale vas bodo pisane gredice in domiselne razstave. Marljivi vaščani so ob pomoči slovenskih vrtnarjev nekdanj **divje odlagališče smeti** spremenili v **cvetlični gaj**, ki je danes priljubljena turistična točka. Negovane zelenice, pisane cvetlične grede, urejene grmovnice in etnološki objekti so prava paša za oči in dušo. Oglejte si gredice mozirskega tulipana, zeliščni in japonski vrt, drevored ter se sprehodite med kaščami, vodnimi mlini, kmečkimi hišami, kovačijami, kozolci in drugimi tradicionalnimi zgradbami Savinjske doline. Pozimi **Mozirski gaj** razsvetli več kot milijon lučk, ki se prepletajo v različne figure. Praviljično razpoloženje v decembru bogati pester spremljevalni program, v katerem bodo uživali tudi otroci. **Božična bajka Slovenije** je med najlepšimi adventnimi prireditvami v Sloveniji.

- Posebne razstave v parku:
- razstava tulipanov (od 6. aprila do 5. maja)
- poletna razstava (od 15. do 18. avgusta)
- razstava buč (od 21. septembra do 6. oktobra)
- božična bajka Slovenije (od 30. novembra do 5. januarja)

Več informacij

Muzej gozdarstva in lesarstva – Muzej Vrbovec, Nazarje: v Nazarjah, na sotočju Savinje in Drete, stoji grad Vrbovec, v katerem je od leta 2001 urejen tudi muzej. Na ogled postavlja zgodovino gozdarstva in lesarstva v Zgornji Savinjski dolini, pretežno gozdni in prometno zaprti pokrajini. Gozdovi so narekovali svojevrsten gospodarski razvoj tega območja in odločilno vplivali na življenje tukajšnjih prebivalcev. Vse do druge svetovne vojne je bilo preživetje domačinov tesno povezano z izkoriščanjem gozdov, predelavo in prodajo lesa, ki je pomembna naravna dobrina še danes. Posek in spravilo lesa, žagarstvo, splavarstvo in trgovina z lesom so bili najdonosnejše dejavnosti in s tem glavni vir zaslužka velikega dela prebivalstva. Ogled muzeja se lahko združi z obiskom frančiškanskega samostana, ki stoji v neposredni bližini gradu Vrbovec.

Več informacij

Frančiškanski samostan, Nazarje: je rimskokatoliški samostan frančiškanov v župniji Nazarje. Sama zgradba stoji na griču Gradišče ob cerkvi Marije Nazaret. V samostanu je bogata knjižnica, ki hrani veliko starih knjig, med njimi sedem inkunabul in več rokopisov, med njimi tudi izvirni natis Dalmatinove Biblije.

Opomba: Možnost poslušanja petja sester Klaris (po dogovoru).

Več informacij

Katedrala Sv. Mohorja in Fortunata, Gornji Grad: je po prostornini največja baročna stavba v Sloveniji in spada med največje sakralne spomenike na Slovenskem. Cerkev je zasnovana na florisu latinskega križa. Mogočna arhitektura z največjo prostornino med slovenskimi cerkvami obvladuje širšo okolico. Glavno fasado v vrhnjem delu krasijo kamniti kipi sv. Miklavža, Krščanske ljubezni, Vere in Upanja, delo Jožefa Strauba iz leta 1755. Katedrala ima izjemno umetniško dovršeno notranjost s številnimi slikami, freskami, oboki in kamnitimi kipi. V arhitekturi prevladuje element valovanja elipse in parabole, zunanje stene so monotone, vendar enoličnost prekineta veličastna kupola in razčlenjena fasada z rahlo poudarjenimi konkavnimi linijami. Orgle so iz leta 1847. Ustanovna listina benediktinskega samostana je iz leta 1140 (prepisana,

izvirnik ni ohranjen). Ljubljanski škofje so bili večinoma zelo dejavni pri prenovi in prezidavi gornjegrajske rezidence. Tako je drugi ljubljanski škof Krištof Ravbar dal okrog leta 1500 samostanska poslopja povečati in prezidati za potrebe ljubljanske škofije. Stara romanska cerkev, posvečena devici Mariji ter sv. Mohorju in Fortunatu, je namesto srednje apside dobila gotski prezbiterij ter bila na novo prekrita. Zaradi pogostih turških vpadov so leta 1517 kompleks utrdili z obzidjem in obrambnimi stolpi. Celotni kompleks je dobil podobo veličastnega renesančnega dvorca. Pomembni kiparski spomeniki iz časa škofa Krištofa Ravberja: škofov nagrobnik, epitaf Janeza Kacijanerja, Andrejev oltar. Stara samostanska cerkev je veliko prenovitvenih del doživela v času škofa Tomaža Hrena. Vanjo je dal postaviti nove orgle in božji grob ter dal obnoviti duhovniški kor. Slikar Matija Plainar je leta 1613 poslikal rebrasti obok srednje ladje z motivom dvanajstih apostolov. Sredi 17. stoletja je stara cerkev dobila še nov zvonik. Iz tega obdobja je tudi ohranjen edini slikovni vir celotnega dvorca s staro samostansko cerkvijo. Gre za Vischerjev bakrorez iz leta 1681, ki ga je avtor objavil v svojem delu *Topographia ducatus Stiriae*. Pomembna zapuščina škofa Tomaža Hrena: spominske plošče, plošča z grbom ljubljanske škofije in ščitom škofa Hrena, kip svetega Janeza Nepomuka. Staro samostansko cerkev je sredi 18. stoletja po več kot 600 letih »življenja« že pošteno najedal zob časa. Takratni ljubljanski knezoškof Ernest Amadej Attems (ljubljanski knezoškof od 1742 do 1757) se je na podlagi predvidenih visokih stroškov popravila cerkve odločil za novogradnjo.

OPOMBA: Obisk katedrale lahko popestri nastop godbe Zgornje Savinjske doline z gosti (npr. oktet Žetev). Katedrala ima izvrstno akustiko.

[Več informacij](#)

1.8.2 Promocijski program

Golfe: wellness center nad oblaki, fitnes, organizacija smučarskih tekmovanj, plezalna stena, *zip line*, zunanji bazen, gorska mini knjižnica, *wi-fi*, otroške animacije, smučarska šola Beli zajec, izposoja smučarske opreme, pohodništvo in kolesarjenje.

Zeliščni vrt, Gornji Grad: zeliščarka goste popelje skozi zeliščni vrt. Med sprehodom spoznajo posebno lokacijo vrta, zelišča, užitne rastline in plevel (ki to ni). Zgodbe nas vodijo po tem čarobnem prostoru zgodovine in zelišč vse do zeliščarne. Tu za trenutek

postojimo in se prepustimo vonju, okusu ter pripovedi, ki jih skriva preprosta skodelica čaja. Baba čaja.

OPOMBA: Predlagamo, da se ogled zeliščnega vrta združi z ogledom gornjegrajske katedrale.

Grajska večerja, grad Vrbovec, Nazarje: posebna ponudba na gradu Vrbovec je »grajska večerja«. Skušajo se približati času 11. stoletja in pričarati vzdušje takratnih večerij. Gosti jedo z rokami, gorijo le sveče, na mizah ni prtov, pijejo pa iz glinenih kozarcev. Postrežejo jim gobovo juho v kruhovi skodelici, za glavno jed pa pečeno kračo ali pečenega piščanca, kuhan neolupljen krompir, kuhano korenje, čebulo in kruh. Tudi obnašanje za mizo je lahko primerno 11. stoletju, zato je dovoljeno vse, kar se v današnjih časih za mizo ne spodobi. Pri grajski večerji goste čaka tudi grajsko presenečenje.

OPOMBA: Prostor v muzeju je omejen na 50 ljudi. V primeru večjega števila gostov se je mogoče dogovoriti za dva termina.

[Več informacij](#)

Kolesarske ture z električnimi kolesi

Rečica ob Savinji – hmeljska pot. Zbor in pozdrav pri Medgen borzi (predstavitev občine in obnovljenih prostorov kot primer dobre prakse), pogostitev z zgornjesavinjskim železnicarjem (kratka predstavitev izdelave). Možen dogovor za glasbeno spremljavo harmonikarjev. Na poti z električnimi kolesi si bomo ogledali hmeljarski kompleks s trenutno najsodobnejšo opremo v Sloveniji, pot pa bomo nadaljevali po tako imenovani hmeljski poti (čez Rečico do Blat, naravnega mokrišča, prek Dola-Suhe, mimo Kugle) do Turistične kmetije Dobrovč, kjer bomo imeli kosilo ali malico (so specialisti so za divjačino).

Šmartno ob Paki: pot se vije med vinogradi. Na vmesnih postankih v zidanicah pripravijo degustacijo vin (priporočamo vinotoč Primožič). Gosti si lahko ogledajo tudi eno najstarejših zidanic v Sloveniji s še delujočo hrastovo prešo iz 18. stoletja in drugimi starimi orodji.

1.8.3 Kulturni program

Predstava »Trške zgodbe«: KUK Potovke s **Katarino Fužir** kot scenaristko in režiserko Trških zgodb na čelu ter krajevna skupina ljubiteljskih igralcev in kulturnikov so zabavno interpretirali 700 let trške zgodovine. Pohodna ulična predstava poteka od cerkve sv. Jurija do trške lipe. Udeleženci na poti srečajo srednjeveškega kurirja z gradu Žovnek, spoznajo cenjenega zdravilca, se poučijo o znanem mozirskem suknu in začutijo narodno zavednost prednikov. Skozi avtentično igro so predstavljeni domala vsi pomembnejši ljudje, ki so vplivali na dogajanje in razvoj kraja ter na njem pustili pečat, vreden vsega spoštovanja in oživljanja zgodovine Mozirja.

1.8.4 Gospodarsko-znanstveni program

Gozdovi in gozdarstvo ZSD, Zavod za gozdove Slovenije (OE Nazarje): v Sloveniji skrbimo za sonaravno gozdarjenje, kar je posebnost v svetovnem merilu. Na Zavodu za gozdove Slovenije so zavezani k sonaravnemu, trajnostnemu in večnamenskemu gospodarjenju z gozdovi po Sloveniji. Ohranjanje naravne biotske raznovrstnosti in varstvo narave sta sestavni del gospodarjenja z gozdovi. Tak način dela z gozdom, ki ga uresničuje enotna javna gozdarska služba v vseh gozdovih Slovenije, lahko poimenujemo tudi slovenska gozdarska šola.

[Več informacij](#)

PODJETJE KLS Ljubno: je vodilno podjetje na področju izdelave zobatih obročev za avtomobilsko industrijo z več kot 40-letno tradicijo. Obvladujejo več kot 60 odstotkov evropskega trga in 15 odstotkov svetovnega trga v svoji tržni niši, njihovi izdelki pa so vgrajeni v motorjih več kot 30 največjih avtomobilskih znamk na svetu. KLS Ljubno je na število zaposlenih med najbolj robotiziranimi podjetji v Sloveniji in širši regiji. Leta 2016 so z 240 zaposlenimi ustvarili kar 42 milijonov evrov prihodkov. 96 odstotkov vseh izdelkov izvozijo, pri čemer postaja Kitajska njihov najpomembnejši trg. KLS je med najboljšimi družinskimi podjetji na svetu. Od skupine Schaeffler je prejelo nagrado *Sustainability* za trajnostno poslovanje.

[Več informacij](#)

Podjetje BSH Hišni aparati, d. o. o., Nazarje: je specializirano za razvoj in proizvodnjo malih gospodinjskih aparatov za pripravo hrane in napitkov. Kot del mednarodnega koncerna BSH Home appliances Group je s svojo prodajno službo v Ljubljani odgovorno tudi za prodajo bele tehnike v JV Evropi. So največji proizvajalec malih gospodinjskih aparatov v Evropi, eno največjih podjetij v Sloveniji in tudi med najpomembnejšimi podjetji v koncernu BSH.

[Več informacij](#)

1.9 SOLČAVA Z OKOLICO

1.9.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Doživljajsko vodenje po Solčavskem – en »fletn« sprehod : Solčavsko je leta 2009 prejelo znak EDEN (»evropska destinacija odličnosti«). Možnosti ogledov je resnično veliko. Programi se lahko prilagodijo glede na želje/potrebe. Gre za doživljajsko, in ne klasično vodenje. Vodnik je oblečen v tradicionalna oblačila, udeleženci programa pri ogledu tudi aktivno sodelujejo. Sprehod se lahko izvede kjer koli na Solčavskem, vendar običajno tam, kjer je v bližini kakšna naravna znamenitost (*slap Rinka, solčavska Tisa in druge*). Animator nosi v svoji torbi nekaj rekvizitov, s katerimi se med potjo malo poigra. V torbi nosi za »vsak primer« še malo kačje sline, če je komu prevroče. Pod klobukom pa ima seveda veliko starih solčavskih zgodb, ki imenitno dopolnijo sprehod po neokrnjeni in spokojni naravi. Sprehod se lahko prilagodi vremenskim razmeram in sposobnostim udeležencev.

Možni ogledi:

- **Solčavska panoramska cesta (priporočamo ogled z e-kolesi):** doživljajsko vodenje po Solčavskem je tudi vožnja po solčavski panoramski cesti z vmesnimi postanki. Voden ogled vključuje oživljanje zgodb iz preteklosti, etnološke vložke in animacijo, razgledne točke, degustacijo kisle vode (polne železa), postanek pri najbolj fotografirani kmetiji v Sloveniji (na Klemenčem), kjer je mogoča tudi degustacija savinjskega želodca (prejemnik priznanja na AGRI). Pot se lahko nadaljuje skozi Matkov kot in mogoče se je dogovoriti za

degustacijo izdelkov iz kozjega mleka na največji kmetiji na tem območju (Matk)

- **Krajinski park Logarska dolina**
- **slap Palenk in slap Rinka**
- **sprehod po tematski poti po Logarski dolini**

OPOMBA: Program se lahko popestri tudi z različnimi »etno-fletno« igrami (opis pri kulturnih programih).

Vodeni ogled Centra Rinka v Solčavi: center Rinka – večnamensko središče za trajnostni razvoj Solčavskega povezuje različne dejavnosti za trajnostni razvoj območja in prinaša nove razvojne priložnosti.

Vodeni ogled tega središča vključuje:

- predstavitev Solčavskega – evropske destinacije odličnosti
- ogled stalne razstave in multimedijske predstavitve »Solčavsko – sprehod v naročje Alp«, ki nas popelje na sprehod iz prabivališča v hišo, na dvorišče k lesu in ovcam, v gozd, k potoku, na gorsko trato, do skal in v gore
- ogled Centra Rinka in predstavitev lokalnih izdelkov
- ogled razstav v župnišču; kmečki vrt, zbirka metuljev, razstava fosilov iz srednjega triasa »zgodbe, zapisane v kamnu«, atelje Franc in Liza Filc

Trajanje: približno 1,5 ure

Več informacij

Cerkev Marije Snežne, Solčava: solčavska župnijska cerkev je lep spomenik visoke gotike v prehodu v pozno gotiko. Številne bogate kamnoseške umetnine so našle svoj prostor na njej in v njej. Ljubitelji lepe umetnosti privablja predvsem glavni oltar cerkve. V njem ima namreč svoje mesto tako imenovana »solčavska Marija«, ena najstarejših, po presoji strokovnjakov pa tudi najlepših Marijinih upodobitev tiste dobe pri nas. Kip je visok 58 centimetrov in iz peščenca. Pravijo, da so ga pripeljali sem iz gornjegrajske

benediktinske opatije. Nastal naj bi v tamkajšnji samostanski kiparski delavnici oziroma stavbarnici. Čas nastanka postavljajo v sredo 13. stoletja, ko je toga romanika začela počasi oživljati v naravni resničnosti ljudje in stvari. Kip je soroden z znano krakovsko Marijo iz Ljubljane.

Več informacij

Vodeni ogledi na Ljubnem

Flosarska zbirka: v samem središču Ljubnega stoji prijeten muzej, v katerem je urejena zelo zanimiva flosarska zbirka, ki predstavlja življenje flosarjev oziroma splavarjev v poltisočletni zgodovini. Obiskovalca popelje v preteklost kraja in ohranja spomin na »flosarijo«, pa tudi na »vlcerstvo« in žagarstvo, kajti brez teh dveh panog bi bil »flos kaj jalov«. Pripoveduje zgodbo o gozdovih, ki obdajajo dolino, o reki, ki teče skozi njo, o lesu, ki se je pod pridnimi rokami spreminjal v kruh, in o usodah ljudi, ki so tod živeli. Spravilo lesa v dolino iz gozdov visoko v hribih, delo na žagah, izdelovanje splavov in splavarjenje v oddaljene kraje so težka dela. Kos so jim bile le pridne roke naših prednikov »vlcerjev«, žagarjev in flosarjev. Kako so živeli ti pogumni možje, kakšen je bil utrip na »rajžah« po Savinji, Savi in Donavi vse tja do Črnega morja, kakšne nevarnosti so jim grozile na vodni poti, kakšen je bil zaslužek, ki ga je to delo prinašalo, kdo so bili flosarski »birti«, »krmaniži«, »prednjeki« in »zadnjeki« ... Izvedeli boste tudi, kakšni splavi so bili samec, mitrovčan in kuzla, kakšen je bil flosarski krst pod zavetništvom sv. Miklavža ter še mnogo več iz pestrega življenja na flosu. Na ogled je bogato fotografsko in materialno gradivo, DVD in diaprojekcijska predstavitev. Ogled je mogoč kadar koli po predhodni napovedi. Izvedeli boste vse o flosariji iz ust potomca flosarjev Martina Juvana - Čuksa, ki se predstavi kot »čisto ta pravi flosar« v »flosarski opravi« in s pesmijo na ustih. Flosarji so bili namreč tudi zelo dobri pevci. Na flosu so radi kakšno zapeli.

Več informacij

Fašunova domačija: domačija iz prve polovice 19. stoletja predstavlja dom malega kmeta, gozdnega delavca »vlcerja« in flosarja. Hiša z zasnovo »stegnjenega doma« je pritlična, zidana iz kamna z vkopano kletjo. Prostori so razvrščeni okrog veže »lope« z nekdanjo črno kuhinjo. Posebnost Fašunove hiše je redek kamnit tlak v veži, ki so ga leta

1970 prinesli iz cerkve sv. Miklavža iz Rastk pri Ljubnem. Nadomestil je prejšnji tlak iz rečnih kamnov, tako imenovani »kuglflašter«.

Več informacij

Skakalnica Ljubno: začetki smučarskega športa na Ljubnem segajo še v čas pred drugo svetovno vojno, organizirano skakanje na smučeh pa se je začelo z ustanovitvijo SSK Gozdar po drugi svetovni vojni. Leta 1953 je bila po načrtih Stanka Bloudka dokončana prva 60-metrška skakalnica. V 90-ih letih prejšnjega stoletja je bila povečana na 80 m, nato leta 2005 še rekonstruirana in tako že od leta 2006 gosti tekme FIS v smučarskih skokih za ženske na najvišji ravni. Na Ljubnem od leta 2016 poleg novega sodniškega stolpa kraljuje prenovljena in moderna skakalnica, ki z novo naklonino skakalkam daje večji občutek varnosti in mehkejši prehod na odskočno mizo.

Več informacij

Zakladnica mašnih plaščev in cerkev Sv. Frančiška Ksaverja, Radmirje: prvotna cerkev izvira iz 15. stoletja, v sedanji velikosti pa so jo zgradili v letih od 1721 do 1725. V zakladnici te pomembne romarske cerkve so se zbirala darila iz avstrijskega, poljskega, francoskega in neapeljskega dvora. Med zlatarskimi dragocenostmi sta na ogled na primer zlati kelih s pateno, delo pariškega mojstra R. J. Augusta (1760), in z dragimi kamni okrašena moštranca, delo dunajskega zlatarja J. J. Wurtha (1746). Med baročnimi mašnimi oblačili so plašči, ki so jih darovale cesarica Marija Terezija (1750), poljska kraljica Marija Jožefa (1753) in mati francoskega kralja Ludvika XVI. (1763).

Več informacij

Etno hiške, Luče: v parku ob reki Savinji je postavljenih osem mobilnih etno hišk, v katerih so predstavljene rokodelske obrti, ki so nekoč zagotavljale pomemben vir dohodka lokalnim prebivalcem. Hišice velikosti 4 × 2 m so izdelane iz starega lesa in opremljene s staro opremo in rokodelskimi orodji. Predstavljeni so lesarska (p. d. tišlerska), čevlarska (p. d. šošterska), krojaška (p. d. žnidarska) in kovaška delavnica, črna kuhinja, mlin in hiška s krušno pečjo ter stara lekarna.

V neposredni bližini etno hišk stojita tudi gozdarska koča in skorjevka, ki ponazarjata pomemben del gozdarske tradicije v Lučah.

Več informacij

1.9.2 Promocijski program

Solčavska panoramska pot: doživljajsko vodenje po Solčavskem je tudi vožnja po solčavski panoramski cesti z vmesnimi postanki. Voden ogled vključuje oživiljanje zgodb iz preteklosti, etnološke vložke in animacijo, razgledne točke, degustacijo kisle vode (polne železa), postanek pri najbolj fotografirani kmetiji v Sloveniji (na Klemenčem), kjer se je mogoče dogovoriti tudi za degustacijo savinjskega želodca (prejemnik priznanja na AGRI). Pot se lahko nadaljuje skozi Matkov kot in mogoče se je dogovoriti za degustacijo izdelkov iz kozjega mleka na največji kmetiji na tem območju (Matk).

Slika 10: Logarska Dolina, foto: Tomo Jeseničnik

- Krajinski park Logarska dolina
- slap Palenk in slap Rinka
- sprehod po tematski poti po Logarski dolini

OPOMBA: Program se lahko popestri tudi z različnimi »etno-fletnimi« igrami (opis pri kulturnih programih).

Obisk turistične kmetije Govc-Vršnik/Rihter: kmetija Govc-Vršnik stoji v Robanovem kotu, povsem na samem, s prečudovitim pogledom na Kamniško-Savinjske Alpe. Na kmetiji vam bodo postregli z domačimi suhomesnimi izdelki (salamami, zgornjesavinjskim želodcem), pa s skutnimi štruklji, mesnimi žlikrofi, domačo pašeto. Kmetija Rihter stoji v Novi Štifti pri Gornjem Gradu. Tu vas bodo pogostili z zgornjesavinjskim želodcem in tokcem. Obisk kmetij je mogoče popestriti z e-kolesarjenjem in/ali lokostrelstvom.

1.9.3 Kulturni program

Igrana predstavitev »Solčavsko skozi čas«: v igrani predstavitvi vam člani kulturnega društva »Franc Herle« iz Solčave v klenem solčavskem narečju ter ob nežni spremljavi citer predstavijo življenje na Solčavskem nekoč in danes. Predstavo spremlja tudi projekcija s podnapisi, tako imenovano vezno besedilo pa je v angleškem jeziku. Trajanje predstave: 30 minut. Možnost izvedbe na različnih lokacijah (tudi v hotelu Plesnik).

Etno fletne igre (igre so prilagojene za poletje in zimo): zabavne družabne igre, ki temeljijo na kulturni dediščini Solčavskega. Udeleženci tekmujejo med sabo in poskrbijo za smeh, animatorji pa z usmerjanjem in komentarji ustvarjajo veselo vzdušje. Udeleženci se razdelijo v več skupin oziroma ekip (odvisno od skupnega števila udeležencev). Ekipa se med sabo pomerijo v različnih spretnostih skozi tri oziroma štiri zabavne igre. Tako morajo na primer premagati določeno razdaljo na ozki deski, na kateri stojijo štirje člani ekipe hkrati. Na progi vijugajo med količki oziroma različnimi ovirami. Na nenavaden način prenašajo po progi smrekove storže ali pa Janezove »granate« in jih nato spuščajo v tarčo. Tako kot tarča jim prinašajo točke tudi smrekove trte (*pleteni obroči iz smrekovih vej*) in mirna roka. Še pljudiej je zanimiva »pastirska ruleta«, pri kateri se pojavijo težave tekmovalcev z ravnotežjem in

ohranjanjem idealne smeri. Ko ekipe zaključijo vse igre, sledi seštevanje rezultatov in na koncu še slavnostna razglasitev, na kateri sodeluje tudi Logarski Janez.

1.9.4 Gospodarsko-znanstveni program

Predstavitev trajnostnega razvoja in razvojne zasnove Občine Solčava, Center Rinka: trajnostni življenjski slog je rdeča nit prizadevanj (so)delavcev Centra Rinka in Občine Solčava, prav povezovanje pa je v jedru ideje trajnostnega razvoja. Trajnosten razvoj je vpleten v vse vidike življenja v občini Solčava – ljudje živijo na precej tradicionalen način in to samo poudarja trajnostni razvoj.

Les, lesna obrt in industrija v ZSD: v gorskih gozdovih Solčavskega počasi rastejo smreke, macesni, jelke, bukve, javorji, jeseni in druge drevesne vrste. Kakovosten gorski les pretežno smreke in macesna posekajo ob pravem času za točno določen namen. Domači mojstri izdelujejo kakovostne lesene izdelke. V projektu »Solčavski gorski les« so povezali znanje gozdarskih in lesarskih strokovnjakov ter arhitektov z izkušnjami kmetov, mizarjev, tesarjev in drugih oblikovalcev lesa.

Do poletja 2020 bo dokončan Center za gorski les v Solčavi, ki bo v mrežo za gorski les poslovno in z novo storitvijo skupnega nastopa na trgu povezal zainteresirane kmete in mala lesnopredelovalna podjetja iz LAS (lokalne akcijske skupine) tega območja ter z razstavnim prostorom in demonstracijskim turističnim apartmajem (v vzorčno prenovljenem hlevu iz 19. stoletja) razširjal dobro prakso uporabe gorskega lesa. Ob tem bo Center za gorski les izkoristil priložnosti za prodor gorskega lesa v turizem – kot vir za opremljanje namestitvenih objektov in kot temo nišnega turističnega proizvoda doživljanja gorskega gozda.

Podjetje Rihter: Rihter je podjetje, specializirano za izdelavo hiš in objektov po meri kupca. Temeljne dejavnosti podjetja so razvoj, projektiranje, proizvodnja in gradnja **nizkoenergijskih, pasivnih in ničenergijskih** montažnih hiš. Vse hiše Rihter so unikati, izdelani po meri in željah naročnikov, ne glede na to, za kakšen objekt se odločijo.

Podjetje Rihter je prejelo sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj MGRT in RS za izvajanje projekta BIOMOD HOUSE za biorazgradljive modularne enote. Cilj projekta je bil razviti popolnoma leseno bivalno modularno enoto.

V okviru projekta so razvili:

- module in bivalne modularne enote,
- biorazgradljivo bivalno enoto s kar najmanjšim vplivom na okolje ves čas njene uporabe.

[Več informacij](#)

1.10 MARIBOR

1.10.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Stara trta, najstarejša trta na svetu: v osrednjem delu starega mestnega jedra, na Lentu, pred Hišo Stare trte še danes domuje najstarejša trta na svetu. Žametovka oziroma modra kavčina je s potrjeno starostjo več kot 400 let vpisana v Guinnessovo knjigo rekordov kot najstarejša trta sveta, ki še vedno rodi žlahtne sadove. Stara trta simbolizira bogato vinsko kulturo Maribora, Štajerske in Slovenije.

[Več informacij](#)

Mariborsko Pohorje (ostanki pragozda, Črno jezero, slap Šumik, Lovrenška jezera): Pohorje je zelena oaza prečudovite narave in nešteti možnosti za sprostitev in rekreacijo. Krasijo ga naravne znamenitosti, kot so šotna barja z jezeri, slapovi in pragozd, do katerih nas pripeljejo številne pohodniške in kolesarske steze, ki prepredajo pohorske gozdove. Za visok srčni utrip poskrbijo poletne sanke, gorskokolesarski *bike park* in pozimi številne aktivnosti na snegu. Mariborsko Pohorje se pozimi namreč prelevi v eno največjih smučarskih središč pri nas, katerega posebnost je najdaljša nočna smuka v Sloveniji, pa tudi, da gre pravzaprav za mestno smučišče, saj se je iz mestnega jedra do vznožja Pohorja (oziroma spodnje postaje Pohorske vzpenjače) mogoče v samo 10 minutah pripeljati tudi z mestnim avtobusom. Vznožje je še pljudiej živahno ob Zlati lisici, tekmah za svetovni pokal v smučanju za ženske, ki velja za eno največjih in najpomembnejših športnih prireditev na tem območju.

Vinske ceste (srce med vinogradi): turistične in izletniške kmetije ter vinske kleti na vinskih cestah v okolici Maribora vabijo obiskovalce na izlet. Posebnost je znamenito srce med vinogradi, cesta v obliki srca na Špičniku, ki navduši vsakega obiskovalca. V destinaciji so vinogradniške lege, ki jih strokovnjaki uvrščajo med pet odstotkov najboljših leg na svetu, in rezultat so številna vrhunska bela vina, nagrajena na mednarodnih vinskih ocenjevanjih.

Slika 11: Stara trta, foto: Domen Groegl, STO

Reka Drava z nabrežjem in Mariborskim jezerom: reka Drava je od nekdaj močno povezana z razvojem in življenjem v Mariboru. Ljubiteljem vodnih športov ponuja kopico zabavnih in rekreativnih doživetij. Njena bogata favna omogoča pester ribolov. Ob nabrežjih reke so urejene čudovite sprehajalne in kolesarske poti, na katerih lahko občudujete tudi številne znamenitosti mesta Maribor. Od starega Lenta se lahko mimo

Koblarjevega zaliva po splavarski učni poti napotite proti Mariborskemu otoku in akumulacijskemu jezeru. Na Dravi in akumulacijskem jezeru si lahko omislite veslanje, jadrnanje ali surfanje. Seveda ne smete zamuditi priljubljene turistične aktivnosti – splavarjenja po Dravi s tradicionalnimi splavi – ali pa se samo zapeljite z ladjico Dravska vila.

Čebelarstvo, API turizem: čebelarški turizem se čedalje bolj uveljavlja, zanimiva za obiskovalce je Čebelarska učna pot, med njenimi ključnimi zanimivostmi so Čebelarski center Maribor pri dvorcu Betnava, čebelarska postojanka v Rušah in Čebelarski muzej na prostem.

1.10.2 Promocijski program

Hiša Stare trte s Staro trto (ogled muzeja, degustacija): na pročelju Hiše Stare trte v osrednjem delu starega mestnega jedra na Lentu že več kot 400 let korenine globoko poganja Stara trta, najstarejša trta na svetu. V Hiši Stare trte so obiskovalcem na voljo vinoteka in degustacijski prostor vrhunskih vin iz vinorodnega okoliša Štajerska Slovenija ter trgovina spominkov in izvrstnih slovenskih čokolad.

Mariborska vinska pot: vas popelje po vinotekah v središču Maribora, kjer se boste lahko spoznali z izvrstnimi štajerskimi vini in njihovimi pridelovalci, pri čemer vas bo spremljala odlična lokalna kulinarika.

[Več informacij](#)

Mariborska kulinarična pot: vas bo popeljala po restavracijah v središču Maribora, kjer boste lahko okusili izvrstno štajersko kulinariko. Paket vključuje štiri postojanke: Gostilno Pri treh Ribnikih, Restavracijo 7, Gostilno Maribor in Hišo Stare trte.

[Več informacij](#)

Vinagova klet (voden ogled + degustacija): v središču mesta, pod Trgom svobode in še dlje, se razprostira ena največjih in najstarejših klasičnih vinskih kleti v Evropi. Najstarejši del kleti je bila zgrajen leta 1847. Danes se klet ponaša s površino 15.000 m² in 2,1 kilometra dolgimi podzemnimi predori. Po skrivnostnem vinskem podzemlju vas

popelje vodnik ali greste na raziskovanje sami, na koncu pa vas čaka še vinska degustacija.

Obisk vrhunskih vinogradnikov na okoliških vinskih cestah (predstavitev in degustacija): odlični vinogradniki ponujajo vrhunska vina na pokušnjo v svojih vinskih kleteh, ob tem pa predstavijo tudi svojo zgodbo. Številna vina naših vinarjev so nagrajena na mednarodnih ocenjevanjih, kjer segajo v sam vrh najboljših vin.

Posestvo Meranovo, spominska soba nadvojvode Janeza: nadvojvoda Janez, vnuk Marije Terezije, je med svojimi mnogimi nagnjenji k novostim pljudiej skrbno negoval tudi svoj odnos do vinogradništva. Tedanje vinogradništvo na Štajerskem je bilo v Janezovih očeh zaostalo, saj je nadvojvoda dobro poznal vinogradniške razmere ob Renu in kakovost tamkajšnjih vin, zato se je odločil za prenos tamkajšnjih sort v štajerske kraje. Za središče, v katerem bi trte iz Porenja poskusno uvajali, je zaradi ugodnih podnebnih razmer izbral okolico Peker in Limbuša, kjer je leta 1822 kupil posestvo, danes znano pod imenom Meranovo. Leta 1823 so začeli tam saditi nove sorte trt, njegov novi vinograd je bil drugačen od tedaj znanih, trte so bile namreč prvič posajene v vrstah in strogo ločene po sortah. Izjemen uspeh se je pokazal že ob prvi trgatvi, ki se je je nadvojvoda Janez ljudino udeležil, pozneje pa je na Meranovem tudi pogosto bival. Vinogradi so postali tako ugledni in znani, da so na Meranovem leta 1832 ustanovili prvo vinogradniško šolo na Štajerskem, ki je postala izvirno središče sodobnega vinogradništva tako na sedanjem slovenskem kot avstrijskem Štajerskem.

Botanični vrt Pivola: pod vznožjem Pohorja vas bo očaralo raznoliko in bujno rastje Botaničnega vrta Univerze v Mariboru, kamor se lahko pridete sprostiti, družiti, učiti in spoznavati naravo. Na območju nekdanjega grajskega parka nekaj kilometrov južno od Maribora uspevajo številne avtohtone in tuje vrste dreves, grmov in cvetic, o katerih se lahko poučite tudi na vodenem ogledu.

[Več informacij](#)

Dravska kolesarska pot: poteka na območju 18 občin ob reki Dravi: Dravograd, Muta, Vuzenica, Radlje ob Dravi, Podvelka, Lovrenc na Pohorju, Selnica ob Dravi, Ruše, Mestna občina Maribor, Duplek, Miklavž na Dravskem polju, Starše, Hajdina, Mestna občina Ptuj, Markovci, Gorišnica, Ormož, Središče ob Dravi.

Pot je srednje zahtevna, poteka večinoma po asfaltiranih lokalnih cestah. Primerna je za turistično rekreativno kolesarjenje s trekking, gorskimi ali e-kolesi. Pot je v celoti označena v obe smeri. Dolžina poti je 150 km.

Več informacij

Posestvo Sončni raj in zip line: sta med griči vinogradov, stran od mestnega vrveža. Najdaljši spust po jekleni vrvi na Štajerskem, na posestvu SONČNI RAI v Mariboru, se imenuje ČEBELJI LET in je primeren tako za odrasle kot otroke.

Več informacij

Ogled rovov iz druge svetovne vojne v Coni Tezno: podzemni rovi, ki so jih leta 1943 zaradi nevarnosti zračnih napadov zaveznikov začeli graditi Nemci, se vijejo na globini 15 metrov pod površjem v velikosti 8.512 kvadratnih metrov. Rovi so kot rezervna lokacija omogočali nemoteno nadaljevanje proizvodnje ob vse pogostejših napadih med drugo svetovno vojno na tovarno.

Več informacij

Vožnja s splavom in etnološki program: splavarjenje po reki Dravi ima bogato tradicijo, začetki segajo v 13. stoletje, ko se je splav uporabljal za prevoz vojakov in njihove opreme. Danes lahko obiskovalci doživijo ostanke bogate splavarske tradicije in se prepustijo flosarjem in »flosarskim frajlam«, ki med plovbo po reki Dravi pričarajo čarobnost tega nekoč zelo spoštovanega poklica.

Več informacij

Vožnja z ladjico Dravska vila: popeljite se po reki Dravi z ladjico Dravska vila

Več informacij

Pohorje (vožnja z gondolo, pohodi, kolesarjenje, Pohorjet ...): Pohorje se ponaša z bogato ponudbo in odličnimi razmerami za številne zimske športnorekreativne radosti. Poleg kakovostnih smučišč za začetnike in izkušene ljubitelje smučanja so na voljo še proga za nočno smuko, tekaški poligon, smučarska šola in vrtec na snegu, poligon za deskarje na snegu, izposoja športne opreme in še veliko več.

Na Pohorju se lahko ukvarjate s pohodništvom, nordijsko hojo, gorskim kolesarjenjem, jahanjem, spusti z jadralnimi padali in drugimi dejavnostmi aktivnega oddiha v naravi. Adrenalinskim navdušencem Pohorje ponuja progo za adrenalinsko sankanje in kolesarsko progo za spust. Vseh aktivnosti se lahko udeležite individualno ali z usposobljenim vodnikom.

Bike park Pohorje: na Mariborskem Pohorju je urejen Bike park Pohorje s progami od lažje do zelo zahtevne in z izhodiščem na zgornji postaji Pohorske vzpenjače.

Več informacij

Drava center:

- plaža za sproščeno uživanje na soncu ob vodi, v objemu narave
- raznovrstna piknik ponudba za družine in skupine z najemom piknik prostorov
- otroški park s kakovostnimi igrali
- športnorekreativski prostor z igrišči za košarko, odbojko, badminton, z mini plezalno steno in možnostjo izposoje rekvizitov
- izposoja plovil (kajak, kanu, sup, čoln)
- animacije za otroke pod strokovnim vodstvom (rojstni dnevi, šole v naravi, tematske delavnice ipd.)
- urejena parkirišča za kolesa, motorje in avtomobile, parkirišča za avtodome s priključki za elektriko ter
- mini kolesarski servis v kolesarski postojanki

Več informacij

Wakepark Dooplek: Prvi slovenski »full-size wakepark« – športni center za deskanje in smučanje na vodi.

Več informacij

Restavracija Sedem:

Restavracija Sedem je edina šolska restavracija v Sloveniji, ki deluje po inovativno zasnovanem poslovnem modelu, kjer študenti pod nadzorom mentorjev samostojno

izvajajo vse strokovne procese. V Sedem vas tako pričakuje mladostna ustvarjalnost, pomešana z željo po strokovni rasti in učenju. Restavracija Sedem je za šolo velika pridobitev, saj študenti pridobljeno teoretično znanje uporabijo v praksi. Urijo se v pripravi dobre kave, naravnih sokov, spoznavajo surovine, sestavljajo in pripravljajo jedi vseh vrst, pečejo sladice, razvijajo in utrjujejo spretnosti pri sprejemanju gostov in v strežbi, organizirajo delo, razmišljajo o uvajanju novitet.

Več informacij:

RestavracijaMak

Več informacij:

Gostilnica Pri Damah - »lokalno in domače«: Socialno podjetje, ki je vključeno v kampanjo #Kupujem odgovorno, kar pomeni, da je nakup v podjetju družbeno odgovoren nakup, saj prispevajo k udejanjanju načel socialnega podjetništva in trajnostnega razvoja.

Več informacij:

Hiša Denk: Hiša Denk je restavracija, v kateri družinsko tradicijo nadgrajuje predrznost mlade generacije. Pri ustvarjanju svojstvene kulinarike se obračamo k danostim naše pokrajine in brskamo po preteklosti, da bi izpolnili svojo vizijo.

Več informacij:

Rožmarin: Prostor v središču Maribora, kjer se srečajo restavracija, kavarna, vinoteka in klub.

Več informacija:

Gostilna Pec: Ob romantičnem zalivu na dravskem obrežju, že več kot sto let Gostilna PEC odpira svoja vrata vsem, ki radi uživajo v kulinarčnih in vinskih dobrotah.

Več informacij:

Gostilna Maribor: Kjer zgodbe iz preteklosti prepletajo s sodobnimi kulinarčnimi doživetji.

Več informacij:

Gostilna Pri Treh Ribnikih: Gostilna Pri treh ribnikih, z dolgoletno tradicijo in čudovito vinsko kletjo, se nahaja v prelepem okolju Mestnega parka, kjer spokojnost treh ribnikov učinkuje posebno privlačno in pomirjujoče.

Več informacij:

Pubec: Festival mladih štajerskih vin

Več informacij:

Salon VinDel - Mednarodni salon vina in delicat: Salon VinDel mesto najstarejše trte sveta za en dan spremeni v prestolnico prefinjenih okusov. Salon VinDel je predstava vinske kulinarčne odličnosti, ki v Maribor iz leta v leto privabi več razstavljalcev in več obiskovalcev ter uspešno vzpostavlja most med ponudniki in potrošniki kakovostnih okusov. SloVino VinDel Academy, pod okriljem katerega se odvijajo izobraževalne vsebine in vodene pakušine presežkov, odlično dopolnjuje salonsko sejemske dogajanje. Koncept pristne izkušnje osebnega srečanja z avtorji okusov mesto Stare trte za en dan spremeni v prestolnico izbranih okusov. Zvrstijo se strokovna srečanja sommelierjev profesionalcev in sommelierjev ljubiteljev. Le ti se mrežijo z vinarji, vinskimi kraljicami, vinskimi vitezi in ljubitelji vsega dobrega. Izjemna je povezanost in vpliv Salona VinDel na HoReCa sektor. VinDel je praznik okusov, ki običajen dan mnogim spremeni v najokusnejšega v letu.

Več informacij:

Družinska kmetija Leber Vrečko: Šesti rod, ki pod imenom Leber kmetuje na posestvu na Jedlovniku, v osrčju Slovenskih goric, nedaleč od slovensko - avstrijske meje. Davnega leta 1795 je bila posest s testamentom prenešana na prednike, ki so se v stoletjih, ki so sledila, zmeraj preživljali izključno s kmetijstvom.

Več informacij:

1.10.3 Kulturni program

Festival Lent (od 25. junija do 3. julija 2021): je največji slovenski festival na prostem in eden največjih v Evropi. Že več kot četrto stoletje ob vstopu v poletje Maribor spremeni v velikanski oder in živahno stičišče umetniških izrazov, kultur in jezikov z vsega sveta. Vsako leto ga obišče približno pol milijona obiskovalcev, vsaj enkrat ga je obiskal že vsak četrty Slovenec.

[Več informacij](#)

Slika 12: Festival Lent, foto: Arhiv, Narodni Dom

Festival Stare trte, od 16. do 19. septembra 2021: je vinski, kulinarčni in kulturni poklon najstarejši trti na svetu, ki raste na mariborskem Lentu. Poleg vinske in kulinarčne obarvanih prireditev ponuja tudi takšne, ki skrbijo za ohranitev bogate tradicije in

kulture. Tako je eden največjih festivalskih in mestnih praznikov svečana trgatev najstarejše trte na svetu, svojo dediščino predstavijo mariborski splavarji, lokalni vodniki pa vas peljejo na tematske vodene ogledne mestnega jedra.

Festival Maribor, od 21. septembra do 1. oktobra 2021: je več kot pol stoletja zgodovine, od baročnih izvorov do postmodernih preobrazb. Razvil se je iz mednarodnega festivala komorne glasbe Glasbeni september in nasledil pretanjeni programski izbor, visoko izvedbeno raven in edinstven način organiziranja. Uredniki uglednega spletnega portala Culture Trip so leta 2014 festival uvrstili celo med deset najboljših evropskih festivalov.

[Več informacij](#)

35. svečana trgatev Stare trte, 19.9.2021: trgatev Stare trte po starih štajerskih šegah in navadah je postala pravi mestni praznik, ki ga spremlja množica Mariborčanov in gostov. Med samo trgatvijo se lahko pozabavate ob izbranem kulturno-zabavnem programu, ko nastopijo zabavni ansambli, godbe, folklorne skupine in pevci. Ob nabrežju Drave so navzoči tudi vinarji in vinogradniki ter gostinci, ki vam ponudijo najboljše, kar znajo pridelati.

Festival Borštnikovo srečanje, druga polovica oktobra 2021: je osrednji slovenski gledališki festival, ki že več kot pol stoletja bogati slovenski gledališki in kulturni prostor.

[Več informacij](#)

Martinovanje v Mariboru, 11. november 2021: je največje enodnevno javno martinovanje v Sloveniji, ko se v štajerski prestolnici zbere tudi 20.000 tisoč obiskovalcev iz Slovenije in tujine. Poklon jeseni in veselo druženje na Trgu Leona Štuklja spremljata bogat kulturno-zabavni program ter seveda tradicionalna vinsko-kulinarčna ponudba.

Slovensko narodno gledališče Maribor s programom opere in baleta: preživite prijetne večere ob mnogih kulturnih prireditvah, ki vam jih ponuja gledališka hiša, ki jo sestavljajo:

Drama – naučite se svetovne in domače dramske klasike ter sodobne dramatike različnih vrst in žanrov;

Opera in balet – navdušujejo odmevne uprizoritve klasičnega in sodobnega, domačega in tujega opernega in baletnega repertoarja ter

Simfonični orkester – ob operni in baletni prinaša tudi redno koncertno dejavnost.

Potekajo tudi pomembnejše gledališke, glasbene in druge prireditve, ki poživijo kulturno dogajanje v mestu – med njimi vsekakor izstopa vsakoletno Borštnikovo srečanje, največji slovenski gledališki festival.

[Več informacij](#)

Pokrajinski muzej Maribor: se ukvarja z zbiranjem, varovanjem, ohranjanjem, raziskovanjem, razstavljanjem in populariziranjem premične kulturne dediščine – naučite se kulture in zgodovine našega prostora.

[Več informacij](#)

Muzej narodne osvoboditve Maribor: ima svoje prostore v meščanski vili na vogalu Mladinske ulice in Ulice heroja Tomšiča, ki jo je sredi devetdesetih let prejšnjega stoletja dal zgraditi mariborski podjetnik Scherbaum. Danes je poleg zanimivih in bogatih muzejskih zbirk, ki štejejo že več deset tisoč muzealij, zelo bogata tudi muzejska fototeka, ki hrani veliko dokumentarnih fotografij in negativov, pa tudi precej video- in zvočnega gradiva. Posebnost muzeja je arhiv z več kot 120 tekočimi metri gradiva okupatorjevega in partizanskega izvora. Muzej narodne osvoboditve Maribor je bil tudi med prvimi v Sloveniji, v katerem so uvedli delovno mesto kustosa pedagoga.

[Več informacij](#)

Umetnostna galerija Maribor: je drugi največji muzej za moderno in sodobno umetnost v Sloveniji z zbirko več kot 7000 umetniških del slovenskih avtorjev od konca 19. stoletja do danes. Slikarstvu, kiparstvu in grafiki se pridružujejo fotografska dela, videoumetnost, večmedijske instalacije in interaktivni projekti.

[Več informacij](#)

1.10.4 [Gospodarsko-znanstveni program](#)

Ekološka kmetija Zlate misli: Mlada družina, ki si prizadeva so ustvarjati zdravo življenjsko okolje, hrano in misli. Oba, Matjaž in Maja, sta po poklicu/izobrazbi kmeta, ki sta se preizkusila tudi v akademskih vodah, a po nekaj letih ugotovila, da si želita svoje delovanje zaenkrat usmeriti predvsem v praktični del kmetovanja. Tako sta leta 2012 vzela v najem eno njivo pri Matjaževih starših, konec leta 2012 pa prevzela polovico površin kmetije, ki je že od leta 1996 v ekološki kontroli, ter se samostojno lotila ekološkega in biodinamičnega kmetovanja. Istega leta so začeli tudi s pridelavo zelenjave in dostavo zelenjavnih košaric preko partnerskega kmetijstva, leto kasneje pa dodali še žita in sadje.

[Več informacij:](#)

1.11 HOČE - SLIVNICA

1.11.1 [Promocijski program](#)

Festival heriterra (Paleo): paleokrajina Štajerske in njena biodiverziteteta od prazgodovine do odkritja Novega sveta je čezmejni projekt, ki je v okviru evropske sheme INTERREG SI – AT 2014–2020 povezal najnovejša znanstvena odkritja arheologije, arheobotanike in arheozoologije z aktualnimi izzivi na področju kmetijstva in turizma avstrijske Štajerske in severovzhodne Slovenije. Na pilotnem območju Občine Hoče - Slivnica je v sklopu projekta PalaeoDiversiStyria nastala arheološka učna pot, ob tem pa so pripravili tudi arheološko razstavo in zbirko uporabnih rastlin, ki si jih lahko ogledate v Botaničnem vrtu Univerze v Mariboru. Skupaj s kmetovalci, gastronomi, rokodelci in turističnimi delavci smo na podlagi teh novih spoznanj razvili blagovno znamko HERITERRA, nastale proizvode pa ponujajo vključeni ponudniki v širši regiji v Sloveniji in Avstriji. To sodelovanje pomeni otipljivo vez med ljudmi in bogato arheološko dediščino ter spodbuja njeno ohranjanje.

[Več informacij](#), [Več informacij](#)

Pohorska kulinarčna transversala: turistično društvo gostincev Pohorja združuje pohorske gostince na vzhodnem delu Pohorja. Za boljšo prepoznavnost območja smo izdali zloženko Pohorska kulinarčna transversala. Namen akcije je obuditi stare recepte in obiskovalcem Pohorja ponuditi kulinarčne dobrote, ki so jih v preteklosti pripravljali domačini. Trenutno je v akcijo vključenih osem gostincev, ki ponujajo različne vrste pohorskih specialitet. V prihodnosti se bo nabor ponudnikov še razširil, tudi z dodatnimi jedmi.

[Več informacij](#)

Pohorje ultra trail: Pohorje skriva mnogo prelepih kotičkov, ki so ob strasti in ljubezni do teka po brezpotjih (trail tek) prispevali k nastanku prireditve Pohorje ultra trail. Športno-humanitarna prireditev se je odvila že petkrat in povezuje območja občin Ruše, Maribor, Hoče, Slovenska Bistrica in Lovrenc na Pohorju. Štiri trase tekačem razkrijejo najlepša območja in mnoge naravne znamenitosti Mariborskega, Hočkega in Ruškega Pohorja. Tako bodo tekači na sleherni trasi Pohorje ultra traila lahko uživali v čudovitih razgledih in pogledih na mogočne bukove in smrekove gozdove, brzice pohorskih potočkov in njihovih nešteti izvirov in jezer, v katera se stekajo. Posebno doživetje je tek skozi mistični Bistriški vintgar, pragozd Šumik ter med večjimi in manjšimi gmotami pred 16 milijoni let nastalega pohorskega granita, odetega v svež, zelen mah, ter mimo izredno zanimivih točk Pohorja, kot so Meranovo, Poštela, Bellevue, Areh, Trije Kralji, Črno jezero, Dom na Osankarici, bojišče Pohorskega bataljona, Trije žebliji, Klopni vrh in drugi. Vse trase so ratificirane pri mednarodni zvezi za tek po brezpotjih *International Trail Running Association* (ITRA).

Slika 13: Sončni vzhod na Pohorju, foto: Marko Pigac

Teka po brezpotjih (trail tekov) se vedno raje udeležujejo tudi rekreativci, posamezniki in družine, ki svojo udeležbo izkoristijo za druženje s svojimi aktivnimi prijatelji ali pa zgolj premagujejo lastne športne zmogljivosti na rekreativni ravni. Za najmlajše udeležence so v okviru Pohorje Ultra Traila organizirani tudi otroški trail teki treh dolžin (glede na starost in zmogljivosti otrok) in aktivnosti za otroke na igriščih, igralih in poligonih Športnega parka Ruše. Ob tem ne pozabimo na humanitarni del prireditve, saj se v okviru prireditve zbirajo sredstva za socialno ogrožene.

[Več informacij](#)

Ekološka turistična kmetija pri Baronu:

[Več informacij:](#)

Botanični vrt: Botanični vrt v okviru Univerze v Mariboru.

Več informacij:

1.12 RADLJE OB DRAVI

1.12.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti:

Rad'mam zeleno: Občina Radlje ob Dravi sodeluje s Pro Silvo Slovenija. Pro Silva Slovenija je sekcija Zveze gozdarskih društev in članica Pro Silva Europe, ki je bila ustanovljena 2009 v Sloveniji in je danes razširjena v več kot 25 evropskih državah in tudi v ZDA. Zavzema se za sonaravno, trajnostno in večnamensko gospodarjenje z gozdovi. V mesecu septembru 2019 smo v Dvorcu Mahrenberg v Radljah ob Dravi odprli stalno dvojezično razstavo Gozdarstvo v sozvočju z naravo (Forestry in harmony with nature), ki Slovenijo in slovenske gozdarje postavlja v sam vrh sonaravnega gospodarjenja z gozdom. Prav tako v mesecu septembru tega leta je bil postavljen temeljni kamen Centra za sonaravno gospodarjenje z gozdovi. Oba navedena dogodka sta se odvila v okviru Mednarodnega srečanja ob jubilejni konferenci ob 30 letnici ustanovitve Pro Silva Europe v Radljah ob Dravi, pod geslom: "Gozdovi prihodnosti, od znanosti k ljudem," ki je potekala od 11. do 14. septembra 2019. Celotno srečanje je zaznamovalo povezovanje in sodelovanje, ne samo med Pro Silvo, Pahernikovo ustanovo in lokalno skupnostjo, ampak tudi s Koroškim pokrajinskim muzejem, Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvom za kulturo ter drugimi institucijami. Občina ima tudi svoj občinski gozd, kjer dosledno izvaja sonaravno in trajnostno gospodarjenje z gozdovi.

V Občini Radlje ob Dravi ima prav tako sedež Pahernikova ustanova. Pahernikova ustanova gospodari s 552 hektarji gozdov, ki poraščajo severna pobočja Pohorja med Vuhredom (Občina Radlje ob Dravi) in vrhom Velika Kopa. Posestvo obsega bogata rastišča mešanih gozdov jelke, smreke in bukve. Pahernikove gozdove odlikujejo: naravna obnova, malopovršinsko mozaična struktura sestojev, nadpovprečno visoka lesna zaloga (420 m³/ha), visoka kakovost sortimentov in odlična odprtost z gozdnimi prometnicami. Gospodarjenje je ekonomsko uspešno, nega gozdov se dosledno izvaja, upravitelji imajo posluš za varstvo narave ter so odprti za obiskovalce, ki jih zanima gospodarjenje s posestjo. Pred več kot sto leti je Franjo Pahernik zastavil

malopovršinsko gospodarjenje z naravno obnovo gozda pod zastorom odraslih dreves. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja so na posestvu med prvimi pričeli vpeljevati skupinsko postopno gospodarjenje, ki je s stalnim izpopolnjevanjem in vključevanjem znanstvenih izsledkov Oddelka za gozdarstvo in Gozdarskega inštituta Slovenije prešlo v izvirno sproščeno tehniko gojenja gozdov. Gozdove že več kot pol stoletja obiskujejo študenti gozdarstva ter številne strokovne ekskurzije iz Slovenije in tujine. Pahernikova ustanova razpisuje tudi štipendije in sredstva za raziskovalna dela.

Občina Radlje ob Dravi lahko, kot spremljevalni program Rad'mam zeleno, pripravi srečanje z ogledi, ki bo gostom predstavilo dobro prakso, kako živeti z naravnimi danostmi in jih uporabljati za namen turizma ter pri tem varovati njihovo eksistenco za nadaljnje rodove. Srečanje bo zajemalo vse navedeno.

Slika 14: Vodni park, Radlje ob Dravi, foto: Objem narave d.o.o.

1.13 KUNGOTA

Občinsko središče občine Kungota je od središča mesta Maribor kot drugega največjega mesta v Sloveniji in mesta najstarejše trte na svetu oddaljena manj kot dvanajst kilometrov.

Središče Občine Kungota je od središča Maribora, drugega največjega mesta v Sloveniji in mesta najstarejše trte na svetu, oddaljeno manj kot 12 kilometrov.

Da je bralcu lažje sem dala 12 s številko, ker je nad deset in čeprav je kilometer izpisan.

Kungota je občina z izjemnimi turističnimi možnostmi, ki se bo v letu 2021 v okviru aktivnosti Slovenija – gastronomska regija 2021 še posebej prepoznavno predstavila kot eno od odličnih krajevnih gastronomskih središč (t. i. mikrodestinacij) Slovenije. Njena prednost je geostrateška lega ob avstrijski vinski cesti, ki po zaslugi odličnih gastronomskih ponudnikov v občini pridobiva ugled tudi širše, po celotni Sloveniji.

Ponašajo se z odličnostjo Hiše Denk in njihovega nosilca Gregorja Vračka – v Svečini, Juriju ob Pesnici in Zgornji Kungoti pa se bohotita odlična ponudba vinogradniških kmetij in vinskih kleti z dodatkom vrhunske kulinarike ter izjemna naravna krajina, ki jim jo številni zavidajo. Vse našete prednosti občine Kungota zaokroža cesta med vinogradi – srce med vinogradi, ki je del širše turistične prepoznavnosti slovenskega podežolja in leži v neposredni bližini slovensko-avstrijske meje, pri kmetijah Dreisiebner in Šerbinek na Špičniku.

1.13.1 Promocijski program:

Predstavitev nordijske hoje: edinstvena zgodba hoje med vinogradi v Svečini in okolici

[Več informacij](#)

Predstavitev jabolčno-sadne poti Svečina: edinstvene zgodbe za male in velike otroke (prilagojene za širok nabor ciljnih skupin – e-kolesa, nordijska hoja, geolov; za gibalno ovirane osebe, mamice z malimi otroki, družine, skupine ipd.)

Navihana pustolovka Metka se odpravlja v raziskovanje slikovite jabolčne in sadne gričevnate dežele, Svečinskih gor, kjer živijo srčni, srečni in gostoljubni ljudje. Na poti

jo spremlja sladkosnedni škrat Jonatan in sprehod med pisanimi sadovnjaki ter vinogradi se kaj kmalu spremeni v pravo odkrivanje vitaminskih zakladov.

Podajte se z Metko na zdravju prijazno potepanje po jabolčni in sadni poti, poimenovani Jabitour, in tudi vi izkusite sr(e)čno doživetje čarobne svečinske poti za majhne in velike otroke.

Na pot se lahko podate sami – v središču Svečine je pri igrišču informativna tabla, ki vas usmeri po poti doživetij do sadjarskih in vinogradniških kmetij, kjer vas pri enajstih ponudnikih pričakajo informacijske table. Na poti pa so tudi doživljajske točke, vredne ogleda.

[Več informacij](#)

Vinsko-kulinarično doživetje: na eni izmed odličnih vinogradniških kmetij v sodobni kleti ali na dvorišču.

[Več informacij](#), [Več informacij](#)

Hiša Denk: Kulinarično doživetje v Hiši Denk, hiši enega od prepoznavnejših mojstrov kuhinje Gregorja Vračka

[Več informacij](#)

Predstavitev vinogradniškega muzeja

[Več informacij](#)

Ogled okolice z razglednega stolpa Plački vrh

[Več informacij](#)

1.13.2 Gospodarsko znanstveni program:

AJM v Spodnji Kungoti: obisk največjega poslovnega subjekta

Zgodovina podjetja AJM, d. o. o., se začne v letu 1990, ko je Janez Ajlec prisluhnil svoji poslovni intuiciji in se skupaj z ženo Marijo lotil posebnega izziva, proizvodnje in prodaje PVC-oken. Opogumljena z izkušnjo dela v tujini, predvsem pa z vero v uspeh,

sta se skupaj z desetimi zaposlenimi odločila stopiti iz gostinstva v povsem nove podjetniške vode ter se kot prva v takratni Jugoslaviji lotila proizvodnje PVC-oken.

[Več informacij](#)

2 MEDITERANSKA SLOVENIJA

2.1 POSTOJNA Z OKOLICO

2.1.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Postojnska jama: Postojnska jama je največja turistična jama v Evropi in naravno čudo sveta. Reke podzemne poti oblikujejo že več milijonov let in v tem času so tu ustvarile več kot 24 kilometrov raznolikega jamskega sistema. Po odkritju jame pred 200 leti je Postojnska jama postala svetovna znamenitost, v kateri lahko vidite tudi čisto prave zmajeve mladičke.

Ob tipičnem obisku Postojnske jame z legendarnim vlakcem lahko obiščete tudi manj znane Otoško jamo, jamo Pivko, Črno jamo in Jamo pod Predjamskim gradom.

2.1.2 Kulturni program

Posebni, protokolarni ali VIP obiski so vedno skrbno načrtovani in izvedeni na najvišji ravni. Visoke goste sprejmemo z vsemi častmi, znamenitosti jim razkažemo v njihovem maternem jeziku.

Možni programi:

- VIP obisk Postojnske jame
- VIP obisk največjih jamskih živih jaslic
- 5-zvezdično doživetje Adrenalinska tura Luka Čeč
- VIP obisk Predjamskega gradu
- VIP ogled tajnih prostorov Hotela Jama

2.1.3 Promocijski program

Postojnska jama: Leta 2018 je praznovala 200. obletnico odkritja, leta 2019 pa 200-letnico organiziranega turizma. Je najdaljša turistična jama v Evropi, in kot priznavajo mnogi, najbolj privlačna turistična jama na svetu.

Predjamski grad: Največji jamski grad na svetu, vpisan v Guinnessovo knjigo rekordov. Svetovni mediji ga uvrščajo med deset najbolj pravljinih gradov na svetu.

Slika 15: Postojnska Jama, foto: Postojnska Jama

Tajni prostori Hotela Jama: Prostor priča o dejavnostih tajnih služb nekdanjega političnega režima. Globoko v jedru objekta je skrit komunikacijski center posebne vrste, ki odpira več vprašanj, kot ponuja odgovorov.

Preplet mediteranske in notranjske kuhinje v Hotelu Jama in Jamskem dvorcu temelji na zgodovinskem dejstvu, da je skozi Postojnska vrata potekala glavna prometnica z morja in iz Italije. Pohvalimo se lahko s kulinarično ponudbo in postrežbo na najvišji ravni, zato nam svoje goste zaupajo tudi protokolarne službe.

2.1.4 Gospodarsko znanstveni program

Speleobiologija: Z odkritjem prve jamske živali se je v Postojnski jami rodila nova znanstvena veda, speleobiologija. S 150 različnimi živalskimi vrstami ima Postojnska jama še vedno primat v biotski raznovrstnosti. Redno sodelujemo z znanstveniki, obiskovalce pa izobražujemo o krasu in življenju na tem območju.

Možni programi:

- VIP obisk zmajevih mladičkov
- vivarij
- Expo jama kras

2.2 NOVA GORICA IN GORIŠKA BRDA Z OKOLICO

2.2.1 Kulturni program

Ogled hriba Sabotin: Na Sabotinu, ki je zadnji alpski in prvi sredozemski hrib, prisluhnemo razburljivim zgodbam. Park miru Sabotin povezuje 22 narodov, ki so se v času soške fronte borili na pobočjih tega hriba. Tu so na ogled muzejska zbirka, kaverne in jarki. Lahko se sprehodimo tudi po grebenu hriba. Raznolika množica ljudi, ki se je tu borila, je izhajala iz različnih kultur in tradicij, večinoma evropskih. Skladno s tem so imeli tudi različne prehranjevalne navade. Nekaj teh jedi lahko še danes okušamo v Žogica. Pod Sabotinom se vije smaragdno zelena reka Soča. Nad njo stoji Solkanski most, železniški most z najdaljšim kamnitim lokom na svetu.

Ponudba: muzej prve svetovne vojne, ogled kavern in rovov, ponudba pogostitve v oblekah/uniformah iz prve svetovne vojne na »igriv« način

Ogled grobnice Burbonov v samostanu Kostanjevica: Samostan Kostanjevica je duhovno središče, spomenik sakralne umetnosti ter zgodovinski in kulturni spomenik. Kulturno zgodovinsko podobo Kostanjevice označuje tudi grobnica, kjer so pokopani zadnji potomci francoske kraljeve rodbine Burbonov. Samostanska knjižnica se imenuje po patru Stanislavu Škrabcu, največjem slovenskem jezikoslovcu, ki je v Kostanjevici živel več kot 40 let. Ob južni fasadi samostanskega zidu je posajena zbirka

vrtnic iz skupine – Vrt burbonk. Zbirka je ena najpopolnejših in največjih zbirk vrtnic burbonk na svetu.

Ponudba: vodeni ogled grobnice, knjižnice in zbirke burbonk

Ogled srednjeveške vasice Šmartno v Brdih: Oddaljeno pet minut vožnje od Vile Vipolže je mogoče slikovito obzidano vas s petimi ohranjenimi stolpi v Brdih videti od vsepovsod, saj kot orlovsko gnezdo (kakor bi rekel pesnik Alojz Gradnik) čepi na izjemno razgledni vzpetini. Danes si v Šmartnem lahko ogledate katero od razstav v Hiši kulture, Briško hišo in ponudbo drugih lokalnih ponudnikov, tam je tudi TIC s trgovino s spominki. Vas še posebej oživi ob prireditvi Brda in vino ter ob Martinovem.

2.2.2 Promocijski program

Enogastronomska prireditev s predstavitvijo destinacij: predstavitev destinacij in enogastronomskih posebnosti Brd ter Vipavske doline z Novo Gorico s prisotnostjo vinarjev in kuharskih mojstrov v **Vili Vipolže**, najlepši renesančni vili v Sloveniji (lastnik Vile Vipolže je Ministrstvo za kulturo, v upravljanju pa jo ima ZTKMŠ Brda). Po prireditvi je možen ogled srednjeveške vasice **Šmartno** (od Vile Vipolže je oddaljena 5 min vožnje), slikovite obzidane vasi s petimi ohranjenimi stolpi, ki jo je v Brdih mogoče videti od vsepovsod, saj kot orlovsko gnezdo (kakor bi rekel pesnik Alojz Gradnik) čepi na izjemno razgledni vzpetini. Danes si v Šmartnem lahko ogledate katero od razstav v Hiši kulture, Briško hišo in ponudbo drugih lokalnih ponudnikov, tam je tudi TIC s trgovino s spominki. Vas še posebej oživi ob prireditvi Brda in vino ter ob Martinovem.

Ponudba: organizacija poslovnih sestankov in srečanj, kosilo ali večerja pod vodstvom kuharskih mojstrov, med drugimi Tomaža Kavčiča, ob spremljavi vin svetovno znanih vinarjev (vinarji so lahko prisotni na srečanju).

Vila Vipolže: Najlepša renesančna vila v Sloveniji je novo srce kulturnega turizma, razstav in prireditev v Brdih. Svet slikovitih Brd se odpira celotni Sloveniji, Evropi in svetu. Tu se na razstavah, koncertih in predstavah srečujejo umetniki, poznavalci in ljubitelji kulture. Tudi ob najsodobnejši tehnologiji gre ljubezen do posla najprej skozi želodec in v **lokalu Kruh in vino** je avtor kuharskih mojstrov **kuharski mojster Tomaž Kavčič**. Toda to ne pomeni, da je delovni ritem ali urnik konference manj učinkovit.

V Vili Vipolže lahko utrdite ali si ustvarite sloves odličnih gostiteljev srečanj, motivacijskih srečanj, kongresov in simpozijev, ki se zavedajo, da poslovna prijateljstva potrebujejo trdne vezi in navdihujoče okolje.

Vila Vipolže je v preteklosti že gostila **trilateralno srečanje predsednikov treh držav**, Slovenije, Avstrije in Hrvaške, ter številna mednarodna srečanja različnih ministrstev, veleposlaništev, skupščino EU, pa tudi številna srečanja gospodarskih družb z različnih področij.

Slika 16: Goriška Brda, foto: Michael Matti, STO

Vila Vipolže je vsako leto gostiteljica odprtja razstave in same razstave *Art Circle – Krog umetnosti*, katere podporniki so veleposlaništva in veleposlaniki 15 držav.

Klinec, Plešivo: Restavracija, ki se nahaja le nekaj kilometrov stran od Medane, s prenočišči in krasnim pogledom na okoliške vinograde. Stavijo na domačnost s sodobnim pridihom.

Več informacij:

2.2.3 Gospodarsko znanstveni program

Hit, d. d., Nova Gorica: Skupina Hit z enajstimi hoteli, šestimi igralniško-zabavišnimi centri, kampom, igralnim salonom in dvema igralnicama sodi med največje evropske ponudnike igre in zabave. Na več prepoznavnih turističnih destinacijah v Sloveniji in v Sarajevu v Bosni in Hercegovini gostom zagotavljamo raznolika doživetja v igralnicah s skupno več kot 3.200 igralnimi avtomati in 200 igralnimi mizami. V hotelih skupine Hit je na voljo kar 2.100 hotelskih ležišč, v konferenčnih centrih pa skupno 2.500 mest za organizacijo prireditev in srečanj po vaši meri. Bogato ponudbo za sprostitev v znamenju zabave zaokrožujejo številne restavracije, bari, spektakelske dvorane, diskoteka, vinoteki, slaščičarna, športna dvorana in več sodobnih centrov dobrega počutja.

Arctur Nova Gorica: Arctur je vodilni ponudnik storitev s področja visoko zmogljivega računalništva v jugovzhodni Evropi. Najem superračunalnika in storitev sistemske administracije, optimizacije kode ali paralelizacije nudijo po modelu XaaS, kar njihovim kupcem prinaša bistvene prihranke v primerjavi z nakupom lastne opreme. Namenske informacijske rešitve (4PM, ADS) so postale nepogrešljiva orodja za marsikatero družbo ali ustanovo. Velika vlaganja v raziskave in razvoj, vzorno sodelovanje z ustanovami znanja ter odlična mreža mednarodnih partnerjev jim omogoča uresničevanje strategije, ki pomeni premik na vedno bolj zahtevna računalniška okolja in prisotnost na svetovnem trgu visoke informatike.

Pipistrel Ajdovščina: Podjetje Pipistrel je vodilni svetovni proizvajalec ultralahkih motorno-jadralnih letal in jadralnih letal s pomožnim motorjem. Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1987 kot prvi zasebni proizvajalec in celo izvoznik letal v takratni Jugoslaviji in je kot tako tudi pionir alternativnega letalstva v Sloveniji in širše.

Instrumentation Technologies: Instrumentation Technologies je visokotehnološko podjetje, od koder prihajajo izjemne svetovne znamke, kot so Libera, Red Pitaya in Cella. Podjetje z več kot dvajsetletnimi izkušnjami ima sedež v Solkanu ter ponuja prebojne rešitve na področju pospeševalnikov osnovnih delcev, medomrežja stvari, pametnih mest in medicine. Njihova skupina inženirjev že dolga leta zagotavlja integrirane rešitve za strojno in programsko opremo na tehnološko najzahtevnejših in tudi novih vzhajajočih trgih.

Klet Brda: Klet Brda je največja pridelovalka in izvoznica slovenskih vin, ki s prepoznavnim slogom osvaja ljubitelje vina doma in v kar 26 državah sveta. Klet združuje 400 briških vinogradniških družin, ki že več kot pol stoletja soustvarjajo uspešno zgodbo briškega vinarstva. Naše poslanstvo je, da v vinu izrazimo edinstvenost ozemlja Goriških brd ter z uspešnim trženjem prispevamo k razvoju področja in blaginje tukajšnjih ljudi. Naše glavno vodilo pri vsakodnevnem delu je globoko spoštovanje narave in njenih ciklusov, saj se kakovost rodi v vinogradu.

Slika 17: Domačija Medot, foto:Matic Grmek

Domačija Medot – hiša očeta rebule: Pri hiši očeta rebule so položili temeljni kamen za edinstven evropski projekt Brda-Collio s ciljem enotne čezmejne zaščite geografskega porekla rebule.

Na začetku maja 2019 so gostili prvo skupno srečanje ministrice za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Aleksandre Pivec s predsednikom italijanske regije Furlanije - Julijske krajine Massimilianom Fedrigo, ko sta položila temeljni kamen edinstvenega evropskega projekta, ki povezuje dve vinorodni regiji in eno sorto – rebulo. Tako je nastala iniciativa Brda-Collio, ki z uresničitvijo cilja enotne čezmejne zaščite geografskega porekla rebule lahko postane edinstven evropski projekt.

Obe strani sta poudarili pripravljenost za sodelovanje s poudarkom na skupnih aktivnostih pri postopkih zaščite in promocije vin s tega območja.

Družina Simčič z Domačije Medot, ki so tudi lastniki butičnega hotela Gredič v Brdih, so izkušeni gostitelji, ki so se že večkrat izkazali tudi na protokolarnih srečanjih, saj so v Grediču in na Medotu že gostili najzahtevnejša srečanja, diplomatski zbor, ministre, predsednike in druge visoke goste, njihove penine pa segajo v sam vrh slovenskih penin, narejenih po klasični metodi. Junija 2019 so ob prenovi kleti na domačiji predstavili tudi povsem nov degustacijski prostor, ki je opremljen za najzahtevnejša srečanja, sprejeme, korporativne prireditve in ponuja čudovit razgled na vse strani vinorodne briške pokrajine, ki jo obrobja prva vrsta Medotove žlahtne rebule, saj je domačija umeščena na vrhu Medotovega najstarejšega vinograda.

Ponudijo lahko degustacijski prostor, predstavitev sorte rebula in njene zgodovine, predstavitev in ogled kleti hiše očeta rebule Zvonimirja Simčiča, pokušino penin Medot, pokušino vin sorte rebula. Ponudijo lahko tudi obisk Grediča s pogostitvijo in sprejemom z degustacijo vin iz celotne regije tako s slovenske kot italijanske strani Brd v izjemni Gredičevi vinoteki, ki je pravi arhitekturni biser.

Destinacija izpolnjuje pogoj oddaljenosti od vodilne destinacije Nova Gorica, saj je Dobrovo v Brdih od Nove Gorice oddaljeno 20 kilometrov in vožnja z avtobusom na tej relaciji traja približno 25 minut.

2.3 TOLMIN, KOBARID Z OKOLICO

2.3.1 Promocijski program

Hiša Franko: Zgodba in filozofija Hiše Franko sta tesno povezani s tradicijami in okoljem Posočja. Okolje, ki je včasih trdo in težko, a osupljivo lepo. Restavracija, umeščena ob vznožje očakov in visokogorskih pašnikov ter le streljaj od smaragdne Soče, svojo kuhinjo gradi na najboljšem, kar ponuja narava v danih letnih časih. Hiša Franko je novinka na seznamu 50 najboljših restavracij sveta (50 Best), a njena zapuščina je stara že več kot pol stoletja, ko je Valterjev oče Franko v gostilni še stregel svoj znameniti Frankov rostbif.

Več informacij:

2.3.2 Gospodarsko znanstveni program

Ekološka vaška sirarna Čadarg: V vasi Čadrg v tolminskih hribih deluje skupna vaška sirarna, v kateri tri ekološke kmetije predelujejo mleko v avtohtoni sir Tolminc. Vas Čadrg so prebivalci poimenovali »ekovas«, saj so kar štiri od petih kmetij ekološke. Ponujajo ekološko mleko in mlečne izdelke (kravji sir, sirarsko skuto, sirotko). Prehod iz konvencionalnega na ekološko kmetovanje je bil za Čadrg skoraj samoumeven. Vzreja goveda je tam vedno temeljila na tradicionalnih izkušnjah, kar velja tudi za oskrbo pašnikov in pridelavo krme za živino. Ker je zaradi ekološkega kmetijstva in z njim povezane turistične dejavnosti izboljšán dohodek prebivalcev vasi, je kakovost življenja višja, gorsko podeželje pa ostaja ohranjeno.

Mlekarna Planika, Kobarid: Tisočletna tradicija in dediščina sirarstva v Posočju se je ohranila do današnjih dni. Na njeni osnovi je nastala in deluje današnja Mlekarna Planika.

Več informacij:

2.4 VIPAVA Z OKOLICO

2.4.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Izviri reke Vipave: V Vipavi najdemo kar devet izvirov reke Vipave, kar mesto zaznamuje kot izrazito vodno mesto in mu daje edinstveno podobo. Izviri kot simbol življenja podarjajo dolini vodo, življenje in rodovitnost. Najbolj znan je izvir, kjer vas minuto hoje iz središča Vipave v zelenem gaju obda pozitivna izvirna energija in doživite pristen stik z vodo. Ogleda vreden je tudi izvir Podfarovž v neposredni bližini.

Dvorec Lanthieri: Vipava se ponaša z bogato zgodovino in v njej so svoje domovanje našle številne plemiške družine. Največji pečat je pustila družina Lanthieri in dvorec pri izviri iz leta 1659 priča o njihovem dolgoletnem bivanju v Vipavi. V dvorcu so ohranjene zanimive freske in poslikave, v njem so prostori Univerze v Novi Gorici ter poročna dvorana.

Vinski muzej: V vinskem muzeju, ki deluje v obokani kleti dvorca Lanthieri, je predstavljena pregledna zbirka trsničarstva, vinogradništva in vinarstva, ki priča o bogati tradiciji negovanja vinske trte na vipavskih tleh.

Egipčanska sarkofaga in vojaško pokopališče: Na pokopališču sta v grobnici Hrovatin-Laurin egipčanska sarkofaga iz rdečega granita, ki ju je v Vipavo pripeljal domačin Anton Lavrin, generalni konzul, raziskovalec in egiptolog. V sarkofagih so posmrtni ostanki njegovih staršev in njegovega sina. Na enem izmed sarkofagov so ohranjeni hieroglifi. Zraven pokopališča je tudi vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne, kjer so pokopani vojaki različnih narodnosti, ki so umrli v bližnji vojaški bolnišnici.

Tabor: Sprehod do kamnitega dvoločnega mostu, od koder je čudovit pogled na izvir Podskala in Stari grad, nas pripelje do Tabora iz časa turških vpadov, kjer so živele številne vipavske plemiške družine. Baumkircherjev stolp ohranja spomin na pogumnega viteza Andreja Baumkircherja.

Stari trg: Starejši domačini Vipavi še danes rečejo trg. Pod tem imenom je kraj zapisan v dokumentu iz leta 1367, ko so tržani dobili pravico do svojega sejma. Obdobje razcveta je trg doživljal od 17. do 19. stoletja in ob takratni glavni prometnici med Gorico in

Ljubljano je nastala bogata stavbna dediščina, o kateri še danes pričajo lepo ohranjeni arhitekturni in kamnoseški detajli.

Kebetova hiša: Značilna vipavska hiša iz leta 1859 ohranja zanimivo zbirko predmetov, ki so jo vipavski zbiralci starin rešili pred propadom in njihovo popolno pozabo. Razstavljene starine so nastale med letoma 1720 in 1943 ter so po večini unikatne.

Cerkev svetega Štefana: Župnijska cerkev je posvečena sv. Štefanu, ki goduje 26. decembra, ko je v Vipavi tradicionalno žegnanje konj. Sprva gotska cerkev je bila barokizirana, v njej so freske Franca Jelovška, v spodnjem delu prezbiterja so bile pozneje dodane freske Janeza Wolfa, ki je v prizore Štefanove zgodbe vpletel tudi več portretov tedanjih znanih Vipavcev.

Slika 18: Dvorec Zemono, foto: Mateja Ferjančič

Stari grad: V pisnih virih leta 1154 prvič omenjeni grad je najstarejši grad v Vipavi in priča o njeni pestri zgodovini. Grad je večkrat menjal lastnike, njegov najznamenitejši prebivalec je bil Žiga Herberstein, avtor znamenitih Moskovskih zapiskov, v katerih opisuje življenje v tedanji Rusiji. Upošteval je nasvet, ki mu ga je dal učitelj, in sicer naj ne mine dan, ne da bi vsaj eno uro bral in tako postal pomemben človek svojega časa.

Dvorec Zemono: Stoji na griču, s katerega je krasen razgled na okoliške vinograde. Zgrajen je v renesančnem slogu z značilnimi zunanjimi arkadami in poslikan s freskami neznanega avtorja. Dvorec se uvršča med bogato zapuščino družine Lanthieri. Poleg dvorca stoji spomenik v spomin na bitko pri Mrzli reki iz leta 394.

Mozaik patra Ivana Marka Rupnika: Veličasten mozaik je bil v župnijski cerkvi postavljen leta 2013 in je s 180 m² največji mozaik svetovno znanega umetnika v Sloveniji. V mozaiku je Vrhpoljce vključil v upodobitvi prvega čudeža v Kani Galilejski, in sicer z »nafo«, s katero strežnik toči ženinu vino, saj so Vrhpoljci znani kot »nafarji«.

Teodozijev križ, Vrhpolje: Nad vasjo stoji Teodozijev križ v spomin na bitko pri Mrzli reki, v kateri je leta 394 v naših krajih rimski cesar Teodozij porazil cesarja Evgenija in postavil temelje za širitev krščanstva na evropskih tleh. Mrzla reka, najverjetneje sedanja Vipava, naj bi se v krvavi bitki obarvala rdeče, silovita burja pa je obračala puščice nasprotnih vojakov in pripomogla k zmagi.

Cerkev sv. Vida: Kraj Podnanos, kjer stoji cerkev, se je nekdaj imenoval Šentvid oziroma Šembid po svetem Vidu, ki je farni zavetnik. Pogled na župnijsko cerkev z največjo skrilasto streho v Sloveniji odkrije sakralni, kulturni in arhitekturni biser Podnanosa.

Lože: Grad Lože iz 17. stoletja so upravljali vitezi Leitenburgi. Grad je v stoletjih zamenjal številne lastnike, nazadnje ga je leta 1826 kupil zdravnik dr. Jožef Mayer. Evgen Mayer je posestvo z gradom podaril novoustanovljeni sadjarsko-vinogradniški šoli. Vas slovi tudi po številnih vodnjakih.

Soteska Bela in plezališče Bela: Med Nanoško in Trnovsko planoto je hudourniška Bela ustvarila slikovito sotesko. Soteska se začne pri cerkvi sv. Danijela v Sanaboru. Hudournik je na svoji poti izoblikoval edinstvene tolmane in visoke stene, ki danes

navdušujejo tudi najzahtevnejše plezalce. Plezališče Bela je na koncu soteske nad Vrhpoljem.

Nanos: Visoka kraška planota, ki se bohota nad Vipavsko dolino, je pravi raj za ljubitelje pohodništva, kolesarjenja in neokrnjene narave. Zanimivost je muzejska zbirka, ki nas popelje v čas analogne oddajne tehnike.

Goče: Vas, ki spada med spomenike slovenske kulturne dediščine, je strnjeno naselje s kamnitimi hišami, ki so postavljene v obliki Andrejevega križa. V njej je več kot šestdeset več stoletij starih obokanih vinskih kleti, v katerih hranijo žlahtno kapljico okoliških vinogradov. Ozke ulice, imenovane »gase«, in zanimivi kamniti detajli so posebna kulturna dediščina vasi.

2.4.2 [Kulturni program](#)

Akustični koncerti, koncerti klasične glasbe in drugi koncerti v atriju dvorca Lanthieri, razstave slovenskih umetnikov v dvorcu Lanthieri.

2.4.3 [Promocijski program](#)

Butične degustacije vin v vinskih kletih

Degustacije medu

Zgodba o Leonardu da Vinciju v Vipavi: Leonardo da Vinci je leta 1500 obiskal Vipavo in tam proučeval možnosti zaježitve reke Vipave zaradi obrambe pred Turki. V spomin na njegov obisk je Vipava, ki je znana po številnih mostovih, dobila še maketo mostu Salvatico, ki je zgrajena po načrtih Leonarda da Vincija. Z Vipavo ga povezuje tudi to, da je bil lastnik vinograda in je z zanimanjem raziskoval tudi to področje.

Zgodba o slovenski himni (rojstvo himne v Podnanosu): Podnanos je rojstni kraj slovenske himne. Na pobudo domačega župnika Matija Vertovca je France Prešeren leta 1844 napisal Zdravljico, ki jo je pozneje, leta 1905, uglasbil domačin duhovnik in skladatelj Stanko Premrl. Za potrebe vinogradništva je vsestranski župnik Matija Vertovec spisal in izdal prvo strokovno knjigo z naslovom Vinoreja.

Vinoteka Vipava: Vipavski vinarji skrbno negujejo vinsko trto, ki ima tukaj dolgoletno tradicijo, posebno pozornost pa namenijo avtohtonim vinskim sortam, kot so zelen, pinela in klarnica, ki so doma samo na Vipavskem. V Vinoteki Vipava lahko spoznate in kupite vina več kot petdesetih vinarjev iz celotne Vipavske doline.

Matija Vertovec in knjiga Vinoreja: Matija Vertovec je bil vipavski duhovnik, zgodovinar in vinogradnik. Med drugim je napisal knjigo »Vinoreja«, ki je prva strokovna literatura s področja pridelave vina in je bila v veliko pomoč vinogradnikom. V knjigi opisuje tudi številne avtohtone vinske sorte, nekatere so znova zelo aktualne, predvsem zelen in pinela. Po Vinoreji in napotkih v njej vinarji radi posežejo še danes, tisti, ki imajo pri hiši še izvirmek, pa tega radi pokažejo obiskovalcem med ogledom vinske kleti in degustacijo vin. V Šmarjah deluje Društvo poimenovano po Matiji Vertovcu, ki organizira pohod po Vertovčevih poteh, sicer pa se je vedno mogoče sprehoditi po zelo dobro označeni poti, ki se vije med vasmi in vinogradi, kjer je deloval Matija Vertovec.

Teodizijeva rimska vojska: V Vrhpolju pri Vipavi deluje kulturno-izobraževalno društvo Teodozija, ki se ukvarja z rimsko zgodovino v Vipavski dolini, predvsem z bitko med cesarjema Teodozijem in Evgenijem, ki naj bi leta 394 potekala prav na območju Vrhpolja in usodno vplivala na nadaljnjo zgodovino na širšem območju Evrope. Pred leti je društvo uprizarjalo znamenito bitko, pozneje posnelo tudi film na to temo. Zdaj ponujajo izkušnjo v tako imenovani rimski sobi v Vrhpolju, kjer vrtijo film o rimski zgodovini, ob podlagi zvočnih in svetlobnih efektov pa udeleženci lahko občutijo tudi znamenito burjo, ki je odločilno pripomogla k zmagi Teodozija. Ob posebnih priložnostih ali na prireditvah člani društva nastopijo kot Teodizijeva vojska, npr. ob Martinovem pohodu z lučkami.

Tudi sicer je v Vrhpolju prisotna Teodizijeva ponudba – Gostilna Theodosius, visoka kulinarika, in naselje luksuznih hišk Theodosius forest village.

Dvorec Zemono – visoka kulinarčna doživetja

[Več informacij:](#)

Majerija: Idilična zgornje vipavska domačija, skrita med vinogradi in sadovnjaki, ponuja preprosto tradicionalno kuhinjo s pridihom sodobnosti. Hrana je pripravljena iz

naravnih živil kar zagotavlja polnost okusov. Ponudba sledi letnim časom. V pomladnih in poletnih mesecih se s sezonskimi živili in slogom kuhinje ozira po Mediteranu, jeseni in pozimi pa zadisi po osrednji Evropi s tradicionalno Avstroogrsko kuhinjo.

Več informacij:

Vinarstvo Ferjančič – pinela in češnje: Peter in Anica sta se ob prevzemu posestva v začetku devetdesetih let odločila brezpogojno nadaljevati v daljno leto 1809 segajočo tradicijo in se osredotočiti na vinogradništvo. Trenutno obdelujeta sedemindvajset tisoč trt, njihovo posebno veselje je obnova vinogradov. Spomladi, ko je dela v vinogradu sicer največ, pa je čas še za eno družinsko ljubezen – slastne rdeče češnje, ki se obiskovalcem ponujajo na dosegu roke.

Več informacij:

Slika 19: Dvorec Zemono, foto: Jan Skočaj

Kolesarske poti in kolesarjenje

Plezanje po naravnih stenah

Ultratrail – Vipavska dolina

Več informacij:

2.5 SEŽANA Z OKOLICO

2.5.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Kras je poseben svet. Podoba in dušo mu daje kamen, ki ga že od nekdaj in brez prestanka spreminjata voda in človek. Čarobni svet podzemnih jam, izginjajočih rek, vrtač in drugih kraških pojavov.

Škocjanske jame: Edinstven naravni pojav, vpisane so tudi na Unescov seznam svetovne dediščine. Možen Ogled znamenitih Škocjanskih jam, Mahorčičeve in Mariničeve jame ter Male doline, obnovljenega kulturnega spomenika Promocijsko-kongresnega centra Pr' Nanetovh, etnološke zbirke v J'kopinovem skednju, biološke, geološke in arheološke zbirke v naravoslovno-učnem središču Delezova domačija ter zbirke Zgodovina raziskovanja Škocjanskih jam na informacijski točki.

Jama Vilenica: Najstarejša turistična jama v Evropi. Možnost spoznavanja podzemlja.

Divaška jama: Med drugimi jo je obiskal slovit psihoanalitik Sigmund Freud, vodeni ogledi.

Jama Dimnice: Navduši z izjemnimi kapniškimi tvorbami.

Udornica Risnik: Slikovita udorna dolina, ki v premer meri 220 m.

Krajinski park Beka – dolina Glinščice: Slikovita krajina ob toku Glinščice, ponorne jame in nedotaknjenost narave.

Slika 20: Šumeča Jama, foto: Borut Lozej

Brkini: Na robu kamnitega Krasa je narava nanizala zelene in zelo rodovitne griče. To so Brkini, čudoviti svet sadovnjakov in neskončnih travnikov. Najbolj poznani so po jabolkah in slivah. Iz sliv domačini pripravljajo tudi izvrsten slivovec, ki je zaščiten z geografsko označbo.

Živi muzej Krasa: Neprecenljiva zakladnica kraških pojavov na več kot 700 ha. Leta 2017 je bil Živi muzej Krasa izbran za najboljšo tematsko pot v Sloveniji. Možen vodeni ogled (peš ali s kolesom).

Vremščica: Brezmejni pašniki, čudoviti razgledi ter ekološko ovčje mleko in sir.

Kraška narava preseneti ob vsakem obisku. Izjemna raznolikost rastlinskih in živalskih vrst uvršča Kras med bogatejša naravna območja v Evropi. Večji del planote Kras je tako vključen v Naturo 2000. Na Krasu živi več kot 300 vrst metuljev.

Botanični vrt Sežana: Navdušuje s stoletjem in pol starimi cedrami, cvetočimi pergolami ter palmarijem kot kopija schönbrunnskega rastlinjaka z Dunaja. Možen vodeni ogled.

Suhi kamniti zidovi: Obiskovalec na Krasu najprej opazi suhe kamnite zidove, ki razmejujejo obdelovalno zemljo in ograjujejo pašnike. Od leta 2018 so vpisani na Unescov seznam nesnovne dediščine. Kraška hiša navduši z izvirnimi arhitekturnimi značilnostmi.

2.5.2 Promocijski program

Tako kot je poseben Kras, je posebna tudi njegova arhitektura. Podnebje, obilje kamna in skromni način življenja so vsak po svoje prispevali k nastanku značilne arhitekture in oblikovanju prav posebne krajine.

Štanjel: Biser kraške arhitekture in kulture. Ozke ulice, tako značilne za kraje z burjo, in Kraška hiša, verjetno najstarejša stavba v vasi, pripovedujejo o iznajdljivosti in spretnosti tukajšnjih ljudi. V srednjeveškem gradu je danes urejena Galerija Lojzeta Spacala, enega najvidnejših slovenskih likovnih ustvarjalcev. Sloviti Ferrarijev vrt, ki ga je zasnoval arhitekt Maks Fabiani, dodaja prostoru neprecenljivo kulturno razsežnost.

Vodeni sprehod mimo cerkve sv. Danijela z limonastim zvonikom in v gručo stisnjenih hiš vse do griča Turn, od koder se slikovito odpira terasasto grajena vas. Ferrarijev vrt, ki je kulturni spomenik državnega pomena, očara z edinstveno arhitekturo, ovalnim bazenom z otočkom. Tu se vam bo ob domači kapljici in kraškem prigrizku razprostrl razgled vse do Vipavske doline. Trajanje doživetja: 2,5 ure.

Po poteh Maksa Fabianija: Štanjel je eno najstarejših naselij na Krasu, ki najprej očara s svojo veduto. V času med svetovnimi vojnami je Štanjelu vtisnil svoj pečat arhitekt in tedanji župan Maks Fabiani, ki je poleg Plečnika in Vurnika med utemeljitelji slovenske arhitekture in urbanizma. Med njegova najpomembnejša dela v Štanjelu sodi zasnova Ferrarijevega vrta s parkom, ki v Sloveniji velja za najpomembnejšo

parkovno ureditev iz časa med obema vojnama. Sprehod skozi ozke ulice, ogled grajskega kompleksa, cerkve sv. Danijela ter nato skozi Kobdiljski stolp se vije naprej po Fabianijevi poti do najlepšega podeželskega dvorca, rojstne hiše arhitekta Maksa Fabianija. Posest, posejana z vinogradi trte pikolit, čudovit park, zeliščni vrt in večstoletna murva, ki je simbol domačije. Sprehod po posestvu, ogled razstave o Fabianijevem delu in degustacijo vina pikolit v domači kleti bo zaokrožilo kosilo pod domačo murvo, ki je naravni spomenik in največje drevo te vrste v Sloveniji. Popeljali vas bomo na kulinarčno doživetje, ki so ga okusili že mnogi. Ekipa Špacapanove hiše, ki ji je Nedelo podelilo pet sončkov za »neverjetno doživetje, najboljše v Sloveniji«, Gault & Millau pa jih je uvrstil med najboljših 30

restavracij v Sloveniji in jim dodelil tri kuharske kape, bo poskrbela za sproščen zaključek dopoldneva. Trajanje programa: 4,5 ure.

Slika 21: Kraška kulinarika, foto: Jošt Gantar

Posestvo Belaj – zeliščno – etnološka domačija: Imajo zeliščni vrt, domačijo, vrt pokušin, živi vrt.

Več informacij:

Biohotel St. Daniel: Zavezani k trajnostnemu razvoju in socialno podjetništvo.

Več informacij:

Kobilarna Lipica: Ustanovljena leta 1580, je dom več kot 300 plemenitih belih konj in največja kobilarna z lipicanci na svetu.

Vojaški muzej Tabor: Urejen v obrambnem stolpu iz leta 1485, je največja zasebna zbirka v Sloveniji in vpisan v Guinnessovo knjigo rekordov.

Teran: Rdeče vino s priznanim tradicionalnim poimenovanjem, in na burji zorjen kraški pršut sta prvo, na kar pomislimo ob besedi Kras.

Mesec kraške kuhinje (oktober, november): izbrane gostilne, restavracije in turistične kmetije pripravijo tematske menije, ki na svojevrsten način pripovedujejo zgodbe o Krasu.

Tekaški pozdrav jeseni na Krasu (november): Rekreativna prireditve, ki zaokroža tekaško sezono.

Martinovanje na Krasu (november): Poskrbi za zabavo, kulinarčno razvajanje in seveda pokušino kraških vin.

Poletje odprtih kmetij in domačij na Krasu: Kraški vinarji in turistične kmetije odpirajo svoja vrata.

Vinska klet Vinakras ali manjši vinarji: Voden ogledi kleti in degustacija vin.

Soba pobega Karra: Možnost teambuildinga.

Restavracije, gostilne:

Gostinski ponudniki »Gourmet« – vključeni v vodnik Gault & Millau: *hiša Krasna*, restavracija *Okusi Krasa*, Okrepčevalnica Ruj.

Tipične slovenske gostilne, ki imajo znak Gostilna Slovenija: *Gostilna Skok, Gostilna Ravbar*.

Združenje turističnih kmetij Slovenije: *Francinovi, Petelin-Durcik in Škerlj*.

Obisk pršutarne: *Pršutarna LOKEV* na Krasu, *Mesarija PRUNK Marka, Pršutarna MEVLJA*.

2.5.3 Kulturni program

Cerje: Nad Vipavsko dolino in morjem se na robu Krasa dviga razgledni vrh **Cerje**. Tu je postavljen 25 metrov visok spomenik Pomnik miru, ki hrani dragocene zaklade zgodovine in umetnosti, vključno z veličastnim Španzlovim Plesom življenja in smrti. Poti miru na Krasu ostaline prve svetovne vojne, med njimi jamo Pečinko, povezujejo v nepozabno doživetje spoznavanja življenja vojakov v času soške fronte med letoma 1914 in 1918.

Muzej slovenskih filmskih igralcev in Ita Rina, Divača: Škrateljnova domačija v Divači velja za izjemen primer prenovljene kraške arhitekture, nagrajen tudi z državnimi nagradami. V kompleksu domujeta dve razstavi: prva je posvečena Idi Kravanja, ki je z umetniškim imenom Ita Rina zaslovela kot zvezda evropskega nemega filma, druga, multimedijška razstava, pa je posvečena stvaritvam slovenskih igralcev in igralk, procesu nastajanja filmskih vlog, predstavitvi igralcev in igralk, ki so se zapisali v zgodovino slovenskega filma. Vodení ogled razstav.

2.5.4 Gospodarsko znanstveni program

Šolski center Srečka Kosovela Sežana: Višja strokovna šola izvaja dva programa izobraževanja, to sta fotografija in oblikovanje kamna, ki sta zelo pomembna pri povezovanju ključnih deležnikov v regiji in na celotnem območju zahodne kohezijske regije Republike Slovenije. Z izvajanjem izobraževanja se v sodelovanju z izobraževalnim razvojnim središčem Inkubatorja Sežana povezujejo deležniki, ki ustvarjajo dodano vrednost na področju ohranjanja snovne in nesnovne kulturne dediščine. Tako odpiramo nove možnosti pri razvoju kamnoseške in restavratorske dejavnosti v povezavi s turističnimi proizvodi ter pri povezovanju z drugimi razvojnimi zmogljivostmi regije, na primer kulinariko.

Več informacij:

Projekt RUNE (angl. Rural Network Project): Podjetje RNE Enia, d. o. o., ima cilj zagotavljati ultra hitro širokopasovno optično infrastrukturo kar 233 tisoč priključkom na podeželskih območjih Slovenije, natančneje 137.978 v vzhodni kohezijski regiji in 94.671 v zahodni kohezijski regiji. Projekt zajema področje 165 občin v Sloveniji. Družba ima sedež v Sežani in bo z operativnega in razvojnega vidika vodila celotno logistiko izvedbe razvojne investicije za vso Slovenijo. Do leta 2021 se bo izvajala večina investicij, ki si jih bo mogoče ogledati v demonstracijskem laboratoriju.

Predlogi:

MARMOR, podjetje za pridobivanje in obdelavo naravnega kamna Sežana, d.d.

KERN, orodjarske tehnologije, d. o. o.

P.G.M. INŽENIRING, proizvodnja gradbenih in drugih materialov, d. o. o.

BAUMIT, d. o. o.

2.6 PIRAN, PORTOROŽ, STRUNJAN Z OKOLICO

2.6.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Krajinski park Sečoveljske soline: V Krajinskem parku Sečoveljske soline še danes poteka pridelava soli po tradicionalni, 700 let stari metodi. Obiščite muzej solinarstva na Fontaniggah in odkrijte, kako so tam nekoč prebivale solinarske družine, ali pa preizkusite zdravilne učinke slanice in solinskega blata v edinstvenem spaju na prostem Lepa Vida. Ljubitelji ptic lahko odkrivajo številne vrste (več kot 300 registriranih vrst), ki jih lahko opazujejo v pestrem prepletu različnih življenjskih okolij solin. Sečoveljske soline so zanimive v vseh letnih časih.

Krajinski park Strunjan: Flišna obalna pokrajina na Strunjanskem polotoku združuje bogastva in lepote, tako naravne kot tiste, ki jih je v stoletjih oblikoval človek. Zdravo okolje, pristni običaji, čudoviti razgledi ter pestrost živalskega in rastlinskega sveta ponujajo veliko možnosti za aktivno uživanje v naravi. Krajinski park Strunjan, ki ga na severni strani krasi 80 metrov visok flišni klif z naravnim morskim obrežjem, se prek

prisojnih in obdelanih pobočij spušča proti jugu vse do doline potoka Roja, morske lagune in še delujočih solin. V parku je mogoče ostati ves dan ali pa se vanj večkrat vrniti. Narava se tukaj nenehno spreminja in zato bo vsak obisk novo doživetje.

Strunjanske soline: Strunjanske soline so del Naravnega rezervata Strunjan - Stjuža in veljajo za najmanjše in najsevernejše soline v Sredozemlju. Nekoč so takoj za sečoveljskimi veljale za druge najpomembnejše piranske soline. Plitvino Strunjanskega zaliva je človek preoblikoval v soline z izgradnjo nasipov, kanalov in plitvih bazenov ter tako ustvaril tudi pomembno vrsto ekosistema: slano mokrišče.

Laguna Stjuža: Stjuža je edina slovenska morska laguna in se klasificira kot slano mokrišče. Ime izhaja iz italijanskega izraza »chiusa« – zaprta. Danes je zaliv od morja ločen z nasipom, tako da ga z njim povezuje le kanal. Območje zaradi plitkosti, obilice hrane in zavetja nudi dom različnim vrstam vodnih ptic.

Strunjski klif: 80 metrov visok klif je z 200-metrskim pasom morja razglašen za naravni rezervat in je največji flišni klif na vzhodnem Jadranu. Prepadne flišne stene in prodna obala so v celoti prepuščene naravnim procesom, torej morje, dež in veter krušljive plasti kamnin neprestano oblikujejo in spreminjajo v novo obliko.

Mesečev zaliv ali Zaliv sv. križa: Čudovito morje in intimni koticiki na plaži vas bodo preprosto očarali. Naravna plaža je prava izbira za vse, ki imajo radi mirne in nedotaknjene plaže.

Pešpot Fiesa–Piran: Od Fiese do Pirana in v obratni smeri vodi lepo urejena pešpot ob obali, ki se začne proti Piranu počasi vzpenjati. Uživamo lahko v čudovitih razgledih na zaliv in številne jadrnice, v ozadju pa se vidi tudi italijanska obala.

Rt Madona: Ko obiskovalci stojijo na piranski Punti in se razgledujejo v smeri proti Benetkam, nihče ne sluti, kaj vse se dogaja v morju manj kot 20 metrov od obale. Naravni spomenik rt Madona je bivališče neverjetno pestre množice podvodnih rastlin in živali. Razprostira se v globini 38 metrov, ki je tudi najgloblja točka Tržaškega zaliva. (Tega čudovitega koščka morja se je prijelo tudi ime »podvodni Triglav«.)

Naravni spomenik Stena: Naravni spomenik Stena je v neposredni bližini reke Dragonje in velja za najvidnejšo naravno znamenitost doline. Mogočni osamelec je razglašen za geomorfološki in botanični naravni spomenik.

Slapovi Škrline: Prek vodoravnih plasti peščenjaka se voda preliva v slapovih in med najslikovitejšimi so prav slapovi ob sotočju Dragonje in Rokave na Škrlinah.

Dolina reke Dragonje: Dragonja je presihajoča reka, ki se pri Sečovljah izliva v Jadransko morje. Je edina slovenska reka, ki ne teče skozi naselja, in je zato neokrnjena in čista. Na svoji poti razkriva flišne plasti, ustvarja zanimive geomorfološke pojave in tolmine. V dolini so tudi mnogi zapuščeni mlini, domačije in zaselki, ki izkazujejo pristno in značilno istrsko arhitekturo. Dolina je priljubljena izletniška točka tako za kolesarje kot pohodnike.

Jezeri v Fiesi: Jezeri sta nastali kot posledica odkopavanja gline za potrebe nekdanje opekarne. Malo jezero leži v zatišju tik pod pobočji, je sladkovodno in globoko do 6,5 m. Večje jezero je globlje in od leta 1963 povezano z morjem, zato se v njem mešata sladka in slana voda. Obe jezera z brežinami, poraslimi s širokim pasom trstičja in drugim obvodnim rastlinjem, dajeta ribam, močvirskim pticam ter predvsem redkim in ogroženim vrstam kačjih pastirjev varno zavetje. V tem svojevrstnem biotopu se tako na istem mestu srečujejo morski in sladkovodni rastlinski in živalski organizmi.

Kraški regijski park – Kraški rob: Kraški rob označuje značilno pokrajino v koprskem zaledju, kjer se kraška planota prevesi v flišno pokrajino slovenske Istre, je geološka in podnebna meja. Razteza se približno 20 km od Socerba ob slovensko-italijanski meji pa vse do Mlinov ob slovensko-hrvaški meji. Tu lahko najdemo veliko drobnih reliefnih oblik, kot so udori, spodmoli, škrapljišča, skalni podori in jame. Na tem območju je mogoče najti tudi floro in favno obeh pokrajin, ki ju razmejuje (kraška in submediteranska), tudi 28 endemičnih vrst, našli pa so tudi deset znanosti do tedaj neznanih živalskih in rastlinskih vrst. Tamkajšnja naselja (Kubed, Črni Kal, Črnotiče, Hrastovlje, Gračišče, Podpeč in Socerb) so razglašena za kulturne spomenike.

Naravni rezervat Škocjanski zatok: Območje je od leta 1998 zavarovano kot državni naravni rezervat. Nastanek Škocjanskega zatoka je tesno povezan z nastankom in razvojem mesta Koper. Tako so na območju zatoka prebivalci najprej uredili soline in

prve bazene za izhlapevanje vode. V času beneške nadvlade, od druge polovice 13. stoletja, se je solinarstvo zelo razmahnilo. Soline so z nasipi in mrežo kanalov zaščitili pred plimovanjem in rečnimi poplavami. Po padcu Beneške republike sta se zmanjšala tudi vloga in pomen solin.

Hrib Slavnik (1028 m): Slavnik je najvišja točka v občini Koper in priljubljen izletniški cilj planincev iz Koprškega primorja. Z vrha se razprostire čudovit razgled na celoten Tržaški zaliv vse do Benetk, oddaljene Dolomite in Julijske Alpe ter na okoliške visoke kraške planote. Čez vrh vodi Slovenska planinska pot, tik pod njim stoji planinska kočica, ki so jo poimenovali po dr. Henriku Tumi (1858–1935), alpinistu, planinskem ideologu, zbiralcu topografskih imen in politiku. Vrh pokriva značilno kraško travniško in sredozemsko gorsko rastlinstvo.

Forma Viva Portorož: Zbirka kamnitih skulptur na prostem je začela nastajati leta 1961 na pobudo slovenskih umetnikov Jakoba Savinška in Janeza Lenassijsa. V več kot 50 letih neprekinjenega delovanja so kiparji iz več kot 30 različnih držav pustili več kot 130 kamnitih kipov, obdanih z nasadom piranskih avtohtonih sort oljk. Iz parka se razteza prelep razgled na Portoroški zaliv in okolico.

2.6.2 Kulturni program

Kulturna pot po Piranu: Od Muzeja podvodnih dejavnosti, mimo Tartinijeve rojstne hiše, mestne galerije do Benečanke, muzeja Čarobni svet školjk in akvarija. Zatopite se v kulturno zapuščino mesta, ki še danes živi s tradicijo. Obiščete lahko: Gledališče Tartini, stolno cerkev sv. Jurija, krstilnico sv. Janeza Krstnika, Mestno galerijo Piran, Galerijo Hermana Pečariča, Pomorski muzej Sergeja Mašera, Muzej podvodnih aktivnosti, Akvarij Piran, muzej Čarobni svet školjk, Tartinijevo hišo, občinsko palačo, Benečanko, Tartinijev trg s Tartinijevim spomenikom in Mediadom Pyrhani.

Slika 22: Piran, foto: Jaka Ivančič

Sakralna pot po Piranu: Mogočna verska arhitektura, ki sega vse do beneških dni, zaznamuje slikovitost Pirana in mu daje edinstven pečat. Oglejte si detajlno zasnovane in bogato okrašene verske spomenike: minoritski samostan sv. Frančiška in Križni hodnik, stolno cerkev sv. Jurija, krstilnico sv. Janeza Krstnika, cerkev sv. Roka, župnijsko cerkev in samostan Marijinega prikazanja, cerkev sv. Petra, cerkev sv. Marije Snežne, cerkev sv. Frančiška, cerkev Marije Tolažnice, cerkev sv. Štefana in Židovski trg, cerkev Marije Zdravja, cerkev sv. Bernardina, cerkev Marije Rožnovenske z zvonikom in druge.

Zgodovinska pot po Piranu: Močan pridih beneške arhitekture vas bo vodil skozi ozke tlakovane ulice in dominantne stavbe bohotnih oblik. Spoznajte zgodovino in se prepustite skrivnostnim zgodbam preteklih dni.

Solna pot – odkrijte morski zaklad: Peš ali s kolesom, vstopite v očarljivi svet naravnega bogastva – soli. Skozi bogato tradicijo solinarstva, nekdanje solinarske poti in blagodejne učinke solnih terapij, mali beli kristalčki, ki se svetlikajo v soncu, vas bodo zagotovo očarali.

Boškarinova pot po slovenskem delu Istre: Ta pot vas pelje po poteh tradicije. Boškarin, istrsko avtohtono govedo, je bil zvest pomočnik istrskega kmeta. Sledite njegovim stopinjam skozi zgodbe istrskega podeželja in mimo znamenitosti, ki so tesno povezane s tradicijo zalednih vasi. Videli boste: Krkavški kamen, naravni spomenik Stena, slapove Škrline, dolino Dragonje, Kapelučino hišo in druge znamenitosti.

Pot po avstro-ogrski rivieri: Sprehodite se po obalni promenadi s pomembno preteklostjo. Morski zrak in blagodejno podnebje sta v zlatih časih Portoroža na riviero pripeljala avstro-ogrsko elito. Sprehodite se po obalni promenadi, na kateri izstopajo arhitekturni presežki in spomeniki tega obdobja. Očarali vas bodo: Kempinski Palace hotel, cerkev sv. Bernardina, Villa Maria, skladišči soli Grando in Monfort ter drugi.

Festival obzidja Piran: Gre za prijetno večerno druženje na travniku pod piranskim mestnim obzidjem, seveda ob spremljavi različnih glasbenih koncertov. Izjemno doživetje na edinstveni lokaciji.

Tartini festival Piran: Tartini festival je mednarodni poletni festival komorne glasbe, posvečen v Piranu rojenemu Giuseppeju Tartiniju. Poleg Tartinijevih del festival predstavlja tudi dela drugih velikih svetovnih in slovenskih skladateljev ter dela sodobnih ustvarjalcev, ki jih navdihuje Tartinijeva umetnost.

Festival slovenskega filma, Portorož: Festival slovenskega filma (FSF) je pregled nove avdiovizualne produkcije, ki se zaključi s podelitvijo nagrad za najvidnejše dosežke in ustvarjalce. Festival slovenskega filma je kulturna in strokovna prireditev, na kateri se srečujejo filmski ustvarjalci, strokovna javnost, poslovni partnerji in ljubitelji filma.

Sladka Istra v Kopru: Mednarodni festival sladice in sladkih izdelkov Sladka Istra je največja tovrstna prireditev v Sloveniji. Sladka Istra je vsakič znova odlična priložnost za spoznavanje istrske kulinarike in tradicionalnih istrskih sladice, kot so hroštoli, fritule

in supe, ki so nastale po recepturah naših mam in babic, obenem pa priložnost za okušanje tradicionalnih slovenskih sladice in drugih novodobnih sladkih mojstrov, katerih avtorji so vrhunski domači in tuji slaščičarski umetniki.

Praznik kakijev Strunjan: Tradicionalna prireditev v Strunjanu, na kateri boste lahko okusili slastne sveže ali v kulinarčne dobrote pripravljene strunjanske sadeže in tipične primorske jedi. V okviru prireditve bodo potekali vodeni ogledi čudovitih strunjanskih solin, strokovne delavnice o pridelavi in uporabi kakijev, umetniška razstava slik, tekmovanje za največji strunjanski kaki in odličen kulturno-zabavni program.

Vse sladkosti življenja v Portorožu: Božično-novoletni sejem, pester glasbeni program in otroške animacije. Bogat izbor kulinarčnih dobrot ter izdelkov domače in umetnostne obrti. Lučka pri lučki, barvite stojnice, praznična darila. Na božično-novoletni tržnici Vse sladkosti življenja boste doživeli vesel, dišeč in topel december. Praznični konci tedna prinašajo pester glasbeni in gledališki program za vse.

Festival penin: Že veste, s katero penino boste nazdravili novemu letu? Svojo najljubšo lahko ljubitelji mehurčkov izberete na 8. Festivalu penin. V glamurozni Kristalni dvorani hotela Kempinski Palace Portorož se bo 26. decembra predstavilo več kot trideset slovenskih, hrvaških, italijanskih in avstrijskih peničarjev.

Praznik vina in česna, Nova vas nad Dragonjo: Praznik ponuja obilico odličnega vina, istrskega rdečega česna in drugih kulinarčnih dobrot. Vaščani odprejo svoja slikovita dvorišča in prikažejo stare običaje. Večer je namenjen glasbi in plesu.

Praznik olja in bledeža v Padni: Padna je ena najlepših vasi slovenske Istre in že od nekdaj znana po veliki količini pridelanega oljčnega olja. Obdana je z oljčnimi nasadi, v katerih so nekatera drevesa stara tudi več kot 300 let. Poleg tega vaščani že od nekdaj oskrbujejo Piran in Portorož s sadjem in zelenjavo, še posebej so znani po bledežu (blitvi).

Festival Malvazija Festival je odprt za javnost in vsako leto pritegne več kot 2.000 obiskovalcev iz vse Slovenije in tujine, ki v dveh dneh lahko pokušajo malvazije 60 vinarjev iz slovenske Istre, Brd, Krasa, Vipavske doline, hrvaške Istre in Italije. Med 120

vzorci malvazij so tudi vzorci tistih, ki so še pred samim odprtjem festivala na ocenjevanju Izbor sommelier Slovenije prejele največje število točk.

Portorož2 – Rose & Rose` Festival: Sprehodate se po čudovitem Rožnem vrtu sredi Portoroža. Med elegantnimi vrtnicami in ob spremljavi lahkotne jazz & blues glasbe vrhunskih umetnikov okusite vrhunska vina rosé in penine ter druge dobrote z okusom vrtnic.

2.6.3 Promocijski program

Kolesarska avantura z električnimi kolesi: Avantura z električnimi kolesi poteka od Portoroža do ribiškega mesta Izola po kolesarski poti, imenovani Parenzana (nekdanja železnica, ki je povezovala Poreč in Trst), in nazaj. V starem mestnem jedru Izole je med postankom na voljo degustacija lokalnih vin z manjšim prigrizkom. Ob vrnitvi proti Portorožu je v Strunjanu krajši ogled Strunjanskih solin, kjer sol vsako leto še vedno pridelujejo in žanjejo na tradicionalen način. Po ogledu sledi vožnja nazaj proti Portorožu.

Spoznajte pristno istrsko zaledje – oljke, lokalno: Dobrodošli na podeželju, na kmetiji Medljan, kjer boste na pristen način spoznali življenje v zaledju slovenske Istre, okušali lokalne dobrote, odkrili zakladnico zelišč, se družili z njihovimi živalmi in si pripravili tipično istrsko pojedino. Obiskali boste ekološko kmetijo in imeli pokušino ekološkega oljčnega olja. Po vodenem ogledu kmetije si boste privoščili lahko kosilo z lokalnimi sezonskimi sestavinami, sledila bosta predstavitev zelišč in delavnica na zeliščni kmetiji.

Vintage kulinarčno doživetje Lisjak: Vintage kulinarčno doživetje Lisjak je popotovanje po sledeh starih avtohtonih sort oljk, ki rastejo na najlepših razglednih točkah slovenske obale in istrskega podeželja. Ne, to ni obisk še ene oljarne. To je gurmanska avantura po najlepših razglednih točkah slovenske obale in istrskega podeželja s starodobniki. Se še spomnite fiata in zastave? Že sama vožnja s hrupnimi starodobniki, na zunaj pisanimi, znotraj pa obloženimi s parketom iz oljk, je posebno doživetje. Pripravite se na zabavno popotovanje po sledeh starih avtohtonih sort oljk do končne destinacije – Oljarne Lisjak. Tu, sredi oljčnih nasadov vas bodo pričakali člani družine Lisjak, vaši oljni turistični vodniki. Popeljali vas bodo skozi zgodbo oljarne in

oljk, ki uspevajo na robu klifa v strunjanskem naravnem rezervatu, ter vas pogostili z domačim oljčnim oljem in vini lokalnih vinarjev.

Sprostitev na solinah, Krajinski park Sečovelje: V Thalasso Spa Lepa Vida vam v blagem zavetrju solinskih polj ponujamo darove morja, ki krepčilno delujejo na telo, v organizmu vzpostavljajo ravnovesje, mu vračajo energijo ter hranijo in obnavljajo kožo. Na voljo so vam storitve z naravnimi izdelki, pridobljenimi v Sečoveljskih solinah. Solinsko blato in slanica – matična voda, sol ter morska voda so najpomembnejši dejavniki talasoterapije na solinah.

Nepozabni dan v ribogojnici Fonda: Vsem ljubiteljem morja in morske hrane ponujamo zanimivo in nepozabno doživetje, vodene ogleda ribogojnice in školjčič Fonda. Med plovbo vam bomo razkrili veliko ribogojnih in morskih skrivnosti. Izlet bomo zaključili z izvirno degustacijo dobrot Fonda.

Tartufi – lov, kuhanje in pokušina: Ali so tartufi res afrodiziak? Zakaj so pri lovu prašiče zamenjali psi? Ali tartufe res lahko nabiramo samo ponoči? Tartufarki Sara in njena psička Lisa nam bosta odprli vrata v skrivnostni svet tartufov. Skupaj bomo raziskali skrite koticke gozdov in iskali ta dišeči gomolj. Po uspešnem lovu se bomo prelevili v kuharje in po starem receptu skuhalo tipične istrske testenine – fuže s tartufi. Kar bomo skuhalo, bomo tudi pojedli. Ob odlični hrani si bomo privoščili še kozarec vina iz lokalne vinske kleti in uživali v lepotah neokrnjene narave, ki jih v izobilju ponuja Istra.

Kulinarčni izlet z električnimi kolesi in pethodnim menijem: Kolesarjenje še nikoli ni bilo tako preprosto in zabavno! Ne verjamete? Kaj pa, če vam povemo, da vam bodo pri kolesarjenju pomagala odlična električna kolesa z asistenco motorja do 250 %? Zdaj se vijuganje po trgih in ozkih mestnih ulicah ter kolesarjenje med oljkami in vinogradi zdi veliko bolj privlačno. Na poti vas bomo razvajali z izbrano lokalno kulinariko. V pristnih istrskih vasicah boste okušali lokalne dobrote s pršutom in tartufi, domačim kruhom in ovčjim sirom, zraven pa si boste privoščili kozarec odličnega domačega refoška. Iz istrskega zaledja boste prikolesarili na obalo, kjer bodo vaše brbončice pozdravile morske dobrote in hišna malvazija. Na koncu sledi še sladko presenečenje! Pričakujejo vas v odlični slaščičarni s pogledom na morje.

Po poti dediščine Hrastovelj: Odpravite se na odkrivanje skoraj pozabljenih vaških poti v kraje, kjer so nekoč živele in kamor so hodile istrske žene šavrinke. Naj vas pot zanese v skrivnostne Hrastovlje, kjer vam bodo prijazni domačini predstavili svoje zaklade. Ne le, da se boste razgledali po čudoviti cerkvici iz 12. stoletja, ki je edina v celoti poslikana cerkev v Sloveniji in hrani odlično ohranjen motiv mrtvaškega plesa, z vaškega griča se vam bo pogled odprl na celotno vas. Obiščete lahko hram umetnosti, galerijo izvrstnega istrskega umetnika Jožeta Pohlana, ali si ogledate osebno zbirko domačina Grozdana Pohlana, ki je skrbno shranil neprecenljive predmete iz življenja domačinov in vojakov naših krajev. Za Istro značilne živalske in rastlinske vrste, ki jih danes vidimo le še izjemoma, vas pričakujejo v parku avtohtonih rastlin in živali. Da pa domov ne boste odšli lačni in praznih rok, se le ustavite v vaški Gostilni Švab in trgovini s suhomesnatimi izdelki ter s seboj odnesite delček zelenega podeželja.

Slika 23: Hrastovlje, foto: Jaka Ivančič, STO

Portorose2 – Rose & Rose `Festival: Sprehodite se po čudovitem Rožnem vrtu sredi Portoroža. Med elegantnimi vrtnicami in ob spremljavi lahkotne jazz & blues glasbe in vrhunskih artistov okusite vrhunska rosé vina in penine ter ostale dobrote z okusom vrtnic.

Več informacij:

Vinske degustacije: Obisk pri izbranih slovenskih vinarjih - Santomas, Vinakoper, Rodica.

Prisluhnite pticam v Škocjanskem zatoku: Umirite um z umikom v svet ptic in narave v naravni rezervat Škocjanski zatok, ki na 122 hektarjih omogoča sprostitve le korak od mestnega vrveža. Velja za največje polslano mokrišče v Sloveniji z izjemnimi botaničnimi, zoološkimi in krajinskimi posebnostmi. V živalskem svetu po pestrosti najbolj izstopajo ptice, v zadnjem desetletju so ornitologi opazovali kar 245 vrst, njihovo število pa še vedno narašča. To je več kot 60 % v Sloveniji opazovanih ptic.

Izlet z ladjo Solinarko: Ladja Solinarka je motorna ladja, dolga 12 m in široka 4,5 m, ki sprejme največ 50 potnikov. Z njo je mogoče obiskati osrčje Sečoveljskih solin, solinarski muzej v naravnem rezervatu ali si ogledati celotno slovensko obalo.

Po Istri s kuhalnico: Kako so *pašto s šalšo, fuže s tartufi, fritajo s špargami, bobiče, bakala na belo ali rdeče, fritole, hroštale* in druge dobrote pripravljale naše none? V čem so se postopki spremenili, kaj se je ohranilo? Glede na lokalne sezonske surovine bomo v istrskem okolju pripravili tipične istrske obroke po starih receptih.

»Birdwatching« v krajinskem parku Sečoveljske: Opazovanje ptic, je opazovanje prostoživečih ptic v naravi. Je strast, ki lahko prevzame prav vse, odrasle in otroke. Svet opazovanja ptic sestavljajo številna odkritja in številne vrste, ki jih lahko opazujemo v pestrem prepletu različnih življenjskih okolij solin. Sečoveljske soline so zanimive v vseh letnih časih.

Ribji piknik na ladji: Ni boljšega načina za spoznavanje slovenske obale od Ankarana do Pirana, kot je izlet z ribiško ladjo in domačini, ki vam postrežejo na krovu.

2.6.4 [Gospodarsko znanstveni program](#)

Mediadom Pyrhani: Mediadom Pyrhani je kulturni center in multimedijski muzej v Piranu. Tu vas bomo v multimedijskih predstavah popeljali kot s časovnim strojem skozi 20 stoletij, od antike do današnjega Pirana. Predstavili vam bomo prizorišča raznovrstnih glasbenih in plesnih festivalov, vas pospremili v hrame z dragoceno kulturno in sakralno dediščino ter likovnimi deli in povabili po poteh edinstvenih krajinskih parkov s solinami, osupljivih vedut zelenomodre pokrajine, v kateri vas pričakuje očarljivi Piran.

2.7 KOPER Z OKOLICO

2.7.1 [Promocijski program](#)

Obisk vinske fontane v Marezigah: Na eni najlepših razglednih točk v slovenski Istri, v Marezigah, od koder se odpira osupljiv pogled na istrsko zaledje in koprski zaliv, stoji prva in za zdaj edina vinska fontana v Sloveniji. Ob fontani je mogoče okušati najboljša vina iz slovenske Istre, med njimi vina naše največje kleti Vinakoper, vina lokalnih vinarjev iz Marezig, vsakoletni zmagovalni refošk Praznika refoška in aktualno Županovo vino Mestne občine Koper. Ob fontani je tudi prostor, v katerem so poleg vin na prodaj lokalni izdelki.

Obisk kleti Vinakoper: Odkrijte šarm in lepote Istre, ki se skrivajo v vrhunskih vinih največje istrske kleti Vinakoper. Ob sprehodu po vinski kleti obiskovalci spoznajo bogato tisočletno tradicijo vinogradništva in vinarstva slovenske Istre ter poskusijo dragocene sadove vinske trte, ki so pečat neutrudnega dela istrskih rok. V kleti se skriva tudi največji hrastov sod v Evropi.

Vintage kulinarično doživetje: Gre za izobraževalno popotovanje po sledih starih avtohtonih sort oljk, ki rastejo na najlepših razglednih točkah slovenske Istre in istrskega podeželja, ki ga izvajajo v Oljarni Lisjak. Doživetju daje pristnost nostalgčna vožnja z legendarnimi starodobniki, ki so na svoj način zaznamovali zgodovino sveta in bili tudi nepogrešljiv del življenja primorskega človeka. Turistični vodniki so člani družine Lisjak, ki so hkrati tudi oljarji.

Slika 24: Kulinarična tura, foto: Jaka Ivančič

Hiša Torkla: V izolskem zaledju, med vinogradi, je doma hiša Torkla. Ob vstopu vas prijazno sprejmejo gostitelji in vas popeljejo v mirno, sproščeno vzdušje, primerno tako za družinska kosila kot romantične večerje. Tudi razgled na pristno istrsko okolje je del užitka, a najbolj vas bo gotovo navdušila ponudba. Jedi, kreativno zasnovane in skrbno pripravljene, so prava mojstrovina izjemnega chefa, ki premišljeno poskrbi za vsak detajl na krožniku. Skrbno izbrane drobce sestavi v nepozabno celoto, ki je videti kot umetniško delo. Predvsem pa vedno znova preseneča. Na krožniku se prepletajo različni okusi, za katere ne bi nikoli mislili, da se ujemajo, in zlijejo v povsem novo kulinarično izkušnjo.

[Več informacij:](#)

Hrastovlje - doživetje v Istri: Obisk Hrastovelj je lahko nepozabno doživetje, saj združuje bogato zgodovino, kulturo, naravo in gastronomijo, vse tesno povezane s tradicijo. Doživetje vključuje vodeni ogled vasi s predstavitvijo vseh glavnih vaških znamenitosti, ogled galerije Jožeta Pohlana, zbirke vojaške opreme, orožja in starih predmetov, ki jo ureja in stalno dopolnjuje domačin Grozdan Pohlen, ter ogled cerkve sv. Trojice, v kateri si je med drugim mogoče ogledati fresko mrtvaškega plesa. Po koncu ogleda sledijo še degustacije vina in tipičnih istrskih izdelkov pri vaških ponudnikih oziroma ogled parka istrskih avtohtonih rastlin in živali.

Sladka Istra: Mednarodni festival sladice in sladkih izdelkov Sladka Istra je prireditev, ki jo v Kopru tradicionalno prirejajo konec septembra. Obiskovalci na lično okrašenih in bogato obloženih stojnicah, ki jih postavijo po različnih lokacijah po mestu, okušajo istrske, slovenske in druge sladke dobrote, vse skupaj pa popestri tudi bogat spremljevalni program z vodenimi vinskimi degustacijami, kuharskimi šovi in drugim dogajanjem. Sladka Istra je za obiskovalce odlična priložnost, da korak od morja spoznajo tako rekoč vse, kar je povezano s svetom sladkega.

3 LJUBLJANA IN OSREDNJA SLOVENIJA

3.1 LJUBLJANA Z OKOLICO

3.1.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Ljubljansko barje: Ljubljansko barje, uvrščeno na Unescov seznam svetovne dediščine, je edinstvena pokrajina na pragu Ljubljane. Gre za naravno območje mokrišč in šotišč, znano po redkih živalskih in rastlinskih vrstah. Meri 160 km². Zaradi edinstvenih lastnosti močvirskih tal in dna reke Ljubljanice so se na barju ohranila pričevanja vseh zgodovinskih obdobij in kultur.

Slika 25: Ljubljansko barje, foto: Dražen Štader, Produkcija Studio

Polhograjski dolomiti – pohodništvo: Polhograjski dolomiti, imenovani tudi Polhograjsko hribovje, Polhograjci ali Pograjci, so geografska pokrajina, ki na severu

meji na nekoliko višje Škofjeloško hribovje, na jugu pa na Ljubljansko kotlino oziroma Ljubljansko barje. Gre za razgiban predalpski svet, ki je znan predvsem po priostrenih vrhovih, lepih razgledih in pestrem rastlinstvu. Polhograjski dolomiti so zelo priljubljeni med pohodniki.

Planinsko polje: Planinsko polje, čez katero teče reka Unica, je med najbolj znanimi in slikovitimi kraškimi polji. Travniki ob zavojih Unice ne pričajo le o številnih naravnih posebnostih, ampak tudi o načinu življenja tamkajšnjih ljudi, ki je prilagojen njenemu naravnemu ritmu poplavljanja.

Unica je priljubljen cilj ribičev z vsega sveta, saj je ena najboljših slovenskih rek za muharjenje. V njej živi več ribjih vrst, najpogostejša pa sta postrv in lipan.

Kamniško-Savinjske Alpe – Velika planina: Velika planina je eno redkih še delujočih visokogorskih pastirskih naselij v Evropi. Na njej lahko še danes vidite tradicionalno kulturo tamkajšnjih pastirjev. Ta slikovita planota v Kamniško-Savinjskih Alpah slovi tudi po izjemni naravni lepoti in je prepletena s številnimi pohodnimi potmi. Njeno podobo zaznamujejo razsežni pašniki ter številne kraške značilnosti, kot so vrtače in kotline.

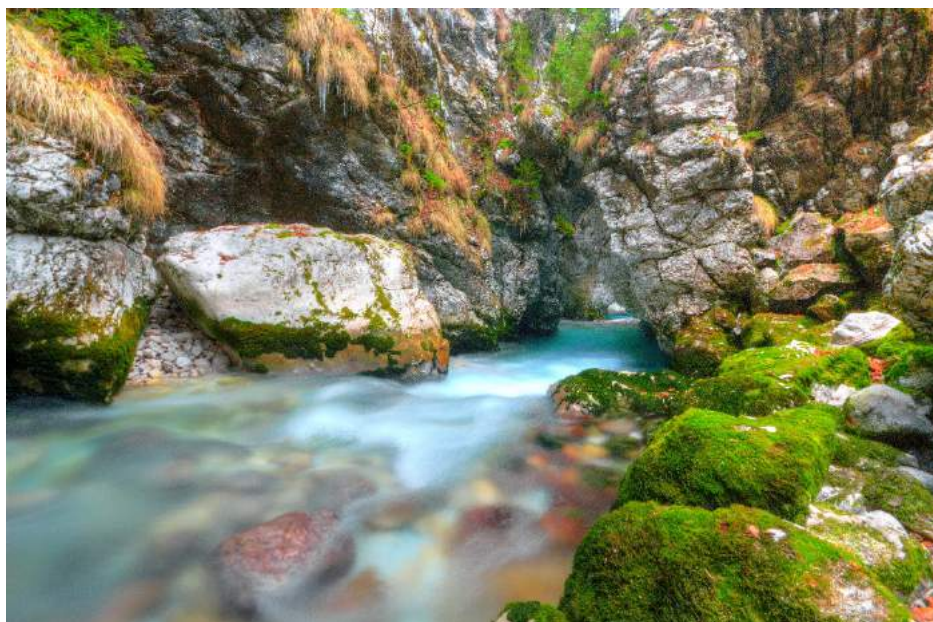
Pastirji odženejo krave na Veliko planino sredi junija in toplejše mesece v letu preživijo ob skrbi za živino na tej planoti.

Posavsko hribovje: Rudnik Sitarjevec sodi med večja in zelo bogata rudna nahajališča v Sloveniji. V njem so kopali svinčevo in živosrebrno rudo, nekaj pa tudi cinkove, bakrove, železove in baritne rude. Bogat je tudi z minerali, saj so v njem našli več kot 60 vrst mineralov.

Leta 1965 so ga zaprli, vhod pa zaminirali. V rudnik so znova vstopili leta 2002 in v njem odkrili edinstvene limonitne kapnike, ki v letu dni zrastejo tudi do pet centimetrov. Konec leta 2007 so ga znova odprli za turistične ogleda.

Porečje reke Save: Sava je najdaljša reka v Sloveniji, ki teče tudi skozi glavno mesto, Ljubljano. Ob njej se gradijo številne rekreacijske površine, med drugim tudi daljinska kolesarska pot.

Radensko polje: Radensko polje je med najmanjšimi kraškimi polji v Sloveniji. Napajajo ga trije vodotoki, ki ob daljšem deževju poplavlajo in polje tudi za več tednov spremenijo v slikovito kraško jezero. Leži sredi dolenskega krasa tri kilometre jugovzhodno od Grosuplja. Takoj pri vhodu v Radensko polje s severa je videti srednjeveški boštanski grad oziroma njegove razvaline.

Slika 26: Kamniška Bistrica, foto: Boštjan Peterka

Dolina reke Kamniške Bistrice (izvir, soteska Predaselj): Dolina ledeniškega izvora, v kateri izvira in si nato skozi slikovite soteske utira pot reka Kamniška Bistrica, je z vseh strani obdana z vrhovi Kamniško-Savinjskih Alp in je priljubljeno izhodišče za planinske pohode. Iz doline vozi nihalka na bližnjo Veliko planino. Ponaša se z vrsto naravnih znamenitosti. Med najbolj priljubljenimi so glavni izvir Kamniške Bistrice, Mali izvirek, soteski Veliki in Mali Predaselj ter slap Orglice. V dolini sta vredna ogleda tudi

spominski park za umrle slovenske alpiniste in Plečnikov lovski dvorec, zgrajen za nekdanjega jugoslovanskega kralja Aleksandra Karađorđevića. Nekoliko višje v pobočjih, ki obdajajo dolino, so Rokovnjaške jame, v katerih so se v 18. in 19. stoletju skrivali cestni razbojniki, pozneje pa vojni ubežniki.

Županova jama: Najlepša jama na Dolenjskem, Županova jama, leži ob lokalni cesti Grosuplje-Turjak, blizu naselja Cerovo. Jama je le 700 metrov oddaljena od druge znamenitosti, Tabora, znane utrdb in zgodovinske cerkvice. Jama je dolga 330 metrov, njena največja globina pa je 122 metrov pod zemljo. Vanjo vodi 478 stopnic in 600 metrov poti. Jama obsega šest dvoran in vsebuje vse značilne podzemne kraške posebnosti, kot so brezna, rovi, dvorane, kapniki vseh vrst, sigaste ponve ter pozimi tudi ledeni kapniki.

Podpeško jezero: Podpeško jezero je majhen, a v marsičem poseben naravni biser ob obrobju Ljubljanskega barja. Je majhno, skoraj popolnoma okroglo, a zelo globoko (do 51 metrov) in se napaja iz sedmih kraških izvirov pod bližnjim gozdom. Voda iz jezera odteka pod zemljo, skozi globok lijak. Ob jezeru je poleti urejeno manjše kopališče. V jezeru je mogoč tudi ribolov. Ribiči v njem lahko lovijo velike krape, ščuke, klene, linje, ostriže in ogromne tolstolobike. Ribolov je mogoč tudi pozimi, saj površina jezera le redko zamrzne.

Iški vintgar: Iški vintgar je slikovita soteska, po kateri teče reka Iška. Njeno zanimivo podobo z deročo rečico, prodnimi sipinami, številnimi tolmoni in strmimi skalnatimi bregovi, ki ji ponekod dajejo videz pravega kanjona, so oblikovali močni tektonski prelomi.

Ob sprehodu po soteski si je mogoče ogledati številne zanimive kamnine, kot so dolomitski prodniki, prepredeni z belimi kalcitnimi žilicami, rdečkaste in zelenkaste zaobljene ploščice z rudnimi primesmi idr., ki pričajo o razgibani geološki zgodovini področja. K njenemu slikovitemu videzu pripomorejo tudi rastlinstvo, drevje, ki se s koreninami oprijema strmin, ter številne alpske rastline, kot so čvrst šaš, rododendron, dvocvetna vijolica, kranjski jeglič in kronice.

3.1.2 Kulturni program

December v Ljubljani: Vzdušje praznične Ljubljane je vsako leto izjemno živahno. Praznični sejem, ki ga spremlja ponudba v gostinskih hišicah, postane središče družabnega dogajanja. Na bližnjih trgih se vrstijo brezplačni koncerti in druge prireditve za odrasle in otroke. Dogajanje doseže vrhunec na silvestrovo z zabavami na osrednjih trgih v mestu.

Noči v stari Ljubljani (konec avgusta): Imago Sloveniae vsako leto za krono svojih poletnih prireditev pripravi mednarodni glasbeni festival Noči v stari Ljubljani. Na več različnih prizoriščih se zvrsti več kot 150 glasbenikov. Vse prireditve so brezplačne.

Slika 27: Koncert Levstikov trg, foto: D. Wedam

Mednarodni grafični bienale (junij, julij, september, začetek oktobra): Grafični bienale Ljubljana je med najstarejšimi na svetu; ustanovljen je bil leta 1955. S svojim delovanjem je Ljubljano in slovensko likovno umetnost postavil na svetovni grafični zemljevid, vplival na nastanek številnih podobnih bienalnih prireditev po vsem svetu ter vzpostavil dejavno mrežo za izmenjavo izkušenj na področju grafične umetnosti.

Mesec oblikovanja (oktober, november): V okviru meseca oblikovanja se strokovni, pa tudi širši javnosti predstavljajo dosežki s področja oblikovanja iz Slovenije in jugovzhodne Evrope, najboljši oblikovalci ter podjetja z najbolj zanimivimi in inovativnimi oblikovalskimi strategijami.

3.1.3 Promocijski program

Kulinarični ogled Okusi Ljubljane: Ogled vam bo predstavil tradicionalne jedi, ki se danes večinoma pripravljajo na sodobne načine in so na novo zaživele nedavno, v odmevnem projektu Okusi Ljubljane. Obiskali boste pet raznovrstnih restavracij, pokusili pet jedi in pet izbranih pijač.

Ljubljanske jedi danes živijo na zelo raznovrstne načine, zato se ustavite pri ponudniku ulične prehrane, v gostilni z zgodovinskim konceptom, v sodobni restavraciji, v še eni nekoliko drugačni, ki deluje po modelu socialnega podjetništva, ter v lokalu na priljubljeni razgledni točki. Seznajte se s sestavinami in njihovim poreklom na glavni ljubljanski tržnici ter na sprehodu do vrtov lokalnih pridelovalcev v predelu Krakovo.

Več informacij:

Ljubljansko vinsko doživetje: Ljubljana nosi naziv »mesto trte in vina«, saj leži na stičišču vinorodnih Sredozemlja, Krasa, Alp in Panonske nižine. Na skrbno izbranih postankih v družbi lokalnih vinskih poznavalcev pokusite izbor najboljšega, kar ponujajo vinske pokrajine Podravje, Posavje in Primorska. Degustacije spremljajo prigrizki. Na Ljubljanskem gradu se sprehodite skozi grajski vinograd in si ogledate potomko najstarejše trte na svetu (z mariborskega Lenta). Doživetje je možno izvesti v 19 jezikih.

Več informacij:

Pivovsko doživetje Ljubljane: Ljubljana ima dolgo tradicijo varjenja piva, o čemer pričajo 3900 let stari pivovski sodi, ki so jih arheologi našli pri izkopavanjih na območju Ljubljanskega barja. Prva pivovarna v Ljubljani je stala že leta 1592, leta 1796 pa je bilo v Ljubljani že šest pivovarn. V zadnjem času so vse bolj priljubljena butična piva iz različnih mikropivovarn v Ljubljani in okolici.

Na vodenem ogledu boste v štirih lokalih in pivnici poskusili sedem vrst piva petih različnih proizvajalcev, tri vrste piva iz osrednjeslovenske regije in dve iz Ljubljane. Obiskali boste tudi pivovarski muzej v Pivovarni Union, kjer varijo priljubljeno pivo znamke Union že od leta 1864, in svoje pivsko doživetje Ljubljane zaključili v Pivnici Union. Doživetje je možno izvesti v 19 jezikih.

Več informacij:

Brko tura (do konca septembra): Jože Plečnik, Ivan Cankar in Rihard Jakopič so bili vsak po svoje drzni in brkati. Kot veliki umetniki so za vedno zaznamovali Ljubljano in Slovenijo. Spoznajte njihovo ustvarjalno moč, skrivnosti mesta in posebnosti slovenskega značaja. Brko tura ponuja vzdušje prave retro brivnice s skoki v Arhitektovo vizionarsko sobo, Pisateljevo najljubšo gostilno in Slikarjevo nacionalno galerijo. Trije brkači vam vmes pustijo tri nepričakovane namige. Na koncu si oddahnete ob slovenskem okrepčilu in presenečenju v grafičnem ateljeju.

Več informacij:

Gostilna Mihovec: Gostilna iz Zgornjih Pirnič pod Šmarno Goro je gostilna s tradicijo že od leta 1857. Vsak rod, ki živi z njo, jo je širil, preoblikoval in jo ustvaril takšno, kot je danes. Osnova pa je ista – lastne sestavine, pridelane na domači kmetiji in skrbno pripravljene z ljubeznijo za vsakega gosta posebej. V jedeh na krožnikih se tako pristno zrcalijo različni letni časi. Živijo s filozofijo, da kar posejejo tudi požanjejo, bodisi hišno ali lokalno. V času vrtnega razcveta je njihova kuhinja večinoma samooskrbovana, saj skoraj v celoti vso zelenjavo, vključno z žiti, pridelajo doma, na domači kmetiji. Zato tudi stojijo za hišnim sloganom "domače malo drugače". Recepti jedi so iz zakladnice prednikov, a ker živimo v drugačnih časih, so jim dodali malo svežine in jih radi pripravijo malo drugače. Osnova pa so vedno tradicionalne domače sestavine. Za vsem stoji družina, s chefinjo Mojco Trnovec na čelu, lanskoletno dobitnico nagrade Obrtnik

leta. Mojca je prva ženska, ki je kot obrtnica osvojila omenjeno nagrado, ki jo je podelila Obrtna zbornica Slovenije. Gostilna nosi tudi znak Gostilna Slovenija, ki potrjuje sinonim pristnosti slovenske kuhinje. Poleg priznanj, ki so jih deležni, pa je še vedno največ vreden zadovoljen gost, ki se rad vrne v njihovo hišo.

Več informacij:

JB restavracija: Restavracija JB je zgodba družine Bratovž. Glavni kuharski chef in kreator jedi je Janez Bratovž, njegova desna roka je sin Tomaž, žena Ema je manager, hči Nina je somelier 3. stopnje in skrbi za vinsko karto, strežbo in komunikacijo,

Chef Janez Bratovž velja za pionirja sodobne slovenske kulinarike, seznam njegovih kuharskih izkušenj je bogat, raznolik in presenetljiv. Danes je lastnik in glavni ustvarjalec v prestižni ljubljanski restavraciji JB, s katero je dosegel svetovni vrh. Bil je prvi uvrščen na lestvico The World's 50 Best Restaurant na svetu.

V življenju je poskusil vse, tudi molekularno kuhinjo. A na koncu je ugotovil, da najboljše tisto, kar je tudi najbolj enostavno.

Janez Bratovž je bil tudi eden prvih pri nas, ki je začel poudarjati pomen kakovostnih sestavin, in ljubljanska tržnica je že 20 let njegova vsakodnevna jutranja postojanka. Zanj je najpomembnejša osnovna sestavina. Kot pove sam: »Če imaš dobro sestavino, ni treba uporabljati raznih kuharskih tehnik. Zato je moja hrana enostavna. Rad imam čiste, naravne okuse. Najraje slišim, da nekdo reče, da je pri meni jedel korenje, ki ima okus kot pred 40 leti.«

Več informacij:

Jezeršek, Kreativna kulinarčna doživetja: Poslanstvo podjetja Jezeršek gostinstvo je, da se uveljavijo kot zanesljiv in fleksibilen partner, ki zagotavlja kreativne kulinarčne rešitve ter kulinarčne izkušnje po meri posameznika. Vizija podjetja Jezeršek gostinstvo je ostati vodilno podjetje na področju cateringa in gostinske dejavnosti na slovenskem tržišču, postati vodilno podjetje v jugovzhodni Evropi ter se uvrstiti med 10 najboljših organizatorjev in ponudnikov cateringa v Evropski uniji.

Več informacij:

Slika 28: Trnovski most, foto: Nea Culpa

Sprehod po Plečnikovi Ljubljani: Ljubljančan Jože Plečnik (1872–1957) velja za enega najpomembnejših pionirjev sodobne arhitekture na svetu. Njegov ustvarjalni opus je zaznamoval podobo treh srednjeevropskih mest: Dunaja, Prage in še posebej rodne Ljubljane. Pečat, ki ji ga je Plečnik vtisnil, je tako izrazit in neizbrisen, da se Plečnikova Ljubljana kot svojevrsna urbanistična posebnost uvršča med najizvirnejše in najpomembnejše celostne umetnine 20. stoletja v svetovnem merilu.

Med prijetnim sprehodom od izhodišča, TIC-a pri Tromostovju, mimo šanc na Ljubljanskem gradu do Plečnikove hiše na Karunovi v Trnovem se vam na vodenem ogledu razkrijejo nekatera njegova najboljša dela. Med vrhunci sprehoda je ogled velike čitalnice v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK), ki je verjetno najpomembnejše Plečnikovo delo v Sloveniji. V kavarni NUK si privoščite tudi Plečnikov čaj in Plečnikov medenjak. Ogled se zaključuje v prenovljeni Plečnikovi hiši, kjer je arhitekt živel in

ustvarjal. To je prostor, v katerem se je porajala Plečnikova Ljubljana. Na ogled sta arhitektov dom z vso izvirno notranjo in zunanjo opremo ter stalna muzejska razstava.

Več informacij:

S kolesom po Plečnikovi Ljubljani (do konca septembra): Vodeni ogled vključuje ta Plečnikova dela: spomeniški park Navje, pokopališki kompleks Žale (Vrt vseh svetih), cerkev sv. Frančiška Asiškega v Šiški ter Narodno in univerzitetno knjižnico.

Več informacij:

Odpri kuhna (do konca oktobra): Na Odpri kuhni, tržnici sveže pripravljenih dobrot, različni slovenski kuharski mojstri kuhajo v živo in na stojnicah prodajajo svoje jedi. Na Odpri kuhni lahko vsak petek od srede marca do oktobra spoznavate kuharske mojstre, slovenske in mednarodne jedi, ki jih pripravljajo, pa tudi načine priprave. Izбира je pestra, saj se Odpri kuhne vsakič udeleži približno trideset ponudnikov. Svojo ponudbo predstavljajo in promovirajo slovenske gostilne, restavracije, turistične kmetije in samostojni kuharski mojstri. Kuhanje spremlja zabavni program z glasbenimi nastopi.

Pivo & burger fest (september): Na Pogačarjevem trgu se zberejo največji znalci s področja kraft piva in vrhunskih burgerjev, spekter pa dopolnijo še kuharski mojstri drugačnih specializacij, ki nam dokažejo, da se pivo lahko povezuje z najrazličnejšimi jedmi – od klasične poulične prehrane do modernih in drznih krožnikov.

Čokoljana (oktober): Čokoljana je sejemski festival, ki našo prečudovito prestolnico za en dan spremeni v sladko središče čokolade. Čokoladni svet je veliko bogatejši, kot si predstavlja večina ljudi. Vsak ljubitelj sladke pregrehe bo našel kaj zase.

Festival November Gourmet Ljubljana: V okviru festivala kulinarike November Gourmet Ljubljana se vsako leto zvrstijo raznovrstne prireditve, katerih rdeča nit sta dobra hrana in vino.

Festival poteka pod pokroviteljstvom blagovne znamke Gourmet Ljubljana, ki povezuje raznovrstno in pestro dogajanje na področju kulinarike v Ljubljani in Sloveniji. Festivalski program je izbor najboljšega, kar lahko domači in tuji gostje okušajo pri nas.

Sodelujoči slovenski kuharji predstavljajo tako na novo oživiljene tradicionalne jedi naših prednikov kot inovativne stvaritve, ki so jih pogosto navdihnile njihove izkušnje doma in v svetu.

Novembra so torej vse slovenske dobrote zbrane v Ljubljani, in sicer na različnih prireditvah, degustacijah, vodenih ogledih mesta in kuharskih delavnicah.

3.1.4 Gospodarsko-znanstveni program

Inštitut za razvoj igrač: Razvojna vizija je povezovanje slovenskih proizvajalcev igrač v mreži odličnosti. Zainteresiranim organizacijam in posameznikom zavod ponuja ustrezno podporo pri vzpostavitvi stikov, sodelovanju in pripravi skupnih projektov in programov. Posreduje informacije iz področja igrač in omogoča izobraževanja za zainteresirano javnost. Zavod spodbuja gospodarsko sodelovanje s promocijo slovenskih igrač v Sloveniji in tujini in tako pripomore k razvoju trga igrač v Sloveniji in tujini.

Več informacij:

3.2 LITIJA

3.2.1 Kulturni in Promocijski program

Prižig kope velikanke v Oglarski deželi: Poudarek programa prireditve je na izkustvenem doživetju, ne zgolj ogledu, in vključevanju obiskovalcev, prijaznosti, pristnem stiku z ljudmi in lokalnim okoljem ter na spodbujanju druženja. Gre za program, kjer ni treba hiteti od ene točke do druge, temveč predvsem uživati in doživljati. Oglarska dežela je projekt, ki je v letih nastajal po načelu »od spodaj navzgor«, na pobudo posameznikov, ki so bili neposredno povezani z gozdom in oglarstvom. V zgodbi so videli priložnost za ohranjanje dediščine in prenos znanja na mlajše generacijo, pa tudi priložnost za razvoj turizma, ki lahko prispeva k trajnostnemu razvoju podeželja, seveda ob hkratni skrbi za naravno okolje in kulturno krajino. Posamezne aktivnosti so se izvajale s tako imenovanimi študijskimi krožki (majhne mešane skupine s skupno željo po neformalnem, vendar sodelovalnem učenju), ki jih

že od leta 1993 financira tudi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. Posamezne aktivnosti, povezane z načrtovanjem, razvojem, oblikovanjem (turističnih) proizvodov in promocijo Oglarske dežele, so se izvajale in bile sofinancirane tudi z drugimi evropskimi sredstvi.

V projektu »**Listen to the Voice of Villages**«, ki se je izvajal v okviru programa Srednja Evropa med letoma 2009 in 2011, je bila Oglarska dežela med primeri trajnostnega razvoja turizma na nerazvitih območjih podeželja. Izdelani so bili celostna grafična podoba območja, spletna stran, promocijski letaki za oglaške domačije, izdanih je bilo osem števil lokalnega informativnega glasila Oglarček, soorganizirani sta bili prireditvi Oglarska dežela 2010 in 2011 ter postavljenih 45 usmerjevalnih in pet informativnih tabel.

V projektu LAS (Lokalna akcijska skupina) »Oglarjenje v Oglarski deželi«, ki se je izvajal v okviru ukrepa LEADER s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v letih 2011 in 2012, je bil urejen primeren prostor za prikaz oglarjenja ter pripravljeni predstavitveni film na temo oglarjenja, razstava fotografij, predstavitvena brošura in izvedena promocijska prireditve.

Projekt »**BioVill – Bioenergy Villages**«, ki se je izvajal v okviru programa Horizon 2020 med letoma 2016 in 2019, je Oglarsko deželo vključil v širšo zgodbo razvoja energetske samooskrbnega kraja Dole pri Litiji s ciljem postati kraj, ogrevan z biomaso, in tako dolgoročno povečati rabo lokalnih obnovljivih virov energije, pridobljenih na trajnosten način. Kraj ima namreč na voljo vse ključne dejavnike, ki jih določajo cilji krajev, ogrevanih z biomaso. To so: lokalno proizvedena surovina za gorivo, ki upošteva načela trajnostnega razvoja, da energijske zmogljivosti iz lokalnih obnovljivih virov zadostijo potrebam kraja in poslovni model, ki omogoča uporabnikom, kmetom in lastnikom gozdov solastništvo naprav.

Bogastvo lesa in oglarstvo pa nista le bogata nesnovna dediščina in priložnost za razvoj turizma in energetske samooskrbe, temveč zadovoljujeta tudi potrebe v zvezi rabo gozda, ki tako dobi **več vlog**. Sta ena od možnih rešitev gospodarjenja v mlajših gozdovih, kjer je nega gozdov z redčenji najbolj potrebna. Drug zelo pozitiven vidik oglarjenja najdemo tudi v ohranjanju kulturne krajine, saj je zaraščanje kmetijskih

površin vse močnejše. Z izrabo te lesne mase v oglje nedvomno pripomoremo k zmanjšanju površin, ki so se zarastle.

Izjemna in že precej redka nesnovna dediščina oglarjenja, ki je bila leta 2012 uvrščena tudi v državni Register žive kulturne dediščine, evropski razvojni projekti in velika povezanost ter razvojne pobude krajanov Dol pri Litiji so spodbudili Občino Litija, da v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Dole pri Litiji, Razvojnim centrom Srca Slovenije, d. o. o., ter drugimi podjetji, organizacijami in posamezniki predlaga strokovni žiriji spremljevalni program v okviru izvedbe predsedovanja Republike Slovenije Svetu EU v letu 2021.

Slika 29: Kopa velikanka, foto: TIC Litija

Ime osrednje prireditve: Prižig kope velikanke v Oglarski deželi

Lokacija izvedbe: več lokacij v Oglarski deželi, Dole pri Litiji (večina programa, vključno s prižigom kope velikanke, se izvede v neposredni okolici osnovne šole)

Termin izvedbe: med 30. junijem 2019 in 30. oktobrom 2021 (točen datum se prilagodi glede na potrebe glavnih organizatorjev)

Trajanje osrednje prireditve s spremljevalnim programom: od 10. do 19. ure

Namen prireditve: interaktiven prikaz nesnovne dediščine oglarjenja

Program osrednje prireditve:

- **prižig kope velikanke za vpis v Guinnessovo knjigo rekordov:** kopa bo po tradicionalni metodi izdelana iz 300 kubičnih metrov lesa, oglje pa se bo v njej pod budnim očesom oglarjev kuhalo noč in dan približno tri tedne;
- **krajše strokovne razprave o pomenu oglarstva v Evropi** z zgodovinskega, gospodarskega, trženjskega, turističnega, okoljskega, gozdarsko-lesnega in kmetijskega vidika. Razprave potekajo na način sicer vodenih/moderiranih delavnic, vendar s sodobnimi, interaktivnimi in vključevalnimi metodami, ki omogočajo udeležencem, da sproščeno in odprto izražajo lastne poglede, stališča in mnenja. Hkrati se izvede več delavnic, v katere se udeleženci vključujejo glede na zanimanje oziroma strokovno znanje.

Spremljevalni program osrednje prireditve:

- odprte **rokodelske delavnice** v izvedbi različnih rokodelcev iz Mreže rokodelcev Srca Slovenije, ki se nanašajo na izdelavo izdelkov iz naravnih in lokalnih materialov, predvsem lesa
- likovna delavnica s tehniko **risanja z ogljem** iz Oglarske dežele
- **razstava »Oglarjenje pri nas«**, ki predstavi dokumentirano zgodovino tradicije oglarjenja na Slovenskem
- **razstava »Kodeks obiska v naravi«**, ki je enotna podlaga za vzgojo obiskovalcev narave in informiranje gostov glede pravil obiska narave v Sloveniji
- **razstava slovenskih drevesnih vrst in/ali pručk**, izdelanih iz 50 različnih vrst lesa

- **sejem rokodelskih in prehranskih izdelkov**, ki so prejeli certifikat kakovosti Srca Slovenije, s poudarkom na rokodelcih iz občine Litija
- slavnostna avtorjeva **predstavitve knjige** o slovenskih oglarjih
- slavnostna razglasitev in **podelitev priznanj najskrbnejšim lastnikom gozdov v Sloveniji** za leto 2021 s tiskovno konferenco
- vodeni **pohod po oglarski krožni poti** (12 km) z vodniki iz mreže Interpret Europe
- **kulturno - glasbeni program**, ki zajema nastope mednarodno prepoznanih in nagrajenih vrhunskih izvajalcev, kot so Zbor sv. Nikolaja Litija, Ljuba Jenče – zbirateljica slovenskega ustnega izročila in poustvarjalka, pevka ter pripovedovalka pravljic, Lado Jakša – slovenski skladatelj in komponist, Kulturno društvo Godalni orkester Strunikat – glasbeni ustvarjalci, prepoznavni po koncertih na prostem, itd.
- **gastronomska ponudba** tradicionalne oglarske kulinarike z »oglarstvo mal'co«

3.3 KAMNIK

3.3.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Kamniško-Savinjske Alpe, Velika planina (po stopinjah pastirjev, dolina Kamniške Bistrice – soteska Predaselj, izvir reke Kamniške Bistrice, Menina planina): Kamnik odlikujejo številne gorniške in pohodniške poti, zato lahko izlet prilagodite svoji trenutni kondiciji. Pot ob Kamniški Bistrici vas popelje do Domžal, sprehodi med cveticami v Arboretumu Volčji Potok pa deluje pomirjujoče. Za tiste, ki si želijo gorskega zraka, so na voljo zahtevnejše poti iz doline Kamniške Bistrice proti Veliki planini ali iz Tuhinjske doline proti Menini planini.

[Več informacij:](#)

3.3.2 Kulturni program

Arboretum Volčji Potok: Med najbolj prepoznavnimi znamenitostmi Arboretuma Volčji Potok je francoski vrt, ki ga je zasnoval nekdanji lastnik posestva Leon Souvan. Arboretum Volčji Potok sodi med najpomembnejšo vrtno arhitekturno dediščino v Sloveniji, zato je bil leta 1999 razglašen za kulturni spomenik državnega pomena.

[Več informacij:](#)

Ogled mesta Kamnik: Kamnik, mesto v naračju Kamniško-Savinjskih Alp, velja za eno najlepših srednjeveških mest v Sloveniji. Takrat je bil cvetoče trgovsko mesto, kjer so imeli sedež andeški grofje z Bavarskega. Na čas, ko je bil Kamnik glavno mesto dežele Kranjske, nas spominja čudovita arhitekturna dediščina. V mestu lahko obiščete tudi katerega od treh gradov (Stari grad, Mali grad z romansko kapelo, grad Zaprice) ali frančiškanski samostan s knjižnico.

[Več informacij:](#)

Slika 30: Velika Planina, foto. Jaka Ivančič

Projekt StimulArt: Kako povezati **kulturo**, **ustvarjalnost** in **opuščene industrijske objekte**? Na to vprašanje bo v prihodnjih treh letih skušal odgovoriti projekt StimulArt, ki ga v Kamniku izvajata Občina Kamnik in Zavod za turizem, šport in kulturo Kamnik.

[Več informacij:](#)

Budnarjeva domačija: Budnarjeva hiša je edinstven živi muzej življenja naših prednikov, ki s svojo več sto let staro podobo ohranja izročilo starih kmečkih hiš in preprostega načina življenja na vasi. Črna kuhinja z odprtim ognjiščem, iz katerega se še vedno kadi, kmečka izba ali »hiša« z javorjevo mizo in bohkovim kotom, klopjo okrog in okrog, špamptom in metrgo so le nekatere od posebnosti, ki zaznamujejo domačijo.

[Več informacij:](#)

Vodiškarjeva kmečka hiša: Hiša s slamnato streho je edinstven muzej življenja naših prednikov. Najstarejši del hiše je 500 let stara klet. Na mestu današnje Vodiškarjeve hiše je v poznem 10. stoletju stal dvor, ki je bil skupaj s cerkvijo sv. Jurija del posesti kranjskih mejnih grofov, ki so imeli upravni sedež v Nevljah. V štiblu si lahko ogledate arheološko razstavo Vodiškarjev dvor, ki zajema bogato izpovedne predmete od slovanske dobe do današnjih dni. Na tej družinski kmetiji ponujajo tudi lastne ekološke proizvode.

[Več informacij:](#)

Frančiškanski samostan s knjižnico: Cerkev sv. Jakoba se v doslej znanih in ohranjenih zgodovinskih virih prvič omenja leta 1423. Takoj po naselitvi so začeli redovniki ob cerkvi graditi samostansko poslopje. V tistem času so meščani Kamnika v strahu pred napadom in ropanjem Turkov iz gotske cerkve sv. Primoža in Felicijana nad Kamnikom v mesto prenesli relikvije obeh svetnikov. Samostanska kapela Božjega groba je polna simbolike in je delo slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika, ki je v zadnjih letih svojega življenja veliko ustvarjal v Kamniku in okolici. Pravi zaklad samostana je tudi samostanska knjižnica, ki hrani številne inkunabule, med katerimi je tudi Dalmatinov prevod Biblije, izdan leta 1584 v Wittenbergu. Knjižnica ne vsebuje zgolj verske literature, marveč med drugim tudi knjige s področja zgodovine in medicine.

[Več informacij:](#)

Mali grad s kapelo: Na mestni vzpetini, imenovani tudi balkon mesta, je že v 11. stoletju stal grajski kompleks. Ohranila se je le dvonadstropna romanska kapela s kripto, ki je danes med glavnimi simboli mesta. Od tod se odpira čudovit pogled na mestno jedro in Kamniško-Savinjske Alpe.

[Več informacij:](#)

Medobčinski muzej Kamnik: Na manjši vzpetini nad mestom stoji grad Zaprice. Tu so imele nekoč sedež pomembne plemiške družine, danes pa je tam sedež Medobčinskega muzeja Kamnik, katerega dislocirani enoti sta tudi Galerija Miha Maleš in muzej v rojstni hiši Rudolfa Maistra.

[Več informacij:](#)

3.3.3 Promocijski program

Gostilna Repnik: Gostilna Repnik si je s svojo visoko kakovostjo, butično domačnostjo ter dodatno ponudbo prislužila znak kakovosti Gostilna Slovenija, svetovno priznani popotniški vodnik Lonely planet pa je v najnovejši izdaji gostilno uvrstil med šest najboljših gostiln v Sloveniji.

[Več informacij:](#)

Okusi Kamnika: Jedi naših prednikov so združene pod skupno ime Okusi Kamnika. Izbrane jedi po eni strani predstavljajo celotno kamniško območje, po drugi strani pa označujejo njegove posamične enote in mesto Kamnik. Hkrati izbor jedi nakazuje družbeno raznolikost kamniškega območja.

[Več informacij:](#)

Kulinarični festival Kul petki (petki in juliju v avgustu): Če ste radovedni in ljubitelj kulinarike ter uživati v gurmanstvu, potem bodo kamniški kulinarični večeri ravno pravi za vas. Ob poletnih petkih se park Evropa spremeni v udobno dnevno sobo z ležalniki, muzicami in prijetnim ambientom.

[Več informacij:](#)

Zgodba o trniču in delavnica za izdelave trniča (Sir z Velike planine): Trniče so pastirji izdelovali predvsem v 19. in v začetku 20. stoletja. Gre za jed iz skute iz ogretega kislega mleka z dodatkom smetane. Oblikovan je v kepo in osušen. Zaradi posebnega naravnega okusa je naribani trnič primerna popestritev okusov različnih jedi, celo sladice. Svež trnič ima nežen okus, zato ga dodamo jedem z manj ostrim okusom, z zorenjem pa postaja ostrejši in žlahtnejši.

Več informacij:

Strokovno vodenje Po poteh Plečnika: Slovenski arhitekt Jože Plečnik je v zadnjih letih svojega življenja veliko ustvarjal v Kamniku in okolici. Arhitekt je zasnoval Božji grob v frančiškanskem samostanu, železniško postajo Kamnik mesto, prenoval in opremo cerkve sv. Benedikta v Stranjah, lovski dvorec Aleksandra Karađorđevića v Kamniški Bistrici in druge.

Ogled kamniških mikropivovarjev in degustacija: Mali grad, Barut, Maister, Domača pivovarna pod Menino

Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine v Kamniku (september): Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine veljajo za največji etnološki festival v Sloveniji ter se ponajšajo s skoraj 50-letno tradicijo. Začetki prireditve segajo v leto 1966, ko so Kamničani organizirali prvi dan narodne noše. Potekajo vsako leto v septembru v Kamniku in združujejo etnologijo, kulturo in zabavo. Na osrednji prireditvi, povorki narodnih noš, sodeluje več kot dva tisoč ljubiteljev in poznavalcev pripadnostnega kostumiranja, prireditev pa se razvija tudi skozi tradicionalne kamniške jedi.

3.3.4 Gospodarsko-znanstveni program

KIKŠarter: Coworking prostor in inkubator, ki ponuja možnost učenja in razvijanja podjetniških idej

Podjetniški klub Kamnik: Člani so Nektar Natura, Metal profil, Elektrina, Jata Emona, d. d., Menina, ETC Adriatic, Calcit in drugi.

3.4 KOČEVJE

3.4.1 Promocijski program

Preživetje v naravi: Program z izkušenimi vodniki, ko lahko pobegnemo stran od ponorelega sveta, se soočimo sami s seboj, odkrijemo tišino, najdemo notranji mir, si nabereemo moči za nove podvige, zadihamo s polnimi pljuči ter tako storimo nekaj zase in svoje telo. Ob vsem tem se **seznanimo z različnimi veščinami preživetja**, ki nam pridejo prav v vsakdanjem življenju ali kriznih položajih.

Skupine po 20 oseb.

Dolžina programa: 5 ur

Kolesarjenje po kočevskih gozdovih: Kolesarjenje z vodnikom po poteh različnih težavnih stopenj (makadamske, družinske, tematske, cestne poti), opisanih in označenih na zemljevidu, GPX sledi.

Obisk MTB trail center Kočevje – skupaj več kot 12 km označenih poti => 9 poti različnih dolžin in težavnostnih stopenj, tudi z zahtevnimi tehničnimi elementi (projekt LAS).

Več informacij:

Programi so namenjeni skupinam do 20 oseb.

Dolžina ture: do 3 ure, do največ 30 km

Možnost ogleda MTB trail centra in preizkus lažjih prog.

Slika 31: Kočevsko, foto: Jošt Gantar

Doživetje narave s konjskega hrbta: Predstavitev in ogled največje maneže v Sloveniji ter predstavitev treninga jahanja v disciplini raining. Možnost jahanja z vodnikom po travnikih in gozdovih v neposredni bližini pragozda Krokar.

Programi jahanja so namenjeni skupinam do 10 oseb.

Ogled in predstavitev maneže je mogoče izvesti tudi za večje skupine.

Dolžina programa: 3 ure

Bunker Škrilj: Bunker je bil zgrajen v času hladne vojne in do leta 2017 zaprt za javnost, po odprtju pa ga je obiskalo že več kot 10.000 obiskovalcev. Bunker 72 m pod površjem sestavlja 500 m hodnikov in šest podzemnih sob, ima lastno vodno zajetje in dva generatorja za proizvodnjo električne energije, omogočal bi preživetje do 100 dni.

Dolžina ogleda: 2 uri

Možen je ogled največ 30 oseb v enem terminu (možnost kombiniranja).

Več informacij:

Adrenalinsko doživetje: Lynx PRO center odličnosti – tudi najboljši potrebujejo trening. Izjemna lokacija na zemljevidu Evrope, idealna za najbolj kompleksna in zahtevna usposabljanja, prilagojena turistom in željnim adrenalinskih doživetij.

Največ 20 oseb na posamezni program, možnost izvajanja do 3 programov istočasno. Možnost ogleda za večje skupine: od 60 do 100 oseb.

Dolžina programa: 3 ure

Več informacij:

Opazovanje medveda v njegovem naravnem okolju: Program z licenciranim vodnikom, poldnevno doživetje in spoznavanje medveda kot divje zveri v njegovem naravnem okolju. Obisk medvedove sobe, predstavitev življenja medvedov in njihovih navad z uporabo didaktičnih pripomočkov, tabel, foto- in video predstavitev, izdelava odlitkov medvedjih sledi, predstavitev sobivanja s človekom.

2 × 4 osebe – v dveh opazovalnicah (po dogovoru)

Dolžina programa: 5 ur

»Wildlife watching« program: Kočevska narava je prepletena s številnimi potmi, ki vabijo k raziskovanju peš ali s kolesom. Skrivnostni gozd, čisti vodni viri in naravne znamenitosti so ustvarili idealne razmere za stik z naravo. Ponosni smo, da gozdove delimo s tako mogočno ptico, kot je orel belorepec. Spoznajte njegovo življenje in se podajte na potep po divjih gozdovih Kočevskega. Spoznajte Orlovo pot, pot orla belorepca => tudi 3 opazovalnice – opazovanje orla in drugih divjih živali v okolici Reškega jezera ter čudovit pogled s Krempe na pragozd Krokar in kolpsko dolino (program LIFE).

Programi so namenjeni skupinam do 20 oseb, možnost organizacije več skupin.

Dolžina hoje: 3 ure

3.4.2 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Čarobnost kočevskih gozdov: V globinah Kočevskega roga lahko občudujemo lepoto mogočnih in starih dreves, iščemo sledi medveda in drugih zveri ter spoštujemo klic divjine v pragozdu. Obiščemo Žago Rog in se sprehodimo med portali vhoda v pragozd. Na Žagi Rog si privoščimo pravi gozdni piknik. Užijemo svež zrak in se prepustimo tišini gozdov.

Dolžina hoje: 3 ure in 2 uri vožnje (Rog in nazaj)

Obisk enega od šestih pragozdnih ostankov na Kočevskem, prvinskega bukovega gozda na površini dobrih 75 hektarjev. Je strogo varovan rezervat, tudi del območja Natura 2000. Pragozd Krokar je od leta 2018 uvrščen na Unescov seznam svetovne naravne dediščine.

Sprehod po robu pragozda Krokar – Borovski pešpoti

Več informacij: <https://www.kocevsko.com/sl/kocevsko/pragozd-in-gozdovi/>

3.4.3 Gospodarsko-znanstveni program

Obisk in ogled novih gospodarskih naložb:

- smartMELAMINE, R&D project (Horizon 2020)
- Yaskawa Europe – prva evropska tovarna robotov
<https://www.yaskawa.si/>
- Koles, kočevska lesna industrija – ena največjih investicij v lesni panogi v Sloveniji (odprtje september 2019)
<https://www.yaskawa.si/>
- Podjetniški inkubator Kočevje: ogled nove stavbe in prostorov (investicija v vrednosti 1,7 milijona evrov)
<http://www.inkubator-kocevje.si/>

3.5 IVANČNA GORICA

3.5.1 Promocijski program

Hiša kranjske čebele: Kranjska čebela in srednjeveška Višnja Gora sta simbol slovenske marljivosti in trdoživosti, slovenskega ponosa in prijetne domačnosti. Hiša kranjske čebele je projekt, ki ne zajema samo stavbe nekdanje šole. Je več. Z njim smo poimenovali celotni sklop aktivnosti, ki se na različne načine dopolnjujejo, rastejo in nastajajo s Hišo kranjske čebele.

A da bo lažje razumeti, zakaj prav čebele in zakaj Višnja Gora ter kaj program sploh zajema, začnimo na začetku.

Družina ROTSCHÜTZ in kranjska čebela: Na območju občine Ivančna Gorica je v 19. stoletju aktivno delovala čebelarska družina Rotschütz, ki je zaslužna za današnjo prepoznavnost, ugled in razširjenost kranjske čebele v svetu. Gre za izjemno kulturno dediščino, kar pa je Občina Ivančna Gorica opredelila tudi kot lepo priložnost.

Emil Rotschütz, ki je prebival in deloval v gradu Podsmreka pri Višnji Gori, je veljal za enega najpomembnejših evropskih čebelarskih strokovnjakov svojega časa. Bil je med soustanovitelji prvega čebelarskega društva pri nas, veliko zaslug ima tudi pri izidu prvega slovenskega čebelarskega časopisa Slovenska čebela.

Kranjska čebela, ki jo imenujemo še kranjica, kranjska sivka ali le sivka, je dobila ime po deželi Kranjski, v katero je spadalo območje današnje Dolenjske. Tu se je skozi evolucijo ustalila. Slovenski čebelarji so nanjo upravičeno ponosni, saj jo odlikujeta mirnost in pridnost. Prav zaradi svojih dobrih lastnosti je sivka priljubljena tudi zunaj slovenskih meja.

Obležje kranjski čebeli: Po tehtnem premisleku smo v sodelovanju s Čebelarsko zvezo Slovenije začeli skupno zgodbo s postavitvijo obeležja kranjski čebeli.

Obležje je delo priznanega domačega oblikovalca Roberta Kuharja. Svečano odkritje je potekalo 18. maja 2018 kot ena od štirih osrednjih prireditev ob svetovnem dnevu čebel.

Učni čebelnjak in park medovitih rastlin: Skupaj z dr. Andrejem Šaleharjem smo izdali knjigo z naslovom Kranjska čebela in čebelarji družine Rotschütz, odprli pa smo tudi park medovitih rastlin z učnim čebelnjakom, ki smo ga dobili ob podpori Čebelarke zveze Slovenije (ČZS) in donatorja SID banke. Čebelnjak smo pristrčno povezali s Kozlovsko sodbo v Višnji Gori, zanj pa skrbita domača, višnjanska čebelarja. Park medovitih rastlin je oblikoval priznani mednarodni oblikovalec vrtov Tomaž Bavdež.

Slika 32: Čebelnjak Kranjske čebele, foto TIC Ivančna Gorica

Hiša kranjske čebele: Zaradi dediščine, ki jo imamo, smo pripravili projekt, ki smo ga poimenovali Hiša kranjske čebele. Gre za objekt nekdanje šole, ki ga bomo popolnoma prenovili in napolnili z vsebinami o kranjski čebeli. Projekt razvijamo intenzivno in predvsem celostno. Pridobili smo gradbeno dovoljenje za stavbo, vsebine so v pripravi. Pomemben del Hiše kranjske čebele bo muzej, ki bo na sodoben in interaktiven način

predstavljal kranjsko čebelo, njene značilnosti in posebnosti, s poudarkom na ozaveščanju obiskovalcev na vplivu čebel tako na opravevanje, hrano kot tudi preživetje človeka. V muzeju bodo delovali tudi zanimiv čebelji hostel, kjer bo 48 ležišč, turistično-informacijski center, ki bo pomenil nekakšno vstopno turistično točko v občino, in kavarna z gostinsko ponudbo.

3.5.2 Kulturni program

Jurčičeva domačija: Muljava je prijazna dolenska vasica, ki se je združila z imenom velikega pisatelja Josipa Jurčiča, avtorja dela Deseti brat, ki velja za prvi slovenski roman. Muljava z okolico se zato imenuje Dežela Desetega brata. Po njej vodi 15 km dolga pešpot, po kateri vsako leto marca poteka množičen Pohod po Jurčičevi poti. Središče dežele je ohranjena Jurčičeva domačija, ki deluje kot muzej na prostem in pripoveduje zgodbe o vsakdanjem življenju kmečkega prebivalstva ter modrosti življenja v sobivanju z naravo. Poleg hiše z značilno ureditvijo iz 19. stoletja so tu še čebelnjak, kašča, sušilnica za lan in tako imenovana Krjavljeva koča. Poleg nekdanjega kmečkega življenja muzej predstavlja Jurčičevo življenje in delo. Domačija je tudi prostor številnih kulturnih prireditev, likovnih in etnografskih razstav, tu je tudi cilj Jurčičeve poti, ob domačiji pa v naravnem amfiteatru domača gledališka skupina tradicionalno uprizarja Jurčičeva dela.

Cistercijanski samostan Stična: Samostan v Stični je eden največjih kulturnih, sakralnih in arhitekturnih spomenikov v Sloveniji. Najstarejši del samostana sta gotski križni hodnik in sprva romanska in pozneje baročna redovna cerkev, imenovana Bazilika Žalostne Matere Božje. V edinem še delujočem cistercijanskem samostanu v Sloveniji je tudi Muzej krščanstva na Slovenskem, v sklopu samostana delujeta tudi čajnica in zeliščna lekarna, ki ohranja recepture patra Simona Ašiča, enega najbolj znanih slovenskih zeliščarjev. Stiška opatija velja za najstarejše duhovno središče na Slovenskem. Prav tu je nastal Stiški rokopis – eden prvih pisnih spomenikov v slovenskem jeziku. Samostan lahko prenoči približno 150 oseb, za toliko ljudi lahko pripravijo hrano (zajtrk, kosilo, večerja). Za obiskovalce so na voljo različni vodeni programi Muzeja krščanstva na Slovenskem in bogatih pedagoških delavnic, Ašičev zeliščni vrt, samostanska prodajalna ter lekarna in še bi lahko naštevali.

3.5.3 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Krka: Reka Krka je simbol Dolenjske. Ob njej so zrasla mesta, nad njo je bdel mogočni Žužemberk in v njenem objemu je varnost poiskal Otočec. Do izliva v Savo reka Krka prepotuje slabih sto kilometrov skozi osrčje Dolenjske.

Izvir reke Krke: Do izvira reke vodi prijetna sprehajalna pot, katere izhodišče je pri izviru potoka Poltarica. Prijetno urejena ravninska pot nas popelje do kraškega izvira reke.

Slika 33: Spust s kajakom po Krki, foto: TIC Ivančna Gorica

Spust s kajakom po Krki: S kajakaškim spustom po reki Krki vam ponujamo nekaj, kar današnji človek najbolj potrebuje – aktivni oddih. Kajakaški izlet po Krki bo obiskovalcem napolnil baterije. V ta namen imamo na voljo vso potrebno opremo, ki jo

potrebujejo za tak izlet, urejeno logistiko prevozov na start in cilj veslanja, ter usposobljene vodiče. Po izletu možnost zaključnega piknika s športnimi aktivnostmi. Za izlet ni potrebno nikakršno kajakaško predznanje, saj obiskovalce po reki popeljejo izurjeni vodiči z večletnimi izkušnjami. Zaradi številnih slapov v zgornjem toku reke Krke je izlet izjemno privlačen tudi za izkušene veslače, zaradi posebnosti reke Krke pa resničen užitek tudi za fiste, ki pri nas prvič sedejo v kajak.

Krška jama: Izvir reke Krke je miren, čeravno globok tolmun, iz katerega priteče najpomembnejša reka Dolenjske. Tik nad izvirom reke je vstop v jamo, ki je odprta za javnost od aprila do oktobra, ko so možni individualni vodeni ogledi. Za vhomom se skriva presenetljivo velika in lahko prehodna jama, dolga več kot dvesto metrov. Ogledati si je mogoče celotno dolžino jame, skozi katero je urejena pot, zaključi pa se v trideset metrov dolgem sifonskem jezeru. Podzemlje se nadaljuje še stotine metrov dlje, a ta del je dostopen le izkušenim jamarskim potapljačem, ki so raziskali še dodatnih dvesto metrov rofov.

4 TERMALNA PANONSKA SLOVENIJA

4.1 MORAVSKE TOPLICE IN RADENCI Z OKOLICO

4.1.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Krajinski park Goričko – območje Nature 2000 in reka Mura – Območje Nature 2000 in Unescova dediščina

Slika 34: Goričko, foto: Jure Banfi

Mednarodni kongres Biosferno območje Mura-Drava-Donava – ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter območje podjetniških priložnosti in sonaravnega razvoj turizma.

Območje varovane krajine ni samo območje omejitev. S pravo idejo in podjetniško žilico ter izkoriščanjem naravnih in kulturnih danosti je mogoče tudi na tem območju uspeti in živeti z naravo in dediščino.

Plečnik – v iskanju večne arhitekture: Predstavitev Plečnikove dediščine, ki ni omejena samo na Ljubljano, ampak na širši slovenski prostor, ter njegovega vpliva in pomena (npr. arhitekt Janez Valentinčič; cerkev sv. Trojice v Odrancih).

4.1.2 Kulturni program

- Prekmurski jezik
- Plečnikova arhitektura
- freske Janeza Aquile
- protestantizem
- Festival Fronta
- Grossmanov festival fantastičnega filma in vina
- Mednarodni folklorni festival v Beltincih
- Evropska kulturna pot reformacije

Udeležba na prireditvah

Festival Fronta (konec avgusta): v Murski Soboti na več lokacijah poteka festival Fronta – mednarodni festival sodobnega plesa pod vodstvom Matjaža Fariča.

Več informacij:

Grossmanov festival fantastičnega filma in vina v Ljutomeru: Festival fantastičnega filma, ki poteka v drugi polovici julija, podeljuje nagrado hudi maček.

Več informacij:

Mednarodni folklorni festival v Beltincih: Mednarodni folklorni festival ima že več kot 40-letno tradicijo.

Več informacij:

Ogledi razstav:

- Stalna razstava Pomurskega muzeja Murska Sobota
[Več informacij:](#)
- Razstave Galerije Murska Sobota
[Več informacij:](#)
- Razstave Galerija – muzej Lendava
[Več informacij:](#)

Stavbna in sakralna dediščina:

- Grad Grad na Goričkem
- Cerkev sv. Martina v Martjancih
- Cerkev Gospodovega vnebohoda, Bogojina, Plečnikova cerkev
- Cerkev sv. Nikolaja, rotunda v Selu
- Stolna cerkev sv. Nikolaja, Murska Sobota
- Cerkev Marije pod logom, Turnišče
- Cerkev sv. Trojice, Odranci
- Grad Beltinci
- Grad Murska Sobota
- Grad Gornja Radgona
- Negovski grad
- Mestno središče Murska Sobota
- Lončarska vas Filovci
- Mestno središče Ljutomer
- Mestno središče Lendava
- Evropska kulturna pot sv. Martina – delček poti
- Evropska kulturna pot reformacije – delček poti

[Več informacij:](#)

4.1.3 Promocijski program

Eko-socialna kmetija Korenika: Na Koreniki so vzpostavili sistem ekološke pridelave in predelave živil, tako na dobrih dvajsetih hektarjih površin pridelajo poljščine, zelišča, sadje in zelenjavo, v naravi pa naberejo sadeže, ki jih predelajo v ekološke izdelke.

Uredili so prostoren zeliščni vrt in živalski park, kjer domujejo številne živali, ki so zelo priljubljene med najmlajšimi obiskovalci. Število obiskovalcev nenehno narašča, prav tako kot naraščajo številne aktivnosti in izobraževanja, ki jih gostijo v prijetnem, pomirjujočem in navdušujočem podeželskem okolju.

Poslanstvo Korenike je negovati dostojanstvo, spoštovanje in samospoštovanje tako med zaposlenimi kot tudi do drugih soljudi, zato si prizadevajo negovati čim boljše odnose z lokalnim in širšim okoljem. Socialno podjetništvo je namreč inovativna oblika podjetništva z velikim čutom odgovornosti za družbo in ljudi. Motivi poslovanja so predvsem v razreševanju socialnih, gospodarskih, okoljskih in drugih problemov. Ob tem ustvarjajo nova delovna mesta za ranljive skupine oseb in opravljajo družbeno koristne dejavnosti. Tako kot klasična podjetja tudi socialna podjetja nastopajo na trgu, vendar dobička praviloma ne delijo, temveč ga vračajo nazaj v podjetje.

Obisk na kmetiji Korenika omogoča kakovostno preživljanje prostega časa v naravi in na kmetiji ter ponuja vsebine s področja ekologije, okoljevarstva in kmetijstva. Zavest o zdravih, ekološko uravnoteženih postopkih ravnanja z zemljo, pridelavo in predelavo hrane je vse bolj nujna in zato vse bolj prisotna v človeških prizadevanjih. Na Koreniki, ki se odlikuje po ekološki ozaveščenosti in urejenosti, strokovnosti in pristrčnem vzdušju med sodelavci in v odnosu do gostov, boste deležni:

- informacij in znanj s področja ekološke pridelave ter predelave sadja, zelišč, zelenjave in žita,
- blagodejnih vplivov goričke narave in pristnosti ljudi,
- nepozabnih doživetij v stiku s krotkimi živalmi in še mnogo več.

Ogledali si boste velik zeliščni vrt in spoznavali skrivnosti negovanja zdravilnih zelišč. Na klopcah boste lahko opazovali naravo, uživali v čarih vrta in si nabirali nove življenjske moči.

Na travnatih in gozdnih površinah nekdanje domačije Rotceni, v središču katere stoji obnovljena stoletna hiša, je urejen živalski park. Ogledali si boste hišo Rotceni, ki je kulturna znamenitost kraja, vpisana v register kulturne dediščine, izvedeli o njenih arhitekturnih zanimivostih in zgodovinskih znamenitostih kraja. Stik s krotkimi in simpatičnimi živalmi pa vas bo raznežil in razvedril.

Za zaključene skupine pripravimo bogato kulinarčno doživetje. Kulinarčna ponudba temelji na domačih lokalnih jedeh, v izvirnosti in domiselnosti pa je sodobna, zato zadovolji tudi najzahtevnejše goste.

Več informacij:

Slika 35: Pri Momi, foto: Arhiv Kubico Domino

Pri momi: Kančevci so majhna gorička vas, ki je verjetno danes najbolj znana po cerkvi sv. Benedikta, katere začetki segajo v leto 1208. V sklopu župnije deluje Dom duhovnosti Benedikt, ki postaja vedno bolj priljubljena točka miru, molitve in romarjev. Dom duhovnosti je morda nevede odprl vrata duhovnemu in romarskemu turizmu, ki se krepi. V Kančevcih je deloval pisatelj, prenovitelj in dekan Slovenske okrogline Mikloš Küzmič, ki je pri šestindvajsetih letih postal župnik pri sv. Benediktu v Kančevcih in tam živel vse do svoje smrti. V južno steno župnijske v Kančevcih je vzidan njegov nagrobni spomenik. V Kančevcih, pri cerkvi sv. Benedikta, je na njegovo željo poleg staršev pokopan tudi Franc (Kodila) Ivanoci, slovenski rimskokatoliški duhovnik in

narodni buditelj. Poleg miru in spokojnosti ter bogate zgodovine nudijo Kančevci tudi možnosti za razvoj pohodniškega in kolesarskega turizma. Prav ta potencial za razvoj turizma v Kančevcih oziroma v tem delu Goričkega je pred dobrimi tremi leti prepoznala tudi družina Dominko, ki je kupila staro Kološevo domačijo. Prenovljena Kološeva kmetija je namenjena uživanju vseh obiskovalcev, tako kolesarjev, pohodnikov ali sprehajalcev kot tudi tistih, ki iščejo samo mir in spokojnost prečudovite narave v Kančevcih. Maja in Goran Dominko, oba arhitekta, sta svoje strokovno delo pri tem projektu posvetila v pri nas močno zanemarjeni skrbi za tradicijo bivalne kulture, kjer se biseri stavbne dediščine velikokrat raje porušijo kot pa premišljeno prenovijo. Prenovljena domačija, ki sta jo poimenovala Pri momi, je primer vzorne prenove in ne pomeni samo prispevka k oživljanju tega dela Goričkega, ampak s tem projektom lastnika odgovarjata na najaktualnejšo temo v arhitekturi – trajnostno gradnjo. V skrbno prenovljeno posestvo sta vnesla veliko ljubezni, domišljije in tudi modernih elementov, ki se harmonično vključujejo v domačijo in njeno okolico. Rekonstrukcija je zagotovo najbolj kompleksna arhitekturna naloga, ki zahteva veliko strokovnega znanja in časa tako pri načrtovanju kot tudi izvedbi. Prav tako pa zahteva veliko rokodelskega znanja in spretnosti z materiali. Domačija Pri momi je bila deležna kakovostne arhitekturne rekonstrukcije, ki ohranja prostor domačije in okolice, dediščino ter izboljšuje bivalno in kulturno okolje.

Z obnovo domačije Pri momi pa je ta delček vasi postal zgledno urejen, mikaven za pogled in spodbuja domačine in lastnike starih hiš v okolici k obnovi in prenovi ter ohranjanju dediščine

Območje Krajinskega parka Goričko nudi tudi možnost ogleda pridelave vin, sirarstva, medicinarstva, čebelarstva, zeliščarstva, ekološkega kmetijstva itd.

Reka Mura: Na območju se razteza največji slovenski poplavni gozd, ki je gnezdišče belorepega orla in črnih štorkelj. Ob reki si je možno ogledati mlin v Ižakovcih, se zapeljati z brodom čez Muro, kolesariti, opazovati ptice ... Neposredno ob reki Muri je Zdravilišče Radenci. Ob Muri so tudi vrelci naravne mineralne vode.

Več informacij:

Ostali ogledi:

- Živalski vrt Sikalu
[Več informacij:](#)
- vinorodno območje Kapela
- kulturna dediščina – vodnjak v Rihtarovcih
[Več informacij:](#)
- Jeruzalem, Ljutomer
[Več informacij:](#)
- Zavod DUO Veržej
[Več informacij:](#)
- ob reki Muri je tudi mesto penine in sejmov Gornja Radgona
[Več informacij:](#)
- Beltinci in mednarodni folklorni festival
[Več informacij:](#)
- gozd črne jelše in domačijo Miška Kranjca
[Več informacij:](#)
- Pomelaj
[Več informacij:](#)

Posvet: Trendi in izzivi v gastronomiji

Pomurje je znano po dobri kulinariki in odličnih kuharskih mojstvih, restavracijah in pridelovalcih hrane. Ena najbolj prepoznavnih slovenskih sladice je prekmurska gibanica, ki ima pridobljeno nacionalno in evropsko zaščito zajamčene tradicionalne posebnosti ter je med potrošniki zelo razpoznavna.

Posebnost Prekmurja je tudi prekmurska šunka, ki ima certifikat zaščitenega geografskega označba.

Oba izdelka sta bila ena prvih certificiranih prehrabnih izdelkov na Slovenskem.

Prekmurški pridelovalci in proizvajalci se povezujejo v društvu Diši po Prekmurju. V pomurskem prostoru pa se povezujejo proizvajalci in restavracije ter gostilne pod znamko Gourmet over Mura.

[Več informacij:](#)

4.1.4 [Gospodarsko-znanstveni program](#)

Mednarodni kongres: Odgovorne raziskave kot osnova za znanstveno integriteto ter povezovanje z gospodarstvom

Eden ključnih problemov v regiji je pomanjkanje sodelovanja med ustanovami za raziskave in razvoj ter podjetji. Po eni strani je to razumljivo, saj v regiji takih ustanov skoraj ni, po drugi pa se nekatera podjetja raje povezujejo z izobraževalnimi in razvojnimi ustanovami v tujini.

Kako povezati podjetja in ustanove za raziskave in razvoj ter zagotoviti take raziskave, ki bodo spodbudile hitrejši razvoj in omogočile hitrejši prehod pomurskega gospodarstva iz delovno intenzivnih panog v »pametne« panoge ter zagotovile delovna mesta za visoko izobražene delavce, je izziv v tej regiji.

Pomurski akademiki so povezani v Pomursko akademsko znanstveno unijo (PAZU).

[Več informacij:](#)

Dvodnevni mednarodni posvet: Geotermalna energija

Prihodnost geotermalne energije

Geotermalna energija – gospodarski izziv za turizem, kmetijstvo in energetiko

Mogoči ogledi:

Pomurje leži na vrelcih geotermalne in mineralne vode in ima nizko podtalnico. Podtalna vroča voda se uporablja v turizmu, za zdravstvene in zdraviliške namene (Moravske Toplice, Lendava), v kmetijstvu [Paradaž](#), [Ocean Orchids](#) in energetiki (ogrevanje prostorov). Zasebni sektor in fizične osebe izkoriščajo nizko podtalno vodo za ogrevanje in hlajenje. Mineralni vrelci se uporabljajo v zdraviliške namene (Radenci) in za prodajo vode ([Radenska](#), [Cana](#)).

4.1.5 [Druge vsebine programov](#)

Podnebne spremembe in kmetijstvo: Pomurje se spopada s sušo, poplavami, zelenimi zimami, pozebo, vročino, vetrom in neurji s točo. Vse to se kaže v kmetijstvu, ki išče

pravi odgovor, kako naprej, saj se razmere zadnjih trideset let drastično spreminjajo in skoraj ni več običajnih prehodov med letnimi časi. Veliko napak je bilo v preteklosti narejenih tudi z raznimi ukrepi pri prostorskem načrtovanju, ki jih zdaj podnebne spremembe toliko bolj kažejo (melioracije, komasacije, izsuševanje močvirij, reguliranje vodotokov ...).

Krožno gospodarstvo: Recikliranje je prvi pogoj za delovanje krožnega gospodarstva. Če želimo v celoti izkoristiti potencial teh t. i. sekundarnih surovin, je nujna vzpostavitev učinkovitega sistema upravljanja odpadkov, sprostitev ovir pri njihovem trgovanju ter zagotavljanje visokih standardov kakovosti. Le v takšnem okolju lahko industrija popolnoma izkoristi sekundarne surovine v lastnih proizvodnih procesih in obenem zagotavlja njihovo zanesljivo dobavo. Temeljno izhodišče recikliranja v krožnem gospodarstvu je pridobivanje materialov z zbiranjem, razstavljanjem in recikliranjem odsluženih izdelkov. Ponovna uporaba teh materialov v novem proizvodnem življenjskem ciklu se neposredno kaže v zmanjšanju vplivov na okolje in stroškov proizvodnje.

[Več informacij:](#)

[Več informacij:](#)

Pametni digitalni ekosistem: Razvoj pametnega turističnega ekosistema oziroma njegov cilj je, da obiskovalec/turist »deluje« kot domačin in postane s pomočjo tehnologije del lokalnega gospodarstva, ko pride v vodilno destinacijo (Moravske Toplice/Radenci). Turistični ponudniki ponujajo storitve obiskovalcem/turistom s pomočjo tehnologije in omrežja. Druge storitve, kot so storitve mobilnih operaterjev, bank itd., se prav tako aktivno vključujejo v sistem in zagotavljajo najboljše možne storitve za obiskovalce/turiste.

Posvet bi lahko bil namenjen digitalizaciji v turizmu, za katero se zdi, da peša oziroma da ji ponudniki ne sledijo.

Kreativne in kulturne industrije (KKI) – unikatno in industrijsko oblikovanje: Kako podpreti kulturne in kreativne industrije z namenom spodbujanja njihovega potenciala.

Možni ogledi:

- dediščina Mure, dizajn, moda, ki danes v vsej svoji lepoti in kakovostnem delu živi naprej v podjetju MI&Lan in v PMMS
[Več informacij:](#)
[Več informacij:](#)
- oblikovanje v lesu in oblikovanje pohištva
[Več informacij:](#)
[Več informacij:](#)
- domača in umetnostna obrt
[Več informacij:](#)
[Več informacij:](#)
- digitalno oblikovanje
[Več informacij:](#)

Podjetja:

- Medicop
- Roto
- Panvita
- Ocean Orchids
- Lušt
- Elrad
- Clingrad
- Varis
- Radenska
- Panvita
- Mlinopek
- Radgonske gorice

Slovenski geniji – oblikovalci sodobne Evrope in Sveta:

- Anton Trstenjak
- Karol Grossmann

- Janez Akvila
- Feri Novak
- Janez Puh

Več informacij:

4.2 LENDAVA

4.2.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Stolp Vinarium: Pogled v štiri dežele vas vabi! Podoživite prekrasen pogled v štiri države od prekmurske ravnice do širnih oddaljenih vrhov gora. Ob nepozabnem obisku najvišjega razglednega stolpa v Sloveniji, Vinarium Lendava, vas pričakuje prav posebno doživetje v vseh letnih časih, tudi z okušanjem lokalnih dobrot in nakupom spominkov. Bližina vinogradov in čudovitih vinskih kleti vam ponuja pristno doživetje tukajšnje narave in prijaznosti domačinov, ki vas vabijo, da obiščete tudi katerega od lokalnih ponudnikov ali vinotočev.

4.2.2 Kulturni program

Lendavski grad: Lendavski grad iz 12. stoletja ponuja ogled spominskih sob ter stalnih zbirk, posvečene med drugim Györgyu Zali, ogledate si lahko artefakte iz bogate zgodovine kraja. Lendava je v zadnjih letih postala pomembno likovno središče Slovenije, saj prireja odmevne razstave svetovnih likovnih velikanov.

Likovna razstava velikanov

Mesto Lendava ter Muzej meščanstva, tiskarstva in dežnikarstva: Veličastna Gledališka in koncertna dvorana Lendava na trgu Zala Györgya je delo arhitekta Imreja Makovca, ki je bil zagovornik organske arhitekture in se je vedno prilagajal naravi oziroma okolici, v kateri je ustvarjal. Na nasprotni strani trga si lahko ogledate sinagogo, ki je ena izmed dveh ohranjenih sinagog v Sloveniji. Na Glavni ulici je v eni najlepših neobaročnih stavb Muzej meščanstva, tiskarstva in dežnikarstva.

Kapelica sv. Trojice z mumijo Mihaela Hadika: V Lendavskih gorica spada Kapelica sv. Trojice med najlepše izletniške točke. V njej je zdaj na ogled naravno mumificirano

telo Mihaela Hadika, slovitega lendavskega vojskovodje in junaka iz časa bojev proti Turkom.

4.2.3 Promocijski program

Festival Vinarium: Poteka konec avgusta in na začetku septembra, združuje že tradicionalne lendavske prireditve, med katerimi je najbolj odmevna etnološko-kulinarična prireditev Bogračfest, ki v Lendavo vsako leto privabi na tisoče obiskovalcev iz Slovenije in tujine. S pestrim programom obiskovalca pritegne tradicionalna etnološka prireditev Lendavska trgatev, ki zajema povorko s predstavitvijo domačih običajev. Prireditve v sklopu Festivala Vinarium spremlja bogata kulinarična ponudba, začinjena z odličnimi lendavskimi vini, ki se zvečer konča z glasbenozabavnim programom.

Slika 36: Dobrote Prekmurja, foto: Jošt Gantar, STO

Bogračfest: Sprehodite se tudi skozi mestni parka Roža in bodite pozorni na obeležje zmagovalcev Bogračfesta – Lendava je bila namreč leta 2011 razglašena za svetovno prestolnico bograča. Že vrsto let se tako konec avgusta v mestnem jedru merijo kuharske ekipe v največjem tekmovanju v kuhanju bograča.

Lendavska trgatev: Med odmevnimi prireditvami je tudi tradicionalna etno-kulinarična prireditev Lendavska trgatev. V Lendavi boste priča prepletenosti prekmurske in madžarske kulinarične tradicije, kjer vam lahko postrežejo s prekmursko gibanico, dödöli, mesom iz tünke, bujto repo, retaši in drugimi jedmi. Seveda pa ne gre brez dobrih vin, ki so doma v lendavskem vinorodnem okolišu.

4.3 RAZKRIŽJE

4.3.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Obisk prazgodovinske naselbine Gradišče na Šafarskem: Prikaz življenja pred 5500 leti in tedanjih prebivalcev, njihovega dela, prehranjevanja – peka kruha v prapeči, obdelava zemlje s kamnitim ralom, izdelovanje kamnitega orodja v sodelovanju z obiskovalci. Rekonstrukcija prave prazgodovinske vasi je zgrajena na mestu arheoloških izkopavanj.

Ivanov izvir: S prikazom ljudskih verovanj, povezanih z izvirom in pokušino razkriških pogačic. Ivanov izvir je po ljudskem izročilu znan že iz davnih časov. Mnogi ljudje, zlasti pa romarji, verjamejo v zdravilno moč te izvirske vode, ki naj bi pomagala k dobremu vidu, odpravi golšavosti in splošnemu počutju.

Ogled romarske cerkve sv. Janeza Nepomuka: Za mnoge prebivalce pomeni simbol prizadevanj za ohranitev maternega jezika, kajti šele leta 1994 je z dekretom Svetega sedeža v tej cerkvi uradni jezik postal slovenski.

Slomškov mlin: Leta 1905 je Anton Slomšek, pranečak blaženega škofa Antona Martina Slomška, prodal domačijo na Slomu in kupil na Razkrižju pod cerkvijo mlin in žago. Mlinarska obrt je v kraju znana od leta 1912. V zadnjih letih Anglež Paul Wadkin mlin lepo obnavlja. V delu objekta je uredil prenočišča, s svojim podjetjem Simply Cycling Slovenia (SCS) pa nudi pestro

izbiro izposoje koles in kolesarske opreme, organizira kolesarske izlete in počitnice.

Kovaški in kolarski muzej družine Horvat: Ogled kovaškega muzeja s prikazom kovaške obrti in kolarske zbirke. V muzeju je na ogled kovaško orodje treh generacij, staro več kot dvesto let. Svojo zbirko so Horvatovi obogatili še s kolarskim muzejem.

Kulturna dediščina družine Gašparič: Na ogled je različno staro čevljarsko ali »šoštarsko« indimnikarsko orodje, prikaz zdenčarstva (ročnega kopanja studencev), stara mlatilnica in drugokmečko orodje. Ob obisku boste lahko poskusili čevljarsko in dimnikarsko malico ter napitke.

Slika 37: Razkrižje, foto: Občina Razkrižje

Predstavitev mesta spopadov v obrambi slovenske samostojnosti in neodvisnosti: V zadnji slovenski vasi na Gibini ob reki Muri in slovensko-hrvaški meji.

Ogled mejnih kamnov iz 17. in 18. stoletja: V letu 2012 je Občina Razkrižje s pomočjo Pokrajinskega muzeja Murska Sobota v okviru projekta EKOMUZEJ MURA zavarovala in uredila dva mejna kamna iz obdobja Avstro-Ogrske, ki razkrivata bogato zgodovino tega obdobja. Ležita na originalnih lokacijah nekdanje meje med kraljevino Ogrsko in nemškim cesarstvom. Oba mejna kamnata vpisana v register slovenske nepremične kulturne dediščine.

Potočni mlin in slap na Gibini: Potočni mlin na Gibini stoji v dolinici tik ob izlivu reke Ščavnice v Muro na Gibini že več kot dvesto let. Mlin ima bogato zgodovino iz predvojnih, medvojnih in tudi povojnih časov. Deloval je tako, da so z zapornico preusmerili potok in voda je gnala mlinško kolo. V letu 2012 je stari potočni mlin dobil notranjo opremo, mlinško kolo, nameščen je bil mlinski kamen za delovanje na vodni pogon. Leta 2015 je bila obnovljena še zunanost objekta in okolica.

Šafarov zdenec: Stoji v središču naselja Šafarsko. V letu 2001 je bil vodnjak obnovljen v okviru projekta oživljanja slovenskih krajevnih vodnjakov, ki ga je ob sodelovanju ministrstva za okolje in prostor ter občin spodbujal poslovni sistem Helios. Predstavlja bogat arhitekturni in etnološki spomenik, ki služi kot rezervni vodni vlr.

Sprehod po turistični pešpoti v Razkriškem kotu: Pešpot poteka od Ivanovega izvira na Šafarskem mimo številnih zdravilnih energijskih točk in redkih drevesnih sort, prazgodovinske naselbine, najvišjega slapa v Pomurju, potočnega mlina doizliva reke Ščavnice v Muro na Gibini. Ob reki Ščavnici in Muri boste lahko videli tudi mesta, kjer je boberna najbolj dejaven. Bober s svojo aktivnostjo v vodnih ekosistemih postaja ključna vrsta, ki izboljšuje habitate za vodni živelj. Zaradi nerazumevanja njegove vloge v naravi smo ga v preteklosti že iztrebili. Upamo, da bomo z ozaveščanjem o njegovi vlogi v naravi lažje sprejeli izziv sobivanja.

4.3.2 Kulturni program

Predstava Božična noč pri Ivanovem izviru: Med božično-novoletnimi prazniki je prva predstava na sveti večer ob 19. uri, druga uprizoritev pa v soboto v novem letu ob 18. uri.

Gre za kakovostno kulturno in versko prireditev po svetopisemskem izročilu Kristusovega rojstva, ki mu ustvarjalci sledijo z veliko natančnostjo. Predstava poteka v čudovitem naravnem okolju ob Ivanovem izviru. Skupaj s tehničnim osebjem v njej sodeluje nekaj čez 120 ljudi. Poleg igre in govora je v predstavo vključeno veliko odličnega petja, tako celotnega cerkvenega pevskega zbora razkriške župnije kot tudi vseh glavnih igralcev: Jožefa, Marije in drugih, ki del svojih vlog tudi odpojejo. Enournna predstava poteka zelo dinamično, poskrbljeno je za ustrezno kostumografijo, osvetljavo in ozvočenje. Prireditveni prostor se strmo dviga, kar gledalcem omogoča dober pogled naprizorišče.

4.3.3 Promocijski program

Prikaz priprave in pokušina prajedi Razkriški mlinci ter pokušina vina: Mlinci so dobili ime po mlinu, kjer je bilo moke in vode vobilici. Zaseko pa so mlinarji doma »ukradli«, saj je takrat ni bilo v izobilju in so jo gospodinje skrivale. Članice Turističnega narodopisnega društva Razkrižje jih dandanes pripravijo na vsaki turistični in kulturni prireditvi, prav tako jih rade ponudijo tudi obiskovalcem Razkriškega kota. Obiskovalcem poleg razkriških mlincev ponudijo tudi pokušino vina vinske kraljice Martine XV. in vina vinske kraljice Martine XVIII., ki ga pridelujejo člani Turističnega narodopisnega društva Razkrižje in so ga posvetili domačinkam, imenovanim za vinske kraljice Ljutomersko-Ormoških gor.

Zeliščni vrt: Ogled zeliščnega vrta in »zeliščne kuhinje«. Družina Tivadar iz Gibine izdeluje več vrst zeliščnih čajev, začimb, krem, žganja, likerjev... Obiskovalcem zeliščnega vrta ponudijo sveže zeliščne namaze na domačem kruhu in čaje.

Domača žganjekuha: Pri Makovčevih na Šafarskem kuhajo žganje na starodobni način iz najrazličnejših vrst sadja. Obiskovalci lahko pokusijo dvajset različnih vrst žganja, njihova specialiteta pa je degustacija žganja na domačem kruhu.

Degustacija vin: Vinogradniška kmetija Krampač, Turistična kmetija Dervarić, Vinogradništvo in sadjarstvo Žižek Mirko.

Mednarodni tek prijateljstva Razkrižje-Štrigova: V sklopu prireditve Pozdrav jeseni vsako drugo (parno) leto poteka mednarodni Tek prijateljstva Razkrižje-Štrigova. Proga

je precej razgibana, speljana je po idiličnem vinorodnem območju neokrnjene narave dveh sosednjih občin, Razkrižja na slovenski in Štrigove na hrvaški strani, ter ponuja lep panoramski razgled.

4.3.4 Gospodarsko-znanstveni program

Kmetija Fortner: Družina Fortner na Šafarskem prideluje sadje in zelenjavo na človeku in okolju prijazen način. Po predhodni najavi lahko gostje pri njih kupijo sezonske pridelke in si ogledajo inovativni samooskrbni vrt, ki je bil narejen v okviru projekta Zdrav način življenja za vse.

Kmetija Žizek: Kmetija leži v osrčju Razkriškega kota v vasi Šafarsko. V ponudbi imajo odlična sortna vina ter različne sorte jabolk iz ekološke pridelave. V bližini prazgodovinske naselbine je družina Žizek zgradila čisto pravo zemljanko, ki si jo lahko ogledajo ali tudi najamejo kot apartma. Napovedanim skupinam predstavijo domačijo, pripravijo pokušino vin ter priložnostni prigrizek.

Oljarna Gibina: Zanimivo si je ogledati delo oljarja in poskusiti njegovo odlično bučno olje. Oljarna Zanjekovič na Gibini deluje že od leta 1999, tradicija oljarstva v družini pa sega še dlje v preteklost. Edinstveno bučno olje, imenovano tudi »štajersko zlato«, iz domačih prleških bučnic je vrhunski proizvod oljarskih izkušenj naših dedov. Poseben postopek pridelave le najkvalitetnejših vrst bučnega semena zagotavlja olju poln okus, prijeten vonj in značilno barvo. Bučno olje ima mnogo zdravilnih učinkov in ponuja raznolike možnosti uporabe in kulinarčnih užitkov. Obiskovalci si lahko ogledajo oljarno in postopek pridobivanja bučnega olja, pokusijo bučno olje s kruhom, bučna semena in ob tem spijejo kozarec domačega rdečega vina. Možen je nakup bučnega olja in bučnih semen.

Kmetija Makovec: Manjša družinska kmetija je bila vedno ponosna, da si je zelenjavo pridelala sama. Že stari starši so s trudom in veseljem pridelovali na domači zemlji, na svoj pridelek so pa gledali z ljubeznijo in zadovoljstvom. Da bi tudi drugim približali ta občutek domačnosti, predvsem pa okusov, ki so jih poznali naši dedki in babice, so se na kmetiji Makovec odločili za pridelavo domačega česna -tistega »tapravega«.

Thinktura: Slovensko naravno kozmetiko je razvila Urška Rob, univ. dipl. ing. kemijske

tehnologije, iz občine Razkrižje. Izdelki so narejeni iz naravnih sestavin, vedno sveže izdelani in skrbno zapakirani. Kozmetika Thinktura ni preizkušana na živalih, izdelana je v skladu z dobro proizvodno prakso in ima vse potrebne teste ter kozmetične certifikate.

4.4 ORMOŽ

4.4.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Ormož: Nad gladino reke Drave stoji na terasi, ki jo je reka oblikovala v milijonih let, mesto Ormož, šahovnica mestnih hiš, nedaleč stran pa grad in cerkev, ki smelo kot kralj in kraljica narekujeta igro na rahli vzpetini. Kraj je bil poseljen že okrog leta 2100 pr. n. št. Tukaj so se križale pomembne prometne poti, saj je bil prehod reke najlažji, pot na vse strani pa na široko odprta. Takšna lega je Ormožu stkala bogato in tudi burno zgodovino, o čemer pričajo arheološke najdbe in zapisi, ki jih hranijo različne ustanove, največ pa Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož. Za popolnejše doživetje mesta je treba obiskati še cerkev sv. Jakoba, se sprehoditi po mestnih ulicah in užiti mir ter spokojnost grajskega parka, v katerem rastejo tudi redke drevesne vrste. Morda pa vas v poletni vročini zamika osvežitev v mestnem kopališču, ki je na obrobju grajskega parka. Oddaljenost od Ptuja je 24 km ali pol ure vožnje z avtobusom.

Zakladi ormoškega gradu in prenovljene grajske pristave: Obnovo je delno financirala Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. V okviru Pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož, ki je splošni in največji pokrajinski muzej v Sloveniji, deluje v Ormožu muzejska enota, ki skrbi za številne razstave, kot so srednjeveška plastika z ormoškega območja, arheološke razstave, razstava iz zapuščine dr. Otmarja Majeriča, zbirka Marka Sluge in zanimive stenske poslikave.

Grad Velika Nedelja: Bogastvo tukajšnjega etnološkega izročila je na ogled v etnološki zbirki na gradu Velika Nedelja. Že od daleč dominirajo zanimive večstoletne stavbe mogočnega gradu s štirimi obrambnimi stolpi in čudovita cerkev. Podoba kraja je močno zaznamoval nemški viteški red, ki je v teh krajih prisoten že več kot 750 let. Po legendi – le kaj bi naši kraji brez njih – naj bi ime dobil po bitki, ki je potekala prav na velikonočno nedeljo. Na prošnjo Friderika III. Ptujkega je nemški viteški red leta 1199 prišel na še neobljudeno ozemlje in ga iztrgal roparskim Ogrom. Prvo zmago nad njimi

naj bi dosegel prav tukaj in po končani bitki je Friderik na kraju v tla, prepojena s krvjo, zasadil zastavo nemškega viteškega reda, rekoč: »Na veliko nedeljo je bil ta kraj zavzet in Velika Nedelja naj se imenuje, nemški vitezi pa naj ga v prihodnje varujejo in branijo.«

Slika 38: Trta, foto: Andrej Tarfila, STO

Naravni rezervat Ormoške lagune: Sonaravni rezervat in mokrišče izjemnega nacionalnega in mednarodnega pomena za številne ogrožene vrste ptic. Tukaj boste našli mir in čudovite poglede skozi fotoaparati ali daljnogleda, ki so postavljeni na opazovalnicah. Poleg številnih ptic so v rezervatu tudi vodni bivolji, ki živijo prosto in se pasejo po brežinah. Tu je raj za ornitologe, ljubitelje narave in miru, pohodnike, kolesarje, na območju lagun so urejene tudi poti za jahanje. Rezervat upravlja Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije – BirdLife Slovenia. (www.ptice.si)

Muzej Brumen – klet: Domačini so ponosni na Brumnovo obnovljeno »cimpračo« in klet. Ta je stara vsaj 255 let, o čemer priča izklesana letnica 1757 nad vrati. Cimprana hiša ali »cimprača« je zgrajena iz lesenih brun, ostreje je povezano z lesenimi klini in krito s slamo, okna so majhna z vgrajenimi železnimi križi, tla so iz zbite gline, stare opeke in lesenih desk. Brumnovi imajo »cimpračo« v lasti že tretjo generacijo, strokovnjaki pa so jo uvrstili v najožji izbor sedemnajstih uspešno prenovljenih objektov kulturne dediščine v Sloveniji.

Več informacij:

Zbirka železniške dediščine – muzej Na stanici: Društvo za ohranjanje dediščine Prleški železničar se v kraju Osluševci ponaša s skrbno obnovljenim vagonom iz daljnega leta 1926, kjer so postavili na ogled zbirko predmetov, povezanih z železnico. Vagon je preurejen kot postaja v malem, kjer ne manjkajo potniška blagajna, čakalnica, prometni urad in skladišče.

4.4.2 Kulturni program

Košarkina hiša na Kogu: Na Kogu potekajo številne prireditve, ki prepletajo tradicijo in sodobnost ter nagovarjajo tudi turiste. Zaselek, ki meji na Hrvaško, je bil že v drugi svetovni vojni, pa tudi v času osamosvajanja Republike Slovenije leta 1991, tarča napadalnih vojsk. Nekaj zgodovine kraja in okolice je ujete tudi v čudovito obnovljenem podeželskem dvorcu – Košarkini hiši, ki stoji v samem središču kraja. Skupaj s cerkvijo in staro šolo predstavlja čudovito kogovsko veduto. Košarkina hiša ima bogato zgodovino, predani domačini in društva pa skrbijo, da hiša in kraj ostajata živa in urejena.

Gasilski muzej PGD Miklavž pri Ormožu: Muzej predstavlja bogato zgodovino kraja Miklavž in zgodovino gasilskega društva. Imajo največjo zbirko motornih brizgaln na Štajerskem. Prav posebna je ročna gasilska brizgalna iz leta 1888. Razstavljenih je veliko uniform, med njimi originalna iz leta 1921, ko je bilo društvo tudi ustanovljeno. Na ogled so postavljena pokrivala in gasilske čelade iz časa Avstro-Ogrske do danes.

Cajnkarjeva domačina – Turistično-informativna pisarna Sveti Tomaž: Podajte se v Savce in si oglejte obnovljeno domačijo dr. Stanka Cajnkarja, našega pomembnega

rojaka. Bil je prvorojenec v družini z enajstimi otroki in zanimivo si je ogledati hišo, kjer je živela tako številčna družina. V domačiji je urejena spominska soba, obnovljena je tudi krušna peč, kjer domačinke spečejo okusne lokalne dobrote, kot so postržjače in pogače.

Več informacij:

4.4.3 Promocijski program

Klet Ormož Puklavec Family Wines : Obisk kleti, zgrajene leta 1967, ki je zdaj v lasti družine Puklavec, je pravo doživetje, saj se v njej prepletata zgodovina in sodobnost. Postavljena je v obliki stolpa, vkopanega med dve terasi reke Drave, in ima sedem etaž, od tega pet pod zemljo. Skozi etaže vodi 174 slikovitih stopnic do globine 25 metrov. V kleti so trgovina in poseben prostor, namenjen degustacijam obiskovalcev, ter največja arhivska klet.

Več informacij:

Zidanica Malek: Očarljiva zidanica stoji med Svetinjami in Jeruzalemom sredi najlepših vinorodnih teras. Več kot 350 let stara stavba je bila nekoč gosposka hiša, v njej je bila predelava grozdja in vina, o čemer priča velikanska preša, v hiši je edinstvena kapela in mali vinogradniški muzej ter čudovita stara klet. Danes lahko v njej poskusite odlična vina, si ogledate mali vinogradniški muzej in staro klet, ki za debelimi zidovi skriva zakladnico arhivskih vin.

4.4.4 Gospodarsko-znanstveni program

Oljarna Središče ob Dravi Jeruzalem Ormož SAT: Je vodilno podjetje v Sloveniji za pridelavo bučnega olja, ki sodi med slovenske zaščitene kmetijske pridelke oziroma živila z geografsko označbo. Prav tako so nosilci certifikata kakovosti kolektivne blagovne znamke Jeruzalem Slovenija. Obiskovalcem poleg zanimive degustacije različnih olj, namazov iz olja ali bučnic ter celo sladice, pripravljenih iz bučne moke, pokažejo predelavo olja in jih naučijo priprave specialitet.

Več informacij:

4.5 GRAD

4.5.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Sredi zelenega gričevja Goričkega leži občina Grad. Vas Grad se ponaša z najobsežnejšim grajskim kompleksom v Sloveniji, ki na bazaltni vzpetini, odet v skrivnosti preteklosti, vabi popotnike v svet nekdanje grajske veličine, mističnosti in legend. V gradu domujejo tudi netopirji. Gričevnat svet ponuja veliko možnosti za izletniški turizem, pohodništvo in kolesarjenje. Poleg naravnih in kulturnih vrednot goste čaka tudi interaktivno doživetje v doživljajskem parku Vulkanija, ki prikazuje nastanek vulkana na Goričkem. Za obnovo gradu in gradnjo doživljajskega parka so bila pridobljena evropska sredstva.

Slika 39: Med zelenimi griči, v naselju Grad, se bohota graščina, foto: Arhiv Občine Grad

V občini so vse pomembne ustanove: občina, krajevni urad, pošta, šola in vrtec, zdravstveni dom, zobna ambulanta, lekarna, zavarovalniška pisarna, trgovine, frizerski

salon in športni center. V občinskem središču, ki se imenuje Pörge, stoji cerkev Marije Vnebovzete, kjer je v 50. letih prejšnjega stoletja močan pečat pri obnovi notranjosti pustil tudi Jože Plečnik.

Obnovljeni zgodovinsko-turistični objekti ter novi in zanimivi turistični produkti obiskovalcem ponujajo aktiven oddih v zeleni in razgibani pokrajini, kjer živijo prijazni ljudje. Goričko je prav tako poznano po dobri domači hrani, kmetje pridelujejo žganje, med in sokove, ohranjajo se tudi izdelki tradicionalne domače obrti (prekmurske remenke – pirhi, izdelovanje spominkov, igrač iz različnih materialov, rože iz krep papirja, ročna dela – kvačkani prtički). Bogastvo ljudskega izročila, naravna in kulturna zapuščina (kapelice, kužna znamenja, kripta, križna znamenja ob cestah), pestrost vere in tradicije ter naravne danosti so danes tisto, kar želimo ljudem predstaviti, ponuditi in tako ohranjati v prihodnje.

Akademija Goričko – Village of Knowledge Goričko: V opuščenih stavbah in delih stavb se načrtuje ureditev prostorov in namestitvenih zmogljivosti za potrebe Akademije Goričko, The Venue – stičišča Slovenia Circular Hotspot ter Inovacijskega kampusa Goričko z vsebinami in dejavnostmi trajnostnega stavbarstva in krožnega gospodarjenja v zaščitenem naravnem okolju. Vse tri lokacije so na območju občine Grad, ki je tudi domicilna občina projekta.

Poslovni model izvedbe je javno-zasebno partnerstvo vlagateljev ter ustanov, ki so ustanovni in prihodnji novi člani ter vlagatelji Zadruga Trajnostna vas Goričko.

Grad, Grad:

- Akademija Goričko – sedež akademije, osrednji program akademije v obstoječih prostorih
- Hub Stičišče SCC – sedež Slovenia Circular Hotspot

Grajska pristava, Grad »The Venue« :

- pisarne akademije in stičišča Slovenia Circular Hotspot

»Circular Innovation CAMPUS Goričko« – kompleks stara šola Vidonci:

- večnamenski prostori za podjetniško-inovacijski laboratorij aplikativnih praks izvedbe projekta in krožnega gospodarjenja v zaščitenem naravnem okolju

4.5.2 Promocijski program

Trajnostne kmetije Goričko: V akademiji načrtovana obnova opuščenih kmetij in stavbnih objektov bo omogočila predvsem bivanje in zaposlitev mladih domačih strokovnjakov ter trajnostno pridelavo hrane v naravnem okolju. Obnovljene kmetije bodo nudile tudi namestitvev in možnosti aktivnega preživljanja prostega časa popotnikom, obiskovalcem in turistom Krajinskega parka Goričko ter organizacijo in izvedbo programov za aktivne starostnike. Načrtovana je trajnostna obnova in izgradnja pilotne kmetije, lahko tudi v sosednjih občinah. Nosilec razvoja in izvedbe projekta bo novoustanovljena Zadruga Trajnostna vas Goričko, koordinator projekta bo Občina Grad, pripravo in izvedbo strokovnih vsebin bo usklajeval JZ KPG ter strokovno nadziral izvedbo. Poslovni model projekta je javno-zasebno partnerstvo, načrtovani deležniki so občine v Krajinskem parku Goričko ter zasebni in javni vlagatelji.

Javni zavod Krajinski park Goričko – vrednote, poslanstvo, vizija: Krajinski park Goričko je območje z ohranjenimi naravnimi vrednotami in krajinsko pestrostjo ter biotsko raznovrstnostjo, ki se z naravovarstvenimi ukrepi še povečuje. Gospodarske dejavnosti so prijazne do narave, okolja in ljudi ter energetske vzdržne. Gradnja objektov in infrastrukture ter raba tal je prilagojena krajinskim značilnostim, kar ohranja in krepi prepoznavnost Goričkega v širšem prostoru. Opušteni objekti in kulturni spomeniki so obnovljeni in namenjeni bivanju mladim družinam, aktivnim starajočim ali obiskovalcem. O razvoju in varstvu poteka nenehen dialog med upravljavcem parka, deležniki in lokalnim prebivalstvom.

4.6 MURSKA SOBOTA

4.6.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Unescovo Biosferno območje Mura: Mura, tu bi lahko lebdela duša – se glasi naslov monografije, posvečene reki, ki jo je izdal znani prekmurski etnolog, filozof, novinar in aktivist Štefan Smej. In prav zares ima osrednja pomurska reka v sebi nekaj, kar lahko ubesedijo samo poeti, a kdor enkrat živi z(a) reko, vedno znova išče uteho ob njej. Bolj

otipljivi podatki Muro opisujejo kot še zadnjo slovensko nižinsko reko, ki ni pregrajena s hidroenergetskimi jezovi. V svoji strugi, mokriščih in obsežnih poplavnih gozdovih varuje izjemno biotsko raznovrstnost, število različnih rastlinskih in živalskih vrst pa se ocenjuje krepko čez 4000 vrst. Naravno bogastvo dopolnjuje tudi izjemna kulturna dediščina, ki je nerazdružljivo povezana z življenjem ob reki. Zaradi naštetega je UNESCO leta 2018 tudi uradno prepoznal izjemnost tega dela Slovenije, Evrope in sveta ter območje ob tem edinstvenem rečnem koridorju razglasil za Biosferno območje Mura.

Mogoč je ogled biosfernega območja Mure pod strokovnim vodstvom in prikaz tradicionalnih obrti ob reki Muri (mlinarstvo, brodarstvo, būrašтво, tkalstvo ipd.). Projekt je bil sofinanciran iz EU-skladov.

4.6.2 Kulturni program

Festival sodobnega plesa Fronta: Konec avgusta mestno jedro Murske Sobote že tradicionalno postane kulisa številnim koreografom in plesalcem iz vse Evrope, ki svoja dela umestijo na ulice, trge in druga prizorišča, ne da bi bistveno posegali v njihovo podobo. Festival Fronta je uresničitev zamisli, da je treba sodobni ples, ki je večinoma omejen na urbana središča velikih mest, pripeljati do bolj odmaknjene publike. Zavod Flota, organizator festivala, z umetniško intervencijo spodbuja razmislek o dojemanju mesta z željo, da bi njegove izpraznjene površine znova postale območje srečevanja, zadrževanja in združevanja.

Več informacij: www.flota.si

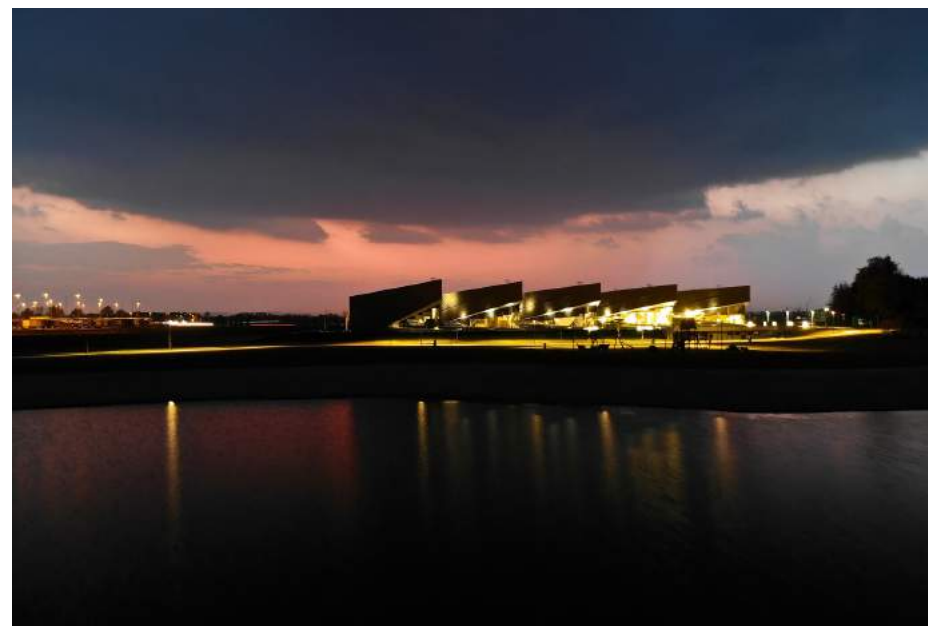
Turistični produkt Cesta gradov: Mogoči so vodeni ogledi po bogati kulturni dediščini pomurskih gradov in dvorcev na čezmejnem območju Slovenije in Avstrije. V Pomurju so v turistični produkt vključeni Dvorec Rakičan ter gradovi Murska Sobota, Grad, Lendava in Negova.

Projekt je bil financiran iz EU-skladov.

4.6.3 Promocijski program

Regijski promocijski center Expano: Predstavlja izjemno arhitekturno stvaritev, ki domiselno in inovativno predstavlja Pomurje v malem. V sklopu poslovnega središča je prostor za poslovna srečanja in promocije, točka SPOT zagotavlja podporno okolje za razvoj in rast regijskega gospodarstva, interaktivni doživljajski park pa inovativno in tehnološko dovršeno (3D kino, hologrami, navidezna resničnost ...) priča izkušnjo sveta in življenja ob reki Muri.

Ogled interaktivnega doživljajskega parka, kulinarični in poslovni dogodki ter gospodarska predstavitev pomurske regije – vse na enem mestu v Expanu. Projekt je bil sofinanciran iz EU-skladov.

Slika 40: Expano, foto: Jan Zajc

Več informacij:

Kulinarični produkt in promocijski dogodek »Gourmet over Mura«: Združuje sedem izbranih destinacij kulinaričnih in vinskih zgodb v Pomurju (Domačija Firbas, Vinarstvo Marof, Šunkarna Kodila, Pivovarna Bevog, Gostilna Rajh, Vinarstvo Steyer in Oljarna Kocbek). Enkrat na leto, na predvečer festivala prekmurske šunke in gibanice, organizirajo dogodek pod imenom »Gourmet over Mura« na dvorišču soboškega gradu. Ta postaja sinonim dobrih zgodb, zapisanih s čutili kulinaričnega razvajanja ob izbranih vinskih spremljavah. Na dogodku se poleg domačih mojstrov predstavijo tudi priznani kuharski mojstri iz tujine.

Več informacij:

Festival prekmurske gibanice in prekmurske šunke: Tradicionalna etnološko-kulinarična prireditev v organizaciji Društva za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot poteka na dvorišču Gradu Murska Sobota na začetku septembra. Prekmurje slovi po svojih kulinaričnih dobrotah in raznolikih tradicionalnih posebnostih. Pri tem imata posebno mesto zaščitena prekmurska gibanica (zajamčena tradicionalna posebnost) in prekmurska šunka (zaščitena geografska označba). Oba zaščitena izdelka sta bila deležna podpore v okviru Programa razvoja podeželja RS 2007–2013 in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje.

Na kulinaričnem festivalu si je mogoče poleg gibanice in šunke ogledati inokusiti tudi druge tradicionalne prekmurske jedi, kot so bograč, langaš, dödoli, ter uživati v vrhunskih vinih iz Prekmurja. Festival ima tudi bogat spremljevalni program. Projekt je bil sofinanciran iz EU-skladov.

Vinska klet Marof: V osrčju Goriškega nad Mačkovci, ko razen travnikov in gozda ne pričakujete ničesar več, vam zastane dih ob pogledu na sodobno vinsko klet za tradicionalno pridelavo vina. Obiskovalcem je na voljo ogled vinske kleti, kulinarično-enološka pogostitev in predstavitev vinorodnega bogastva regije.

Več informacij:

Vinska klet Radgonske gorice: Že več kot 160 let se podobno kot valovi reke Mure skozi Gornjo Radgono v Radgonskih gorinah pretakajo majhne skrivnosti in veliko znanje v

Vinski kleti Radgonske gorice. Kako spretno razvajati vinsko trto, da se razbohoti v vsej svoji plemenitosti, kako čas preživeti ob ljubkovanju grozdja, kako vzljubiti vino, njegovo žlahtnost in opojnost, kako mu vdahniti iskričnost, vir nešteti mehurčkov, ki nikoli ne presahne, najdete na enem mestu.

Obiskovalcem je na voljo ogled vinske kleti, kulinarično-enološka pogostitev in predstavitev vinorodnega bogastva regije. Projekt je bil sofinanciran iz EU-skladov.

Več informacij:

Vila Natura – bio pridelki: V osrčju Prlekije, v majhnem kraju Vučja vas, se nahaja star travniški sadovnjak. V 30.letih prejšnjega stoletja je moj praded Ivan Slavič na njem posadil prve visokodebelne jablane. Skozi desetletja je sadovnjak ohranjalo, skrbelo za njegovo raznovrstnost in ga negovalo na ekološki način več generacij naše družine. Ohranilo se je kar 35 mogočnih jablan starih sort, ki še vedno bogato rodijo.

Več informacij:

Oljarna Klas – Prleško sonce: Oljarna Klas se nahaja v majhni vasi Ključarovci, ki leži v osrčju Prlekije, med zelenimi ravninami, obsijanimi s »prleškim suncem«. Dobri klimatski pogoji in rodovitna zemlja nudijo odlične pogoje za uspevanje oljnih buč, kar je tudi največji razlog, da se je leta 2012 zgradila Oljarna Klas z najsodobnejšo tehnologijo za pridelavo bučnih semen v bučno olje.

Več informacij:

4.6.4 Gospodarsko-znanstveni program

Podjetje MEDICOP: Mednarodno priznani proizvajalec medicinske opreme in reševalnih vozil, ki je široko prepoznaven po vsej Evropi in tudi drugje kot eden najboljših in najzanesljivejših ponudnikov izdelkov, namenjenih bolnikom in reševanju življenj. Projekt je bil sofinanciran iz EU-skladov.

Več informacij:

Podjetje Paradajz (LUŠT): Rastlinjaki, v katerih zorijo »LUŠTni« paradižniki, so v majhni prekmurski vasi Renkovci. Obsegajo 9 ha s steklom pokritih površin. V neposredni

bližini je vrtina z geotermalno vodo za ogrevanje prostora, ko sonce v hladnejših mesecih zagotavlja premalo toplote. Pridelovalec je nosilec znanja s področja gojenja rastlin v zaprtih prostorih, ogrevanih z geotermalno energijo, in zdaj zaposluje okrog 50 ljudi. Projekt je bil sofinanciran iz EU-skladov.

Več informacij:

Podjetje Ocean Orchids: Z desetletno zgodovino, v katerem je zaposlenih 40 ljudi, na skrajnem severovzhodnem delu Slovenije s pomočjo geotermalne energije pridelava na leto dva milijona orhidej. Projekt je bil sofinanciran iz EU-skladov.

Več informacij:

Kodila – šunkarna, delikatesa in restavracija: Sprejmejo lahko do sto gostov, zagotovijo pa lahko tudi pogostitev na raznih kongresih, prireditvah, prireditvah in srečanjih. Njihovi izdelki, zlasti mesni, so na višji kakovostni ravni, saj uporabljajo domače, neindustrijske načine predelave.

V njihovi nemesni ponudbi v okviru blagovne znamke Diši po Prekmurju so lokalno pridelani izdelki (moka, olje, med, kis, čokolade, marmelade, zelišča ipd.), zapakirani v lično embalažo in pripravljeni za končnega kupca.

Več informacij:

4.7 PTUJ

4.7.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Ptuj: Spomeniško zaščiteno staro mestno jedro.

Vinska klet Ptuj: Najstarejša slovenska vinska klet, ki že več kot 700 let hrani najboljša vina iz Haloz in Slovenskih goric. Na vodenem ogledu Ptujске kleti lahko okusite vrhunske arhivske letnike vin in se v vinskem arhivu srečate z zakladi kleti, kot je najstarejše slovensko arhivsko vino iz leta 1917 – Zlata trta.

Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož: Obiščite enega od najimenitnejših gradov v Sloveniji, v katerem najdete izjemne muzejske zbirke nacionalnega pomena: od glasbil in orožja

do tradicionalnih pustnih mask, veličastnih tapiserij, zbirke turkerij iz 17. stoletja in še mnogo več.

Slika 41: Ptuj, foto: Mankica Kranjec

Dominikanski in minoritski samostan: Dve arhitekturni mojstrovini, ki sta nekdaj tvorili rob mestnega jedra in izvirata iz 13. stoletja, danes na ogled postavljata v celoti ohranjen gotski križni hodnik oziroma eno najbogatejših srednjeveških knjižnic na Slovenskem.

Knjižnica Ivana Potrča Ptuj – nekdanji t. i. Mali grad: Ena najlepših knjižnic v Sloveniji in Evropi.

Bazilika Marije Zavetnice s plaščem na Ptujski Gori: Biser gotike in eno najvažnejših romarskih središč pri nas, ki ponuja čudovite razglede na Dravsko polje.

Dvorec Dornava: Največji in najlepši slovenski baročni dvorec.

Dominkova domačija: 300 let stara ohranjena cimprana hiša, ki služi kot muzej na prostem in je zaščiten kot nepremična kulturna dediščina RS.

Ptujsko jezero: V neposredni bližini mesta Ptuj jezero nudi domovanje več kot 230 vrstam pticam. Ob jezeru je tudi naravni park Šturmovci (Natura 2000).

Puhov muzej: Stoji na mestu rojstne hiše Janeza Puha, svetovno znanega izumitelja s konca 19. stoletja.

Haloze, Slovenske gorice in Ljutomersko-Ormoške gorice – vinorodni okoliši: Obkrožajo Ptuj ter ponujajo izjemne panoramske razglede. To so kraji, kjer pridelujejo vrhunska vina.

Dvorec Štatenberg

Grad Velika Nedelja in baročna cerkev sv. Trojice: Ima najstarejši krstilni kamen na Slovenskem.

Žička kartuzija: Slovenske Konjice

Cerkev sv. Trojice: Slovenske gorice

4.7.2 Kulturni program

Zbirka tradicionalnih pustnih mask: Ogled zbirke tradicionalnih pustnih mask Pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož, na čelu z likom kurenta/koranta, katerega obhodi so od leta 2017 zaščiteni kot nematerialna kulturna dediščina človeštva organizacije Unesco. Obisk domačije Klinc z dolgo družinsko tradicijo ročnega izdelovanja pustnih mask.

XIV. Rimske igre na Ptuj: Ena največjih predstavitev rimskega obdobja v tem delu Evrope, kjer več kot 800 udeležencev iz šestih držav predstavi življenje in običaje antičnega Ptuja oz. Petovione.

Tradicionalno martinovanje: Z bogatim kulturnim programom in imenovanjem nove vinske kraljice.

4.7.3 Promocijski program

Okusi Ptuja: Kulinarični integralni turistični produkt s ponudbo tradicionalnih jedi.

Vinska pokušina v temi v rovu pod Ptujskim gradom: Nepozabna izkušnja vodene pokušine lokalnih vin v temi.

Dnevi poezije in vina:

Več informacij:

Oljarna Fram: Oljarna Fram d.o.o. je najstarejša oljarna pri nas, katere začetki segajo v davno leto 1750. Je najstarejša oljarna v Sloveniji, kot pravijo nekateri, morda celo najstarejša v tem delu Evrope. Ukvarjajo se s proizvodnjo in prodajo kakovostih jedilnih olj, pridelanih po tradicionalnem izročilu. Sodobna tehnološka oprema, prvovrstne surovine ter visoko starodavno strokovno znanje jim omogočajo izpolnitev njihovega osnovnega cilja – ponuditi potrošnikom le dobre stvari. Proizvodnja bučnega olja v oljarni Fram poteka po tradicionalnem postopku z upoštevanjem najzahtevnejših standardov in regulativ, katerih rezultat je tudi pridobitev Geografske označbe za Štajersko prekmursko bučno olje in potrdila Centra za higieno in zdravstveno ekologijo Maribor za varno živilo.

Več informacij:

Tradicionalno martinovanje na Ptuj

4.7.4 Gospodarsko-znanstveni program

KSEVT: Center vesoljskih tehnologij Hermana Potočnika Noordunga (Vitanje)

Znanstvenoraziskovalno središče Bistra Ptuj: Regionalni in meddržavni projekti: Castle road, Living castles, CityWalk.

4.8 LJUTOMER

Ljutomer leži v osrčju Prlekije, ki se kot rodovitna dlan zemlje na desnem bregu reke Mure radodarno razgrinja v nepregledna žitna polja in dviga v velike valove hribov, po katerih so v poseben red ujeti vinogradi. Mesto je upravno, gospodarsko in kulturno središče občine Ljutomer.

Ima zanimivo mestno jedro, ki ga sestavljajo kar štirje trgi: Stari, Miklošičev, Glavni ter Babičev trg, in bogato zgodovino, saj je prvič omenjeno leta 1242 kot Luetenberch, leta 1265 dobi trške pravice, leta 1927 pa mestne. Prav v Ljutomeru je bil pred več kot sto petdesetimi leti organiziran prvi slovenski tabor, na katerem je zaživela zamisel o Zedinjeni Sloveniji, v okolici Ljutomera so bile prve konjske dirke na Slovenskem, ustanovljeno je bilo dirkalno društvo, prvo na slovenskih tleh in drugo v Evropi, tudi prve slovenske filmske zapise je prav v mestu Ljutomer posnel dr. Karol Grossmann, ponaša pa se še s prvo samopostrežno trgovino pri nas.

4.8.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Jeruzalem je majhen kraj, obdan z vinogradi s svojim svetim imenom, energijskimi silnicami, vinsko cesto, kjer uspevajo vrhunska bela vina, prekrasnimi razglednimi točkami in romarsko cerkvico. Kar nekaj teorij pojasnjuje njegovo mistično ime, najbolj verjetna pa se nanaša na križarje iz srednjeveških časov, ki so čutili moč kraja in ga tako obdarili s svetopisemskim imenom.

Jeruzalem je najbolj prepoznaven simbol širšega prleškega vinskega območja in je kraj navdih za vse obiskovalce, ki iščejo sprostitev ter oddih ob okušanju žlahtnih prleških vin in domače kulinarike.

Cerkev Žalostne Matere božje: Stoji na samem vrhu Jeruzalema in velja za baročni kulturni zaklad. Čeprav se baročna arhitektura prepozna že od zunaj, je to razkošje mogoče doživeti šele v notranjosti cerkve. Krasijo jo štirje bogato okrašeni altarji, glavni oltar pa je posvečen Žalostni Materi božji. Cerkev je bila zgrajena v 17. stoletju kot plod zaobljube zakoncev, ki sta pri Žalostni Materi božji zaprisegla, da če bo kuga nehala moriti, bosta na Jeruzalemu dala zgraditi cerkev. Že v 13. stoletju pa so na tem mestu

postavili stolp s podobo Žalostne Matere božje, ki naj bi jo po legendi prinesli križarji iz Jeruzalema v Sveti deželi.

Muzej Ljutomerski kasač: Mogoče si je ogledati razvoj kasaštva in Ljutomerskega kasača vse od njegovih začetkov do danes.

Stalne muzejske zbirke v Splošni knjižnici Ljutomer

Taborsko gibanje na Slovenskem: Zbirka v kraju prvega slovenskega tabora prikazuje prva slovenska množična politična zborovanja za narodne pravice Slovencev.

Splošna muzejska zbirka: Zajema gospodarsko, kulturno, politično ter družbeno življenje mesta in okolice od prve omembe Ljutomera v 13. stoletju pa do sredine 20. stoletja. V Splošni muzejski zbirki Ljutomer so predstavljeni znamenite osebnosti, domačini in drugi, ki so delovali na Ljutomerskem območju in širše ter vidno prispevali k razvoju in pomenu Prlekije.

Zbirka fotografij in filmov dr. Karola Grossmanna: V zbirki si je mogoče ogledati umetniške fotografije in projekcijo najstarejših slovenskih filmov iz let 1905 in 1906, posnetih v Ljutomeru.

Rojstna hiša dr. Franca Miklošiča (1813–1891): Slavist, profesor in rektor univerze na Dunaju – njegova rojstna hiša stoji v vasi Radomerščak nedaleč od Ljutomera, kjer danes družina Vaupotič skrbi za ohranitev njegove dediščine.

Učna pot Biomura – Natura 2000: Ob reki Muri leži največji slovenski poplavni gozd. Območje je dobilo status biosfernega rezervata, vpisanega na seznam dediščine Unesco. Med visokovodnimi nasipi, ki varujejo bližnje vasi pred poplavami, je ohranjena izjemno pestra skorajda prvobitna narava z redkimi vrstami ptic, rastlin, živali in biotopov. Posebnost območja so mrtvice, nekdanji rokavi reke Mure, ki so izgubili stik z reko ter razvili posebno floro in favno. Učna pot Biomura opisuje posebnosti na poti »od mrtvic do reke«. Začetek poti je v ribiškem domu pri Gezovih jamah na Moti pri Ljutomeru.

Park 1. slovenskega tabora Ljutomer

Ljutomer se lahko pohvali s svojim mestnim parkom, ki ima zelo bogato zgodovino. V njem je bil leta 1868 prvi slovenski tabor, kjer je 7000 udeležencev zahtevalo združitev Slovencev v Avstro-Ogrski in pravico do uradne rabe slovenskega jezika.

V parku 1. slovenskega tabora je še danes ohranjenih nekaj hrastovih dreves častitljive starosti, ki so dediščina preteklih stoletij. Zaradi tega je park zavarovan kot naravna in kulturna znamenitost.

4.8.2 Kulturni program

Grossmannov festival fantastičnega filma in vina: Mednarodni festival je v Ljutomeru vsako leto v drugi polovici julija vse od leta 2005 in je posvečen žanrskemu filmu.

Festival ponuja tudi vinski program z degustacijami in spremljevalni program z vsakodnevnimi koncerti, razstavami in kinoprojekcijami na prostem.

Prleški sejem: Vsako prvo soboto v avgustu ustvari dogodek pravo sejemske vzdušje, saj se na prizorišču, kjer je v ospredju ponudba domače in umetnostne obrti, prleškega vina in kulinarike, predstavijo sejmarji iz celotne Slovenije.

Stalna razstava likovnih del Antea Trstenjaka (1894–1970): Razstava je na ogled v Mestni hiši Ljutomer in obsega enaindvajset Trstenjakovih likovnih del. Ta bogata umetniška likovna zapuščina je posebej opredeljena kot varovana premična kulturna dediščina lokalnega (in širšega) pomena.

4.8.3 Promocijski program

Enoteka Ljutomer: Prlekija slovi po vrhunskih vinih in prleški kulinariki. Jeruzalem z okolico velja za eno izmed najboljših vinorodnih leg na svetu. V Mestni hiši Ljutomer je Enoteka Ljutomer, v kateri sta poleg vrhunskih vin okoliških vinarjev tudi manjši muzej in knjižnica, ki obiskovalce popeljeta v svet vinogradništva in vinarstva.

Lončarstvo Žuman: Ljutomerski lončar Saša Žuman je eden redkih slovenskih lončarjev, ki se preživlja s tradicionalnim lončarstvom. Žumanovi izdelujejo lončevino že več kot 140 let. Vse izdelke izdelujejo ročno na lončarskem vretenu. Izdelki so žgani

na star tradicionalen način v peči na drva, ki je izdelana iz lokalne rdeče gline. Zraven trgovinice je urejen manjši muzej z zbranimi izdelki petih družinskih rodov, ki nudi bogat vpogled v ljutomersko lončarsko dediščino.

Kmečki muzej Pristava: Zanimivo pripovedovanje gostitelja nam približa več stoletij staro zgodovino vasi. Sprehodimo se po nekdanjih kmečkih prostorih med delovnimi pripomočki in stroji, kuhinjskimi lonci in ponvami, starinskimi oblačili in obuvali, posedimo na izrezljanih stolih in preizkusimo udobnost kmečke postelje s pernico.

Puchov muzej starodobnikov: Muzej je v Ljutomeru v prostorih Prleškega društva za ohranjanje tehnične kulture in dediščine J. J. Puch Ljutomer. V njem je na ogled 30 različnih starodobnikov, posebnost muzeja pa je edinstvena voščena lutka Janeza Pucha v naravni velikosti.

Čebelarški muzej Tigeli na Krapju: Na ogled je najstarejši čebelnjak v Sloveniji s panji po sistemu naiser. S čebelarškim turizmom se ukvarjajo od leta 2005 naprej, s samim čebelarstvom pa že mnogo prej. Posebnost čebelnjaka je zastekljen prostor v notranjosti, kjer lahko obiskovalci opazujejo delo čebelarja skozi stekleno steno. Pri delu v čebelarstvu pomaga cela družina, ki se trudi pridelati vrhunski slovenski med in druge medene izdelke, za katere so prejeli že številna priznanja.

Pokušina vin pri lokalnih vinarjih

Društvo vinogradnikov in prijateljev vina Ljutomer vsako leto v juliju pripravi prireditve, poimenovano **Vino vikend**, katere osnovni namen je promocija vinorodne Prlekije in njenih vinarjev, ob tem pa želijo širši množici predstaviti čudovito prleško pokrajino in vrhunska prleška vina s poudarkom na kulturi pitja vina ter domači kulinariki. Ob prireditvi je organiziran tudi vinobus, prevoz, ki obiskovalce popelje od vinarja do vinarja, v domače kleti, kjer se zvrstijo pokušine vin.

4.8.4 Gospodarsko-znanstveni program

Ekološka kmetija Trstenjak: Od leta 1998 se na domačiji ukvarjajo s pridelavo naravnih sokov, ki jih pasterizirajo na samodejni pretočni liniji s toploto, ki jo pridobijo iz lesne biomase.

Pri njih pravijo, da je sok vedno takšen, kakršno je sadje, zato je njihov glavni cilj predelati čim boljše in kar najbolj primerno zrelo sadje ter pripraviti pravilno mešanico sort, ki da prijetno in polno aromo ter dovolj svež in značilen, zdaj že prepoznaven okus.

Svoje izdelke med drugim prodajo tudi na kmetiji v prodajalni Špajza.

[Več informacij](#)

4.9 PODČETRTEK

4.9.1 Promocijski program

Herbalija, Vištranj: Domačija je v objemu neokrnjene narave Kozjanskega regijskega parka že več kot 120 let. Apartma Herbalija in Sončna izba s finsko savno ponujata domačnost, udobje, mir, sprostitvev in zasebnost. Posebnosti domačije so zeliščni terapevtski vrt, refleksoterapevtska pot, čebranje, prostor za počitek ter klasične, aromatične in zvočne masaže za popolno sožitje z energijo narave. Domačija se ponaša z oznako kakovosti štiri jabolka ter še z oznakama ekokmetija in kolesarjem prijazna domačija.

Slika 42: Vino in kulinarika, foto: Makica Kranjec

Zdravilnost HERBALIJE je namenjena skupinam do 20 oseb. Goste že ob sprejemu lahko občutijo vzdušje tradicije, domačnosti, doživijo edinstvenost zeliščnih okusov ter vstopijo v dragoceni svet zeliščnih nauk in pravljič. Številni koticiki in razgledišča nudijo zavetje in omogočajo stik s samim seboj ter vsem lepim, kar nas obdaja.

[Več informacij:](#)

4.10 ROGATEC

4.10.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Dvorec Strmol: Razvil se je iz srednjeveškega stanovanjskega stolpa, ki so ga leta 1436 Celjski grofje podelili Jakobu Strmolskemu iz Cerkelj na Gorenjskem. V renesančnem stavbnem tkivu je ohranjena srednjeveška zasnova. Močan vpliv baroka s štukaturami,

freskami in privlačno poslikavo fasad ga uvršča med pomembne fevdalne objekte na Slovenskem. Obnovljen v letih 1996–2003 in 2014. Dvorcu vračajo življenjski utrip zgodbe iz preteklosti v novi preobledi: slikovite razstave, koncerti, tematska vodstva, gledališki prizori iz življenja v času baroka in delavnice v Rokodelskem centru Rogatec.

Muzej na prostem Rogatec ali Rokodelski center Rogatec: Ob vznožju Donačke gore in v avtentični štajerski krajini ohranja srednještajersko ljudsko stavbarstvo subpanonskega tipa, značilno za Obsotelje v času od 19. do sredine 20. stoletja. Jedro muzeja z originalnimi stavbami je z leti preraslo v največji slovenski muzej na prostem in kulturni spomenik državnega pomena. Leta 1997 je bil nominiran za evropski muzej leta. Bogata programska dejavnost omogoča obiskovalcu, da kulturno izročilo nekdanjih graditeljev spozna in raziskuje ter dediščino po svoje podoživi.

4.10.2 Kulturni program

Okusimo dediščino: Prikazi in rokodelske delavnice – obiskovalci sodelujejo v doživljajskih delavnicah. Za lažje izvajanje programa skupino (med 20 do 50 obiskovalcev) razdelimo v tri manjše skupine, ki nato izmenično (na 20 minut) obiskujejo izbrane vsebine: *pečejo žulike* (mali kruhki, ki so jih nekoč otroci za nagrado dobili od mame), *izdelajo preprosto ljudsko glasbilo nunalco iz trstike* ali se v plesni delavnici naučijo osnovne korake *zibenšrita ali rašple*. V *čebelarski delavnici* spoznajo življenje in delo čebel ter sami izdelajo svečko iz voska, v *zeliščarski delavnici* se seznani z zdravilnimi zelišči. Morebiti se odločijo za obisk pri kovaču in si ogledajo ročno kovanje žebeljev. Po delavnicah si skupaj z vodičem ogledajo muzej.

*Podobno je tudi v Rokodelskem centru Rogatec, kjer obiskovalci **steklarske delavnice** lahko poskusijo pihati steklo, v drugih delavnicah pa spoznajo pletenje podstavka iz šibja ali ličja, tkanje zapestnice ali knjižnega kazala na tkalskem glavniku ter izdelovanje glinenih predmetov v lončarski delavnici. Po delavnicah sledi še vodeni ogled dvorca (trajanje ogleda: 2 do 2,5 ure).*

Slika 43: Rogatec, foto: Damjan Artič

Možnosti za ogled:

Žulike moje babice, Muzej na prostem Rogatec

Moj dedek rokodelc, Rokodelski center Rogatec na Dvorcu Strmol

Stara mama, stari ata so mi povedali, Rokodelske delavnice. Za večje skupine obiskovalcev (50 do 70 oseb) je program razdeljen na štiri delavnice.

Etnografska prireditev LIKOF NA TABERHI, Muzej na prostem Rogatec

Vsako leto prireditev združuje in povezuje različne vsebine:

Mlačev žita na tri različne načine: mlačev s cepci, na ročni mlatilnici in na gepelj s pomočjo kravje vprege. Prikazi ostajajo jedro prireditve in so tudi po vseh letih še vedno privlačni za obiskovalce.

Marjetin sejem: Gostovanje Slovenskega rokodelskega festivala pod okriljem Konzorcija rokodelskih centrov Slovenije.

Naj sirova zavihanka: Izbor najboljše sirove zavihanke organiziramo s ciljem poenotenja in promocije te kulinarične posebnosti v sodelovanju z društvu žena, KGZ Ptuj, Šolskim centrom Šentjur in gostinci.

Prikazi rokodelskih veščin: Trenje lanu, predenje na kolovratu in ročno tkanje, pletarstvo iz šibja in ličja, rožice iz krep papirja, vezenje.

Prikazi delovnih opravil: Pranje perila pri muzejskem vodnjaku – **pojoče perice**/Ljudske pevke Rogatec, priprava in peka sirove zavihanke, košnja.

Okusimo dediščino: Doživljajske delavnice Muzeja na prostem Rogatec: peka kruhkov *žulik*, delavnica ljudskih glasbil – izdelava nunalce.

Kulturni program z etno skupino: Ob zaključku dela (likof) na muzejskem odru pri Viničarski hiši, ko razglasimo tudi rezultate izbora za Naj sirovo zavihanko.

Gostinska ponudba

Mlačev in razna druga kmečka dela in opravila prikazujemo v sodelovanju s člani društev upokojencev s celotnega območja Obsotelja in Kozjanskega (**Zveza DU Kozjanske**) in **domačini izpod Donačke gore**. V prireditvi je vključenih okoli 80 ljudi.

4.11 ROGAŠKA SLATINA Z OKOLICO

4.11.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Krajinski park Boč: Donačka gora leži v Bočkem pogorju in obsega širše območje Boča s Plešivcem. To je geološko in geografsko najvzhodnejši del Karavank. Za krajinski park ga je leta 1992 razglasila takratna občina Šmarje pri Jelšah in danes obsega 2151 ha. To pogorje se nadaljuje z Donačko goro, ki pa ni več del krajinskega parka. Krajinski park zaznamujejo strnjeni in dobro ohranjeni gozdovi in gozdne jase,

ki jih je v preteklosti ustvaril človek. Preplet travnikov in gozdov zagotavlja izjemno biotsko raznovrstnost.

Slika 44: Rogaška Slatina, foto: Občina Rogaška Slatina

Del parka je tudi del evropskega ekološkega omrežja Natura 2000.

4.11.2 Kulturni program

Muzej Anin dvor: Sprehod skozi prizmo preteklosti in sedanjosti Rogaške Slatine. Na ogled so steklarska, grafična, domoznanska, parkovna in vodna zbirka.

4.11.3 Promocijski program

Paviljon kaktej: Na ogled je edinstvena zbirka kaktusov, v kateri je več kot 7000 primerkov, 1700 različnih vrst, nekatere so izjemno redke in cenjene.

Juneževa domačija: Ogled stare kmečke hiše s črno kuhinjo iz 19. stoletja z izvirno avtohtono opremo in inventarjem tedanjega časa, prikaz običajev in navad, pokušina

jedi iz stare krušne peči.

Kraljevi in Ignacijev vrelec: Strokovno vodeni ogled in pokušina zdravilne mineralne vode, ki so jo poznali že v keltskih časih v Kostrivnici. Zraven stoji še Ignacijev vrelec in kozolec toplar z bogato zbirko starega kmečkega orodja.

Čebelarstvo Vita - med Posl: Ogled razvoja čebelarstva obrti, pridobivanje čebeljega strda nekdanj in danes, vse to in še kaj boste izvedeli ob brenčanju čebel (od maja do oktobra).

4.11.4 Gospodarsko-znanstveni program

Steklarna Rogaška: Vodeni ogled proizvodnje. Steklarski mojstri vam bodo prikazali izdelavo raznovrstnih izdelkov iz kristalnega stekla s tehniko pihanja in brušenja stekla.

Kozmetika Afrodita: Hiša lepote Kozmetika Afrodita vabi na obisk industrijske prodajalne in ogled promocijskega filma. Pri njih pa boste dobili tudi najboljši nasvet za nego kože.

Orglarstvo Škrabl: Spoznajte postopek izdelave enega najstarejših poznanih glasbil s tipkami – orgel.

PetekProces: Podjetje za inženiring in proizvodnjo v prehrabi, farmacevtski in kemični industriji.

Več informacij:

4.12 ŠMARJE PRI JELŠAH

4.12.1 Promocijski program

Skazova hiša: Franc Skaza je bil eden prvih narodnih buditeljev v kraju, njegov dom je bil shajališče mnogih rodoljubov. Skazova hiša s Šmarsko vinsko kletjo je bila letos delno obnovljena v sklopu čezmejnega projekta Interreg V-A Slovenija-Hrvaška. Muzej baroka, ki je odprt od avgusta 2015, je bil zgrajen in urejen tudi s pomočjo evropskih

sredstev. V muzeju je stalna razstava 43 izvirnih, več kot 260 let starih lesenih kipov iz kapel šmarske Kalvarije, ki se vije od Muzeja baroka do cerkve sv. Roka nad Šmarjem pri Jelšah. Sledi obisk srednjeveškega trga Lemberg, kjer je v prenovljenem rotovžu krajevna muzejska zbirka, ob njem pa stoji kamniti sramotilni steber. Ob obisku Lemberga predstavimo šaljive zgodbe o Lemberžanih, gostom ponudimo tradicionalne jedi, kot so jerpica, zafrkječča, mlinčovka.

4.13 ŠENTJUR

Šentjur je nosilec srebrnega znaka Slovenia Green, je del mreže EDEN (projekt Evropska destinacija odličnosti) in čebelarstvu prijazna občina ter član Združenja zgodovinskih mest. Doživljajski produkti so trajnostni in butični ter temeljijo na naravni in kulturni dediščini z avtentično kulinariko, obarvano z lokalnimi zelišči in biodinamičnimi vini.

4.13.1 Promocijski program

Pesem južne železnice in zgodba Veronike Deseniške – Planina:

Lokacija: Šentjur, Planina

Opis: Šentjur, mesto, kjer imajo domačini glasbo že v genih, in mesto, ki ga že od nekdaj sooblikuje železnica. Doživite ga z muzejskimi zbirkami, spoznajte velike Šentjurčane. Bližina Slivniškega jezera, Resevne in drugih krajev z neokrnjeno naravo, prijaznimi domačini ponuja možnosti za pohodništvo, ribolov, lov, kolesarjenje in kulinarčno razvajanje.

Turistična kmetija Žurej: Z lokalno kulinariko, povezano z zgodbami kraja. Dobrodošlica in uvod v šentjursko prireditev » Pesem Južne železnice in zgodba Veronike Deseniške na Planini«.

Planinski grad z Ano Wambrechtsamer: zgodba Veronike Deseniške in postanek za fotografski utrinek ob Slivniškem

Interpretacija v Muzeju južne železnice

Hiša skladatelj Ipvavcev (Zgornji trg in Planina): Sprehodili se bomo skozi slikovito staro trško jedro Planine in podoživeli romantično ljubezen Veronike Deseniške. Ogled

bomo končali v trškem jedru Šentjurja, ki ima v zgodovini slovenstva in domoljubja prav posebno mesto, spoznali Ipavčevo hišo, spominsko hišo zdravnikov, skladateljev in domoljubov Ipavcev, ter občinski protokolarni objekt s poročno dvorano in vinoteko. Obiskali bomo Ipavčev vrt s Plečnikovim vodnjakom in kamnito mizo pod dvestoletno lipo, kjer poleti potekajo številne kulturne prireditve in poroke. Na vrtu bomo spoznavali zelišča in njihovo zdravilno in aromatično moč ter pod vodstvom animatorke in zeliščarice sami ustvarjali kulinarični doživljaj po svoji meri. Z lojtrnikom bomo raziskovali čudovito pokrajino in s pomočjo odličnega interpretatorja spoznali Južno železnico, ki nas že od nekdaj povezuje tudi z Dunajem.

Slika 45: Ipavčeva hiša, foto: Produkcija Bakster

Rifnik in srečanje z biodinamičnim vinogradnikom Acijem Urbajsom in Društvom Kres:
Srečanje ob glasbi in vinu . Omejenost glede števila skupine: idealno do 15 oseb

[Več informacij:](#)

4.14 SLOVENSKE KONJICE

4.14.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Včasih se nam dogodi, da pridemo na kraj, ki nas preprosto osupne. Tak kraj je Žička kartuzija v odmaknjeni Dolini svetega Janeza Krstnika, kamor so se v 12. stoletju naselili menihi iz francoske Velike kartuzije. V tej skriti dolini so našli nedotaknjen košček sveta, kjer so lahko živeli v skladu z redovnimi pravili, skromno, odmaknjeno, v molitvi in meditaciji. Zgradili so med seboj ločena zgornji in spodnji samostan, ki ju še danes povezuje prekrasna dolina. Samostan je svoj čas veljal za evropski kulturni in politični epicenter na naših tleh. Ponašal se je s knjižnico, ki je štela več kot 2000 knjig, in tukaj so skoraj štiri stoletja nastajali znameniti srednjeveški rokopisi. Kartuzijanom je dajalo poseben status naravno zdravilstvo in lekarništvo, ukvarjali so se tudi z mlinarstvom, opekarstvom, steklarstvom in podobnimi rokodelskimi deli, ki so omogočala preživetje skupnosti. Redovno življenje je zamrlo, ko jo je z dekretom leta 1782 ukinil cesar Jožef II. Območje Žičke kartuzije je bilo takrat prepuščeno na milost in nemilost časa. Posebna energija tega prostora, mir in spokojnost, nedotaknjenost narave ter zavedanje o tem, da je tukaj nekoč stalo nekaj pomembnega, so občino in strokovne službe vodili do intenzivnih obnovitvenih del, ki zdaj potekajo že več kot trideset. let. V Žičko kartuzijo se počasi vrača življenje. Sodobnemu človeku danes ponuja možnost ponovne vzpostavitve notranje harmonije, daleč od hrupa vsakdana.

4.14.2 Promocijski program

Ogled: Slovenske Konjice, v objemu žlahtnih zgodb, in Žička kartuzija, tiha lepota v Dolini svetega Janeza Krstnika

Omejenost glede števila skupine: od 30 do 40 oseb, zaradi butičnega kosila v Gostilni Grič.

Trajanje: 6 ur

Lokacija: Občina Slovenske Konjice (staro mestno jedro, Vinska klet Zlati grič, kosilo v Gostilni Grič, Žička kartuzija)

Slovenske Konjice so prikupno srednjeveško mesto, položeno med skrivnostno Konjiško goro in sončne zlate griče vinorodnih Škalc. Prva pisna omemba Konjic sega v

leto 1146 pod imenom Counowiz in s številnimi vasmi zaokroža edinstveno podobo doline ob reki Dravinji. Slovenske Konjice se nehotе dotaknejo vaših čustev, so mesto z dušo, kjer vas na vsakem koraku objemajo žlahtne zgodbe in kjer utripa pohorsko srce. Slovenske Konjice namreč odpirajo čudovite poglede na pohorske gozdove, ki se jih nesramežljivo dotikajo in jih v zadnjih letih s sosednjimi občinami Oplotnica, Vitanje in Zreče povezujejo v edinstveno turistično zgodbo destinacije Rogla-Pohorje. Obiskati Slovenske Konjice z okolico pomeni občutiti dušo prijaznega mesta, ki ponuja neštete možnosti posebnih doživetij. Najlepši so sprehodi skozi Stari trg, po sredini katerega teče potoček, ki daje mestu dušo in ga deli na dva popolnoma enaka dela. Sprehodi skozi obnovljeno starotrško jedro so kot obisk galerije, v kateri so razstavljena najlepša umetniška dela – trške hiše z vsemi svojimi posebnostmi.

Slika 46: Slovenske Konjice, foto: Miha Matavž

Kadar pomislite na Slovenske Konjice, vam iz misli težko uide znamenita slika pogleda na griče, prepredene z vinogradi. Njihovo jedro, skladišče najžlahtnejšega zlatega pridelka iz trte – vina, predstavlja Vinska klet Zlati grič. Vinska klet Zlati grič je, zlivajoč se z naravnim okoljem, v celoti vkopana v zemljo z zatravljenimi strehami, arhitektonsko in tehnološko eden najmodernejših tovrstnih objektov v tem delu Evrope. Konjiška vina že desetletja med poznavalci žlahtne kapljice pomenijo močno ime. Znanje, ki je v resnici stoletja prehajalo iz roda v rod, je rodilo vina, ki so vredna znaka kakovosti Okusi Rogle in seveda vaše pokušnje. Sami se prepričajte, kako zelo velika in nenavadna je Vinska klet Zlati grič, kako elegantna in prefinjena so njena vina ter kako se steklenica konjiške penine po viteško odpira s sabljo.

4.15 CELJE

Celje je nosilec nazivov:

- Slovenija Green Destination Bronze (pridobili v letu 2016),
- Moja dežela – lepa in gostoljubna (TZS) 2018, priznanje za Najlepše in najbolj gostoljubno večje mesto v Sloveniji,
- Mladim prijazna občina,
- je območje Nature 2000,
- član Združenja zgodovinskih mest Slovenije in
- prejemnik evropske nagrade European Heritage Award 2019.

4.15.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Celje skozi časovni stroj: Program vključuje ogled Starega gradu Celje (EU-projekt Celjski včeraj in jutri – Stari grad), Knežjega dvora (EU-projekt Celovita prenova Knežjega dvorca – tretja faza), starega mestnega jedra (EU-projekt Obnova dela starega mestnega jedra v Celju in Ureditev Glavnega trga in dela Stanetove ulice v Celju) in TIC Celje (nagrada European Heritage Award 2019).

Moderno Celje: Program vključuje ogled starega mestnega jedra (EU-projekt Obnova dela starega mestnega jedra v Celju in Ureditev Glavnega trga in dela Stanetove ulice v Celju) in TIC Celje (nagrada European Heritage Award 2019).

4.15.2 Kulturni program

Poletje v Celju – knežjem mestu: Niz prireditev od junija do konca avgusta. Zaključna prireditev je Srednjeveški dan v Celju zanjo soboto v avgustu)

Slika 47: Celje, foto: Rok Deželak

Lokacija: Stari grad Celje in staro mestno jedro z ogledom Pokrajinskega muzeja – vodeni ogled s prilagojenim program glede na ciljno skupino

Opis: sprehod skozi prelomna obdobja, ki so zaznamovala mesto. Spoznajte rimsko Celeio, grofe Celjske ter moderno in urbano knežje mesto.

- ogled razstave Celeia – mesto pod mestom
- ogled razstave Grofje Celjski
- sprehod po mestu z vodnikom

- vodeni ogled Starega gradu Celje

Ogled se začne v Knežjem dvoru, kjer je eno največjih razstavišč z in situ ohranjenimi ostanki antične Celeie »Celeia – mesto pod mestom« ter stalna razstava Grofje Celjski. Sledi ogled najpomembnejše zgodovinske točke mesta Celje – Starega gradu Celje. Sprehodili se boste skozi staro mestno jedro, kjer boste spoznali zgodovino mesta ter si ogledali najpomembnejše celjske znamenitosti. Raziskovanje mesta se zaključi z ogledom nove mestne zanimivosti – Paviljona za prezentacijo arheologije in TIC Celje, ki je leta 2019 prejel priznanje Europa Nostra Awards.

Omejenost glede števila skupine: največ 50 oseb z enim vodnikom

Trajanje ogleda: 4 do 5 ur, ogled je mogoč tudi v večjih sklopih po posameznih lokacijah

Več informacij: Več informacij:

4.15.3 Promocijski program

Celje skozi časovni stroj: Možnost »srednjeveške« večerje v srednjeveškem stolpu Hotela Evrope ali gostilni Kmetec zraven Starega gradu Celje.

Moderno Celje:

- Knežje mesto ali biser ob Savinji sta le dve imeni, ki opisujeta Celje. Celje je mesto, ki s svojo nevsiljivo podobo združuje antično in srednjeveško dediščino z modernim urbanim okoljem,
- vodeni ogled starega mestnega jedra,
- ogled razstave Živeti v Celju v Muzeju novejši zgodovine,
- vodeni ogled Fotoateljeja in galerije Pelikan.

Sprehod skozi staro mestno jedro – ogled ohranjenih antičnih in srednjeveških ostalin (starokrščanska krstilnica, nekdanja knežja palača Celjskih – Knežji dvorec, mestna cerkev in srednjeveško obzidje), ki so danes vključene v moderno urbano okolje, razstave Živeti v Celju v Muzeju novejši zgodovine, ki predstavi življenje Celjanov v 20. stoletju, nato ogled edinega ohranjenega steklenega fotografskega ateljeja v Sloveniji s konca 19. stoletja. V ateljeju je predstavljeno življenje in delo znanega celjskega

fotografskega mojstra Josipa Pelikana. Obiskovalci se lahko fotografirajo na stari način, ki ga je uporabljal mojster fotografije na steklo v 20. stoletju.

Omejenost glede števila skupine: največ 50 oseb z enim vodnikom

Trajanje ogleda: dve uri, ogled je mogoč tudi v večjih sklopih po posameznih lokacijah.

Več informacij:

Doživetje zeleno Celje 1 na Celjski koči: Program vključuje ogled Pustolovskega parka Celjska koč (projekt Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja)

Lokacija: Celjska koč, Pečovnik 31, 3000 Celje Oddaljenost od nastanitve (Hotel Evropa): 8 km do Celjske koč, kjer je trizvezdnični hotel, ki je od starega mestnega jedra oddaljen 7 km, je urejena cesta, kar omogoča dostop z avtobusom. Organizira se lahko »dan v zelenem« za manjši poslovni dogodek, v hotelu je seminarska soba s potrebno tehnično opremo, v kombinaciji s prostočasnimi aktivnostmi – ponudijo lahko odlične domače slovenske jedi. Po poslovnem sestanku se lahko organizirajo aktivnosti v pustolovskem parku v neposredni bližini hotela, vožnja z bobkantom in navadnimi ali električnimi kolesi do sosednjih bližnjih krajev. Pozimi je mogoče tudi tekmovanje na smučišču z zabavnim programom. Celjska koč je bila večkrat izbrana za naj smučišče v kategoriji majhnih smučišč, saj je Celje eno redkih mest, ki se ponaša z »mestnim« smučiščem le 15 minut vožnje iz središča mesta.

Doživetje zeleno Celje 2 v mestnem gozdu: Program vključuje sprehod skozi mestni gozd (leta 2011 je bil celjski mestni gozd izbran med petimi evropskimi primeri dobre prakse) in ogled drevesne hiške (EU-projekt Gozdovi za mesta – GREEN4GREY)

Lokacija: mestni gozd/drevesna hiška, oddaljenost od namestitve (Hotel Evropa): 2 km

Poučen sprehod iz starega mestnega jedra ali iz hotela s strokovnjakom gozdne pedagogike po urejenih pešpotah (največ 30 minut hoje iz starega mestnega jedra), kjer predstavi zelena pljuča mesta. V drevesni hiši v mestnem gozdu obiskovalce postrežemo zokusnim »zelenim prigrizkom«. Kot spremljevalni program je mogoč tudi intimen akustični koncert pod krošnjami s klasično ali etno-jazz glasbo.

Franci gostilna: Kar babice so nekoč kuhale, danes skoraj ne poznamo več. A v družini Zaveršek to izročilo in tradicijo skrbno prenašajo iz roda v rod že vse od leta 1895. Od takrat nas spremlja ista hiša s svojo domačnostjo in toplino, senca istega kostanja in lipe v našem vrtu, žuborenje istega vodnjaka na dvorišču, pa tudi ista narodna noša v kateri natakari prijazno sprejmejo vsakega obiskovalca.

Kapacitete: 4 ločeni prostori - 25+18+15+25 oseb, vrt 80 oseb.

Več informacij:

4.15.4 Gospodarsko-znanstveni program

TECOS: Razvojni center orodjarstva Slovenije. Je tehnološki center, ki so ga leta 1994 na pobudo slovenskih orodjarjev kot neprofitni zavod ustanovili Vlada Republike Slovenije, Mestna občina Celje in Gospodarska zbornica Slovenije. TECOS deluje kot tridimenzionalna organizacija, in sicer kot razvojno-raziskovalni center, mednarodni grozd in izobraževalna ustanova za poklicno usposabljanje. S tem zagotavlja storitve najvišje ravni ne samo za orodjarsko industrijo, ampak tudi za vsa druga proizvodna podjetja v Sloveniji. S svojo bogato in dolgoletno tradicijo na področju razvoja novih izdelkov, orodij in tehnologij je danes razvojni partner številnim proizvodnim podjetjem kovinske ter plastično-predelovalne in druge industrije v Sloveniji, Evropi ter mednarodnem prostoru. TECOS je vpet v vse veje proizvodne industrije, specializiran na področju oblikovanja, optimizacije in razvoja delov, procesov, materialov in celotnega proizvodnega sistema ter njenih posameznih sklopov. Podjetjem iz različnih sektorskih panog nudi integrirane rešitve – projekte na ključ pri razvoju izdelkov, kar zajema dizajniranje izdelka na podlagi ideje, napredne računalniško podprte analize, izdelavo prototipov in namestitvev proizvodnih procesov za serijsko proizvodnjo na kraju samem. TECOS je edini kompetentni center v Sloveniji, ki razpolaga s širokim naborom potrebnih bazičnih in aplikativnih znanj za prevzem razvoja celostnih izdelkov ter naprednih in sodobnih prototipnih tehnologij na področju predelave kovinskih, polimernih in kompozitnih materialov.

TECOS poleg prednostnega področja razvojno raziskovalnih dejavnosti vodi tudi krovno interesno združenje slovenskih orodjarjev, ki trenutno združuje 87 članov iz raziskovalnega in podjetniškega sektorja za orodjarstvo ter predelovalne tehnologije.

Obiskovalcem iz tujine bi predstavili:

- najnovejše raziskave na področju industrije 4.0,
- najnovejše raziskave na področju biomaterialov in obnovljive trajnostne proizvodnje,
- proizvodnjo in hitri razvoj prototipov, poklicno izobraževanje,
- mednarodne dejavnosti.

LXNAV: Podjetje, ki se ukvarja z razvojem, proizvodnjo in prodajo navigacijskih in drugih naprav za letalstvo in pomorstvo. Podjetje sta leta 2009 ustanovila Uroš Krašovic in Erazem Polutnik, oba navdušena jadralna pilota in aktivna člana Aerokluba Celje. Uspelo jima je združiti hobi in posel. V desetih letih je podjetje pridobilo večinski delež svetovnega trga v segmentu navigacije za jadralna letala. Podjetje zaposluje 33 ljudi, večina jih je zaposlena v razvoju in raziskavah. Podjetje sodeluje z domačimi in tujimi fakultetami ter s številnimi proizvajalci letal in drugih plovil po vsem svetu. Njihove naprave so vgrajene tudi v letalo, s katerim želijo doseči rob vesolja (Perlan project). Poslanstvo podjetja je ponuditi tržišču naprave, ki zmanjšujejo obremenitve pilota pri orientaciji oziroma navigaciji v prostoru. Ob pravem trenutku prikažejo potrebno informacijo stanja sistemov in obvestijo pilota o napakah, s čimer posredno povečujejo varnost letenja. V podjetju LXNAV ubirajo nove poti pri razreševanju problemov. Iščejo rešitve, ki jih na tržišču še ni, in te jim omogočajo konkurenčno prednost pred drugimi. Kot je rekel JFK: »Te poti nismo izbrali zato, ker je preprosta, ampak zato, ker je težka.«

EMA: Vodilno slovensko podjetje na področju industrijskega označevanja in sledenja. V 25 letih je EMA postala eno vodilnih slovenskih podjetij na področju industrijskega označevanja in sledenja. Z lastnim znanjem in razvojem so dejavnost razširili na področje telematike, kjer pod blagovno znamko BlueTraker razvijajo specializirane sisteme in rešitve za sledenje v pomorstvu. Mednarodno prepoznavnost, ki je rezultat nenehne inovativnosti, dosegajo z vključevanjem najsodobnejših tehnologij v razvoj. Prihodnost podjetja temelji na tehnoloških zasnovah, kot so internet stvari, umetna inteligenca (AI) in strojno učenje (ML).

Konkurenčno prednost na področju industrijskega označevanja, identifikacije, sledljivosti, pakiranja in lepljenja svojim partnerjem zagotavljajo s celostnim pristopom in visokotehnološkimi inženirskimi rešitvami, ki omogočajo sledljivost od proizvodnje do končnega potrošnika. Robotika, avtomatizacija proizvodnje in digitalizacija poslovnih procesov so sklopi, ki jim v duhu prehoda v industrijo 4.0 posvečajo posebno pozornost.

Na področju telematike so se z blagovno znamko BlueTraker specializirali za razvoj sistemskih rešitev za preprečevanje čezmernega komercialnega ribolova (Vessel Monitoring System), na področju satelitskega sledenja v komercialnem pomorstvu pa ustvarjajo rešitve za oddaljen nadzor in identifikacijo ladij (LRIT) ter za varnostne in alarmne sisteme za plovila (SSAS), ki edini na svetu ustrezajo pogojem za plovbo v arktičnih vodah.

Tehno park: Znanstveno-zabavni tehnološki park (EU-projekt Projekt generator). Celje bo v starem mestnem jedru dobilo prostor za učenje, raziskovanje, zabavo in delo. Na približno 4000 kvadratnih metrih bo prenovljen objekt, v katerem je bila nekdaj znana blagovnica, ponudil znanstveno-zabavni tehnološki park.

Tehnološki park bo ponudil učne eksponate in eksperimente iz različnih tematskih sklopov: tehnologije prihodnosti, energija in obnovljivi viri, astronomija, fizika, matematika, delovanje človeškega telesa, področje zdravja in gibanja. Vsebinska bo namenjena predvsem osnovnošolskim otrokom, dijakom srednjih šol in družinam. Poleg poučnih interaktivnih eksponatov ter izobraževalnih predstavitev in demonstracij bodo obiskovalcem na voljo tudi tematske delavnice. Za raziskovanje parka bo na voljo še interaktivna spletna stran, ki bo ponudila podrobnejše informacije o eksponatih, aktualnih predstavitvah, demonstracijah in delavnicah. Z vključevanjem od najmlajših generacij dalje želi Mestna občina Celje obiskovalcem ponuditi okolje, kjer bodo smiselno povezani igra, izobraževanje in raziskovanje. Namen je mladim omogočiti pridobivanje znanja na zabaven in privlačen način. Projekt generator se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020. Na začetku leta je občina prejela sklep o sofinanciranju iz Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 3.640.2700 EUR. Celotna vrednost

projekta znaša 5.920.054 EUR, od tega je milijon namenjen opremljanju tehnološkega znanstvenega parka. Park bi za obiskovalce lahko odprli poleti 2020.

Inkubator Savinjske regije: Prostori Inkubatorja Savinjske regije so namenjeni nastajanju in razvijanju inovativnih podjetniških idej mladih zagonskih podjetij ali startupov in se razprostirajo na več kot tisoč kvadratnih metrih sodobno opremljenih coworking površin ter samostojnih pisarn. Članstvo v inkubatorju omogoča mesečno souporabo delovnih prostorov ali najem pisarne ter organizacijo različnih podjetniških dogodkov. Startup šola za dijake, študente in ranljive skupine je postala stalnica v inkubatorju. V prostore razvijanja idej in realizacije projektov je možen 24-urni dostop. Tukaj se srečujejo in izmenjujejo srednješolci, mentorji, lastniki podjetij in strokovnjaki najrazličnejših področij. Urejen je prijeten, odprt in svetel coworking prostor z mizami, samostojnimi pisarnami, sejnimi sobami, kuhinjo, ločenimi prostori za brainstorming, tiskalnikom in zmogljivo internetno povezavo. Inkubator je pomemben prispevek za knežje mesto, saj nudi prostor za druženje podobno mislečim, ki si lahko v primerni okolici izmenjujejo znanje in izkušnje ter skupaj razvijajo nove ideje, ki jih s pomočjo mentorskih programov tudi spreminjajo v resničnost.

Mednarodni obrtni sejem (MOS): Največja poslovno-sejemska prireditve v Sloveniji in širši regiji, Poteka drugi teden v septembru.

Sejem MOS je največja poslovno-sejemska prireditve v Sloveniji in tudi v širši regiji. V letu 2019 je to že dvainpetdesetič. Tudi MOS se tako kot vse drugo z leti spreminja. Začel je kot obrtna razstava, po osamosvojitvi Slovenije je postal največje nakupovalno središče v Sloveniji, v zadnjih letih pa se spreminja v poslovni sejem, sledeč trendom v sodobni sejemski dejavnosti v zahodni Evropi. Zaradi svoje širine MOS sicer ni klasični panožni sejem, smo ga pa pred dvema letoma razdelili na pet podsejmov in s tem jasno poudarili področja, ki jih MOS danes pokriva. Ime MOS smo ohranili zaradi prepoznavnosti in mu dodali današnjo vsebino. To so MOS Dom (za vse, ki gradijo ali obnavljajo), MOS Turizem (ponudba kampinga in karavaninga, turističnih destinacij in kulinarčnih dobrot), MOS Tehnika (sejem malih in velikih mojstrov, oprema in material za delo doma ali v delavnici), MOS B2B (dogodek poslovnih priložnosti, idealno za mreženje z domačimi in tujimi podjetniki) in MOS Plus (sejem kot nekoč, številni izdelki po ugodnih sejemskih cenah). Prek 1400 razstavljalcev iz več kot 30 držav iz vsega

sveta govori o tem, da mesto Celje MOS vsako leto postavi ne samo na evropski, ampak tudi na svetovni zemljevid. O tem priča tudi to, da se je letos po letu dni premora s predstavitvijo v celotni dvorani A vrnila Ljudska republika Kitajska, ki je pripravila še bogatejšo predstavitev kot v preteklih letih. Pred dvema letoma smo uvedli tudi državo partnerico, s čimer smo še povečali mednarodno odmevnost in pomen sejma. Prva je bila Republika Hrvaška, lani Republika Srbija. Letošnja država partnerica je Črna gora. Država partnerica se skupaj svojimi podjetji predstavlja na 500 kvadratnih metrih razstavne površine, sejem obiščejo visoke politične in gospodarske delegacije iz te države, organizirajo se poslovna srečanja, predstavitev investicijskih priložnosti, turizma in tudi kulturne in zabavne prireditve iz države partnerice. To partnerstvo vzpostavi mnogo novih poslovnih stikov, okrepi gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in državo partnerico ter pozitivno vpliva tudi na druge oblike sodelovanja na političnem, kulturnem in še katerem področju. V letu 2020 bo država partnerica Madžarska.

MOS vsako leto spremlja tudi več kot sto spremljajočih prireditev, kot po poslovni forumi, B2B srečanja, predavanja, izobraževanja, predstavitve, delavnice, tiskovne konference, okrogle mize, seminarji, ki pritegnejo udeležence iz več kot 15 držav. MOS vsako leto obišče okrog 100.000 obiskovalcev, od tega 10 do 15 odstotkov iz tujine in več kot 250 akreditiranih predstavnikov medijev iz domovine in tujine. Glede na to, da je MOS »pod svoje okrilje« v zadnjih letih vzelo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki se skupaj s svojimi izvajalskimi institucijami in organi v sestavi predstavlja na enem največjih razstavnih prostorov, pripravi vrsto spremljajočih prireditev, vrh ministrstva pa v času sejma svoje delovanje prestavi na sejem, kjer je bližje podjetnikom, predlagamo, da bi v letu 2021 skupaj z MGRT na sejmu MOS organizirali srečanje gospodarskih ministrov EU.

4.16 ŽALEC Z OKOLICO

Priznanja in nagrade:

- Snovalec 2016 – priznanje STO za inovativne turistične produkte (Fontana piv Zeleno zlato),

- Sejalec 2017 – nagrada STO za ustvarjalne in inovativne dosežke v slovenskem turizmu (Fontana piv Zeleno zlato),
- Entente florale 2017 – zlato priznanje v tekmovanju za najlepše urejena evropska mesta in kraje,
- Moja dežela – lepa in gostoljubna (TZS): 2015 in 2017 – priznanje za najlepše urejeno majhno mesto.

EU-projekti:

- izgradnja Ekomuzeja hmeljarstva in pivovarstva Slovenije, 2009, prijavitelj: Občina Žalec ob sodelovanju vseh občin SSD, sofinancer: Evropski sklad za regionalni razvoj
- Hmeljska pot – tematski potep po SSD, 2011, prijavitelj: Razvojna agencija Savinja ob sodelovanju vseh občin SSD, zavodov za turizem, sofinancer: LEADER sredstva, LAS SSD; 2011 prejela priznanje TZS za 2. naj tematsko pot Slovenije
- BioTHOP – vpeljava biorazgradljive vrvice v slovenska hmeljišča in uporaba odpadne hmeljevine v novih industrijskih produktih, 2019, prijavitelja: IHPS, sodelujoče vse občine SSD, sofinanciranje: Program LIFE, MOP, občine SSD, Združenje hmeljarjev Slovenije, projekt še poteka
- CKZ SSD – Center za krepitev zdravja Spodnje Savinjske doline (preventivni programi krepitev zdravja za vse prebivalce in obiskovalce doline), prijavitelj: ZD Žalec, sofinancer: ESS, projekt še poteka

4.16.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

- Jama Peke
- Rimska nekropola
- Ribnik Vrbje

4.16.2 Promocijski program

Fontana piv Zeleno zlato: Degustacija piv, varjenih s slovenskim hmeljem.

Lokacija: Žalec, Savinjska cesta 11, Žalec

Opis: Fontana piv Zeleno zlato je nastala kot poklon hmeljarstvu in pivovarstvu v Spodnji Savinjski dolini. Fontana je prejemnica dveh nagrad Slovenske turistične organizacije – Snovalca in Sejalca – in predstavlja svojevrstno zanimivost v bližnji in daljni okolici. Vrček s čipom je ključ do polnitve s pivom. Z enim nakupom lahko obiskovalci poskusijo do šest vrst piv z aromatičnim štajerskim hmeljem, vsakič po deciliter. Za nepozabno doživetje lahko vrček, ki ga je zasnoval sloviti oblikovalec Oskar Kogoj, po pokušini obdržijo.

Trajanje ogleda: 60 do 90 minut

Slika 48: Žalec, fontana piva, foto: Arhiv ZKŠT

Možne omejitve ali posebni pogoji: Obisk in pokušina na fontani piva sta mogoča od začetka aprila do konca oktobra.

Več informacij: Več informacij:

Ekumuzej hmeljarstva in pivovarstva Slovenije: Ogled muzeja in VR-filma Doživetje zelenega zlata.

Lokacija: Žalec, Cesta Žalskega tabora 2, Žalec

Opis: V Ekumuzeju hmeljarstva in pivovarstva Slovenije obiskovalci spoznajo tradicijo hmeljarstva in pivovarstva v Spodnji Savinjski dolini. Edinstven muzej z zanimivimi zgodbami preplete preteklost in sedanost ter obiskovalce obogati z novo izkušnjo. Ena takih je tudi nov 360-stopinjski virtualno- resničnostni film »Doživetje zelenega zlata«, ki gledalce s pomočjo posebnih VR-očal ponese v vsakdan obiralcev hmelja.

Omejenost glede na število skupine: DA , trajanje ogleda: vodeni ogled – 60 minut, obvezna predhodna najava

Več informacij: Več informacij: Več informacij:

Jama Pikel

Lokacija: Zalog pri Šempetru

Opis: Sredi Spodnje Savinjske doline leži eden največjih biserov naše zelene doline, Jama Pikel. Zlovešče ime so jami dali naši predniki, ki so v skalah nad vhodom »videli« podobo hudiča, sprehod po jami pa obiskovalcem razkrije najvišji podzemni slap v Sloveniji in bogat podzemni svet kapnikov.

Ogled jame je omejen glede na število oseb, trajanje ogleda: vodeni ogled – 60 minut

Možne omejitve ali posebni pogoji za izvedbo: Ogled jame je mogoč od začetka marca do konca oktobra, ob obilnem deževju ogled ni mogoč.

Več informacij: Več informacij:

Rimska nekropola

Lokacija: Šempeter

Opis: Bogat arheološki park spada med najpomembnejše in najlepše ohranjene spomenike rimske dobe v Sloveniji in priča o bogatem življenju prebivalcev ob rimski cesti, ki je povezovala pomembne naselbine, kot so Aquileja, Emona, Celeia in Poetovio. V muzeju na prostem se obiskovalci sprehodijo med čudovitimi grobnicami tam pokopanih rimskih veljakov ter spoznajo antično mitologijo in življenje Rimljanov.

Omejenost glede na število skupine: NE, trajanje ogleda: vodeni ogled 20 do 30 minut, ob vsakem vremenu

Možne omejitve ali posebni pogoji za izvedbo: Ogled je mogoč od aprila do oktobra.

Več informacij:

Ribnik Vrbje

Lokacija: Vrbje

Opis: Južno od Žalca, tik ob reki Savinji, leži zanimivo zavarovano območje Nature 2000, katerega osrednji del je ribnik Vrbje. Meri dobrih 13 hektarov in je največja stoječa voda v tem delu doline. Ribnik ima bogato floro in favno, posebno ptice – opaženih je bilo kar več kot 170 vrst ptic. Obiskovalci lahko ribnik opazujejo z razgledne ploščadi z daljnogledom ali pa se sprehodijo po kateri od zanimivih tematskih poti, ki so v celoti ali delno speljane ob ribniku – ekološka učna pot, hmeljska pot, pot ob Savinji, srčna pot.

Omejenost glede števila skupine: NE, trajanje ogleda: 60 minut, ob vsakem vremenu

Več informacij:

Kulinarična tura Pivo in pajs

Lokacija: Žalec in okolica, začetek v TIC Žalec (Šlandrov trg 25)

Opis: Vodena kulinarična tura združuje hmeljarsko in pivovarsko zgodbo Žalca in okolice in je namenjena omejenemu številu udeležencev (od 2 do 7 oseb). Vključuje obisk fontane piva Zeleno zlato, certificiranih gostinskih ponudnikov, ki ponujajo jedi iz nabora Zelenega zlata, lokalne kulinarične izdelke in obisk lokalnih pivovarn. Lokalni kulinarični vodnik v sklopu ture pripoveduje zgodbe hmeljarske in pivovarske tradicije,

ki jih udeleženci doživljajo v hrani in pivu. Vodnik skupino popelje po različnih točkah in gostinskih ponudnikih ter jim predstavi zgodbo posamičnih jedi skozi prizmo tradicije in sodobne inovativne kulinarike. Vsak obiskovalec dobi degustacijsko porcijo posamične jedi, pijačo – pivo in manjše promocijsko darilo. Kulinarično vodenje poteka vse leto v dveh različicah: poletno, ko deluje fontana piva, osrednja zanimivost kulinaričnega vodenja, in zimsko, ko je obisk fontane piva nadomeščen z obiskom Ekomuzeja hmeljarstva in pivovarstva Slovenije.

Omejenost glede na število skupine: DA, trajanje: 4 ure

Lokacija izvedba: začetek v TIC Žalec (Šlandrov trg 25)

Možne omejitve: Tura poteka vsak četrtek, število oseb: od 2 do 7.

Več informacij:

Kolesarjenje med hmeljišči

Lokacija: hmeljišča v okolici Žalca

Opis: Obiskovalci se lahko s kolesi med hmeljišči odpravijo na raziskovanje Žalca in okolice. Poti so ravninske in primerne za vse starosti in stopnje pripravljenosti kolesarjev, kolesarje pa ob poti pričakajo različne naravne in kulturne znamenitosti. Prijetne točke za postanek ali počitek na poti so baročni dvorec Novo Celje, ribnik Vrbje z bogato floro in favno, bogat arheološki park Rimska nekropola, Fontana piv Zelena zlato in Ekomuzej hmeljarstva in pivovarstva Slovenije.

Omejenost glede števila skupine: NE

Vremenska pogodjenost: DA

Možne omejitve ali posebni pogoji za izvedbo: Vožnja s kolesi je dovoljena samo po označenih poteh med hmeljišči. V času škropljenja hmelja uporabo poti odsvetujemo, med obiranjem hmelja pa uporaba poti ni mogoča.

Več informacij:

Ročno obiranje hmelja

Lokacija: v Ekomuzeju ali pri Fontani piv

Opis: Etnološko društvo Hmeljarska vas prikaže ročno obiranje hmelja in k sodelovanju povabi tudi goste.

Omejenost glede na število skupine: DA, trajanje ogleda: 60 minut

Možne omejitve ali posebni pogoji za izvedbo: Obiranje je mogoče v sezoni zrelega hmelja.

Galerija okusov

Lokacija: Novo Celje 9, 3301 Petrovče

Opis: Restavracija z jedmi po naročilu v pristavi baročnega dvorca Novo Celje iz 18. stoletja, obdana s čudovitim parkom.

Restavracija Galerija okusov v svojem ambientu ponuja številne možnosti za organizacijo dogodkov in pogostitev. V notranjosti se dogajanje lahko povezuje skozi sprejemni prostor (do 60 stojišč), a la carte sobo (40 sedišč, 80 stojišč), dve veliki dvorani (dvorana do 30 sedišč, 40 stojišč, dvorana do 100 sedišč, 120 stojišč) in vinoteko (20 stojišč). Zunanje dogajanje pa je postavljeno v baročni park v objemu dreves – pod velikimi krošnjami dogodki zaživijo v popolnoma drugačni luči. Narava ponuja številne možnosti prilagoditve prostora in pogostitve.

Več informacij:

Gostilna Privošnik

Lokacija: Rimska cesta 150, Šempeter v Savinjski dolini

Opis: Gostilna Privošnik je stara furmanska gostilna z več kot 130-letno tradicijo. Gostilna je znana predvsem po posebnem naravno hlajenem pivu, ki ga hladijo v hladilnici na sedmih stopinjah Celzija dva do tri dni, nato pa mu dodajo minimalno količino CO₂. To je edina taka hladilnica v Sloveniji. Prav tako so znani po svojih sezonskih domačih kolinah, hišnem savinjskem želodcu, sočnem ocvrtem piščancu ter seveda okusu domačnosti v vseh njihovih jedeh. Leta 2011 so prejeli tudi blagovno znamko in znak »GOSTILNA SLOVENIJA«.

Več informacij:**4.17 VELENJE****4.17.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti**

Velenjski grad: Je ena najlepše ohranjenih grajskih stavb na slovenskih tleh, v njej domuje Muzej Velenje. Z enajstimi muzejskimi in galerijskimi zbirkami ponuja pravo popotovanje skozi čas.

Stalne razstave: Mastodont, Afriška zbirka, Med romaniko in barokom, Stara trgovina in gostilna, Ko je Velenje postajalo mesto, Šaleška dolina 1941–1945, Grajska kapela, Zbirka sodobne slovenske umetnosti Gorenje, Zbirka kiparja Cirila Cesarja

Muzejske enote:

- **Hiša mineralov:** Muzej hiše mineralov predstavlja geološko zbirko mineralov z vsega sveta in obsežno zbirko mineralov iz Slovenije.
- **Muzej usnarstva na Slovenskem:** V muzeju je prikazana zgodovina usnarstva.
- **Grilova domačija:** V bližini Velenja je na ogled v ekološki muzej preurejena viničarija s črno kuhinjo.
- **Kavčnikova domačija:** V Zavodnjah je biser kmečke arhitekture na Slovenskem in najjužnejša ohranjena alpska dimnica v evropskem prostoru. Osrednji prostor stanovanjske hiše je čez 400 let stara dimnica z odprtim ognjiščem za kuhanje in ogrevanje. Po dogovoru je možen prikaz izdelave masla ali izdelkov domače obrti ter pogostitev.
- **Spominska soba podpisa delne nemške kapitulacije:** V Topolšici je posvečena spomenu na podpis ene od štirih delnih vdaj nemške vojske (armadne skupine E in nemških sil za JV Evropo). Za Slovence se je s tem končala druga svetovna vojna.
- **Spominski center 91:** Spominska zbirka, posvečena dogodkom v Šaleški in Zgornje Savinjski dolini v času osamosvajanja Slovenije. Spominski center je zasnovan večplastno, muzejska postavitev pa obiskovalcem poljudno predstavlja dogodke, povezane z osamosvojitvijo Slovenije.
- **Muzej premogovništva Slovenije:** Predstavitev razvoja premogovništva od nekdaj do danes – ogled rudarske »mašinerije« in vpogled v geološko sestavo šaleške doline.

Spoznajte življenje rudarjev pred več kot sto leti in svetovno znano velenjsko odkopno metodo – tako delajo rudarji danes.

- V muzeju je 18 prizorov iz življenja in dela rudarjev.
 - Dejavnosti muzeja:
 - seznanjanje z rudarskimi vrednotami (pozdrav Srečno izraža tovarištvo, solidarnost, pomoč),
 - posredovanje znanja iz premogovniške dejavnosti,
 - vodenje v več jezikih,
 - dostopnost invalidom,
 - pozitivna promocija dogodkov,
 - kulturne vsebine,
 - dodatna ponudba (tipični rudarski spominki, razstave ...),
 - skupni programi na turistični destinaciji regije in Šaleške doline z drugimi turističnimi ponudniki.

Več informacij:

Šaleška jezera: Velenjsko, Škalsko, Družmirsko so umetna jezera, ki so nastala in se širijo zaradi podzemnega pridobivanja premoga v zadnjih petdesetih letih. V desetletjih intenzivne rekultivacije površine nad pridobivalnimi polji premoga nam je s skupnimi močmi uspelo velike površinske spremembe pokrajine spremeniti v kakovosten rekreacijski prostor, ki ponuja nešteto možnosti uporabe.

Slika 49: Velenje, foto: Alex Štokelj, Invida d.o.o, STO.

Danes lahko na območju jezer počnemo marsikaj: tečemo, kolesarimo, jezdimo, igramo tenis in nogomet, ribarimo, plavamo, se sprehajamo, opazujemo ptice, kampiramo, jadramo ali veslamo. Velenjski jezeri sta dve – večje in mlajše Velenjsko jezero ter starejše, a manjše Škalsko jezero, v njuni neposredni bližini pa leži še tretje, Družmirsko (oz. Šoštanjsko) jezero. Vsa tri jezera so enakega izvora in so med seboj zaradi različnih višinskih leg ločena z nasipi. Veljajo za ena najglobljih v Sloveniji, saj je trenutno najnižja točka Velenjskega jezera več kot 60 m globoko. Velenjsko jezero je dolga leta prejšnjega tisočletja služilo kot odlagališče pepela iz Termoelektrarne Šoštanj, kar mu je dajalo izrazito »bazensko« modro barvo, v kateri pa zaradi visokega pH ni bilo življenja. Danes, več kot trideset let po prenehanju odlaganja pepela, je dno jezera pokrito z debelo plastjo zemlje, v širši okolici jezer pa je urejeno kanalizacijsko omrežje. Rezultat je izjemno čista voda, polna raznolikega življenja in primerna za vse vrste

dejavnosti – razen za vožnjo s plovili na pogon z motorji na notranje izgorevanje, ki je dovoljena le izjemoma. Urejenost območja jezer zaokrožuje Velenjska plaža, nagrajeno in trajnostno zasnovano kopališče. Skrivnosti jezer lahko raziskujemo peš, s kolesom, pletno, supom itd.

Več informacij:

4.17.2 Kulturni program

Ptice jezer, njihova vrnitev (film): »Zgodba, ki je osredotočena na življenje ptic ob Šaleških jezerih, je odličen prikaz, kako lahko človek območje, ki ga je nekoč uničila industrija, spremeni v prijazno okolje, kamor se vrne življenje. Še pred tremi desetletji je bilo Velenjsko jezero z okolico zaradi industrije tako močno onesnaženo, da ni bilo primerno za nobeno obliko življenja. Ko so pred tridesetimi leti sprejeli ukrep za saniranje Šaleškega jezera, se je nekoč popolnoma opustošeno okolje tako zelo spremenilo, da je postalo iz leta v leto vedno bolj privlačno za številne vrste ptic. S filmom želi avtor ljudem sporočiti, da se zanimive živalske zgodbe ne dogajajo samo v najbolj oddaljenih krajih in v najbolj odročnih gozdovih. Podobne zgodbe najdemo lahko le lučaj stran od mesta in tudi v povsem nevsakdanjem okolju, kakršno je recimo industrijsko območje.«

Film je odličen prikaz, kako lahko človek nekoč uničeno industrijsko območje spremeni v prijazno okolje, kamor se vrne življenje.

Prejel je številne nagrade na filmskih festivalih: China International Green Film Week, oktober 2018, Kitajska (WINNER – BEST CINEMATOGRAPHY OF DOCUMENTARY FILM AWARD)

Več informacij:

Festival International du Film Ornithologique de Menigoute, oktober 2018, Francija (2ND PRIX PAUL GÉROUDET)

Več informacij:

Vaasa Wildlife Festival, september 2018, Finska (2ND PLACE JURY'S SPECIAL AWARD)

Več informacij:

Matsalu Nature Film Festival, september 2018, Estonija (HIGHLY COMMENDED DIPLOMA)

Več informacij: Več informacij:

Glasbeni program po dogovoru: Velenje ponuja razgibano kulturno življenje z dobrimi pogoji za ustvarjanje vrhunskih in ljubiteljskih kulturno-umetniških glasbenih programov vseh zvrsti. Odlični glasbeniki, ki izvajajo klasično, sodobno, popularno glasbo v inovativni obliki (Flashmob Velenje) popestrijo doživetje Velenja (okteti, harmonikarji, glasbeniki Glasbene šole Fran Korun Koželjski itd.).

Več informacij:**4.17.3 Promocijski program**

Velenje underground, v Muzeju premogovništva Slovenije: Edinstvena petzvezdnična gastronomska pustolovščina 160 m pod zemljo, ki je uvrščena v zbirko Slovenia unique experiences.

Velenje underground je vrhunska kulinarična izkušnja v najgloblji jedilnici v Sloveniji. Stopite v časovni stroj in bodite del podzemne avanture na eni od najdebelejših plasti premoga na svetu. Spustite se z najstarejšim dvigalom v Sloveniji v Muzej premogovništva Slovenije. V najgloblji slovenski jedilnici izkusite knapovsko okolje in vrhunske jedi ekipe iz Vile Herberstein. Kombinacija surovega industrijskega okolja, gastronomskih užitkov in glasbene animacije napoveduje izjemen dogodek. Okusite podzemlje z vsemi svojimi čuti. Za vas bodo pripravili izvrstno »Štajgerjevo južno« s štirimi hodi izpod rok izkušene ekipe iz Vile Herberstein in vam postregli z odličnimi vini.

OPOMBA: Prostor v muzeju sprejme 50 oseb, za večje število gostov je voljo več terminov.

Več informacij:

Galerija okusov – Vila Široko: Vila Široko s svojo ambientalno postavitvijo ponuja možnosti organizacije protokolarnih in drugih dogodkov za zaključene družbe. Poleg parka je pogostitev možno postaviti tudi v tri manjše in večje sobe.

Več informacij:

Vila Herberstein: Vila Herberstein je bila zgrajena v drugi polovici 19. stoletja. Leta 1918 je vila postala last Grofice Marie Ane von Herberstein, ki je tam živela s svojim najmlajšim sinom. Po njeni smrti je bila vila prazna. Po vojni je vila postala državna last, leta 1970 pa je podjetje Gorenje vilo prenovilo in jo spremenilo v penzion z restavracijo zgornjega razreda. Zdaj je vila ena najlepše ohranjenih primestnih vil iz 19. stoletja. Vila Herberstein se ponaša s sedmimi tematsko opremljenimi dvoposteljnimi sobami ter restavracijo z vrhunskimi kulinaričnimi dobrotami, med katerimi so še posebej znane tradicionalne Herbersteinove specialitete. Uvrščena je med TOP 10 v regiji in med 50 NAJBOLJŠIH v Sloveniji.

Več informacij:**4.17.4 Gospodarsko-znanstveni program**

Vzorčno mesto: V vzorčnem mestu lahko mladi in starejši na najsodobnejši način raziskujejo, ustvarjajo in širijo svoja obzorja. Vzorčno mesto želi pri obiskovalcih spodbuditi radovednost in jim z uporabo raznolikih interaktivnih orodij omogočiti lastno izkušnjo stika s sodobno znanostjo.

V vzorčnem mestu kot prvem tovrstnem projektu ne le v Sloveniji, ampak tudi v Evropi, obiskovalci delajo poskuse »naredi sam« in se udeležujejo programov strokovnega razvoja.

OPOMBA: Ogledi v dopoldanskem času niso mogoči.

Več informacij:

GORENJE: Vodilno evropsko podjetje izdelkov za dom z 68-letno tradicijo. Svoji (Gorenje in premijsko blagovno znamko Asko) ter šest lokalnih blagovnih znamk so zasnovali tako, da njihovi tehnološko dovršeni, inovativni, energetsko učinkoviti in vrhunsko oblikovani aparati za dom uporabnikom v 90 državah sveta ponujajo

preprosto, intuitivno uporabniško izkušnjo in jim olajšujejo življenje. Skupina Gorenje združuje 11.000 zaposlenih 42 različnih nacionalnosti in ustvari 95 odstotkov svojih prihodkov na globalnem trgu. Imajo lastne proizvodne zmogljivosti v Evropi: v Sloveniji, Srbiji in na Češkem ter razvojno-kompetenčne centre na Švedskem, Nizozemskem, Češkem in v Sloveniji. V letu 2018 so ustvarili 1,184 milijarde evrov prihodkov, največ v Nemčiji, na Nizozemskem, v Rusiji, Skandinaviji, srednji in jugovzhodni Evropi ter v ZDA in Avstraliji. V okviru drugih dejavnosti so prisotni tudi na področjih ekologije, orodjarstva, industrijske opreme, inženiringa, hotelirstva, gostinstva in trgovine. Od leta 2018 je Skupina Gorenje del kitajske skupine Hisense, ki je s 13 milijardami evrov letnih prihodkov in 75.000 zaposlenimi eden vodilnih svetovnih proizvajalcev elektronike in gospodinjstskih aparatov.

Več informacij:

Energija – ekologija (uspešna sanacija degradiranega okolja Šaleške doline): V Šaleški dolini se spopadajo z vsemi oblikami onesnaževanja in degradacije prostora. Negativne vplive energetike, industrije in drugih človekovih dejavnosti na okolje pa so znatno omilili. Svoje izkušnje posredujejo prek različnih programov, ki obravnavajo okolje in energetiko, s poudarkom na varčevanju z energijo in gospodarjenju z odpadki. V programu energija – ekologija predstavijo osnovne prostorske in geografske značilnosti Šaleške doline, predvsem pa njen gospodarski pomen. Obiskovalci spoznajo, da sta temeljna oblikovalca doline izkopavanje lignita in pridobivanje električne energije, največjo pozornost posvečajo njenemu vplivu na okolje. Obiskovalce seznanjajo s posledicami izkoriščanja naravnih virov in onesnaževanja zaradi energetike in industrije ter načini za zmanjševanje negativnih vplivov, prav tako pa tudi s prizadevanji za lepšo, bolj urejeno in zdravo Šaleško dolino. Najpomembnejši je terenski ogled, na katerem udeleženci programa lahko vidijo industrijsko in degradirano pokrajino, dosežke sanacij in okoljskih izboljšav v okolju.

Več informacij:

Trajnostna mobilnost za zeleno Velenje: Velenje si prizadeva za ohranitev okolja in varovanje narave, del teh prizadevanj je tudi trajnostna mobilnost. Že vrsto let ozaveščajo lokalno prebivalstvo, obiskovalce, izletnike in turiste o načelih trajnostne

mobilnosti, vzpostavili so sistem izposoje mestnih koles Bicy, lokalnim prebivalcem omogočajo brezplačen mestni prevoz, t. i. Lokalc, brezplačen prevoz za ostarele in gibalno ovirane osebe (Kamerat), uresničili so tudi veliko ukrepov celostne prometne strategije. Primer lokalno razvite trajnostne mobilnosti je na voljo za ogled po predhodnem dogovoru.

Več informacij: [Več informacij:](#)

4.18 SEVNICA Z OKOLICO

4.18.1 Promocijski program

Vinska klet Mastnak: Ko se vinar Zdravko Mastnak izpred svoje kleti ozre po sremiškem gričevju, pravi: "V tem okolju sem se rodil, tu so živeli moji predniki, živim zdaj jaz in ob meni nova vinska klet z vsemi čari in z vso energijo, ki jo premore moja vinska duša."

Več informacij:

Torta Melanija: Prebivalci Sevnice so ponosni na svojo slavno nekdanjo sokrajanko Melanio Trump. Njej v čast je nastalo nekaj posebni jedi.

Več informacij:

4.18.2 Gospodarsko znanstveni program

Stilles d.o.o. : Po načelu lastnega slogana »predani hotelierjem«, se Stilles uveljavlja kot dinamična storitvena družba, ki zagotavlja zasnovo, razvoj, proizvodnjo in montažo hotelske interierne opreme po naročilu in zaključnih gradbeniških del po načelu predaje »na ključ«.

V Stillesu so še posebej ponosni na nove medsebojno komplementarne segmente s katerimi naročniku nudijo vse procese in storitve za celovito opremljanje hotelov.

Sicer v Stillesu snujejo nov razvojni projekt. Po principu krožnega gospodarstva želijo uporabiti več kot 1000 m³ odpadne biomase in ostalih odpadnih surovin ter jih predelati v kompleksne polizdelke, ki zagotavljajo visoko stopnjo požarne odpornosti in akustične prevodnosti. Učinki bodo multiplikativni – z diferenciacijo svojih dejavnosti

bodo zmanjšali odvisnost od hotelskih projektov, zaposlili bodo lahko 20 novih sodelavcev, ugodni pa bodo tudi učinki na področju varovanja okolja.

Več informacij:

4.19 LAŠKO IN RIMSKE TOPLICE Z OKOLICO

V Občini Laško sta glavna nosilca ponudbe turizma dobrega počutja Thermana Laško in Rimske Terme (Terme resort), ki oba izpolnjujeta pogoje glede nastanitvenih in konferenčnih kapacitet za vodilni destinaciji. Zato je predstavljena skupna **"VODILNA DESTINACIJA LAŠKO IN RIMSKE TOPLICE", s spremljevalnimi destinacijami.**

Občina Laško je prejemnica naslednjih nagrad in priznanj:

- Slovenia Green destination Gold (2019)
- Evropska destinacija odličnosti – EDEN (2013),
- Najlepši zdraviliški kraj v Sloveniji (2012, 2016),
- Čebelam prijazna občina (2012),
- Občina po meri invalidov (2015).

4.19.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

V Laškem in Rimskih Toplicah ter krajih v bližnjih občinah so številne naravne in kulturne znamenitosti, vrhunski kulturni in športni dogodki, doživetja ter možnosti predstavitve dobrih praks, ki smo jih povezali v predlagani spremljevalni program. To so spremljevalne destinacije, ki so v bližnji okolici Laškega in Rimskih Toplic ali so od njiju oddaljene največ 50 kilometrov. V spremljevalni program smo uvrstili posebno in vrhunsko ponudbo Občine Laško in sosednjih občin (Radeče, Hrastnik, Trbovlje, Vojnik) ter s tem zagotovili dobro medobčinsko in medregijsko sodelovanje.

To je predlog z vizijo Slovenije kot zelene, trajnostne, inovativne, ustvarjalne, butične in gastronomske destinacije. Občina Laško ima med drugim oblikovano kolektivno blagovno znamko in certifikat kakovosti Okusiti Laško (Taste Laško), ki ima pomembno mesto znotraj promocije krovne blagovne znamke Okusiti Slovenijo v letu 2021, ko bo Slovenija tudi nosilka naziva Evropska gastronomska regija.

Odličnost Laškega je bila prepoznana že v letu 2013, ko je bil kraj izbran v okviru projekta Evropska destinacija odličnosti (EDEN). Prejemniku naziva je uspelo povezati naravne vire, vrhunsko medicinsko znanje, lokalne posebnosti in zgodbe v odlično turistično ponudbo. Laško in Rimske Toplice ter sosednje občine imajo številne znamenitosti, danosti, zanimivosti. V tem predlogu tako imenovane spremljevalne destinacije so navedeni le posebni, butični, trajnostni, ter inovativni poudarki, ki omogočajo vrhunsko, posebno, aktivna doživetja – takšna, da zadovoljijo tudi zahtevnega obiskovalca.

Slika 50: Aškerčeva domačija, foto: Jaka Teršek

Izviri termalne vode: Edinstvena naravna znamenitost, ki jo negujeta obe termalni središči dobrega počutja (Thermana Laško, Rimske Terme). Dokazano blagodejni in zdravilni učinki izvirne termalne vode so že od antičnih časov vir dobrega počutja.

Kartuzija Jurklošter: Kartuzijanski samostan Jurklošter iz 12. stoletja je eden od treh najstarejših srednjeevropskih kartuzij. V sklopu kartuzije so poleg samostanske cerkve svetega Mavricija ohranjeni še ostanki baročnega dvorca in del obzidja z obrambnim stolpom. Tu spoznamo skrivnostno življenje menihov ter zgodbo o nesmrtni ljubezni Friderika Celjskega in Veronike Deseniške.

Ribnik Marof: Nekdanji samostanski ribnik blizu Kartuzije Jurklošter je priljubljen kraj iskalcev ribiških in športnih doživetij. Razprostira se v neokrnjeni naravi, ki spada v območje Natura 2000.

Dolina Gračnice: Bogastvo doline Gračnice je v izredni pestrosti živalskega in rastlinskega sveta. Je zaščitena naravna dediščina, uvrščena med območja Nature 2000.

Slapovi na Gračnici in Lahomnici: Skupaj z drugimi okoliškimi zanimivostmi so slapovi izredno slikoviti ter hkrati tudi lahko dostopni.

Grad Tabor: Grad iz 12. stoletja leži na manjši vzpetini nad Laškim ob vznožju Huma. Danes je v njem restavracija Pavus, kjer ponudijo vrhunske kulinarične dobrote in grajska vina.

Govce: Na idilični planoti je bila pred leti ena najlepših vasic, ki se je zaradi odkopavanja premoga pod njo pogreznila in izginila s površja.

Šmohor: Privlačna izletniška točka z dobro gostinsko ponudbo planinskega doma, cerkvijo svetega Mohorja in mogočnimi starimi lipami.

Transromanica: Kulturnoturistična pot, ki povezuje romanske znamenitosti štirih evropskih držav, vključuje tudi kartuzijo Jurklošter in cerkev svetega Martina v Laškem (iz 12. stoletja).

Aškerčeva domačija: Na domačiji največjega slovenskega pesnika balad Antona Aškercja je literarno-etnološka zbirka o življenju in delu pesnika, kjer vidimo tudi staro hišo s črno kuhinjo, s slamo krito kaščo in kozolec toplar. Na domačiji je mogoča pokušina domačih ovčjih sirov.

Objekti Jožeta Plečnika in njegovih učencev: V Rečici stoji cerkev, posvečena A. M. Slomšku, delo Plečnikovega asistenta Janeza Valentinčiča. V Laškem je pred kulturnim središčem spomenik NOB, ki je nastal v soavtorstvu Jožeta Plečnika in Marjetice Pirkmajer.

Muzej Laško: V muzeju so stalne razstave Laško (potovanje skozi čas od pradavnine do danes), Pivovarstvo, Zdraviliški turizem ter Geologija okolice Laškega. Na ogled so tudi občasne razstave, tematske, slikarske in druge.

Čebelarstvo: V občini Laško je močna čebelarska tradicija. Med je tudi ena od turističnih in gastronomskih posebnosti občine: apiterapija, medene masaže, različne vrste medu, medeni pridelki, medena limonada (prejemnica certifikata podjetja BION), kulinarično doživetje laška medenka.

Čebelarski center Laško: Muzej in multimedijska predstavitev čebelarstva, sofinancirana iz sredstev evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

4.19.2 Kulturni program

Vrhunski program v Kulturnem centru Laško: Obiščemo lahko vrhunske glasbene in gledališke predstave.

Festival Pivo in cvetje: Največja tradicionalna turistična prireditev v Sloveniji, ki v Laško privabi več kot 75.000 obiskovalcev. Laščani jo v sodelovanju s Pivovarno Laško organizirajo že od leta 1964.

Etnološke prireditve v Laškem: Zveza KD Možnar združuje trinajst kulturnih društev in dva javna zavoda ter je organizator številnih kulturnih in etnoloških prireditev v občini: etnološke prireditve v sklopu Festivala Pivo in cvetje (ohcet po stari šegi), Martinovo v Laškem, žegnanje konj.

Guštfest: Ulični festival umetnosti in tradicije z bogatim uličnim programom, delavnicami, razstavami, prikazom obrtniške tradicije in pestro kulinarično ponudbo na ulicah z uveljavljenimi in priznanimi kuharskimi mojstri. Na Guštfestu se obujajo spomini ob doživetju prostora, prikazu življenja nekoč, obujanju stare glasbe in plesa.

Kino na prostem: Poletni večeri na prostem so v Laškem obogateni s projekcijami filmov, koncerti, nastopi komikov stand-up, monokomedijami in drugimi dogodki pod zvezdnim nebom.

4.19.3 Promocijski program

Turizem je ena od vodilnih panog v občini Laško. Glavna turistična nosilca sta **Thermana, d. d.**, in **Terme resort, d. o. o.**, ki izvajata programe dobrega počutja. Dobro počutje v Laškem in Rimske Toplice zagotavljajo tudi drugi nastanitveni in gostinski obrati, turistične kmetije in nosilci dodatne in dopolnilne ponudbe.

Kolektivna blagovna znamka in certifikat kakovosti Okusiti Laško (Taste Laško): Občina Laško ima oblikovano kolektivno blagovno znamko (KBZ) Okusiti Laško z vzpostavitvijo mrež lokalnih deležnikov, ki bodo na kmetijskem, turističnem in gastronomskem področju varovali kulturne posebnosti, inovativno razvijali podjetništvo ter prispevali k napredku prepoznavnih in povezanih skupnosti.

Restavracija Pavus: Na gradu Tabor je vrhunska restavracija sodobne slovenske kulinarike, uvrščena med najboljše restavracije v Sloveniji in prejemnica prestižnih nagrad (Gault Milau, Falstaff, Proud member of JRE ...). V letu 2019 je restavracija prejemnik certifikata kakovosti KBZ Okusiti Laško in prejemnica naziva Hiša gastronomije.

Športne in druge prireditve v dvorani Tri lilije: V dvorani v bližini Thermane Laško potekajo košarkarske in rokometne tekme ter druge prireditve. Primerna je tudi za športnike invalide, zato gosti tradicionalno mednarodno prvenstvo Slovenije v namiznem tenisu za invalide Slovenia Open.

Escape room Enigmarij Laško: Pivovarjevo zlato je prva edinstvena soba pobega s temo pivovarstva na svetu, kjer izbrana družba doživi vznemirljivo zgodbo pivovarskega Laškega.

Unlock Laško: Napeta in zabavna igra na prostem s predstavitvijo znamenitosti Laškega, ki skupino prek namigov iz legend vodi do odkritja zaklada v mestu.

Prodajalna dobrot s podeželja območja LAS: Zgled dobre prakse prodajalne dobrot s podeželja, sofinancirane iz EKSRP.

4.19.4 Gospodarsko-znanstveni program

Pivovarna Laško Union s pokušino: Ogled današnjega varjenja slovitega svetovno znanega laškega piva vodilnega proizvajalca piva v Sloveniji s skoraj dvestoletno tradicijo vključuje obisk muzeja in pokušino piva.

4.20 RADEČE

4.20.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Gašperjev kostanj: Najdebelejše drevo v Sloveniji, staro tristo let – obseg njegovega debla je več kot enajst metrov.

Interpretacijski center (stara šola): Sodobna interpretacija naravnih in kulturnih vrednot – sofinancirano iz EKSRP.

4.20.2 Kulturni program

Koncerti na splavu: V okviru splavarjenja na Savi je možna izvedba koncertov na splavu.

4.20.3 Promocijski program

Splavarjenje na Savi: splavarjenje na Savi ima več kot petstoletno tradicijo. Na splavu je mogoče prirediti tradicionalno obarvan program (šege, navade, flosarski golaž, splavarski krst) ali konferenco (za 80 oseb).

Ostrovharji: Sprejem legendarnih vitezov Ostrovharjev v vasici Svibno s pokušino v Ostrovrhajevih goricah.

Radeška tržnica: Obisk radeške tržnice s pokušino lokalnih izdelkov in ogled edinstvenega vertikalnega zeliščnega vrta – sofinancirano iz evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR).

4.20.4 Gospodarsko-znanstveni program

4kidsandus: Ogled dobre prakse družinskega zagonskega podjetja naravne kozmetike.

4.21 HRASTNIK

4.21.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Kopitnik: Območje je bogato z ilirsko floro, posameznimi alpskimi vrstami, redkim planinskim cvetjem in ogroženimi habitatnimi tipi, zato je uvrščeno med območja Nature 2000.

Muzej Hrastnik: Na voljo je trinajst muzejskih zbirk. Med drugim je mogoč ogled gledališke igre z uporabo rudarskih marionet, obiskovalci si lahko ogledajo oziroma podoživljajo šolsko učno uro iz tridesetih let 20. stoletja za tujce.

4.21.2 Kulturni program

Etnološki prikaz zgodovine Zasavja: Društva nam približajo preteklost kraja z igro brez besed, pokušino zasavskih jedi in plesom. Prikaz hrastniške zgodovine je na slikarski mojstrovini Hrastniški mozaik.

4.21.3 Promocijski program

Rafting ali kajak na reki Savi: V sodelovanju z Brodarskim društvom Steklarna Hrastnik lahko doživimo rafting z različnimi dolžinami spusta in na različno zahtevnih odsekih Save. Mogoča je tudi avantura v dvojcu z izkušenimi kajakaši (tudi Peter Kauzer ml.).

Naravno plezališče: Izjemna izkušnja, ki jo omogočajo urejene naravne plezalne stene različnih težavnosti.

4.21.4 Gospodarsko-znanstveni program

Steklarna Hrastnik: Tovarna z najmodernejšo tehnologijo izdelave vrhunskih steklenih izdelkov iz najčistejšega stekla uspešno razvija industrijski turizem. Steklarna Hrastnik je tovarna s 160-letno tradicijo.

Regionalni tehnološki center Zasavje: Inovativno tehnološko središče, kjer izdelujejo prototipe za medicinsko, letalsko, avtomobilsko in drugo industrijo.

4.22 TRBOVLJE

4.22.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Krajinski park Kum: Ponuja zanimive ogled naravne in kulturne dediščine (najvišji vrh Zasavja: Kum). Na območju parka so tudi najvišje ležeča forma viva v srednji Evropi, planinski dom, cerkev svete Neže, kapelica svetega Jošta in RTV-oddajnik.

4.22.2 Kulturni program

Virtualni muzej rudarstva 4. dritl: To je edinstveni muzej v Evropi, kjer na nov, sodoben način – z interaktivnimi vsebinami, animacijami, novomedijskimi instalacijami, virtualnimi očali – predstavijo več kot dvestoletno rudarsko in industrijsko zgodovino.

4.22.3 Promocijski program

Perkmandeljčev pohod po rovih Rudnika Trbovlje - Hrastnik: Ogled petkilometrsko podzemne poti po rudniških rovih, peš ter z jamskim in visečim vlakom.

4.22.4 Gospodarsko-znanstveni program

Laboratorij v sklopu Mreže centrov raziskovalnih umetnosti in kulture:

Projekt Raziskovalna umetnost in kultura (RUK) povezuje umetnost, kulturo, znanost in gospodarstvo na področjih, kot so informacijsko-komunikacijske tehnologije, virtualna resničnost, robotika, biotehnologija in nanotehnologija. Izvajajo projekte, ki povezujejo virtualno resničnost in kulturno dediščino s ciljem pospeševanja turizma z novimi mediji.

Katapult in podjetje Dewesoft: Katapult je edinstven podjetniški inkubator, kjer podjetjem nudijo potrebne storitve, da lahko svoj prototip razvijejo v končni izdelek. Deluje pod okriljem Dewesofta, vodilnega proizvajalca merilnih instrumentov, ki se uporabljajo v avtomobilski, vesoljski, obrambni in drugi industriji.

Ogled notranjosti najvišjega dimnika v Evropi: Ogledamo si lahko notranjost edinstvenega industrijskega objekta – dimnika, visokega 360 m, pri nekdanji termoelektrarni Trbovlje.

4.23 VOJNIK

4.23.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Vas Polže: Obsega pet domačij (najbolj ohranjen je Soržev mlin) pristnega videza slovenske štajerske vasi iz konca 19. stoletja (mlini, kozolci topolarji, gospodarska poslopja). Ima pristen videz slovenske štajerske vasi s konca 19. stoletja (mlini, kozolci topolarji, gospodarska poslopja) in obsega pet domačij (najbolje ohranjen je Soržev mlin).

Soržev mlin: Na kmetiji si je mogoče ogledati mlina in žago venecijanko na vodni pogon ter druge kmečke stavbe kulturne dediščine.

Galerija Piros: Velik poudarek namenjajo prenosu poznavanja grafičnih tehnik na mlajše rodove. V ponudbi galerije so grafike, spominki, izdelki domače obrti in pa tudi delavnice.

4.23.2 Kulturni program

Božični Vojnik: Konec decembra je tu največja razstava jaslic na Slovenskem.

4.24 KRŠKO

4.24.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Približno dva kilometra severovzhodno od Brestanice so **ribniki Mačkovci**, ki so jih prvič uredili že brestaniški grofje in pozneje vzdrževali trapisti. Gre za tri umetno narejene ribnike, ki obsegajo več kot 15 hektarov površin, od tega 6,5 hektara vodnih površin. Ribniki so v lasti ribiške družine Brestanica Krško in so izjemno priljubljeni tako med ribiči kot drugimi obiskovalci. Urejeno gostišče ob ribnikih vam ponuja okusne kulinarčne dobrote, okoliški gozdovi in travniki pa prijetno okolje za sprehode, ki je z leti postalo priljubljeno športnoribolovno prizorišče in izletniška točka. Ob ribnikih je

mogoče opazovati številne živalske vrste – želve, sive čaplje, ponirke ter redke žabje vrste, med ribami pa prevladujejo krapi, amurji in rdečeperke.

Nad Senovim je na **območju Bohorja** čudovita mojstrovina narave, kjer lahko ljubitelji narave občudujejo kar **štiri veličastne slapove** – Bojanco, Pekel, Ubijavnik in Bojavnik. Slapovi se penijo tudi več kot 15 metrov v globino. Pozna jih malo ljudi in prav zato se še vedno bohotijo v objemu miru. Skriti so globoko v grapah potokov, kamor ne zahajajo trume turistov, a so kljub temu dosegljivi skoraj vsakomur, ki premore malo spretnosti in telesne vzdržljivosti po Poti štirih slapov, ki razkrije čudoviti svet slapov in je primerna za celodnevni izlet. Zaradi varnosti in poznavanja poti je priporočljivo spremstvo izkušenega vodnika. Pomembno je izbrati pravo vreme, da ni premokro, ker je zaradi obilice vode pot težje prehodna.

Slika 51: Grad Rajhenburg, foto: Boštjan Colarič

4.24.2 Promocijski program

Čokoladno vino: Na Gradu Rajhenburg v Brestanici, poleg katerega je danes čokoladnica Kunej, so trapisti izdelovali prvo čokolado v Sloveniji. Podjetje Kunej pa med drugimi produkti danes ponuja edinstven izdelek - čokoladno vino.

Več informacij:

Cvičkov hram na Raki: Prva ambasada cvička je namenjen promociji cvička, za turistične namene ter izobraževanje in druženje. Grajen je iz dveh delov: spodnji kletni del je zidan, v njem je klet in prostor s 70 sedeži za goste. Gornji del pa je grajen iz hrastovih brun in je sodobnejša oblika nekdanjega hrama iz 18. stoletja. Urejen je po vzorcu tradicije takratnih vinogradnikov - imenovanih gorniki, ki so preurejali svoje hrame v bivalne prostore. Tako ima tudi hram tri prostore: izbo s krušno pečjo, kamro s posteljo in prostor z muzejsko zbirko vinogradniške in kletarske opreme, ki so jo uporabljali takratni vinogradniki.

Mestni park s Hočevarjevim mavzolejem

Mencingerjeva hiša s freskami: Staro mestno jedro - obnova zgradb sofinancirana s sredstvi EU

Prireditel Okusi Posavja: Festival vina in kulinarike (september); festival piva/predstavitev mikro pivovarjev s kulinaričnimi posebnostmi (maj); družinski piknik v parku (mestni park Krško, junij), slovenski kasaški šampionat (Hipodrom Brege), speedway grand prix (Stadion Matije Gubca).

Prireditel Rajhenburški dan čokolade in likerjev (november)

Obisk lončarja (Lončarstvo Kerin)

Obisk zeliščarke (Nataša Požeg Dular)

Obisk vinskih kleti (Klet Krško - največja cvičkova klet na svetu, Klet Žaren - Albiana, Vinska klet Kerin - bela frankinja)

Kulinarične posebnosti in destinacije: Gostilna Kunst, Restavracija Tri lučke, Hotel City, Restavracija Adrenalina, Restavracija Silvester. *lokalne kulinarične posebnosti:

zdolska gobova juha, meso kopuna in krškopoljskega prašiča, vodne perutnine, sladkovodne ribe in ribje jedi, štruklji z različnimi nadevi, domače koline, pršjača, zavitki, potice, ocvirki, rogljički, sveža lokalna zelenjava in sadje.

Senovo - rudarsko mesto

Spidvej na Stadionu Matija Gubca in ogled razstave v Valvasorjevi knjižnici

Staro mestno jedro - obnova stavb, sofinanciranih s sredstvi EU

Slovenski kasaški šampionat

4.24.3 Kulturni program

Mestni muzej Krško: Od 30. marca 2010, ko je bil odprt, deluje kot enota Kulturnega doma Krško. Domuje v obnovljenem Valvasorjevem kompleksu, ki je bil leta 1993 razglašen za kulturni in zgodovinski spomenik. Pred hišo od leta 1966 stoji kip polihistorja Janeza Vajkarda Valvasorja, delo akademskega kiparja Vladimirja Štovička. Kompleks sestavljajo tri hiše: poznorenesančna, poimenovana po Valvasorju, ter sosednji Jarnovičeva in Kaplanova, ki spadata med najbolj kakovostne stavbe starega mestnega jedra Krškega. V muzeju so na ogled stalne razstave, ki predstavljajo znamenite Krčane. Mednje sodijo polihistor Janez Vajkard Valvasor (1641-1693), mecenka in gospodarstvenica Josipina Hočevar (1824-1911) ter akademski kipar in medaljer Vladimir Štoviček (1896-1889). Kot prva stalna razstava je svoje mesto v stavbi dobila ravno zbirka Vladimirja Štovička.

S šestdeset metrov visokega skalnega pomola nad sotočjem potoka Brestanica in reke Save okoliški prostor že stoletja nadzoruje **grad Rajhenburg**. Grajsko stavbo je dal med letoma 1131 in 1147 pozidati mogočni lastnik posesti, salzburški nadškof Konrad, o čemer priča najstarejši, romanski del objekta. Stavbo in pripadajoče posestvo so stoletja upravljali ministeriali, ki so dobili ime po gradu - Rajhenburški. Po njihovem izumrtju so nasledniki stavbi dodajali sodobnejše elemente in ji postopoma dali podobo, kakršno občudujemo danes. Leta 1881 so Rajhenburg kupili menihi trapisti in ga preuredili v samostan, ki je deloval do okupacije aprila 1941, ko je nemška okupacijska oblast v gradu in pripadajočih gospodarskih poslopih vzpostavila taborišče za izgon Slovencev. Leta 1947 je bil red trapistov razpuščen, grad pa nacionaliziran. Junija istega leta je bil

v njem odprt Kazensko-poboljševalni dom za ženske in pozneje še druge kazenske ustanove. Od leta 1968, ko je bila v njem odprta razstava o izgnancih, pa je namenjen predvsem muzejski in prireditveni dejavnosti.

Valvasorjeva knjižnica Krško: Knjižnica deluje kot osrednja knjižnica v občini Krško od leta 1965 na petih lokacijah, poleg osrednje knjižnice in mladinskega oddelka v starem mestnem jedru so enote še na Vidmu, Senovem in v Kostanjevici na Krki. Osrednja knjižnica je od leta 1988 v kapucinskem samostanu. Z leti je postala sodobno kulturno, izobraževalno, informacijsko in socialno središče v lokalnem okolju, katere cilji so usmerjeni v zagotavljanje in uresničevanje knjižnične dejavnosti za vse generacije. Valvasorjeva knjižnica Krško sodi med najbolj obiskane kulturne ustanove v občini, je prostor srečevanja, »dnevna soba« mesta in kot taka nepogrešljiva ter priljubljena med uporabniki. V knjižnici je Spidvej soba, kjer je stalna posebna zbirka ali »muzej v malem« z naslovom Spidvej v Sloveniji. To je edina tovrstna javno dostopna zbirka v Sloveniji, z njo se ohranja bogata tehnična in kulturna dediščina tega okolja za sedanje in prihodnje rodove. Zbirka vključuje zanimivosti predvsem iz preteklosti tega zanimivega športa v Sloveniji, ki ima v Krškem več kot petdesetletno tradicijo. V zbirki spidvej so razstavljeni številni predmeti – od motorja in opreme voznika do startnih števil, pokalov, priznanj in opreme mehanikov ter marsikaj drugega. Predvsem pa se za vsakim predmetom v zbirki skriva zgodba o več kot polstoletni zgodovini slovenskega spidveja, posameznih voznikov in preteklih dogodkih, ki so oblikovali ta posebni in zanimivi šport. Mogoč je tudi ogled kratkih filmov iz zgodovine slovenskega spidveja.

Obisk partizanske bolnice, Javornik.

4.24.4 Gospodarsko-znanstveni program

Ogled ribogojstva Goričar: Največji ribogojec sladkovodne akvakulture v Sloveniji, ogled kmetij z mlečno proizvodnjo: Koren, Bogovič, ogled hribovske kmetije s predelavo Klaužar - Gorjup, ogled namakalnih sistemov in preciznega kmetijstva (Kmetija Jurečič Malo Mraševo).

Svet energije: Interaktivni multimedijijski center, ki ga je v letu 2011 ustanovila družba GEN energija. Obiskovalcem omogoča poglobljeno potovanje v svet energije in

energetike. Podaja celovite in strokovno utemeljene informacije o pomenu energije in njene rabe v vsakdanjem življenju, tehnologijah proizvodnje električne energije ter njenih gospodarskih, družbenih in okoljskih vidikih. Spodbuja razumevanje vloge obnovljivih virov energije, učinkovite rabe energije in trajnostne proizvodnje električne energije pri odgovornem odločanju o naši energetski prihodnosti.

Kartodrom Raceland: V neposredni bližini Nuklearne elektrarne Krško. Dirkalna steza Raceland je bila zgrajena leta 2006 in izpolnjuje mednarodne pogoje za karting. Dolga je 1050 metrov in ima 16 zavojev. Gre za tehnično dokaj zahtevno in razgibano progo, ki poteka na kar štirih metrih višinske razlike. Poleg pokalnih in mednarodnih dirk ter raznovrstnih prireditev Raceland omogoča vsem adrenalinskim navdušencem tudi možnost izposoje kartov. V poletnih mesecih za ohladištev in še večje adrenalinsko doživetje poskrbijo z nočnimi vožnjami pod reflektorji.

Podjetje Evrosad: Pridelava in pakiranje sadja.

Možen ogled sortirnega centra Vrbina: Center za ravnanje z odpadki, podjetje Kostak.

Ogled HE na Spodnji Savi: Ogled protipoplavna zaščita in projekt sofinanciran s sredstvi EU.

Ogled in prikaz delovanja NEK, ogled podjetja TIPS: Proizvodnja letališke opreme.

Prikaz namakanja zelenjave v Pobočju

Ogled kmetij z mlečno proizvodnjo: Koren, Bogovič, ogled hribovske kmetije s predelavo Klaužar - Gorjup, ogled namakalnih sistemov in preciznega kmetijstva (Kmetija Jurečič Malo Mraševo).

4.25 BREŽICE Z OKOLICO

Občina Brežice je v letu 2019 za svoja prizadevanja za zeleni in trajnostni turizem prejela srebrni znak zelena destinacija/Slovenia Green Destination.

4.25.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Zeleni svet ob sotočju Save in Krke, termalni izviri, vinogradi, bogata arhitekturna in naravna dediščina ter festivalno dogajanje – Brežicam mnogi z razlogom pravijo kar kraj, kjer se stikajo različni svetovi. Pestrost ohranjene narave, gostoljubni domačini in kakovostna lokalna vina z domačimi jedmi ponujajo številne možnosti za izlete s sprostitvijo v največjih slovenskih termah – Termah Čatež ali v butičnih Termah Paradiso v Dobovi do obiskov repnic, peščenih jam, kjer počiva kakovostno vino na primerni temperaturi za pokušino. Ljubitelji pohodništva se lahko odpravijo iz Čateža ob Savi proti Sv. Vidu po energijski poti, poletni dnevi so primerni za čolnarjenje po reki Krki in obisk katerega od štirih gradov – Brežice, Bizeljsko, Pišce ali Mokrice.

Naravni park Jovski in Koščevo pot: Repnice – posebne jame, izkopane v kremenčev pesek, kjer hranijo vina na Bizeljskem, ogled in možnost pokušine vin, ogled gnezdišča ptiča čebelarja (peskokop kremenčevega peska v Župjeku na Bizeljskem), Vodna učna pot Gabernica – prva vodna učna pot v Sloveniji.

4.25.2 Promocijski program

Golf na igrišču Hotela Golf Grad Mokrice: Na 47 hektarih se razprostira igrišče za golf z 18 polji, supanje in čolnarjenje po reki Krki, vožnja z brodom na Mostecu (brod je vpisan v Register nesnovne dediščine); spoznavanje življenja na kmetiji, ki se ukvarja s turizmom, delo v vinogradu, kleti – Turistična kmetija pri Martinovih.

Kolesarjenje po vinskih cestah: Pohod po Čateževi energijski poti do cerkvice sv. Vida z razgledom na celotno Krško-Brežiško polje; Po Gadovi sledi – pot po zibelki cvička, po Gadovi peči, med vinogradi, ogled t. i. vlaškega hrama.

Pokušina vin v grajski kleti: Ogled najboljše in najlepše zbirke majolik v Sloveniji – Vinarstvo pri Babičevih v Bukovju na Bizeljskem; Vila Istenič – hiša penin, cerkev sv. Vida Bizeljsko, Zeliščarska kmetija Fabinc – zakladnica znanja o zeliščih pripravkih, vodeni ogled čebelnjaka, čebelje družine Čebelarstva Tomše.

Festival »Brežice moje mesto«: Kulinarika, glasba, šport.

Več informacij:

4.25.3 Kulturni program

Stari del mesta je s prenovljeno glavno ulico zgodovinski biser arhitekture, vreden ogleda in sprehoda do mogočnega brežiškega gradu. Danes v gradu deluje **Posavski muzej Brežice** z bogatimi zbirkami in številnimi prireditvami. Središče dogajanj v njem je čudovita Viteška dvorana, namenjena kulturnim in protokolarnim prireditvam na najvišji ravni, kot je Festival stare glasbe SEVIQC Brežice, mogoče pa jo je tudi najeti za pravljичno poroko. Obnova gradu je bila delno financirana s sredstvi EU.

V središču mesta se ponosno dviguje **vodovodni stolp**, simbol občine, za posebnost pa velja tudi stari most čez Savo in Krko, prizorišče številnih tujih filmov.

Slika 52: Grad Brežice, foto: Iztok Medja, STO

Priprava bizeljskega ajdovega kolača: Kulinarične delavnice avtohtone jedi z društvom kmetič; obisk domačije jezikoslovca Maksa Pleteršnika v Pišecah; predstavitev projekta Moja hiša je tvoj dom (UNESCO OŠ Maksa Pleteršnika Pišce)

Ogled razstave kolnarji in sprehod čez železni most nad sotočjem Save in Krke, dolg 524 metrov, ki je bil med najdaljšimi v Avstro-Ogrski. Banova domačija – ohranjena domačija z gospodarskimi poslopji iz leta 1780.

4.25.4 Gospodarsko-znanstveni program

HE Brežice: Ogled HE in nadomestnih habitatov ter sonaravnih ureditev v Vrbini; možnost ogleda podjetja KOVIS; pridelava penin Istenič.

Riba in pol Sromlje: Ogled prvega ekološkega ribogojnega obrata v Sloveniji, ki gostu predstavi inovativno vzgojo postrvi, ki jih kasneje tudi okusijo.

4.26 KOSTANJEVICA NA KRKI

4.26.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Kostanjeviška jama: Čudovita kraška jama s kapniki in jamskim svetom, možen tudi dostop z avtobusom; čolnarjenje po reki Krki ali vožnja s supi; kolesarjenje, pohodne poti po Uskoški poti – projekt sofinanciran s sredstvi EU, Črneški stolp – najstarejši še ohranjen uskoški stolp, Pohod po Resslerjevi poti – Krakovski pragozd (april), Čebularski pohod (november), Cvičkov pohod (avgust), ogled Cvelbarjevega hrasta – drugi najdebelejši hrast v Evropi.

4.26.2 Promocijski program

Mestno jedro Kostanjevice na Krki: Omenjen kraj leži na otoku. Celotno jedro je arheološki spomenik, skupaj z dnem reke Krke. Sedem lesenih mostov – arhitekturna dediščina tradicionalne prireditve: kostanjeviška noč (julij); planinski pohod po cvičkovi poti (avgust); trgatev (oktober), šelmarija (februar), kiparski simpozij Forma viva (julij).

Kulinarične posebnosti: Gostilna Žolnir (posebna ponudba – divjačina), cvičkova klet v Galeriji Božidarja Jakca – pokušina cvička.

4.26.3 Kulturni program

Galerija Božidar Jakac: Galerija je bila ustanovljena leta 1974 in predstavlja eno izmed največjih slovenskih galerij po površini razstavnih prostorov, razstavljenem gradivu in likovnem fondu. Na devetih stalnih postavitvah v prostorih nekdanjega cistercijanskega samostana so predstavljeni umetniki: Božidar Jakac, France in Tone Kralj, France Gorše, Jože Gorjup, Zoran Didek, Janez Boljka, Bogdan Borčič ter Pleterska zbirka starih mojstrov. V štirih razstaviščih, namenjenih občasnim razstavam, galerija predstavlja vrhunske slovenske in tuje sodobne umetnike ter večje mednarodne projekte. Več kot sto skulptur, ki so na ogled v neposredni okolici galerije in v Kostanjevici na Krki, ustvarjajo umetniki z vsega celega sveta na bienalnih mednarodnih kiparskih simpozijih Forma viva. V galeriji je tudi najstarejša cvičkova klet, s katero želimo spregovoriti tako o vinu in njegovi vlogi v življenju dolenjskega človeka kot o kletarjenju, pridelavi in predelavi vina skozi čas ter ob tem ponuditi tudi možnost pokušine vin lokalnih pridelovalcev ter tradicionalne pogače cop na lop.

Lamutov likovni salon na otoku, **Gorjupova zbirka v OŠ Jožeta Gorjupa** – edina šola z galerijo, **Župnijska cerkev sv. Jakoba** na otoku (barokizirana romanska cerkev s stopničasto poglobljenim, poslikanim romanskima portaloma).

4.26.4 Gospodarsko-znanstveni program

Možnost ogleda in pokušine vin: Vinogradništva Jelenič, Jarkovič, Kuhar (penina iz šmarnice/samorodnice), ogleda integrirane predelave zelenjave – kmetija Škrjanc in kmetija Jordan, ogleda Trsničarstva Unetič, Krovstva in tesarstva Sandi Tršinar, Ribogojstva Colarič – gojenje ameriškega soma.

4.27 BISTRICA OB SOTLI

4.27.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Soteska reke Bistrice – Prišjek: Ozka, tri kilometre dolga soteska reke Bistrice ima sloves najbolj ohranjene in slikovite rečne soteske v vzhodni Sloveniji. Odlično ohranjen je njen ekosistem, saj v soteski uspevajo nekatere manj znane in ogrožene rastlinske

vrste: kranjska lilija, rumenkasti luk, srhkodlakavi netreskovec, gladnica, šopasta zvončnica in bodeča lobodika. Zanimivosti živalskega sveta so gamsi, ujede, divji prašiči, dvoživke in številni kačji pastirji. V reki živijo postuvi in raki koščaki. Značilnost reke Bistrice so slikoviti vodni prizori, bistra voda ter pestro menjavanje širokih in ozkih dolinskih delov ob strugi.

4.27.2 Promocijski program

Pokušine vin: Vinogradništvo Kralj je družinsko vinarstvo iz okolice Bistrice ob Sotli. Ponaša se z zbirko vrhunskih vin, ki so bila nagrajena na slovenskih in mednarodnih vinskih ocenjevanjih, med drugimi tudi na najprestižnejšem tekmovanju Decanter. Vinogradi ležijo na sončnih gričih Črešnjevca ob Bistrici, ki obrodi grozdje polnega okusa. Okus dopolni naravno okolje, veselje do vinske trte in strast do kletarjenja, zato se Kraljeva vina ponašajo z naravno eleganco in čutno svežino. Vinogradništvo vas z veseljem sprejme na pokušino v manjši ali večji skupini.

4.27.3 Kulturni program

Svete gore nad Bistrico ob Sotli: Svete gore so prastaro kultno in romarsko središče, kjer je na ozkem hrbtu hriba pet svetišč. Osrednje mesto zavzema znana Marijina romarska cerkev, posvečena Marijinemu rojstvu. Nad cerkvijo sta kapeli Lurške Matere Božje ter sv. Sebastijana in Fabijana, pod cerkvijo sta kapeli sv. Jurija in Martina, v osnovi še predromanski, ki sodita v ozek krog najstarejših sakralnih objektov na Slovenskem. Arheološka izkopavanja so potrdila, da so Svete gore nepretrgoma žive že vsaj 2000 let. Našli so lončenino, grobove, novce iz 1. st. po Kr. in tudi iz vseh kasnejših obdobij. V steni kapele sv. Jurija je vzidan trapezni kamen, imenovan orans (molivec), zgodnj srednjeveški spomenik s konca 1. tisočletja. Na polkrožni prekladi nad vrati je napis v nenavadnih pismenkah, ki jih do danes še niso razvozlali. Ob cerkvi so odkrili energijsko točko.

4.28 NOVO MESTO Z OKOLICO

4.28.1 Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti

Mesto situl: Svetovno znana arheološka dediščina z največjim najdiščem bronastih situl in steklenih jagod v Evropi. Mestna občina Novo mesto je izredno bogata s kulturno in naravno dediščino, a kljub temu ni težko izbrati paradnega konja. To je izjemna, svetovno znana arheološka dediščina Novega mesta, ki je bilo prav zato poimenovano mesto situl. Na nobenem najdišču v Evropi niso našli toliko situl kot na novomeškem prostoru, kjer jih je bilo doslej izkopanih šestnajst. Gre za bronaste posode, okrašene z mitskimi prizori, ki pričajo o rojevanju evropske civilizacije v naših krajih iz starejše železne dobe. Izjemne so tudi številne raznobarvne steklene jagode, ki dopolnjujejo nakit iz jantarja in brona.

Količina steklenih jagod, ki so bile najdene na Dolenjskem (med najpomembnejša najdišča štejemo Novo mesto), je nekaj stokrat večja od količine jagod, najdenih drugje po Evropi. Intenzivne arheološke raziskave, ki potekajo zadnjih trideset let, so Novo mesto predstavile kot enega največjih prazgodovinskih centrov Evrope, gradivo Dolenjskega muzeja pa sodi med najpomembnejšo kulturno dediščino Evrope.

Možen program (vse za več kot 100 oseb, lahko v več skupinah sočasno):

Ogled arheološke razstave Dolenjskega muzeja s posebej prilagojenim vodenjem avtorjev razstave, tudi v angleškem jeziku.

Ogled arheoloških najdišč na griču Marof nad Novim mestom, kjer leži še ogromno bogastvo neizkopanih predmetov; v neposredni bližini najdišč je načrtovana postavitve železnodobnega arheološkega parka z avtentično predstavitev zgodovinskih dejstev in doživljajskim parkom.

Med arheološkimi izkopavanji, ki potekajo enkrat letno, običajno v juniju in juliju, je mogoč vodeni ogled izkopavanj z arheologi.

Prenovljen **največji srednjeveški trg v Sloveniji** in staro mestno jedro s številnimi znamenitostmi in dogodki – med drugim najstarejši Narodni dom v Sloveniji, v katerem je telovadil olimpijonec Leon Štukelj.

Osrednji del novomeškega starega mestnega jedra predstavlja **Glavni trg z rotovžem, Kettejevim vodnjakom in značilnimi arkadnimi hodniki**. Največjemu srednjeveškemu mestnemu trgu v Sloveniji je nedavna prenova, vredna več kot sedem milijonov evrov, vrnila podobo in pomen, ki mu od nekdaj pripadata: je »dnevna soba« mesta, ki povezuje prebivalce in obiskovalce od blizu in daleč in gosti številne festivale in druge prireditve. Mesto z zaledjem povezuje Kandijski most, ki prečka Krko v izjemnem 75-metrskem loku in sodi med redke in najstarejše tovrstne konstrukcije pri nas.

Pomembne znamenitosti v mestnem jedru so še:

- **Stolna cerkev sv. Nikolaja** (kapiteljska cerkev) z oltarno sliko slavnega Benečana Tintoretta; eden izmed prvih proštov novomeškega kapitlja je bil Jurij Slatkonja, ki je kasneje kot škof na Dunaju ustanovil zbor Dunajskih dečkov.
- **Breg**: Po koncu 18. stoletja je na ostankih dela mestnega obzidja na skali nad reko Krko zraslo naselje drobnih hišic, ki zdaj tvorijo najbolj znano novomeško veduto. Predstavlja izrazito etnološko posebnost Novega mesta in je njegov razpoznavni znak in pogost motiv slikarskih upodobitev.
- **najstarejši Narodni dom v Sloveniji** – zgrajen v drugi polovici 19. stoletja, ključen za razvoj slovenstva v tem prostoru, v njem so se zbirali tudi Sokoli, med njimi slavni olimpijonek Leon Štukelj (razstava njegovih predmetov je na ogled v Dolenjskem muzeju).
- v novomeškem **dvorcu Neuhoj** je živel in umrla muza največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna Julija Primic.
- **Možen program:**
- različni vodeni ogledi znamenitosti v različnih jezikih (nad 100 oseb, sočasno lahko več skupin),
- ogled stalne razstave predmetov svetovno znanega olimpijoneka Leona Štuklja v Dolenjskem muzeju,
- prenovljen in za promet zaprt Glavni trg je prizorišče številnih prireditev čez celo leto; mogoče je organizirati poseben dogodek na Glavnem trgu.

- Obisk **samostanske knjižnice iz 15. stoletja** s pokušino samostanskih dobrot.

V mestnem jedru Novega mesta je **frančiškanski samostan**, ki se ponaša s knjižnico iz 15. stoletja z okoli 21.000 knjigami, med katerimi so tudi izjemno dragoceni primerki. Najstarejša knjiga je stara 600 let, najdebelejša tehta deset kilogramov, na polici se bohotijo originali Slave vojvodine Kranjske. Pohvalijo se lahko tudi z edino staro frančiškansko obednico v Sloveniji iz leta 1689 ter slikovitim samostanskim vrtom, ki se pne nad reko Krko. Frančiškani so imeli pomembno vlogo pri razvoju šolstva na Dolenjskem, saj so prevzeli vodenje Novomeške gimnazije, ki je najstarejša gimnazija z neprekinjeno tradicijo na Slovenskem. Ustanovila jo je cesarica Marija Terezija leta 1746.

Možen program (do 30 oseb naenkrat): Ogled samostanske knjižnice in njenih najdragocenejših primerkov, pokušina samostanskih dobrot v edini stari frančiškanski obednici v Sloveniji, ogled samostanskega vrta.

Reka Krka z mestnimi gozdovi in sprehajališči

Novo mesto odlikuje izjemna lega na slikovitem okljuku reke Krke, njegova posebnost pa sta tudi dvamestna gozdova, **Ragov log in Portovald**, ki sta prek brvi dostopna neposredno iz mestnega jedra. Obiskovalce navdušijo urejena sprehajališča ob reki Krki in v mestnih v gozdovih, vključno s čudovitim **Kettejevim drevoredom**, ki vodi na arheološko bogat grič Marof in ponuja veličasten pogled na novomeško veduto in Gorjance. V poletnih mesecih je reka Krka primerna za kopanje.

Možen program:

- vodeni izlet s supom, kanujem ali tradicionalnim ribiškim čolnom po reki Krki, ki se zaključi v gostišču Loka ob Krki z domačimi jedmi in/ali izbrano pijačo v baru na mestni plaži (skupine do 40 oseb, lahko več skupin),
- vožnja s splavom po reki Krki, na splavu so možni različni etnološko in zgodovinsko obarvani programi ali strokovna vodenja o naravni in kulturni dediščini, kosilo/večerja na splavu (60 oseb – Rudolfov splav, 25 oseb – splav Nika),
- vodeni sprehodi po mestnih sprehajališčih in mestnih gozdovih Portovald in Ragov log.

Gradovi Novega mesta in okolice: Obisk grajske vinoteke, okušanje pridelkov z grajskega vrta, dogodki na grajskem dvorišču

Grad Grm s parkom: V samem mestu stoji največji novomeški grad. Stoji na vrhu griča Grm in je obdan s čudovitim drevoredom, katerega začetki segajo v 16. stoletje. Pred glavnim pročeljem je mmanjši park z bazenom, kamnitim vodnjakom in zanimivimi drevesnimi vrstami. Grad ima bogato vinsko klet, v kateri so mogoče pokušine vina (do 50 oseb). V gradu ima sedež novomeška izpostava Zavoda za varstvo kulturne dediščine. Na grajskem dvorišču ali v parku je mogoče organizirati različne prireditve (koncerte, pogostitve, predstave, pogovorne večere ...) za več kot sto oseb.

Grad Otočec: Prav gotovo eden izmed najbolj fotogeničnih slovenskih gradov na otoku sredi Krke, 7 km miz Novega mesta. V gradu je vrhunska restavracija, v enem izmed grajskih stolpov je urejena vrhunska vinoteka (prostor za 15 oseb) z možnostjo vodene degustacije, ob gradu pa grajski park in grajski vrt, ,mna katerem pridelujejo zelenjavo, zelišča, dišavnice in jagodičevje za grajsko restavracijo. Vrt je mogoče tudi obiskati z vrtnarjevim vodstvom in pokusiti pridelke. V neposredni bližini je **pustolovski park Otočec**. Dva kilometra od gradu Otočec je nedavno prenovljeni **grad Struga**, ki je del golf igrišča Otočec.

Veduto Novega mesta tvori še Stari grad blizu Otočca in **grad Hmeljnik** ob zahodnem avtocestnem izvozu v Novo mesto. Oba sta vidna z avtoceste Ljubljana-Zagreb, po požigu še nista bila primerno obnovljena.

Možen program:

- vinska pokušina v kleti gradu Grm, organizacija dogodka na grajskem dvorišču/grajskem parku gradu Grm,
- vrhunska kulinarika in pokušina vina na gradu Otočec, obisk grajskega vrta in pokušina grajskih pridelkov, pustolovski park,
- golf ob gradu Struga.

Vinska gorica Trška gora: Tu se nahaja največ zidanic na svetu in spoznavanje slovenske enološke posebnosti – cvička. Med središčem Novega mesta (dobrih 5 km od

Glavnega trga) in Otočcem leži vinska gorica Trška gora. Na njenem južnem pobočju je posejanih največ zidanic na svetu, vrh pa krasi 1623. leta zgrajena romarska cerkev Marijinega rojstva. Ob njej že stoletja rastejo lipe – za najstarejšo, ki ima v prsnem obsegu kar 830 centimetrov, ocenjujejo, da je stara več kot štiristo let in velja za najdebelejšo dolensko lipo. Na Trški gori pridelujejo tradicionalno dolensko vino cviček, ki ga obiskovalci lahko poskusijo v pristnih, a profesionalno urejenih vinskih kletih, v katerih ponudijo tudi sveže, doma pripravljene dolenske dobrote. V zidanicah na Trški gori so svoj umetniški zanos pridobivali skladatelj Marjan Kozina, virtuoz frajtonarice Lojze Slak in slavni harmonikar Henček.

Slika 53: Trška Gora, foto: Andrej Tarfila, STO

Možen program (za do 50-100 ljudi):

- obisk zidanice, sodelovanje na trgatvi (september),

- pokušina cvička in drugih vin v vinski kleti in kosilo/večerja z domačo hrano (Vinska klet Colnar – do 100 oseb, Krkin hram – do 50 oseb, Vinotoč Teropšič – do 50 oseb), možen dostop z avtobusom,
- različni vodeni pohodi po Trški gori: najdaljši »Po Slakovi poti« 8 km, lahko tudi pol ure ali 15 minut hoje, na vrh se je mogoče pripeljati tudi z avtom.

Machova pot: Slikovit sprehod ob gozdnem potoku, opazovanje sviloprejk na Noči metuljev, odkrivanje zapuščine slovitega znanstvenika Ernesta Macha – projekt Solidarity for Heritage.

Štiri kilometre od središča Novega mesta leži vas Mali Slatnik, od koder ob gozdnem potoku vodi, večji del po ravnem, 6,8 km dolga slikovita **Machova pot** proti Velikemu Slatniku, kjer je stala graščina družine Mach. Johan Mach, v filozofiji izobražen humanist in poznavalec naravoslovja, je leta 1862 kupil graščino v vasi Veliki Slatnik in se tja preselil s svojo družino. Na Machovem hribu je gojil sviloprejko, do takrat neznanega metulja, azijskega svilnatnega prelca jamamaja. Njegov sin Ernest Mach je bil znanstvenik, fizik in filozof svetovnega formata. Po njem se imenuje Machovo število, ki ga običajno uporabljamo za opis hitrosti letal. Možnih je več različno dolgih različic poti. Konec julija ali v začetku avgusta na Machovi poti od 21. ure dalje poteka Noč metuljev, ko je mogoče pod vodstvom biologa opazovati metulja jamamaja. Machova pot je bila pri evropskem projektu Solidarity for Heritage v okviru programa Evropa za državljane predstavljena kot primer dobre prakse negovanja in promocije kulturne dediščine in sodelovanja nevladnega sektorja.

Možen program (za nad 100 ljudi):

- različni vodeni pohodi po Machovi poti (najdaljša 6,8 km) s predstavitvijo zgodbe o družini Mach in gojenju sviloprejk,
- konec julija ali začetek avgusta: nočno opazovanje metulja sviloprejke, azijskega svilnatnega prelca jamamaja, pod vodstvom biologa.

Gorjanci: Sprehod po pragozdu, kuhanje oglja, najjužnejši del šengenske meje. Prek najbolj znanega dolenskega pogorja z najvišjo točko Trdinov vrh (1178 m) vodijo številne pohodniške poti. Pokrajino **Gorjancev** zaznamujejo prostrani bukovi gozdovi,

ohranjena sta tudi dva pragozda ostanka na Ravni gori in Trdinovem vrhu. Strma pobočja Gorjancev v svoji notranjosti skrivajo številne izvire pitne vode, ki napajajo novomeško kotlino. Najbolj poznana med njimi sta bajeslovna **Gospodična** in zaganjalka Minutnik, ki sta skupaj s številnimi drugimi izviri vrezali globoke in slikovite doline. Voda iz Gospodične naj bi imela po legendi celo zdravilno in pomlajevalno moč.

Kuhanje oglja na Gorjancih: Eden od razlogov, da veljamo za gospodarsko najuspešnejšo regijo, je tudi v tem, da spoštujemo in negujemo tradicijo. Kuhanje oglja je dejavnost, ki je bila zelo živa pred stoletji, danes pa je že skoraj izumrla, so pa zanesenjaki poskrbeli, da se tradicija nadaljuje in temu zgledu je sledilo še več pobud v regiji. Najdlje oglje kuhajo na Gorjancih, kjer vsako leto na začetku septembra prižgejo oglarsko kopo. V času kuhanja oglja (pribl. 14 dni) organizirajo predstavitve kuhanja oglja, skupine pa popeljejo tudi po učni poti, kjer predstavijo pomen ohranjanja košenic za ohranjanje biotske raznovrstnosti, živalski (medvedi, volkovi, gamsi ...) in rastlinski svet Gorjancev, gozdne vrste in seveda zgodovino poselitve teh krajev, ki sega v čas turških vpadov in oblikovanje Vojne krajine. V neposredni bližini je tudi najjužnejši del šengenske meje.

Planinski domovi na Gorjancih: Na Miklavžu na Gorjancih je zelo lepo urejen planinski dom, ki v gostinskem delu sprejme okoli 45 gostov. V neposredni bližini je tudi več kot 100 let star skedenj, ki nas popelje v preteklost in v katerem je prikaz, kako je človek iz gozda ustvaril kultivirano krajino, košenice, na ogled je tudi staro orodje, ki so ga potrebovali za košnjo, predelavo sadja. Planinski dom na Gospodični leži na 828 metrov nadmorske višine, ima 100 sedežev na terasi, iz katere seže pogled po celotni novomeški kotlini in vse do Triglava. Tudi v notranjosti koče je v dveh sobah 100 ,sedežev. Dom je znan po odličnih jedeh na žlico in ponudbi 30 vrst domačega žganja, ki ga pripravljajo iz rastlin, nabranih na gorjanskih travnikih.

Možen program (nad 100 ljudi):

- predstavitev kuhanja oglja (september),
- krajši sprehod po Gorjancih (učna pot, pragozd, biotska raznovrstnost, najjužnejši del šengenske meje),

- kosilo v planinskem domu na Miklavžu ali na Gospodični, pitje pomlajevalne vode iz izvira pri Gospodični, pokušina domačega žganja, pripravljenega iz rastlin, nabranih na gorjanskih travnikih.

Klevevž – biser narave: V ozki soteski **potoka Radulje**, ki v Klevevžu ustvarja številne slapove in brzice, je izvir **Klevevške toplice**, ki ima vse leto od 21 do 25 °C. Voda je ujeta v manjši kamniti bazen in je primerna za kopanje v vseh letnih časih. Obisk in sprehod lahko popestrimo s pokušino lokalnih kulinarčnih posebnosti (škratovo klobaso, vinjevrško pogačo, nebeško pečenko, medenimi izdelki ...) na prostem.

V letu 2020 je predvidena ureditev tega območja.

Možen program (do 100 ljudi): Obisk in sprehod s pokušino kulinarčnih posebnosti.

Hiša žive dediščine – interpretacijski center dediščine: **Hiša žive dediščine** stoji na mestu nekdanje Osnovne šole Bela Cerkev, ki je prenehala delovati leta 1970, in je sofinancirana iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in Ministrstva za kulturo. Svoja vrata je na široko odprla v juniju 2015. Njena vsebina ponuja vpogled v življenje lokalnih prebivalcev z različnih zornih kotov in zgodovinskih obdobjih. Simbol Hiše žive dediščine je Orant, bronast obesek iz 1. stoletja pred našim štetjem, ki ponazarja človeško figuro in je bil najden na pobočjih Vinjega vrha. Hiša žive dediščine zajema štiri nadstropja, ki jih vsebinsko dopolnjujejo mposamezni prostori: Zwittrova dvorana in Enološki laboratorij v kletnem prostoru, Soba žive dediščine v pritličju, Dežela arheologije in Soba ustvarjalnosti v 1. nadstropju ter Škratova soba in Soba naših prednikov v 2. nadstropju hiše.

Možen program (do 100 oseb):

- delavnice v skupinah na izmenjavo v Hiši žive dediščine v Beli Cerkvi, s katerimi bodo udeleženci na inovativen način spoznali bogato dediščino območja Šmarjeških Toplic: delavnica o vinogradništvu in spoznavanju vin v enološkem laboratoriju, delavnica na temo jedi iz ajde, priprava vinjevrške pogače in peka v krušni peči, spoznavanje bogate arheološke dediščine v deželi arheologije, spoznavanje z legendo o škratu Viniju v Škratovi sobi, delavnica ustvarjanja iz gline v sobi ustvarjalnosti (zagotovljeno prevajanje v angleščino),

- ogled mlina Košak.

Delavnica nordijske hoje in sprehod po zdraviliškem parku

V Termah Šmarješke Toplice deluje **prvi Center nordijske hoje v Sloveniji**, v letu 2018 in 2019 se je na območju občine izvajal projekt Nordijska hoja na podeželju, sofinanciran s sredstvi EKSRP.

Možen program (do 100 oseb): Udeleženci se seznaniijo z osnovami nordijske hoje in se nato sprehodijo po zdraviliškem parku Term Šmarješke Toplice in bližnjem gozdu (enostavna trasa). Med postanki se seznaniijo z legendo o nastanku imena potoka Prinovec (Prinesi novec) in pomenom termalne vode za nastanek Šmarjeških Toplic ter si ogledajo eno od redkih naravnih rastišč indijskega lotosa v Sloveniji.

Osvežitev na Izviru cvička: V letu 2020 bo v mestnem središču Šmarjete urejena zanimiva točka – Izvir cvička. Gre za nov in inovativen turistični produkt, kjer si bo obiskovalec natočil štiri vrste za dolensko vinorodno okolje značilnih vin, tudi cviček. Poleg bo privlačno prodajno mesto lokalnih izdelkov.

Možen program (do 100 oseb): Ogled inovativnega turističnega produkta.

Kočevski rog in Baza 20: Najprej imenovana Točka 20, na kateri je bilo od aprila 1943 do decembra 1944 bivališče političnega vodstva slovenskega narodnoosvobodilnega gibanja, je edini tako skrivno zgrajen in ohranjen sedež vodstva takega odporniškega gibanja v Evropi in pomemben spomenik slovenske državnosti. Zaradi izjemnih varnostnih in konspirativnih ukrepov ni bila nikoli odkrita. V celoti ohranjena je zavarovana kot spomenik državnega pomena. Vloga in pomen Baze 20 sta danes predstavljena s stalno razstavo v baraki št. 16 (Baraka propagandistov) na Bazi 20. Razstava prikazuje vojaško in politično vodstvo odpora in opisuje dogodke in dejavnosti, na katere je vodstvo na Bazi 20 najbolj vplivalo. **Kočevski rog** je vključen v mrežo posebej varovanih območij Natura 2000, ki skrbi za ohranjanje in povečanje biotske raznovrstnosti, in sicer tako, da varuje življenjsko okolje ogroženih rastlinskih in živalskih vrst in zagotavlja trajnostni odnos do narave in ekosistemov. Kočevski rog je ime za več kot petsto kvadratnih kilometrov razgibanega kraškega sveta med Kočevsko-Ribniškim poljem, Suho krajino, Novomeško kotlino in Belo krajino.

Možen program (za do 100 oseb):

- ogled Baze 20 pod vodstvom Dolenjskega muzeja v angleškem jeziku. Možen ogled stalnih mrazstav v baraki št. 16 ter v baraki št. 22. V bližini sta bili partizanski bolnišnici Jelendol in mZgornji Hrastnik, nekaj dlje pa bolnišnica Pugled – ogled letih po dogovoru,
- ogled Kočevskega roga.

Muzej Lojzeta Slaka in Toneta Pavčka, Mirna Peč: V muzeju je na ogled stalna razstava z naslovom Lojze Slak – virtuoz na diatonični harmoniki – moje plošče so moje knjige. Razstava predstavlja življenje Lojzeta Slaka in Ansambel Lojzeta Slaka, ki je deloval od leta 1964 do 2011. Razstavljenih je osem harmonik Lojzeta Slaka, 58 albumov, ki jih je ansambel izdal, in številne prejete nagrade v obliki zlatih plošč in kaset, zlatih petelinov, čaplj, slavčkov in krone. V sodobno zasnovan muzej je vključen tudi »harmonika šov«. Na odru sta na voljo dve harmoniki, na kateri obiskovalci lahko zaigrajo in posnamejo videospot, skupinam pa harmoniko tudi razstavijo in pokažejo njeno notranjost.

Možen program (nad 100 oseb): Ogled muzeja in »harmonika šova«

Ogled izvira reke Krupe ter novega visečega mostu in prenovljene učne poti ter perišča v Obrhu z animacijo pranja nekoč - projekt Misterion (Interreg)

Izvir Krupe: Najlepši izvir v Beli krajini in zagotovo eden najlepših v Sloveniji. Le dva in pol kilometra dolga rečica izvira v več močnih kraških izvirih pod 30 metrov visoko zatrepno steno in se v vasi Gradac, kjer je poleg Otočca še drugi vodni srednjeveški grad Gradac, izliva v reko Lahinjo. Do nje je v kraški ravnici vrezala izrazito, ponekod kanjonsko, strugo. Izvir Krupe je edino znano nahajališče jamske školjke kušcherjeve kongerije (*Congerius kuscheri*) v Sloveniji, najdene pa so tudi druge endemične vrste jamskih polžev in tudi človeška ribica. Projekt Misterion je financiran s sredstvi EU (Interreg).

Možen program (nad 100 oseb):

- vodeni sprehod do izvira (10 minut, enostavna pot), lahko pod vodstvom biologa,

- ogled endemične črne človeške ribice in animacijskega centra, kosilo na kmetiji Župančič (projekt LAS).

Ob izviru Jelševnišči na Turistični kmetiji Župančič: V Jelševniku pri Črnomlju je eno od treh do zdaj odkritih belokranjskih nahajališč črne človeške ribice. Črnomaljska občina, Razvojno-informacijski center Bela krajina, društvo Proteus in novomeška enota Zavoda RS za varstvo narave so se povezali pri projektu predstavitve in varovanja življenjskega okolja te območne posebnosti, pri čemer štiri petine 120.000 evrov vrednega projekta pokriva Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja. Domačija Župančič postaja nova točka doživljajskega, k naravi usmerjenega oziroma zelenega turizma, črna človeška ribica pa krepi turistično prepoznavnost Bele krajine. Črni močeril ali črna človeška ribica je jamska dvoživka in podvrsta bele človeške ribice, ki po do zdaj znanih podatkih živi le v jamskih vodah ožje okolice Črnomlja. Drugače kot beli ima črni močeril predvsem temno obarvano kožo in dokaj normalno razvite oči. Zaradi onesnaževanja podzemnih voda in nasičenosti njenega življenjskega okolja z nitrati in fosfati je ogrožena.

Možen program (okoli 50 do 100 oseb*):

- obiskovalci se lahko na turistični kmetiji Župančič ob izviru seznani s črnim močerilom, ob lokalni pogostitvi in ribjih specialitetah pa si lahko ogledajo film o človeški ribici,
- ogled se lahko kombinira za obiskom Krajinskega parka Lahinja, kjer gostje vidijo endemične živalske in rastlinske vrste ter hišo, staro 200 let, s prikazom nekdanjega življenja in dela – košnja, likanje, vsakodnevna opravila.

4.28.2 Promocijski program

Cviček: Zgodba o cvičku na Matjaževi domačiji, obisk zidanic in vinskih kleti, dolenjsko martinovanje. Cviček je posebnost med slovenskimi vini in je poleg toskanskega chiantija edino vino na svetu, sestavljeno iz rdečih in belih sort grozdja. Od leta 2001 je cviček tudi zakonsko zaščiten z oznako priznanega tradicionalnega poimenovanja. Cviček ima nizko stopnjo alkohola (8,5 do 10 %) ter prijetno kislino, je zelo pitno vino in se odlično prilega k vsem jedem. Cvičku med vini pripisujejo še posebej veliko zdravilnih

učinkov. Več kisline in nižja alkoholna stopnja, ki sta cviček некоč odrivala na obrobje slovenskih vin, sta se izkazala za njegovo prednost. Zaradi prve je priporočljiv za sladkorne bolnike, druga ga uvršča med dietetična vina. Obenem vsebuje flavonoidne snovi, ki pozitivno vplivajo na zdravje, saj zmanjšajo kardiovaskularna tveganja. Cviček ugodno vpliva na prebavo, pospešuje tek, preprečuje nespečnost in krepi krvni obtok.

Možnosti spoznavanja cvička:

- zgodba o cvičku na Matjaževi domačiji: 150 let stara hiša, vključena v evropsko mrežo »hiše s tradicijo«, obnovljena v originalnem stilu z naravnimi materiali (kamen, les, slama), s 100 in več let staro opremo, zidanim štedilnikom in krušno pečjo, savno, kletjo. Predstavitev življenja prednikov in multimedijška predstavitev o cvičku v osmih jezikih, pokušina sestavin cvička in samega cvička, možnost pogostitve z domačo hrano. Do 100 oseb,
- obisk zidanic in vinskih kleti: pokušina cvička in drugih vin v vinski kleti ter kosilo/večerja z domačo hrano (Vinska klet Colnar – do 100 oseb, Krkin hram – do 50 oseb, Vinotoč Teropšič (do 50 oseb), možen dostop z avtobusom,
- Dolenjsko martinovanje: Tradicionalni največji praznik vinogradnikov in vinarjev v dolenski prestolnici. Ob zvokih dolenskih glasbenikov se lahko obiskovalci predajo lokalni kulinariki in pokušini vin. (na martinovo).

Med in čebelarstvo: Apiterapija in medeni piknik s slovenskimi jedmi z medom. Novomeška čebelarka Andreja Stanković izdeluje vrhunske in večkrat nagrajene izdelke iz medu in ponuja programe, povezane s spoznavanjem čebelarstva, pokušino medenih izdelkov in apiterapije.

Predlog programa:

- obisk apiterapevtskega čebelnjaka, ki stoji v neokrnjeni naravi na Hrvaškem Brodu, v smeri Šentjerneja in Kostanjevice, na robu Krakovskega gozda. Sledi pogostitev pod krošnjami hrastov in predstavitev čebelarstva na Dolenjskem ter pripovedovanje zgodb, ki so se dogajale na tem poplavnem območju. Gostje si z zaščitnimi pokrivali ogledajo panje in skozi stekleno steno čebelnjaka opazujejo čebeljo govorico in čebelje funkcije v njihovi družini. Predstavljena je naravna

biodiverziteta, ki je značilna prav za to območje pragozda, zaščiteno s programom Natura 2000. Do 50 oseb,

- medeni piknik: Čebelarki, ki sta že šesta generacija čebelarjev v družini, razkažeta apiterapevtski čebelnjak in čebele, ki jih gostje lahko opazujejo skozi stekleno steno. Gostje preizkusijo apiterapijo z zdravilnim vonjem iz panja. Pod mogočnimi hrasti sledi medeni piknik s slovenskimi jedmi z medom – od ajdove kaše z gobami, pečenke s kostanjevim medom, medene pite do medene penine. Do 50 oseb.

Dogodki vrhunske avtentične lokalne kulinarike: Prenovljen novomeški Glavni trg je bil že večkrat prizorišče lokalne »odprte kuhinje«, ko so moči združili najboljši dolenski, belokranjski in posavski kuharski mojstri, vinarji in pivovarji ter turistične kmetije (Hiša Fink, Oštarija, gostilna Javornik, Pivovarna Vizir, Berryshka, Dobrote Dolenjske). Dogodki so bili profesionalno organizirani in odlično obiskani. Še dodaten čar pa ponuja »Kuhinja nad Krko«, ko kulinarično doživetje na Kandijskem mostu v Novem mestu obogati adrenalinska tekma v skokih v Krko (avgust ali september). Izkušeni organizatorji lahko pripravijo različne kulinarične dogodke ali vinske pokušine, pri katerih se lahko prilagodijo željam gostov.

Možnost kulinaričnih doživetij (vse za več kot 100 oseb):

- redno ali posebej organizirani kulinarični dogodki lokalnih ponudnikov (lokalna »odprta kuhinja«) na Glavnem trgu v Novem mestu,
- »kuhinja nad Krko« na Kandijskem mostu v času skokov v Krko (avgust ali september),
- Kulinarični večeri z dolensko hrano (5-hodni meni z vinsko spremljavo) kot gostovanje v različnih gostilnah,
- vinske pokušine v različnih vrhunskih vinskih kletih ob spremljavi petih vin, pogače in narezka, z ogledom zidanice in vinograda. Lokalno obarvana kosila in večerje v restavracijah z vrhunsko kulinariko: Hiša Fink (Novo mesto), Gostilna Vovko (Ratež), Gostišče Loka (Novo mesto), Grad Otočec (Otočec), Turistična kmetija Šeruga (Sela pri Ratežu), Oštarija (Dolenjske Toplice),

- lokalno obarvana kosila in večerje v odličnih domačih gostilnah: gostilna Mrak (Ratež), gostilna Pugelj (Novo mesto),
- predstavitev delovanja Centra biotehnike in turizma – Grm Novo mesto (praktično učenje kmetovanja in vinarstva v naravnem okolju) in pokušina pridelkov na butični tržnici, v šolski zidanici in Hiši kulinarike in turizma.

Destilarna in čokoladnica Berryshka: Družinska stvaritev, ko je pred dvajsetimi leti oče Jože v dolenski destilarni iz prejšnjega stoletja v kraju Obrh začel izdelovati naravna eterična olja. V objemu čiste in neokrnjene narave kočevskega pragozda lahko še danes ob petju ptic in kristalno čistem izviru spoznate svet ustvarjanj in se prepustite razvijanju boža skosti okusov.

Možnost ogledov (vse za več kot 100 oseb):

- vodeni ogled v družbi mojstra destilacije: ogled prostorov ter spoznavanje ustvarjanja vrhunskih okusov in arom, nekaj skrivnosti in znanj, ki se prepletajo v prvovrstnih žganicah in eteričnih oljih. V sprehodu po prostorih se predstavi celoten postopek destilacije, vse od mletja, destilacije in fermentacije surovin, do polnjenja, zapiranja in etiketiranja steklenic, pri čemer vsi postopki še vedno potekajo ročno. Ogled poteka v angleščini,
- ogled čokoladnice, kjer se lahko neposredno izpod rok čokoladne mojstrice opazujejo drzne kreacije, ročno izdelani čokoladni izdelki. Ogled poteka v angleščini.

Širok nabor kulinaričnih in etnoloških doživetij v Beli krajini

Predlog programa (vse za več kot 100 oseb):

- delavnica izdelave tradicionalne belokranjske pogače (zaščitena) ali črnomaljskih prest,
- delavnica izdelave belokranjske pisanice, edinstvenega okraševanja velikonočnih jajc,

- pohod po poteh soseske zidanice – edinstven pohod, kjer udeleženci spoznavajo vinsko banko ter lokalne vrhunske vinarje,
- festival Mlada portugalka, kjer udeleženci poskušajo mlado rdeče vino, značilno za Belo krajino,
- ogled prenovljenega gradu Vinica z vinsko pokušino. Grad je bil prenovljen tudi s pomočjo evropskih sredstev,
- predstavitev projekta e-bike Kolpa ter vožnja z e-kolesi do različnih ponudnikov (npr. vinska pokušina, ogled glampinga ...),
- ogled glampingov Big Berry, Mini Resort in Malerič, kjer udeleženci vidijo trajnostne mobilne hiške slovenske izdelave.

Športni program: V Novem mestu se na vrhunski tekmovalni ravni izvaja večina športov, prisotnih v Sloveniji (košarka, odbojka, roket, nogomet, namizni tenis, tenis, gimnastika, atletika). Nesporno pa je Novo mesto slovenska prestolnica kolesarskega športa, saj ima tu dom edina slovenska profesionalna kolesarska ekipa Adria Mobil Cycling, ki je obenem organizatorka največje kolesarske prireditve pri nas – mednarodne kolesarske dirke Po Sloveniji.

Prestolnica slovenskega kolesarstva – mednarodne kolesarske dirke in unikaten kolesarski kompleks (Olimpijski center Novo mesto).

Novo mesto je prestolnica slovenskega kolesarstva in tradicionalno gosti **cilj mednarodne kolesarske dirke Po Sloveniji**, ki jo organizira najboljši slovenski kolesarski klub Adria Mobil Cycling iz Novega mesta. Dirka je s prenosom na televizijski mreži Eurosport in sloganom Fight for Green ob sodelovanju s Slovensko turistično organizacijo postala eden ključnih promotorjev Slovenije kot športne, zelene in k trajnostnemu razvoju zavezane destinacije. Žal tako dirka Po Sloveniji kot tudi Mednarodna kolesarska dirka Grand prix Adria Mobil potekata v prvi polovici leta, vendar pa bo med predsedovanjem Slovenije Svetu EU v avgustu potekala tradicionalna Mednarodna kolesarska dirka Hrvaška-Slovenija s ciljem v Novem mestu.

V Češči vasi pri Novem mestu je leta 2018 odprl **Olimpijski center Novo mesto, vrhunski športni kompleks, unikatni v radiju 500 kilometrov**. Gre za velodrom za dirkališčno kolesarstvo, ki je bil leta 1996 zgrajen za potrebe mladinskega svetovnega prvenstva, od lani pa je obnovljen, pokrit in nadgrajen z 200-metrsko štiritezno atletsko krožno progo, osmimi 60-metrskimi šprinterskimi stezami, progami za skok v daljino in višino, skakališčem za skok ob palici in metališčem za suvanje kroglice. Slovenija je tako dobila vrhunski kompleks za razvoj dveh športov – kolesarstva in atletike – pri nas. Velodrom je objekt, ki ima v kolesarskih državah posebno težo: na nagnjeni progi na olimpijskih igrah podeli deset kompletov odličij, kar pomeni za Slovenijo deset dodatnih možnosti za olimpijsko medaljo. Kot velik pokrit prostor je Olimpijski center Novo mesto primeren tudi za organizacijo različnih dogodkov. Olimpijski center Novo mesto bo tako prizorišče Svetovnega prvenstva v karateju v različici Shotokan Karate Do of United Nations – SKDUN), ki bo potekalo od 9. do 11. oktobra 2020 v Novem mestu, s čimer bo Novo mesto kot izkušeno prizorišče velikih športnih in drugih dogodkov dobilo dodatne mednarodne in organizacijske izkušnje.

Možen program (vse za nad 100 oseb):

- spremljanje razburljivega zaključka Mednarodne kolesarske dirke Hrvaška-Slovenija,
- ogled Olimpijskega centra Novo mesto, unikatnega športnega kompleksa v radiju 500 kilometrov, pod vodstvom kolesarskih strokovnjakov,
- ogled treninga profesionalnih kolesarjev na velodromu,
- organizacija kulturnega/konferenčnega dogodka v unikatnem objektu.

Skoki v Krko in Noč na Krki: Konec avgusta ali na začetku septembra s Kandijskega mostu tradicionalno poteka atraktivno tekmovanje **v skokih v vodo z višine**. Mednarodno tekmovanje se šteje za zaključek slovenskega pokala. Ob skokih poteka še veliko drugih športnih, kulturnih in družabnih prireditev v organizaciji številnih organizacij. Skoke v Krko, ki jih organizirajo že trideset let, spremlja vsakoletna prireditev **Noč na Krki** z različnimi prireditvami na reki Krki in ob njej, program za otroke, spuščanje lučk v Krko in večerne koncerte za vse generacije.

Predlog programa:

- ogled atraktivnega tekmovanja v skokih v vodo z višine,
- Noč na Krki, najbolj množična prireditev v Novem mestu s kulinarčno ponudbo Kuhinje nad Krko.

Široke možnosti atraktivnih športnih doživetij

Predlog programa:

- rafting tura na Krki pod vodstvom svetovnih prvakov v raftanju: od Zagradca do Soteske, v vsakem čolnu je povprečno osem ljudi, primerno tudi za začetnike in tudi v hladnejših mesecih. Lahko za več kot 100 oseb,
- pohod do prepadne jame v spremstvu jamarjev, ogled črnega močerila. Lahko za več kot 100 oseb,
- organizirano kolesarjenje ali pohod po vinskih in gozdnih poteh po celotni Dolenjski. Lahko za več kot 100 oseb,
- panoramski polet z motornim letalom na letališču Prečna, v letalu so poleg pilota še tri osebe,
- Golf Grad Otočec: igrišče z 18 luknjami par 72; poligon za vadbo kratke igre, poligon za vadbo kratkih in dolgih udarcev, vadbena zelenica in zelenica s peščeno oviro. Začetniki se lahko učijo osnov zamaha na golf driving range,
- Novomeški polmaraton, zadnji konec tedna v septembru ali prvi v oktobru,
- jahanje v Konjeniškem centru Češča vas, primerno za začetnike,
- smučišče Bela, 30 km od Novega mesta. Smučišče je primerno za vse smučarje – od začetnikov do tekmovalcev. Ponuja odlično smuko in prečudovit razgled po Dolenjski ter Beli krajini vse do Triglava.

Gostilna Repovž: Tipična slovenska gostilna, polna toplote in spominov, z živim šankom in pogrnjenimi mizami. »Za dobre duše in radovedne želodce«, vas bo pozdravil napis pri vhodu. Z močno ukoreninjeno tradicijo in konstantnim iskanjem novega želimo

ponesti naše okolje v svet. Navdih okolja in ljudi ter pestrost bogastva dolenjske zemlje nam dajejo možnost, da ustvarjamo kuhinjo s podpisom.

Več informacij:

Domačija Novak: Domačija z velikim štedilnikom, debelimi mizami, polno okensko polico, bogato vinsko kletjo in toplimi rjuhami.

Več informacij:

Ekološka kmetija Pecel: Pod obronki gorjancev na 450m višine jih pri kmetovanju nihče ne moti in ne onesnažuje narave. Spoštljiv odnos do narave, živali in ljudi jih že od nekdaj spremlja pri kmetovanju. Zavedajo se, da so le začasni najemniki na tej zemlji, zato jo morajo naslednjim generacijam ohraniti neomadeževano.

Več informacij:

4.28.3 Kulturni program

V Novem mestu ni dneva brez kulturne prireditve – gledališke predstave, koncerta, razstave, pogovornega večera, prireditve na prostem ... Kulturna ponudba v mestu je raznolika in zelo kakovostna.

Anton Podbevšek Teater: APT je prva profesionalna gledališka ustanova, ustanovljena in delujoča na področju Dolenjske in Bele krajine in je najmlajše slovensko profesionalno gledališče. Ime je dobilo po Antonu Podbevšku, prvem slovenskem avantgardistu, ki je bil pobudnik prve pokrajinske umetniške razstave, pozneje poimenovane novomeška pomlad. Drža Anton Podbevšek Teatra je prvenstveno vezana na odnos gledališka umetnost : filozofija, strategija uprizoritev in koncepta gledališča pa je vizualni inštitut, ki temelji na najmanjši možni amplitudi med elitno in množično kulturo. Kot tak je APT unikum v slovenskem prostoru. Žanrsko APT izvaja dramsko, postdramsko, otroško, plesno, filozofsko in glasbeno gledališče. V kratkem času delovanja je izvedel veliko svetovnih praižvedb, med drugim prvi uprizoritvi vodilnega svetovnega filozofa Slavoj Žižka. APT je bil v okviru Evropske prestolnice kulture 2012 prenovljen s sredstvi Evropske unije. Anton Podbevšek Teater je v

Sloveniji nedvomno najboljši mogoči primer »povezovanja tradicionalnih umetniških oblik s sodobnimi, inovativnimi in eksperimentalnimi kulturnimi izrazi«.

Možnosti (do okoli 100 oseb):

- ogled predstave (z angleškim podnapisi),
- predstavitev in ogled gledališča (vodenje v angleškem jeziku).

Dolenjski muzej in Muzejski vrtovi – razstave in prireditve: Poleg najdragocenejše in v evropskem prostoru unikatne arheološke dediščine se **Dolenjski muzej** ponaša še kakovostnimi stalnimi in občasnimi razstavami s področja etnologije, kulturne, umetnostne in novejšje zgodovine ter s stalno slikarsko razstavo v Jakčevem domu: Arheološka podoba Dolenjske, Dolenjska in njeni ljudje, Razstava novejšje zgodovine (NOB), Stalna likovna razstava Dolenjskega muzeja, Božidar Jakac, Likovno pedagoška zbirka, Lojze Slak – virtuoz na diatonični harmoniki; Moje plošče so moje knjige. Del muzejske zbirke je tudi Baza 20 v Kočevskem rogu. V letu 2017 sta Dolenjski muzej in Mestna občina Novo mesto v sodelovanju z veleposlaništvoma Republike Poljske in Ruske Federacije organizirala odmevno **Jantarno leto** z mednarodno strokovno arheološko konferenco in konferenco mest ob jantarni poti, pri katerih so sodelovale številne pomembne mednarodne ustanove, vključno z znamenitim muzejem Carsko selo iz Sankt Peterburga.

Dolenjski muzej Novo mesto sodeluje pri projektu Erasmus+KA2 z naslovom MuseSchool (Integration of Museums into School Education). V sklopu projekta so razvili dve muzejski aplikaciji za dijake srednjih šol. S pomočjo aplikacij lahko dijaki interaktivno in samostojno raziskujejo arheološko preteklost Novega mesta z obiskom arheološkega najdišča Kapiteljska njiva ali stalne arheološke razstave Arheološka podoba Dolenjske.

Dolenjski muzej ima tudi čudovit zunanji prireditveni prostor – **Muzejske vrtove**, ki je po dogovoru na voljo za organizacijo različnih dogodkov.

Možnosti (nad 100 oseb):

- ogled stalnih in občnih razstav z vodenjem v angleškem jeziku,

- ° organizacija dogodka na Muzejskih vrtovih.

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto: Najlepša evropska knjižnica s parkom Rastoče knjige

Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto: Knjižnica je bila v letu 2012 razglašena za najlepšo evropsko knjižnico zaradi svoje posebne arhitekture, velikega števila oken, ki dajejo prostorom zračnost in lepe razglede. Novomeška knjižnica ni zgolj izposojevalnica knjig, temveč tudi medgeneracijsko in medkulturno središče, v katerem potekajo številne prireditve različnih organizatorjev. V posebnih zbirkah knjižnice hranijo več kot 100.000 kosov raznovrstnega »posebnega« gradiva. To je redko, dragoceno in starejše gradivo: rokopisi in tipkopisi mnogih znamenitih Slovencev, prve in posebne, bibliofilske knjižne izdaje, faksimili, knjižne ilustracije, umetniške slike, grafični listi, razni dokumenti, predmeti, fotografije, razglednice, ekslibrisi, podobice, tisk med NOB, muzikalije, zemljevidi in domoznanski drobn tisk (lepaki, letaki, koledarji, turistični in gospodarski prospekti, katalogi, drobn tisk v ožjem pomenu).

Ob knjižnici je **park Rastoče knjige**, ki na simbolni ravni povzdigne civilizacijski pomen knjige in pisane besede ter znanja. V parku so postavljena spominska obeležja partnerskim mestom Mestne občine Novo mesto, na katerih je zapis mest, pomembnih oseb ali izročil, ki so zaznamovala njihov kulturni prostor, ter spominsko obeležje dolejskih pisateljev, ki se vstavijo vsako leto kot list v rastoči knjigi. Idejni oče vseslovenskega gibanja Rastoča knjiga je Novomeščan in častni občan Mestne občine Novo mesto dr. Janez Gabrijelčič.

Možnosti (nad 100 oseb):

- ° ogled najlepše evropske knjižnice in njenega dragocenega gradiva z vodenjem v angleškem jeziku,
- ° organizacija dogodka v posebnem okolju atrija knjižnice ali v parku Rastoče knjige.

Kulturni center Janeza Trdine: Prizorišče vrhunskih dogodkov vseh kulturnih zvrsti, vključno z lastno in drugo izvirno novomeško produkcijo.

Kulturni center Janeza Trdine (KCJT): Vse celo leto ponuja vrhunske prireditve vseh kulturnih zvrsti (gledališke predstave, koncerti, razstave, različne prireditve), ki razprodajo največjo Trdinovo dvorano s 360 sedeži. KCJT razpolaga s profesionalno ekipo, ki ima izkušnje s postavitvijo različnih najahtevnejših dogodkov. V zadnjem času so bile posebej odmevne postavitve novomeške produkcije, kot je izvirna slovenska opera novomeškega skladatelja Aleša Makovca z naslovom Deseti brat, ki vsebinsko temelji na ljudskih pripovedih in istoimenskem romanu Josipa Jurčiča. V njej so sodelovali pretežno novomeški umetniki (Solistični zbor z glavno vlogo Irene Yebuah Tiran, Pevski zbor Vokalne akademije Jurij Slatkonja, plesalci Folklornega društva Kres ...). V prihodnjem letu bo KCJT uprizoril opero po motivih neuslišane ljubezni največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna do Primiceve Julije, ki je živela in umrla v Novem mestu.

Možnosti:

- ° ogled aktualnih predstav (koncerti lokalnih ali tujih umetnikov),

- ° organizacija dogodka v KCJT.

Simfonični orkester, Big band in druge odlične zasedbe Glasbene šole Marjana Kozine

Novomeški simfonični orkester: Nastal je leta 1989 v Glasbeni šoli Marjana Kozine Novo mesto, je eden pomembnejših amaterskih sestavov te vrste v Sloveniji. Jedro Novomeškega simfoničnega orkestra sestavljajo učitelji ter sedanji in nekdanji učenci Glasbene šole Marjana Kozine Novo mesto, orkester pa že vrsto let plodno sodeluje tudi s številnimi poklicnimi solisti, zlasti s pevci iz različnih držav in kulturnih okolij. S šolskim letom 2016/2017 je vodenje orkestra prevzel Miro Saje. S krstnimi izvedbami s področja slovenske glasbene klasike ter posameznih del iz svetovnega simfoničnega repertoarja orkester prispeva k ohranjanju slovenske kulturne dediščine. Opus skladateljev, katerih življenje in delo sta povezana z Novim mestom, ima zanj prav poseben pomen. Kakovost orkestra je bila deležna zasluženega priznanja občinstva in strokovne kritike ne samo v domačem okolju, ampak tudi v tujini. Novomeški simfonični orkester glasbene šole je med drugim dvakrat sodeloval pri projektu Evropska prestolnica kulture – Maribor 2012. Njegove koncerte je že večkrat v celoti posnela RTV Slovenija. Poslanstvo Novomeškega simfoničnega orkestra je že davno preseglo

običajne pedagoške dimenzije in je usmerjeno k umetniškim ciljem. Glasbena šola Marjana Kozine Novo mesto se ponaša tudi z odličnim Big bandom, jazz in drugimi zasedbami.

Možnosti (nad 100 oseb): Oglede katerega izmed rednih ali posebej dogovorjenih koncertov.

Pihalni orkester Krka: Večkrat nagrajeni orkester, ki ustvarja vrh slovenske ljubiteljske kulture. Pihalni orkester Krka je v slovenskem in mednarodnem prostoru prepoznan kot eden izmed najboljših amaterskih pihalnih orkestrów. Leta 2005 je orkester osvojil zlato medaljo s pohvalo na svetovnem glasbenem tekmovanju na Nizozemskem, posnetek nastopa pa je bil uvrščen na dvojni zgoščenki najboljših izvedb skladb tekmovanja. Je večkratni zmagovalec mednarodnih tekmovanj pihalnih orkestrów v Italiji (1995, 1997, 1999 in 2015), Nemčiji (2002) in na Madžarskem (1999, 2010).

Orkester je petkratni zmagovalec državnih tekmovanj pihalnih orkestrów. Leta 2012 so v Laškem v najvišji, koncertni kategoriji, prejeli zlato plaketo in postali državni prvaki. Resen pristop in trdo delo Pihalnega orkestra Krka so opazili tudi glasbeni ustvarjalci v tujini, tako so orkester že obiskali in z njim delali glasbeniki svetovnega kova, kot so Philip Sparke, Nigel Hess, Bart Picqueur, Velvet Brown in drugi. Leta 2015 so člani Pihalnega orkestra Krka izdali svojo prvo zgoščenko. Orkester se loteva tudi številnih drugih glasbenih projektov. Za glasbeno udejstvovanje mladih skrbi z glasbenimi delavnicami Poletne glasbene urice. Z inovativnim načinom dela je orkester zgled dobre prakse, ki vedno poskrbi za kakovostno programsko ponudbo. Odlikuje se v izvedbi in pristopu k projektu, ki dvigujejo društveno ustvarjalnost na vsakokrat višjo raven. Je promotor slovenske ustvarjalnosti, kulturne dediščine in kakovostne glasbene vzgoje. Od leta 2007 orkester vodi večkrat nagrajeni dirigent Matevž Novak.

Slika 54: Pihalni orkester Krka, foto: Občina Novo mesto

Možnosti (nad 100 oseb):

- ogled katerega izmed rednih koncertov,
- ogled odprte vaje, nastopa manjšega sestava, predstavitev delovanja.

Mešani pevski zbor Pomlad: Od ustanovitve leta 1992 je na državnih in mednarodnih tekmovanjih osvojil številna priznanja: šest nastopov na največjem slovenskem tekmovanju Naša Pesem (štiri srebrna priznanja in dve bronasti priznanji), zlato in srebrno priznanje v Bratislavi unija 2007, zlato odličje in naziv absolutnega grand prix zmagovalca v češkem Olomouci junija 2009, zmaga na regijskem in prva nagrada na državnem tematskem tekmovanju Sozvočenja 2016. V tujini je zbor prvič nastopil leta 1996 v Rimu in Vatikanu, kjer so peli tudi papežu, istega leta pa gostovali še v Kataloniji. V sklopu sodelovanja s slovenskimi skupnostmi so leta 2004 nastopali v Banjaluki in Tuzli. Avgusta 2005 so izvedli svojo največjo koncertno turnejo po Argentini in Čilu, v sredini oktobra 2009 pa so gostovali na Portugalskem. Zbor je nosilec dveh projektov: Pesem povezuje (od leta 2002 dalje), ki zajema sodelovanje s pevskeimi zbori iz

Slovenije in tujine ter s tem prispeva k bogatenju kulturne izmenjave med mesti, občinami in državami, ter projekta PoPmlad, ki si prizadeva za popularizacijo zborovskega petja s poudarkom na širjenju zanimanja med mladimi. Zbor je pri snemanju albumov sodeloval tudi z znanima glasbenima skupinama Dan D in Siddharta ter popularnimi pevci, kot so Alenka Godec, Nina Pušlar in Oliver Dragojevič. Od leta 2012 zbor vodi asistentka na Akademiji za glasbo Alenka Podpečan, dobitnica Prešernove nagrade Akademije za glasbo za koncertno dejavnost v akademskem letu 2016/2017.

Možnosti (nad 100 oseb):

- ogled katerega izmed rednih koncertov,
- posebej dogovorjen nastop.

Založba Goga: Evropski projekt pisateljskih rezidenc Reading Balkans, novomeški poletni večeri, festival kratke proze Novo mesto short in drugi kulturni dogodki na vrhunski ravni. Že vrsto let Založba Goga s svojo knjižarno in njenim prireditvenim programom pomembno prispeva k oživiljanju novomeškega mestnega jedra. Z vsakim letom z že uveljavljenimi in novimi kulturnimi vsebinami (p)ostaja prepoznaven soustvarjalec širšega slovenskega kulturnega prostora, o čemer pričajo mnoge nagrade strokovne javnosti. Založba Goga je ena od založb z največ nagrajenimi avtorji, vključno z dobitnikom Prešernove nagrade Borisom A. Novakom. Z uveljavljenimi mednarodnimi projekti (evropski projekt pisateljskih rezidenc Reading Balkans, financiran v okviru programa »Creative Europe: Culture«) sega tudi prek meja Slovenije; tako prek sodelovanja v več mednarodnih projektih prinaša nove, sveže in aktualne kulturne vsebine v Novo mesto in Slovenijo.

Julija in avgusta Založba Goga organizira **festival Novomeški poletni večeri**, v okviru katerih na novomeškem Glavnem trgu gosti mojstre pisane in govorjene besede ter vrhunske glasbenike. Vsak teden se na odru zvrstijo najbolj odmevna imena slovenskega družbenega in kulturnega prostora, pri čemer je velik del pozornosti namenjen najboljšim domačim knjižnim ustvarjalcem. Pogovore nadgrajujejo z izborom kakovostnih domačih glasbenikov. V zadnjem tednu avgusta v organizaciji založbe Goga in sodelovanju z Javno agencijo za knjigo in Mestno občino Novo mesto

v Novem mestu poteka festival kratke proze Novo mesto short, ki je edini festival kratkih zgodb v Sloveniji in je letos potekal četrto leto zapored.

Možnosti:

- udeležba na pogovornih tematskih večerih, ki potekajo v angleščini oziroma so prevajani,
- predstavitev projekta pisateljskih rezidenc Reading Balkans in založbe ter knjižarne.

Festival Jazzinty: Osrednje neformalno izobraževalno središče na področju jazz glasbe v srednji Evropi. V avgustu v Novem mestu že 20 let zapored poteka mednarodna poletna glasbena delavnica in jazz festival Jazzinty. Poleg glasbenih delavnic dogajanje v mestu dopolni pestro koncertno dogajanje, festival pa se zaključi z velikim jazz koncertom. Glasbena delavnica in festival Jazzinty predstavlja največji mednarodni festival v JV Sloveniji in osrednje neformalno izobraževalno središče na področju jazz glasbe v srednji Evropi. Delavnice se vsako leto udeleži do 100 udeležencev, ki prihajajo iz skoraj vseh evropskih držav, ZDA in celo Indonezije, Koreje ter Afrike. Prek predavanj in popoldanskih ter večernih jam sessionov dobi udeleženec vpogled v življenje in razvoj profesionalnega jazz glasbenika in prejme informacije, ki niso v ustaljenih praksah in učnih načrtih svetovnih konservatorijev in akademij. Mentorji in izvajalci predstavljajo fuzijo žanrsko različnih glasbenikov, ki udeležencem nudijo celoten spekter jazz glasbe – od tradicionalnih ameriških bebop prijemov, post-bop premikov, fusion ritmičnih vzorcev, neparnih ritmov modernega jazz do sodobnih glasbenih praks.

Možnosti: Festival Jazzinty ima izrazito mednarodno komponento, zato bi lahko 100 udeležencev ali več obiskalo večerne festivalske koncerte z mednarodno uveljavljenimi mentorji ter tematske jam sessione.

Dolenjska in Bela krajina: domovina vrhunske rock in pop glasbe: Glasbeni urednik na Valu 202 Andrej Karoli je v kolumni o kakovosti dolenjske in belokranjske rock in pop glasbe *Cviček ni kriv in metliška črnina je nedolžna!* zapisal »Nekaj je, kar dela Dolenjsko in Belo krajino posebni.« Dolenjska in Bela krajina sta že desetletja dom rock in pop

glasbenih skupin, ki v koraku s svetovnimi trendi v Sloveniji predstavljajo svojevrstno svežino in postavljajo nove glasbene smernice, bodisi da gre za najpopularnejše slovenske glasbene skupine (Dan D, DMP ...) bodisi za mlade vzhajajoče zvezde (Jardier, MRFY, Indigo) ali vodilne alternativne glasbenike (N'toko ...), ponudba rock in pop glasbe v Novem mestu je obsežna, raznolika in izjemno kakovostna.

Možnosti (nad 100 udeležencev):

- koncert katere izmed dolenjskih ali belokranjskih pop/rock glasbenih skupin kot primer avtentične slovenske pop/rock glasbe.

Društvo likovnih umetnikov Dolenjske: DLUD s statusom društva v javnem interesu na področju kulture je regionalno stanovsko strokovno združenje profesionalnih likovnih umetnikov, ki živijo in delujejo na področju Dolenjske, Bele krajine in Posavja. Združuje 25 aktivnih članov ustvarjalcev, ki se v okviru društva ukvarjajo s strokovnimi vprašanji na področju vizualnih umetnosti. DLUD letno pripravlja projekte na področju javnega interesa za kulturo, na podpodročjih likovnih in vizualnih umetnosti (slikarstvo, kiparstvo, grafika, ilustracija, digitalno oblikovanje itd.) z namenom izvajanja kulturnih dejavnosti (razstave, srečanja, kolonije ipd.) kot prispevka h kulturni vzgoji slovenske javnosti. Septembra 2019 je DLUD organiziral MEDNARODNI BIENALE LIKOVNE VIZIJE, ETIKE(TE) – STRAH 2019, septembra 2021 pa načrtujejo izvedbo naslednjega tovrstnega mednarodnega dogodka.

Možnosti (nad 100 udeležencev):

- ogled razstavljenih del na mednarodnem likovnem bienalu (september 2021),
- ogled priložnostnih razstav članov DLUD.

Gimnazija Novo mesto: Najstarejša gimnazija z neprekinjenim delovanjem v Sloveniji. Ustanovila jo je Marija Terezija leta 1746. Ob svoji ustanovitvi je bila edina tovrstna izobraževalna ustanova daleč naokoli. Tako je imela od samega začetka pomembno kulturno, izobraževalno, znanstveno, gospodarsko in politično vlogo v življenju Novomeščanov in ostalih Slovencev. Na Gimnaziji Novo mesto so se šolali mnogi umetniki, gospodarstveniki in znanstveniki (Josip Plemelj, Ivan Tavčar, Oton Župančič, Slavko Grum, Božidar Jakac, Miran Jarc, Dragotin Kette, Marjan Kozina, Anton

Podbevšek, Vladimir Lamut, Pino Mlakar, Marjan Mušič, Leon Štukelj in še mnogi drugi). Vlogo generatorja mladih intelektualcev, različnih vsebin, od naravoslovnih, družboslovnih do uporabnih znanj, ohranja tudi danes in je ena vidnejših izobraževalnih ustanov v slovenskem prostoru. Dijaki so aktivni pri ustvarjanju novih in dodatnih vsebin v okviru Mladinskega društva Goga, ki na letni ravni pripravi v lastni režiji eno do dve premierni predstavi. Gimnazija sodeluje pri številnih mednarodnih projektih, med drugim pri evropskem projektu EyeNet, ki je del Evropske prestolnice kulture 2020 na Reki, Hrvaška.

Možnosti (do 100 udeležencev):

- vodeni ogled po stalni razstavi o zgodovini gimnazije, ki je bila postavljena leta 2012 ob 100. obletnici gimnazijskega poslopja (v angleškem jeziku),
- nastop gimnazijskega Mladinskega društva Goga.

Folklorno društvo Kres: Prikaz slovenskega ljudskega izročila. Program društva obsega pesmi in ples vse večjih slovenskih pokrajin: pesmi in plesi Dolenjske, Bele krajine, Poljanske doline (Starega trga ob Kolpi), Štajerske, Prekmurja, Koroške in Posočja. Društvo vsako leto pripravi samostojni nastop, sodeluje pa tudi na številnih prireditvah v občini in v najrazličnejših krajih po Sloveniji. Skoraj vsako leto gostujejo v različnih državah. Tako so zaplesali že na Hrvaškem, v Srbiji, Bosni, Makedoniji, Nemčiji, na Češkem, v Franciji, Italiji, Španiji, Grčiji, na Madžarskem, v Belgiji, na Nizozemskem in v Turčiji. Folklorno društvo Kres je v sodelovanju z drugimi slovenskimi folklornimi skupinami od leta 2005 do 2016 organiziralo mednarodni folklorni festival SloFolk.

Možnosti: Krajši nastop, ki bi udeležencem orisal del našega ljudskega izročila

Plesni studio Novo mesto: Plesni tudig je bil ustanovljen leta 2007 s ciljem v dolenjsko prestolnico pripeljati ulične ali »street« ples (hip hop, break dance, jazz in show dance ...). Že v prvih letih po začetku delovanja je postal sinonim za vrhunske rezultate in odlično vzgojo mladih, saj se ponaša s številnimi medaljami na državnih, evropskih in svetovnih tekmovanjih v vseh starostnih kategorijah. V organizaciji Plesnega studia Novo mesto je nastal tudi promocijski video Novega mesta Happy Novo mesto.

Možnosti (nad 100 udeležencev):

- ogled plesnega nastopa različnih sestavov, ki lahko popestri kakršen koli dogodek,
- aktivno doživetje uličnega plesa: udeležence dogodka plesni učitelj nauči enostavnejšo koreografijo.

Društvo za razvijanje kreativnega gibanja Arabeska: Društvo izvaja kulturno-umetniške humanitarne projekte za otroke in mladino iz socialno šibkejših okolij, projekte, namenjene pripadnikom drugih etničnih manjšin, beguncem in imigrantom. Projekte izvaja v dolenski regiji, drugje po Sloveniji in Evropi. Društvo posebej zaznamuje delo z romskimi otroki, s katerimi ustvarja čudovite plesne predstave.

Možnosti (za nad 100 udeležencev): Ogled plesnega nastopa različnih sestavov, ki lahko popestri kakršen koli dogodek.

Klub mestnih kvačkaric: V Novem mestu deluje štiri leta, v sodelovanju z Dolenjskim muzejem organizira prireditve (Meški dan ročnih del, Velika noč z Mestnimi kvačkaricami ...), s katerimi prek ročnih del obujajo slovensko tradicijo praznikov in na izviren način obujajo slovensko etnološko dediščino.

Možnosti:

- spoznavanje slovenske etnološke tradicije z udeležbo na dogodku Mestnih kvačkaric (nad 10 oseb),
- delavnica ročnih del (do 30 oseb).

Bogat kulturni program Bele krajine

Predlog programa:

- ogled edinstvenih Treh far – romarskega središča s tremi cerkvami,
- ogled cerkve sv. Duha v Črnomlju z novim mozaikom patra Ivana Rupnika,
- ogled Mestne muzejske zbirke v Črnomlju (sofinancirana z EU sredstvi) z bogato poslikavo v obliki različnih cvetličnih in geometrijskih likov,

- ogled spominske hiše enega največjih slovenskih ustvarjalcev Otona Župančiča. Muzejska zbirka je bila obnovljena s pomočjo sredstev EU,
- ogled Galerije Kambič v Metliki.
- Ogled nove zakladnice, kjer obiskovalci na interaktivni digitalni razstavi spoznavajo kulturne in naravne znamenitosti Bele krajine ter novega turističnega produkta, ki nas pelje skozi 2. svetovno vojno v Črnomlju. Projekt Interreg.

4.28.4 Gospodarsko-znanstveni program

Prestolnica slovenskega izvoznega gospodarstva: Ogled proizvodnje vodilnih slovenskih podjetij. Mestna občina Novo mesto je kot prestolnica slovenskega izvoznega gospodarstva sedež nekaterih najpomembnejših slovenskih podjetij. Ogled razsežnosti in tehnološke dovršenosti proizvodnje gospodarskih velikanov **Krke**, **Revoza**, **Adrie Mobil in TPV** obiskovalce pustijo brez besed. Ob tem pa v Novem mestu delujejo še številni manjši proizvajalci svetovno konkurenčnih izdelkov (steklena volna, oprema za jahte, senčila ...), ki osupnejo s kakovostjo in mednarodno prodornostjo svojih izdelkov in storitev.

Slika 55: Revoz Novo mesto, foto: Občina Novo mesto

Predlog programa (od 50 do 100 oseb):

- ° seznanitev z razsežnostmi in tehnološko dovršenostjo paradnih konjev slovenskega izvoznega gospodarstva (Krka, Revoz, Adria Mobil, TPV) – vodeni obiski v angleškem in nekaterih drugih evropskih jezikih,
- ° predstavitev zgodbe o uspehu manjših novomeških podjetij, ki proizvajajo svetovno konkurenčne izdelke, vodeni obiski v angleškem jeziku.

Industrijski turizem - zbirka IMV in hiša tehnološkega napredka: Industrija motornih vozil ali IMV je bila novomeška avtomobilska tovarna, ki je delovala od sredine petdesetih let, največja v Novem mestu in ena največjih tovarn v Sloveniji. Iz nje so se pozneje razvile družbe Revoz, Adria Mobil, TPV, Plastoform, Podgorje, Tomplast, ki danes predstavljajo jedro dolenjske in slovenske izvozne industrije. V Drgančevju pri Novem mestu je na ogled razstava, ki prikazuje razvoj osebnih in dostavnih avtomobilov ter avtomoblov od leta 1954 do 2012.

V neposredni bližini **Grmskega gradu in tovarne Revoz** bo v prihodnosti zrasla **hiša tehnološkega napredka (HTN)**, ki bo postala osrednja točka novega produkta industrijskega turizma v regiji. Skupaj z Arheološkim parkom Marof bo predstavljala večtisočletne izkušnje preoblikovanja železa, prikaz obdelave železa v obdobju halštata in preoblikovanja pločevine danes, ko imamo tovarno Revoz, ki je ena najuspešnejših tovarn v skupini Renault Nissan. V HTN bo osrednja predstavitev namenjena avtomobilski industriji. V pritličju bo velika avla za sprejem obiskovalcev, kjer bo na sodoben način predstavljena aktualna avtomobilska proizvodnja in bo mogoče tudi preizkusiti različne simulatorje, ki bodo ponazorili proizvodni proces v tovarni. Ko bo tovarna odprta za javnost, bo od tu možen tudi ogled proizvodnje s strokovnim vodenjem. V prvi kleti bo na ogled razstava, posvečena razvoju avtomobilske industrije na Dolenjskem, ki je zdaj v Drgančevju (zbirka IMV). Nadgradnja muzeja in ogleda proizvodnje pa bo tudi vzpostavitev inštituta za robotiko, kjer bodo priložnost dobili mladi strokovnjaki in mednarodni študenti. Skupaj z mentorji

iz Revoza in RCNM bodo lahko sodelovali v konkretnih izzivih, s katerimi se sooča tovarna.

Predlog programa (za več kot 100 oseb): Obisk zbirke IMV in predstavitev ideje hiše tehnološkega napredka.

Center razvoja, raziskav in inovacij (CRRI): svetovanje podjetjem in delavnice robotike za otroke: Eden ključnih izzivov prihodnosti bo pridobiti ustrezno usposobljene zaposlene, predvsem na področju novih tehnologij. S tem namenom je **Razvojni center Novo mesto** ustanovil **CRRI**, ki svoje dejavnosti usmerja v podporo strategiji industrija 4.0 (avtomatizacija, robotizacija, digitalizacija). Ekipa strokovnjakov dejavno sodeluje pri industrijskih projektih, kjer skupaj z drugimi strokovnjaki svetuje podjetjem in uvaja nove tehnologije, ki omogočajo večjo učinkovitost in konkurenčnost na mednarodnem trgu, kamor regija prodaja približno dve tretjini vsega proizvedenega. Da bi tudi v prihodnje lahko zadostili velikim potrebam po strokovnjakih s tega področja, CRRI izvaja celoletne krožke in poletne delavnice robotike in zabavnega programiranja za mlade. Do danes se je v programe vključilo že skoraj tisoč osnovnošolskih otrok. Zdaj mladi delajo s kompleti LEGO WEDO in LEGO MINDSTORMS, nadgradnja pa bo delo s pravimi sodelovalnimi roboti. Danes CRRI razpolaga z robotom Fanuc.

Predlog programa:

- ° predstavitev ideje CRRI in prikaz dela s konkretno skupino mladih (od 50 do 100 oseb)

Prenova mestnega jedra: internetna komunikacijska hrbtnjača za celotno Dolenjsko in Belo krajino in pot k trajnostni mobilnosti

Novomeško mestno jedro je bilo obsežnejše prenove nazadnje deležno pred davnimi šestdesetimi leti, ko so mu namenili predvsem tranzitno prometno vlogo. Ta je, skupaj s preteklim slabim upravljanjem in hitro spreminjajočimi se družbenimi razmerami, polagoma povzročila gospodarsko in socialno nazadovanje mestnega središča ter slabitev njegove tradicionalne vloge povezovalca bližnjih in daljnih prebivalcev. Sedanja prenova je zajemala ureditev urbane opreme, površin za pešce in kolesarski

promet, dostavnih in interventnih površin za gostinske, tržne in prireditvene dejavnosti. Javne površine so dostopne vsem uporabnikom, tudi gibalno oviranim, starejšim in staršem z vozički. Uredile so se odprte javne površine v mestnem jedru glede na simbolni pomen in vsebino. S tem se je ustvaril kakovosten bivanjski prostor v mestnem jedru, ki je primeren in privlačen za hitrejši razvoj dejavnosti v središču mesta in izvedbo najrazličnejših prireditev, kar pozitivno vpliva tudi na število obiskovalcev in turistov, zmanjšanje praznih lokalov, pestrejšo ponudbo ter še pestrejšo ponudbo različnih prireditev in dogodkov. Omejitev motornega prometa je povečala število kolesarjev in pešcev ter prometno varnost za šibkejšje udeležence v prometu. Tehnična posebnost Glavnega trga in najpomembnejši del podzemne prenoje je kolektor, podzemni hodnik, ki pod novimi granitnimi kockami poleg komunalnih in električnih vodov združuje internetno komunikacijsko hrbtnenjačo za celotno Dolenjsko in Belo krajino.

Predlog programa: Predstavitev celovite prenoje mestnega jedra in njenih številnih učinkov na razvoj mesta (za od 50 do 100 oseb)

Pametno mesto - s tehnologijo do trajnostnega razvoja: Mestna občina Novo mesto je kot prestolnica slovenskega izvoznega gospodarstva med vodilnimi slovenskimi mesti tudi pri uvajanju novih tehnologij in vključevanju pametnih rešitev pri upravljanju mesta. V pristope pametnega mesta nas vodi vizija učinkovitega ravnanja z obstoječimi viri, pri čemer so nove tehnologije ključne. Ravno zaradi tega smo bili ena prvih občin v Sloveniji, ki je izvedla projekt celovitega sodobnega energetskega upravljanja javnih stavb, temelječega na inovativnih odprtih tehnologijah (IoT) ter celoviti obdelavi in analizi podatkov. Glede na velikost in specifične potrebe mesta, ki izhajajo tudi iz topografije občine, veliko vlagamo tudi v pametne sisteme na področju mobilnosti, ki jo s tem usmerjamo v trajnostni razvoj. Naš cilj je v prihodnosti s pametnimi tehnologijami prodreti tudi na druga področja življenja, s posebnim poudarkom na skrbi za okolje.

Na področju mobilnosti lahko posebej poudarimo multimodalno vozlišče, ki smo ga zasnovali v Kandiji, neposredni bližini zgodovinskega mestnega jedra. Tam lahko najdemo:

- pametno parkirišče Trdinova ulica z magnetnimi senzorji zaznavanja parkiranega vozila in pilotno aplikacijo, ki omogoča voznikom pregled zasedenosti parkirišča; parkirišče ponuja dve mesti za polnjenje električnih vozil,
- postajališče mestnega potniškega prometa, ki bo v letu 2020 postalo tudi eno od postajališč novega sistema pametnih prevozov na zahtevo z električnimi vozili;
- postajališče sistema za avtomatsko izposajo koles GONm z električnimi kolesi v neposredni bližini Kandijskega mostu,
- eksperimentalno prometno ureditev mešanega prometa pešcev, kolesarjev in motoriziranega prometa na Kandijem mostu, ki daje prednost trajnostnim oblikam mobilnosti in vodi na za motorni promet zaprt Glavni trg, ki je dober primer, kako vrniti javni prostor pešcem in kolesarjem,
- multimodalno vozlišče zaokrožuje čolnarna, ki je v neposredni bližini Kandijskega mostu in obiskovalcem mesta omogoča, da uporabijo tudi reko Krko kot prijetno in zanimivo obliko mobilnosti.

Na zgoščenem prostoru mestnega predela Kandija tako v Mestni občini Novo mesto razvijamo prihodnost mobilnosti z multimodalnostjo – možnostjo različne vrste prevoza meščanov ali obiskovalcev mesta. Na izzive sodobne mobilnosti in trende zgoščevanja prometa odgovarjamo s paleto možnosti, ki omogočajo uporabnikom, da si izberejo v vsakem trenutku tisto obliko prevoza, ki je za njih najbolj ugoden časovno, ekonomsko ali z vidika udobnosti. Pri tem pa gredo vse oblike v smer trajnosti, nič CO₂ onesnaževanja, ter podpore s pametnimi sistemi, ki predstavljajo asistenco uporabniku pri prehodu z ene na drugo obliko mobilnosti (npr. projekt mestna kartica in aplikacije za pametne telefone). Eden od pomembnih namenov multimodalnega vozlišča je tudi spremljanje in analiza vzorcev mobilnosti uporabnikov, saj je treba prihodnji razvoj prilagajati tudi konkretnim potrebam. Vsi sklopi mobilnosti tako vključujejo senzorske sisteme za beleženje prehodov, uporabe ipd. – parkirišča z magnetnimi senzorji, GONm z analitiko uporabe, linijski avtobusni promet v 2020 s terminali za sledenje avtobusom in beleženju vstopov ter sistem pametnih prevozov z zalednim aplikativnim sistemom

upravljanja. V neposredni bližini so postavljeni tudi senzorji za merjenje kakovosti zraka, kar je z mobilnostjo tesno povezano.

Predlog programa: Predstavitev »pametnega« tehnološko podprtega usmerjanja k trajnostni mobilnosti, ki je v eden ključnih elementov globalnega trajnostnega razvoja (od 50 do 100 oseb).

Primer dobre prakse povezovanja šolstva in gospodarstva: Odprta akademija za inovativni turizem

V prostoru Dolenjske in Bele krajine deluje Odprta akademija za inovativni turizem, kjer v partnerstvu poleg **Kompasa Novo mesto** s **Turističnoinformacijskim centrom Novo mesto** in **Term Krka** sodelujeta tudi **Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma** ter **Visoka šola za upravljanje podeželja GRM Novo mesto**, nosilec projekta pa je **Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu**. Odprta akademija za inovativni turizem je izobraževalno, znanstvenoraziskovalno, motivacijsko in promocijsko gibanje, ki predstavlja vez med izobraževalnimi ustanovami, regijskim gospodarstvom, javnimi organizacijami, civilno družbo in lokalnimi skupnostmi. Akademija se usmerja v uspešen, trajnostno naravn in družbeno odgovoren razvoj turizma, ki predstavlja raznolika doživetja gostov na destinaciji in dobro počutje prebivalcev v lokalnih skupnostih.

Predlog programa: Predstavitev dobre prakse povezovanja šolstva in gospodarstva: Odprta akademija za inovativni turizem (od 50 do 100 oseb).

Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto: Skrb za ranljive skupine, stičišče nevladnih organizacij regije JV Slovenija in primer prenosa dobrih praks v lokalno skupnost prek evropskih projektov

Društvo za razvijanje prostovoljnega dela (DRPD): Ena večjih nevladnih organizacij v regiji in ena redkih, ki se na območju, kjer živijo različne kulture, sistematično ukvarja z ustvarjanjem bolj odprte družbe za vse. Z obsežnim socialnovarstvenim, kulturnim in mladinskim programom že 27 let skrbi za vključevanje najranljivejših prebivalcev v družbo. Hkrati pa kot regionalno stičišče nevladnih organizacij skrbi za razvoj teh organizacij, da bi zmogle vsaka na svojem področju kar najbolje prispevati k razvoju

družbe. Med njegovimi v javnosti bolj prepoznavnimi programi so dnevni centri za romske otroke in otroke priseljencev, ki jih na treh lokacijah – v središču mesta in v dveh romskih naseljih – redno obiskuje 450 otrok, mladih in odraslih. Vsakodnevno učenje slovenskega jezika, pomoč pri domačih nalogah in učenju ter inovativni načini podajanja novih znanj in kompetenc so občutno izboljšali izobrazbeno sliko: otroci uspešneje napredujejo v višje razrede osnovne šole in celo v srednjo šolo, kar je bilo še pred nekaj leti nepredstavljivo. Začeli so se udeleževati tudi obšolskih dejavnosti in družabnega življenja zunaj svojih naselij, kar je prav tako velik korak. Sožitje med različnimi kulturami društvo neguje z organizacijo tradicionalnega petdnevnega festivala kulturnih in kulinaričnih užitkov Teden kultur, vsakomesečnih medkulturnih večerov in s številnimi mednarodnimi izmenjavami. Letno društvo sodeluje pri več kot 50 različnih evropskih projektih, prek katerih se seznanja s primeri dobrih praks v drugih državah in jih prenaša v domače okolje s sodelovanjem z občinami, izobraževalnimi ustanovami, društvi in drugimi organizacijami v regiji.

Možen program:

- ogled dnevnih centrov za romske otroke in otroke priseljencev (za manjše skupine do 30 oseb),
- obisk medkulturnih večerov Oder je naš: enkrat mesečno, vse leto (za nad 100 oseb),
- predstavitev dela društva in prenosa dobrih praks v lokalno okolje prek evropskih projektov (za do 100 oseb),
- ogled in predstavitev ustvarjalnega počitniškega programa Otroški svet: julij, vsak dan med 10. in 12. uro v parku pred Kulturnim centrom Janeza Trdine.

Mikrografija d.o.o.: V podjetju Mikrografija so zaposleni **izkušeni strokovnjaki** s področja informatike, obvladovanja dokumentov in arhivistike, ki svoje znanje nenehno nadgrajujejo doma in na tujem. Že več kot 25 let se trudijo poiskati najbolj **optimalne rešitve** za stranke in z veseljem zagrizajo v vsak poslovni izziv.

Več informacij:

Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma : Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma je šola s 130-letno tradicijo. Je pravni naslednik Kmetijske šole Grm Novo mesto, ki je bila ustanovljena leta 1886. Leta 2007 se je Kmetijski šoli Grm Novo mesto priključila Srednja šola za gostinstvo in turizem in tako je nastal Grm Novo mesto - center biotehnike in turizma.

V okviru centra deluje pet organizacijskih enot, od tega tri šole:

- Kmetijska šola Grm in biotehniška gimnazija,
- Srednja šola za gostinstvo in turizem,
- Višja strokovna šola,
- Dijaški in študentski dom,
- Medpodjetniški izobraževalni center z razvojnim raziskovalnim inštitutom. Izobražujemo mladino in odrasle v prehranski verigi od njive do mize s poudarkom na varovanju narave in okolja in turistični ponudbi.

[Več informacij:](#)

Slika 56: Trubarjeva domačija, foto: Peter Centa

4.29 VELIKE LAŠČE

4.29.1 Promocijski program

Rašica – rojstni kraj Primoža Trubarja: Prireditveni prostor v izjemnem naravnem okolju, Trubarjeva spominska soba, žaga, mlin.

Dolnje Retje – rojstni kraj Frana Levstika: Domačnost prireditvenega prostora okrog Levstikovega spomenika, lipe in s slamo kritega kozolca.

Podsmreka – rojstni kraj Josipa Stritarja: Domačnost prireditvenega prostora okrog Stritarjeve spominske plošče in s slamo krite kašče z razstavo starega kmečkega orodja.

Grad Turjak: Bogat s svojo zgodovino in povezava na boje proti Turkom.

Gradež pri Turjaku: Sušilnica sadja na bukova drva, etnografsko zbirko in kulinarčno ponudbo.

Križišče evropskih pešpoti E6 in E7 v Predgozdu.

Krvava Peč: Vasica, kjer danes živi le enajst stalnih prebivalcev (prireditveni prostor v izjemnem naravnem okolju, znameniti Lojzov teater – kamniti amfiteater v naravni vrtači na kraškem polju sprejme do 200 gledalcev).

Velike Lašče: Prireditveni prostor na Levstikovem trgu z Levstikovim spomenikom in odlično tehnično opremljenim Levstikovim domom

Zanimive vsebine za ogled:

- razstave in prireditve na Trubarjevi domačiji na Rašici,
- razstave in prireditve v Levstikovem domu v Velikih Laščah,
- prireditve v Lojzovem teatru v Krvavi Peči,
- prireditve na Gradežu pri Turjaku,
- priložnostne razstave v Domu veteranov v Krvavi Peči,

- prireditve in ogledi v gradu Turjak,
- veliko naravnih (geoloških) posebnosti, razglednih točk,
- možnosti za krajše in daljše pohode, kolesarjenje, jahanje,
- domača kulinarična ponudba, prenočevanje v glampingu in zasebnih sobah.

KAZALO VSEBINE 2, TABELNI PREGLED

1	TABELNI PREGLED - ALPSKA SLOVENIJA	129
1.1	BLED	129
1.2	KRANJSKA GORA	130
1.3	JEZERSKO	131
1.4	RADOVLJICA	132
1.5	KRANJ	134
1.6	TRŽIČ	136
1.7	BOHINJ	137
1.8	IDRIJA	138
1.9	MOZIRJE	139
1.10	SOLČAVA	140
1.11	ZREČE	141
1.12	MARIBOR	142
1.13	HOČE - SLIVNICA	144
1.14	RADLJE OB DRAVI	145
2	TABELNI PREGLED - MEDITERANSKA SLOVENIJA	146
2.1	POSTOJNA Z OKOLICO	146
2.2	NOVA GORICA IN GORIŠKA BRDA Z OKOLICO	147
2.3	TOLMIN IN KOBARID Z OKOLICO	148
2.4	VIPAVA Z OKOLICO	149
2.5	SEŽANA Z OKOLICO	150
2.6	PIRAN, PORTOROŽ, STRUNJAN Z OKOLICO	151
2.7	KOPER	153
3	TABELNI PREGLED - LJUBLJANA IN OSREDNJA SLOVENIJA	154
3.1	LJUBLJANA Z OKOLICO	154
3.2	LITIJA	156
3.3	KAMNIK	157
3.4	KOČEVJE	158

3.5	IVANČNA GORICA	159
4	TABELNI PREGLED - TERMALNA PANONSKA SLOVENIJA	160
4.1	MORAVSKE TOPLICE IN RADENCI Z OKOLICO	160
4.2	LENDAVA	161
4.3	RAZKRIŽJE	162
4.4	ORMOŽ	163
4.5	GRAD	164
4.6	MURSKA SOBOTA	165
4.7	PTUJ	166
4.8	PODČETRTEK	167
4.9	ROGATEC	168
4.10	ROGAŠKA SLATINA Z OKOLICO	169
4.11	ŠMARJE PRI JELŠAH	170
4.12	ŠENTJUR	171
4.13	SLOVENSKE KONJICE	172
4.14	CELJE	173
4.15	ŽALEC Z OKOLICO	174
4.16	VELENJE	175
4.17	SEVNICA Z OKOLICO	176
4.18	LAŠKO	177
4.19	RADEČE	178
4.20	HRASTNIK	179
4.21	TRBOVLJE	180
4.22	VOJNIK	181
4.23	KRŠKO	181
4.24	BREŽICE Z OKOLICO	184
4.25	KOSTANJEVICA NA KRKI	185
4.26	BISTRICA OB SOTLI	186
4.27	NOVO MESTO Z OKOLICO	187
4.28	VELIKE LAŠČE	189
4.29	DOBRNA	190
4.30	RMSKE TOPLICE	191
4.31	DOLENJSKE TOPLICE	192
4.32	ŠMARJEŠKE TOPLICE	193
4.33	METLIKA	194

1 TABELNI PREGLED - ALPSKA SLOVENIJA

1.1 BLED

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
					<u>Kulturni program</u>		
BLED	Rikli Balance Hotel - bivši hotel Golf (Sava hoteli, 150 sob)	največja dvorana za 350 oseb Več informacij: tu	Bled z okolico	Blejski otok	Folklor	Gostilna Lectar, Radovljica	Šola IEDC, MBA, izobraževanje
	Grand Hotel Toplice (Sava hoteli, 87 sob). Obnova predvidoma do I.2021	največja dvorana za 300 oseb Več informacij: tu		Muzej čebelarstva (Radovljica)		Gostilna Avsenik folklor	Manjše samooskrbne kmetije - Kmetija Mulej
	Hotel Park (Sava hoteli, 217 sob) Obnova predvidoma do I.2020	dvorana Cankar (potencialno) Več informacij: tu		Čebelarstvo Ambrožič		Restavracija 1906 hotela Triglav	Turizem (Visoka šola za gostinstvo, velnes in turizem)
	Best Western Premier Hotel Lovec (59 sob)	dvorana za 140 oseb Več informacij: tu		Blejski grad		Restavracija Blejski grad	
	Hotel Jelovica - Bled Rose hotel (100 sob)	4 dvorane, največja za 80 oseb Več informacij: tu		Pletna			

1.2 KRANJSKA GORA

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
KRANJSKA GORA	Hotel Kompas (Hit Alpine, 156 sob) Hotel Ramada Resort (Hit Alpine, 118 sob)	21 dvoran, največja za 360 oseb Več informacij: tu					

1.3 JEZERSKO

				<u>Spremljevalne aktivnosti</u>			
<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
JEZERSKO			Jezersko	Jezersko		NOSILNI PRODUKT: Vila Planinka, 23 prestižnih sob, 5-zvezdični hote Hišne aktivnosti v Vili Planinka 1:* Celostno energetske razvijanje (Energetske točke, Masaže, Wellness) Hišne aktivnosti v Vili Planinka 2: Degustacije slovenskih vin in jezerskih likerjev Hišne aktivnosti v Vili Planinka 3: Avanture in raziskovanja (vodeni pohodi in trekingi, vodena turna smuka, kolesarske ture in ribolov) Hišne aktivnosti v Vili Planinka 4: * Fotolov	

1.4 RADOVLJICA

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>			
				<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
RADOVLJICA		Radovljiska graščina: baročna dvorana (do 250 oseb), plesna dvorana (do 200 oseb) Več informacij: tu	Radovljica z okolico	Tematska pohodna pot 1: Pastirska pot Begunje (Sotočje Save Bohinjke in Save Dolinke)	Linhartov trg, voden ogled	Okusi Radol'ce v mesecu novembru: Vila Podvin, Restavracija Lambergh, Gostilna Lectar, Gostilna Kunstelj, Gostišče Tulipan, Gostišče Draga, Gostilna Avguštin, Joštov hram, Gostilna Pr' Tavčar	Elan
		Lambergh Château & Hotel**** - 4 mice dvorane, največja za 100 oseb Več informacij: tu		Tematska pohodna pot 2: Petrova pot Begunje (Sotočje Save Bohinjke in Save Dolinke)	Grad Kamen	Obisk čebelnjaka in predstavitev življenja ter razmnoževanja čebel z degustacijo	Veriga (tovarna)
				Tematska pohodna pot 3: Naravoslovna učna pot Pusti grad (Sotočje Save Bohinjke in Save Dolinke)	Zapuščina arhitekta Ivana Vurnika (voden ogled)	Vodene kolesarske ture (različne destinacije)	Albatross fly
				Tematska pohodna pot 4: Brezjanska pot miru (Sotočje Save Bohinjke in Save Dolinke)	Vaška pot Begunje	Rafting po reki Savi	
				Tematska pohodna pot 5: Pot ob Savi (Sotočje Save Bohinjke in Save Dolinke)	Kropa s kovaško tradicijo (voden ogled)	Panoramski polet nad Triglavskim narodnim parkom	
					Ulične predstave ali cirkuške delavnice s Čupakabro Dogodki s Pihalnim orkestrom Lesce Glasbena šola z njenimi orkestri učiteljev in učencev	Doživetje Muzeja Avsenik Umetniško kovanje v Kropi	

Narodno zabavni
koncert z Ansamblom
Saša Avsenika ali
Veselmi Begunjčani v
zibelki narodno zabavne
glasbe Begunjah na
Gorenjskem

Večer popevk z Moniko
Avsenik

Nastope pevskih
zborov, ki delujejo pod
okriljem JSKD Radovljica

1.5 KRANJ

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>		
					<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
KRANJ	Hotel JGZ Brdo (cca. 136 sob) opomba: obnova in dozidava predvidoma do I.2021	predvidenih več dvoran, največja v velikosti 224m2. Več informacij: tu	Kranj z okolico	Jamnik: pohodniški izziv za ljubitelje lepih razgledov	Festival Kaos	Rovi pod starim Kranjem: podzemna skrivnost Kranja	Ogled visokotehnoloških podetij: Iskra Tel in Iskraemeco
		Kongresni center Brdo - 8 različnih dvoran, največja za 550 oseb, v izmeri 558 m2. Več informacij: tu		Kanjon reke Kokre – drugi najvišji mestni kanjon v Evropi	Festival Pianopolis	Doživetje gorskega sveta v družbi živih legend	Ogled energetske samooskrbne vasi Suha pri Predosljah
	Hotel Creina (cca. 87 sob)	1 kongresna dvorana (do 100 oseb): obnova in dozidava predvidoma do I.2021 Več informacij: tu			PU#AR: interaktivni muzej za ljubitelje vizualne umetnosti	S kolesom na raziskovanje kranjskega podežolja	LOTRIČ Meroslovje d.o.o.
		Mestna knjižnica Kranj (za manjše dogodke). Več informacij: tu			Pohod po mamutovi deželi	Posestvo Brdo	
					Poletje s Prešernovimi nagrajenci	S kolesom na raziskovanje kranjskega podežolja	
					Jazz kamp	Muzejska pot	
					Svetovni pokal v športnem plezanju	Gastronomija - več opcij (glejte katalog)	
					Mednarodni festival likovnih umetnosti	Večerja na zajli	
					Festival piva in Kranjske klobase	S kolesom na raziskovanje kranjskega podežolja	
					Vinska pot v rovih in martinovanje na Pungertih	Muzejska pot	
					Prešerni december	Dvor Jezeršek, Cerklje na Gorenjskem	

Prešerni v Kranju:
aktivni sprehod za
ljubitelje poezije in
zgodovine

Biseri kranjske
zgodovine

Muzejska pot

Kranj, mesto očarljive
arhitekture

Ekološka turistična
kmetija Šlibar

1.6 TRŽIČ

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>			
				<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
TRŽIČ			Tržič	Dovžanova soteska	Šuštorska nedelja	Hrastov memorial	Obisk čevljarjev
				Šentanski rudnik	Tekčeve jaslice	EU ples brez meja na Ljubelju	Podjetje Calex
				Mokrišče blata	Mestno jedro	Koncerti na Gorenjski plaži	Podjetje Kvibo
				Stegovniški slap	Kurnikova hiša	Gutenberški dnevi	Podjetje Intec MKD
				Planinske in kolesarske poti		Doživi srednji vek	Ogled Spominske sobe Sunit Williams
						Vikend tržiških poti	
						Peka flike v Kurnikovi hiši	
						Pokušina Tržiških bržol na Planini Šija	
						Vodene kolesarske in phodniške ture	
						Vodene turno smučarske ture	
						Krpljanje, sankanje	

1.7 BOHINJ

					<u>Spremljevalne aktivnosti</u>		
<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko- znanstveni program</u>
BOHINJ	ECO hotel (102 sobi)	10 dvoran, največja za 180 oseb (Dvorana Bogatin, Triglav . . .) Več informacij: tu					

1.8 IDRIJA

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>			
				<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
IDRIJA			Idrija	Unesco Globalni Geopark	Festival idrijske čipke	Praznik idrijskih žlikrofov	Hidria
				Krajinski park Zg. Idrija	Oglarski praznik	Dnevi živega srebra	Kolektor
				Klavže	Tango festival	Teden evropskih geoparkov	Smart optometry
				Divje jezero	Idrijsko poletno doživetje - Četrtni na placu	Velika kmečka tržnica	Coworking Idrija
				Vodni kanal Rake	Grajski večeri na gradu Gewerkenegg	HG Trail Idrija	
				Idrijska kamšt	Dnevi evropske kulturne dediščine	Frudl špencir Vandranje po gričih Kendov dvorec (kulinarika)	

1.9 MOZIRJE

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
					<u>Kulturni program</u>		
MOZIRJE	Hotel Golte (54 sob + 38 apartmajev)	Konferenčna dvorana - 130 m2 sprejme približno 120 ljudi	Mozirje z okolico	Alpski vrt na Golteh	Predstava "Trške zgodbe"	Zeliščni vrt in zeliščarna, Gornji Grad	Gozdovi in gozdarstvo ZSD (Zavod za gozdove Slovenije OE Nazarje)
				Pot po Golteh	Glasba na citre ob večerji, vokalna in instrumentalna glasba po dogovoru (citre, harmonika, vokalni sestavi, ansambli...)	Grajska večerja, Nazarje	Ogled podjetja KLS
				Mozirski gaj park cvetja in etnoloških objektov		Kolesarske ture z e-kolesi (npr. pot po Rečici ob Savinji, pot po vinogradih v Šmartnem ob Paki)	Ogled podjetja BSH
				Muzej Vrbovec - muzej gozdarstva in lesarstva		Lahke pohodne poti (npr. Pot po Golteh)	
				Frančiškanski samostan, Nazarje			
				Katedrala Sv. Mohorja in Fortunata v Gornjem Gradu			

1.10 SOLČAVA

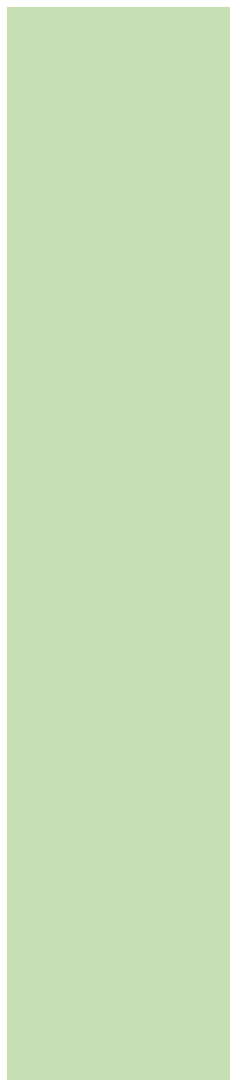
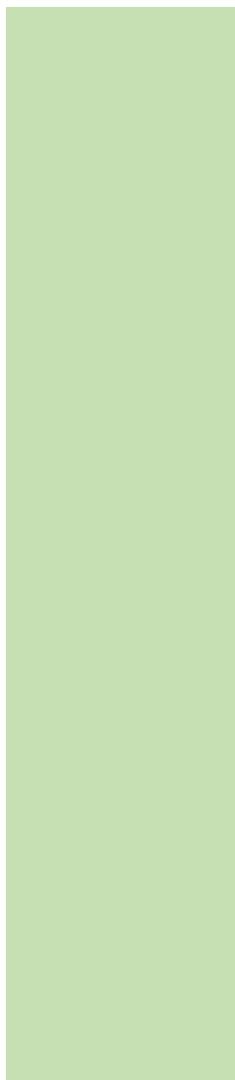
<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>		
					<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
SOLČAVA	Hotel Plesnik (43 sob + kombinacija z drugimi nastanitvami)	Konferenčna dvorana - 130 m2 sprejme približno 120 ljudi	Solčava z okolico	Doživljajsko vodenje po Solčavskem - en "fletn sprehod"	Glasba na citre ob večerji, vokalna in instrumentalna glasba po dogovoru (citre, harmonika, vokalni sestavi, ansambli...)	Solčavska panoramska pot (z e-kolesi)	Predstavitev trajnostnega razvoja v turističnem območju Logarska-Solčavsko (Center Rinka)
				ogled Centra Rinka v Solčavi,	Igrana predstava: "Solčavsko skozi čas"	Obisk turistične kmetije Rihter / Govc - Vršnik	Les, lesna obrt in industrija v ZSD (zgodba gorskega lesa)
				Cerkev Marije Snežne,	ETNO - FLETNO igre		Ogled podjetja Rihter (prejemnik nagrade za trajnostno poslovanje)
				Ljubno - vodeni ogledi: Flosarska zbirka, Fašunova hiša, skakalnica, ogled mašnih plaščev in cerkve sv. Frančiška Ksaverja (Radmirje), ogled etno hišk (Luče)			

1.11 ZREČE

					<u>Spremljevalne aktivnosti</u>		
<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko- znanstveni program</u>
ZREČE	Hotel Atrij (Terme Zreče, 45 sob)	hotela se držita skupaj in imata 3 dvorane, za največ 120 oseb (v "u" postavitvtvi, oz. 170 v kino postavitvi) Več informacij: tu	Zreče z okolico			Eko kmetija Urška	
	Hotel Vital (Terme Zreče, 48 sob)						

1.12 MARIBOR

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>		
					<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
MARIBOR	Hotel Habakuk (Terme Maribor, 135 sob)	9 dvoran, največja dvorana za 500 oseb Več informacij: tu	MARIBOR z okolico	Stara trta - najstarejša trta na svetu,	Festival Lent, 25. 6. 2021 - 3. 7. 2021	Hiša Stare trte s Staro trto (ogled muzeja, degustacija)	Ekološka kmetija Zlate misli
	Hotel Mercure City Center (Terme Maribor, 78 sob)			Mariborsko Pohorje - ostanki pragozda, Črno jezero, slap Šumik, Lovrenška jezera		Mariborska vinska pot	
	Hotel City Maribor (78 sob)	6 konferenčnih dvoran, skupna kapaciteta 500 ljudi (dvorane so vprašljive zaradi stebrov) Več informacij: tu		Vinske ceste - svečinski srček	Festival Stare trte, 17. 9. 2021 - 20. 9. 2021	Mariborska kulinarčna pot	
	Hotel Betnava (38 sob)	2 konf.dvorani (največja sprejme do 120 ljudi) Več informacij: tu		Mestno jedro Maribora: Lent (Sodni stolp, Vodni stolp, sinagoga), Mariborski grad. . .	Festival Maribor, 21. 9. 2021 - 1. 10. 2021	Vinagova klet (voden ogled + degustacija)	
		Narodni dom: Dvorana generala Maistra (350 ljudi - fiksni stoli)		Reka Drava z nabrežjem in Mariborskim jezerom	35. Svečana trgatev Stare trte, 22. 9. 2021	Obisk vrhunskih vinogradnikov na okoliških vinskih cestah (predstavitve in degustacija)	
		SNG Maribor Več informacij: tu		Čebelarstvo, API turizem	Borštnikovo srečanje, druga polovica oktobra 2021 Martinovanje, 11. 11. 2021 Slovensko narodno gledališče Maribor s programom opere in baleta Pokrajinski muzej	Posestvo Meranovo, spominska soba Nadvojvode Janeza Botanični vrt Pivola Dravska kolesarska pot Posestvo Sončni raj in zip line	

Umetnostna galerija
Maribor

Ogled rovov iz 2.
svetovne vojne v Coni
Tezno

Muzej NO Maribor

Vožnja s splavom in
etnološki program

Vožnja z ladjico Dravska
vila

Pohorje (vožnja z
gondolo, pohodi,
kolesarjenje,
Pohorjet...)

Bike Park Pohorje

Drava center

Wakepark Dooplek

Pubec - festival mladih
štajerskih vin

Salon VinDel -

Mednarodni salon vina
in delikates

Kulinarika: Hiša Denk,
Rožmarin, Pec, Gostilna
Maribor, Gostišče pri
Treh ribnikih,
Restavracija 7,
Restavracija Mak,
Kooperativa dame

Kmečki turizem Leber

1.13 HOČE - SLIVNICA

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>		
					<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
HOČE - SLIVNICA		Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede (konferenčna dvorana s kapaciteto 230 oseb in več manjših dvoran). Več informacij: tu	Hoče Slivnica			Festival Heriterra (Paleo)	
						Pohorska kulinarična transverzala	
						Pohorje ultra trail	
						Ekološka turistična kmetija Pri Baronu, Boris Uranjek	
						Botanični vrt - Univerza v Mariboru	

1.14 RADLJE OB DRAVI

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
RADLJE OB DRAVI			Radlje ob Dravi	Rad' mam zeleno				

2 TABELNI PREGLED – MEDITERANSKA SLOVENIJA

2.1 POSTOJNA Z OKOLICO

Vodilne destinacije	Nastanitvene kapacitete	Konferenčne kapacitete	Spremljevalne destinacije	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	Spremljevalne aktivnosti		Gospodarsko-znanstveni program
					Kulturni program	Promocijski program	
POSTOJNA	Hotel Jama (80 sob + dodatnih 76 sob po prenovi hotela, predvidoma aprila 2020)	Jama – 358 m2, sprejme 200 ljudi. Dvorana Tartarus v Hotelu Jama – 310 m2, sprejme 180 ljudi. Dvorana Luka Čeč v Jamskem dvorcu – 337 m2, sprejme do 300 ljudi. Dodatno: manjše dvorane. Več informacij: tu	Postojna z okolico	Postojnska jama	VIP obisk Postojnske jame	Predjamski grad	Seznaničev z znanstveno vedo speleobiologijo
					VIP obisk največjih jamskih živih jasic	Tajni prostori Hotela Jama	
					5-zvezdično doživetje Adrenalinska tura Luka Čeč VIP obisk Predjamskega gradu	Preplet mediteranske in notranjske kuhinje v hotelu	
					VIP ogled tajnih prostorov Hotela Jama		

2.2 NOVA GORICA IN GORIŠKA BRDA Z OKOLICO

Vodilne destinacije	Nastanitvene kapacitete	Konferenčne kapacitete	Spremljevalne destinacije	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	Spremljevalne aktivnosti		Gospodarsko-znanstveni program
					Kulturni program	Promocijski program	
NOVA GORICA	Hotel Perla (Hit, d. d., 249 sob)	Pinta: 280 oseb Nina: 45 oseb Modra: 45 oseb Ovalna: 25 oseb Arena (znotraj Casinoja): 500 oseb Club Perla: 80 oseb Več informacij: tu	Nova Gorica in Goriška Brda z okolico		Hrib Sabotin Nova Gorica	Domačija Medot – hiša očeta rebule	
	Hotel Park (Hit, d. d., 81 sob)	/			Ogled grobnice Burbonov v samostanu Kostanjevica	Enogastronomski dogodek s predstavitvijo destinacij (v Brdih v Vili Vipolže)	Hit, d. d., Nova Gorica
		Vila Vipolže (Goriška brda) – Piano nobile, 220 oseb, dvorana se po želji razdeli v tri samostojne dele (več informacij v prilogi). Več informacij: tu			Ogled srednjeveške vasice Šmartno – Brda	Vila Vipolže	Arctur Nova Gorica
						Enogastronomski dogodek – predstavitev Vipavske doline Restavracija Klinec Plešivo	Pipistrel Ajdovščina Instrumentation Technologies Solkan Klet Brda Klet Brda

2.3 TOLMIN IN KOBARID Z OKOLICO

		<u>Spremljevalne aktivnosti</u>					
<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
TOLMIN IN KOBARID			Tolmin, Kobarid z okolico			Hiša Franko	Ekološka vaška sirama Čadarg Mlekarna Planika

2.4 VIPAVA Z OKOLICO

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
					<u>Kulturni program</u>		
VIPAVA			Vipava z okolico	Izviri reke Vipave	Akustični koncerti	Butične degustacije vin v vinskih kletah	Znanstveni večeri v dvorcu Lanthieri
				Dvorec Lanthieri	Koncerti klasične glasbe	Dvorec Zemono – visoka kulinarična doživetja	
				Vinski muzej	Razstave slovenskih umetnikov v dvorcu Lanthieri	Kolesarske poti in kolesarjenje	
				Egipčanska sarkofaga in vojaško pokopališče		Plezanje po naravnih stenah	
				Tabor		Ultratrail – Vipava Valley TRAIL RUNNING	
				Stari trg		Zgodba o Leonardu da Vinciju v Vipavi	
				Kebetova hiša		Zgodba o slovenski himni	
				Cerkev svetega Štefana		Vinoteka Vipava	
				Stari grad		Matija Vertovec in knjiga Vinoreja	
				Dvorec Zemono		Teodozijevo rimsko vojsko	
				Mozaik patra Ivana Marka Rupnika		Degustacija medu	
				Vrhopolje, Teodozijev križ		Majerija - restavracija	
				Cerkev sv. Vida			
				Lože		Vinarstvo Ferjančič - pinela in češnje	
				Soteska Bela in plezališče Bela			
				Nanos			
				Goče			

2.5 SEŽANA Z OKOLICO

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>		<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
					<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	
SEŽANA (LIPICA)	Hotel Maestoso – 140 sob (obnova in dozidava predvidoma do leta 2021)	Možnost združitve štirih dvoran v en prostor velikosti 366 m ²	Sežana z okolico	Škocjanske jame	Cerje	Štanjel	Šolski center Srečka Kosovela Sežana
				Jama Vilenica	Muzej slovenskih filmskih igralcev in Ite Rina, Divača	Po poteh Maksa Fabianija	Projekt RUNE (angl. <i>Rural Network Project</i>):
				Divaška jama		Kobilarna Lipica	Predlogi OOO Sežana: Marmor , podjetje za pridobivanje in obdelavo naravnega kamna Kern , orodjarske tehnologije P.G.M. Inženiring , proizvodnja gradbenih in drugih materialov BAUMIT
				Jama Dimnice		Vojaški muzej Tabor	
				Krajinski park Beka – dolina Glinščice		Mesec kraške kuhinje	
				Živi muzej Krasa		Tekaški pozdrav jeseni na Krasu	
				Vremščica		Martinovanje na Krasu	
				Brkini		Poletje odprtih kmetij in domačij na Krasu	
				Botanični vrt Sežana		Vinska klet Vinakras ali/in manjši vinarji	
				Suhi kamniti zidovi		Soba pobega – Karra	
				Udomnica Risnik		Restavracije, gostilne – več v katalogu	
						Teran	
						Posestvo Belaj, zeliščno - etnološka domačija	
						Biohotel - St. Daniel	

2.6 PIRAN, PORTOROŽ, STRUNJAN Z OKOLICO

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
PIRAN	Hotel Piran (92 sob)	Teater Tartini (gledališče z 263 sedišči – fiksni sedeži) Več informacij: tu		Krajinski park Sečoveljske soline		Kulturna pot po Piranu	Kolesarska avantura z električnimi kolesi	
				Krajinski park Strunjan		Sakralna pot po Piranu	Spoznaj pristno istrsko zaledje – oljke, lokalno	
				Strunjanske soline		Zgodovinska pot po Piranu	Vintage kulinarično doživetje Lisjak	
				Laguna Stjuža		Solna pot	Sprostitev na solinah, Krajinski park Sečoveljske soline	
				Strunjanski klif		Boškarinova pot po slovenskem delu Istre	Nepozabni dan v robogojnici Fonda	
				Mesečev zaliv ali Zaliv sv. križa		Pot po avstro-ogrski rivieri	Tartufi – lov, kuhanje in pokušina	
				Pešpot Fiesa–Piran		Festival obzidja Piran	Kulinarični izlet z e-kolesi in 5-hodnim menijem	
				Rt Madona		Tartini festival Piran	Po poti dediščine Hrastovelj	
				Naravni spomenik Stena		Festival slovenskega filma, Portorož	Prisluhnite pticam v Škocjanskem zatoku	
				Slapovi Škrline		Sladka Istra v Kopru	Izlet z ladjo Solinarko	
PORTOROŽ	Kempinski Palace Portorož (181 sob) Remisens premium Metropol (103 sobe) Remisens premium Casa Rosa (96 sob) Remisens premium Casa Bel Moretto (Remisens hoteli, 60 sob) Boutique Hotel Portorož (Eurotas hoteli, 97 sob) Mind Hotel Slovenija (LifeClass hoteli, 144 sob) Grand hotel Portorož (LifeClass hoteli, 196 sob) Hotel Apollo (LifeClass hoteli, 87 sob) Hotel Rivier (LifeClass hoteli, 183 sob) Hotel Neptun (LifeClass hoteli, 87 sob)	19 dvoran, največja za 1100 oseb Več informacij: tu 7 dvoran, največja za 250 oseb Več informacij: tu Kongresni center LifeClass hoteli, 10 dvoran, največja dvorana 520 sedežev Več informacij: tu	Piran, Portorož, Strunjan z okolico	Dolina reke Dragonje		Praznik kakijev v Strunjanu	Po Istri s kuhalnico	
				Jezeri v Fiesi		Vse sladkosti življenja v Portorožu	Opazovanje ptic v Krajinskem parku Sečoveljske soline	
				Kraški regijski park – Kraški rob		Festival penin	Ribji piknik na ladji	
				Naravni rezervat Škocjanski zatok		Praznik vina in česna, Nova vas nad Dragonjo	Vinske degustacije pri izbranih istarskih vinarjih: Santomas, Vinakoper, Rodica	

STRUNJAN

Hotel Mirna (LifeClass
hoteli, 80 sob)

Fakulteta za turistične
študije (2 veliki
predavalnici za 100 in 200
ljudi)

Hotel Svoboda Strunjan
(Terme Krka, 140 sob)

Hotel Salinera (Hoteli
Bernardin 101 soba)

Hrib Slavnik (1028 m)

Forma Viva Portorož

Praznik olja in bledeža v
Padni

Festival Malvazija

Portorose2 – Rose & Rose
'Festival

Monfort - skladišče soli
Piran

2.7 KOPER

	<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>		<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
						<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	
MEDITERANSKA SLOVENIJA	KOPER			Koper z okolico			Obisk vinske fontane v Marezigah	
							Obisk kleti Vinakoper	
							Vintage kulinarično doživetje	
							Hrastovlje – doživetje v Istri	
							Sladka Istra	
							Hiša Torkla	

3 TABELNI PREGLED - LJUBLJANA IN OSREDNJA SLOVENIJA

3.1 LJUBLJANA Z OKOLICO

Vodilne destinacije	Nastanitvene kapacitete	Konferenčne kapacitete	Spremljevalne destinacije	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	Spremljevalne aktivnosti		Gospodarsko-znanstveni program
					Kulturni program	Promocijski program	
LJUBLJANA	Hotel Slon Best Western (170 sob)	5 dvoran, največja za 250 oseb Več informacij: tu	Ljubljana z okolico	Ljubljansko barje	Noči v stari Ljubljani – konec avgusta	Kulinarični ogled Okusi Ljubljane*	Inštitut za razvoj igrač
	Grand hotel Union (hoteli Union, 194 sob)	25 dvoran, največja dvorana za 850 oseb Več informacij: tu		Polhograjski dolomiti – pohodništvo	December v Ljubljani – december	Ljubljansko vinsko doživetje*	Novartis - Lek d.d.
	Hotel Union Business (hoteli Union, 133 sob)	https://www.uhcollecti.on.si/sl/dogodki/preglednica-dvoran-in-na		Planinsko polje	Olimpijski festival (za otroke) – september	Pivovsko doživetje Ljubljane*	
	Hotel Lev (hoteli Union, 250 sob)	https://www.uhcollecti.on.si/uploads/applications/documents/001/562/930/union-hotels-hall-chart.pdf		Kamniško-Savinjske Alpe – Velika planina	Mednarodni grafični bienale – junij, julij, september, začetek oktobra	Brko tura – do konca septembra	
	InterContinental (165 sob)	5 dvoran, največja za 300 oseb Več informacij: tu		Posavsko hribovje	Mesec oblikovanja – oktober, november	Sprehod po Plečnikovi Ljubljani*	
	Radisson Blu Plaza (237 sob)	7 dvoran, največja za 200 oseb Več informacij: tu		Porečje reke Save		S kolesom po Plečnikovi Ljubljani – do konca septembra	
	Austria Trend hotel (214 sob)	11 dvoran, največja za 600 oseb		Radensko polje		Odperta kuhna – do konca oktobra	
	Four Points by Sheraton - Mons (114 sob) Predvidene dodatne sobe do leta 2021 in sicer 236 sob.	11 dvoran, največja za 600 oseb Več informacij: tu		Dolina reke Kamniške Bistrice (izvir, soteska Predaselj)		Pivo in burger fest – september	
	Hotel M (145 sob)	9 dvoran, največja za 120 oseb Več informacij: tu		Županova jama		Čokoljana – oktober	
	City Hotel Ljubljana (200 sob)	4 dvorane, največja za 200 oseb Cankarjev dom , 22 dvoran, največja za 2200 oseb (od tega ima 6 dvoran stalno gledališko postavitev) Več informacij: tu		Podpeško jezero			
				Iški vintgar		Festival November Gourmet Ljubljana	

Gospodarsko razstavišče, 20 dvoran, največja za 2200 oseb
Več informacij: tu
Ljubljanski grad, 9 dvoran, največja za 800 oseb
Več informacij: tu
Mestni muzej, 4 dvorane, največja za 200 oseb
Več informacij: tu
Narodni muzej Slovenije, 2 dvorani, največja za 150 oseb
Narodna galerija Slovenije, 6 dvoran, največja za 280 oseb (op. svečani dogodek!)
Osrednja ljubljanska pošta, 1 dvorana, največ za 120 oseb (op. svečani dogodek!)
SNG Opera in balet Ljubljana, 5 dvoran, največja za 557 oseb (op. svečani dogodek!)
Stara elektrarna (op. svečani dogodek)
Dvorana Tabor (op. svečani dogodek!)
Železniški muzej Slovenskih železnic (op. svečani dogodek)
Križanke (op. svečani dogodki)
Festivalna dvorana, 9 dvoran, največja za 510 oseb (op. svečani dogodek!)

Gostilna Mihovec iz Zgornjih Pirnič pod Šmarno Goro

Jezeršek, kreativna kulinarična doživetja

JB restavracija

Pivnica Union

3.2 LITIJA

						<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	
<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
LITIJA			Litija		Prižig kope velikanke za vpis v Guinnessovo knjigo rekordov Risanje z ogljem Razstava "Oglarjenje pri nas" Razstava "Kodeks obiska v naravi" Razstava slovenskih drevesnih vrst in/ali pručk, izdelanih iz 50 različnih vrst lesa Zbor sv. Nikolaja Litija Ljoba Jenče Godalni orkester Strunikat Knjiga o slovenskih oglarjih	Oglarska mal'ca Sejem rokodelskih in prehranskih izdelkov Pohod po oglarski krožni poti	

3.3 KAMNIK

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>			<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
					<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>		
KAMNIK	Terme Snovik (105 sob)			Kamniško-Savinjske Alpe – Velika planina (Po stopinjah pastirjev); dolina Kamniške Bistrice – soteska Predaselj, izvir reke Kamniške Bistrice; Menina planina	Arboretum Volčji Potok	Okusi Kamnika (kosila/večerje)		Obisk KIKŠarterja
					Ogled mesta Kamnik	Kulinarični festival Kul petki		Podjetniški klub Kamnik: Nektar Natura, Metal profil, Elektrina, Jata Emona, d. d., Menina, ETC Adriatic, Calcit itd.
					Projekt StimulArt (predstavitev)	Zgodba o trniču in delavnica izdelave trniča (sir z Velike planine)		
					Budnarjeva domačija	Strokovno vodenje po poteh Plečnika		
					Vodiškarjeva kmečka hiša	Ogled kamniških mikropivovarjev in degustacija (Mali grad, Barut, Maister, Domača pivovarna pod Menino)		
					Frančiškanski samostan s knjižnico	Dnevi narodnih noš in oblačilne dediščine v Kamniku		
					Mali grad s kapelo Medobčinski muzej Kamnik	Gostilna Repnik		

3.4 KOČEVJE

Spremljevalne aktivnosti							
<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
KOČEVJE			Kočevje z okolico	Čarobnost kočevskih gozdov		Preživetje v naravi Kolesarjenje po kočevskih gozdovih Doživetje narave s konjskega hrbta Bunker Škrilj Adrenalinsko doživetje: Lynx PRO center odličnosti Opazovanje medveda v njegovem naravnem okolju Program »Wildlife watching«	smartMELANINE, R&D projekt (Horizon 2020) Yaskava Europe Koles, kočevska lesna industrija Podjetniški inkubator Kočevje

3.5 IVANČNA GORICA

				<u>Spremljevalne aktivnosti</u>			
<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
IVANČNA GORICA			Ivančna Gorica	Reka Krka, Krška jama in spust s kajakom po Krki	Jurčičeva domačija Cistercijanski samostan Stična	Hiša kranjske čebele	

4 TABELNI PREGLED - TERMALNA PANONSKA SLOVENIJA

4.1 MORAVSKE TOPLICE IN RADENCI Z OKOLICO

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
MORAVSKE TOPLICE IN RADENCI	Hotel Radin (Sava hoteli, 291 sob)	Kongresna dvorana (ima fiksno postavitvev), dvorana Izvir in druge manjše dvorane Več informacij: tu	Moravske Toplice in Radenci z okolico	Krajinski park Goričko		Reka Mura	Podjetje Radenska
	Hotel Izvir (Sava Hoteli, 60 sob)				Plečnikova arhitektura	Krajinski park Goričko – eko-socialna kmetija Korenika	Podjetje Panvita
	Hotel Ajda (Sava hoteli, 157 sob)	največja dvorana za 190 oseb; 177 m2 Več informacij: tu			Freske Janeza Aquile	Pri momi	Podjetje Mlinopek
	Hotel Livada Prestige (Sava hoteli, 122 sob)	največja dvorana za 120 oseb; 140 m2 (morda malo majhna) Več informacij: tu			Protestantizem	Salon Traminec	Podjetje Radgonske gorice
	Hotel Vivat (Terme Vivat, 142 sob)	največja dvorana za 250 oseb; 300 m2 Več informacij: tu			Festival Fronta		Mednarodni kongres Odgovorne raziskave kot osnova za znanstveno integriteto ter povezovanje z gospodarstvom
					Grossmanov festival fantastičnega filma in vina Mednarodni folklorni festival v Beltincih		Dvodnevni mednarodni posvet: Geotermalna energija Podnebne spremembe in kmetijstvo
					Evropska kulturna pot sv. Martina		Krožno gospodarstvo
					Evropska kulturna pot reformacije		Pametni digitalni ekosistem KKI – unikatno in industrijsko oblikovanje Kmetijsko - živilski sejum (AGRA)

4.2 LENDA VA

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
LENDAVA			Lendava	Stolp Vinarium	Lendavski grad Likovna razstava velikanov Muzej meščanstva, tiskarstva in dežnikarstva Kapelica sv. Trojice Mumija Mihaela Hadika	Festival Vinarium Bogračfest Lendavska trgatev	

4.3 RAZKRIŽJE

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
RAZKRIŽJE			Razkrižje	Obisk prazgodovinske naselbine Gradišče na Šafarskem	Predstava Božična noč pri Ivanovem izviru	Prikaz priprave in pokušina prajedi razkriški mlinci ter pokušina vina	Kmetija Fortner
				Ivanov izvir		Zeliščni vrt	Kmetija Žižek
				Ogled romarske cerkve sv. Janeza Nepomuka		Domača žganjekuha	Oljarna Gibina
				Slomškov mlin		Degustacija vin	Kmetija Makovec
				Kovaški muzej		Mednarodni Tek prijateljstva Razkrižje–Štrigova	Thinktura
				Kulturna dediščina družine Gašparič			
				Predstavitev mesta spopadov v obrambi slovenske samostojnosti in neodvisnosti			
				Ogled mejnih kamnov iz 17. in 18. stoletja			
				Potočni mlin in slap na Gibini			
				Šafarov zdenec			
				Sprehod po turistični pešpoti v Razkriškem kotu			

4.4 ORMOŽ

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
					<u>Kulturni program</u>		
ORMOŽ			Ormož	Ormož	Košarkina hiša na Kogu	Klet Ormož Puklavec Family Wines, d.o.o.	Oljarna – Središče ob Dravi, Jeruzalem, Ormož
				Zakladi ormoškega gradu in prenovljene grajske pristave	Gasilski muzej PGD Miklavž pri Ormožu	Zidanica Malek	
				Grad Velika Nedelja	Cajnkarjeva domačina – TIP Sveti Tomaž		
				Cerkev Žalostne Matere Božje na Jeruzalemu			
				Naravni rezervat Ormoške lagune			
				Klet muzej Brumen			
				Zbirka železniške dediščine – muzej Na stanici			

4.5

GRAD

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>		<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
				<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Kulturni program</u>		
GRAD			Grad	Občina Grad		Trajnostne kmetije Goričko	Circular Innovation CAMPUS Goričko
				Akademija Goričko		JZ Krajinski park Goričko	

4.6 MURSKA SOBOTA

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
MURSKA SOBOTA			Murska Sobota z okolico	Unesco Biosferno območje Mura	Festival sodobnega plesa Fronta	Regijski promocijski center Expano	Podjetje Medicop
					Turistični produkt Cesta gradov	Kulinarični produkt in promocijski dogodek "Gourmet over Mura"	Podjetje Paradajz (Lušt)
						Festival prekmurske gibanice in prekmurske šunke Vinska klet Marof	Podjetje Ocean Orchids
						Vinska klet Radgonske Gorice Vila Natura, Marko Slavič Oljarna Klas	Kodila, d.o.o. – šunkarna, delikatesa in restavracija

4.7 PTUJ

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
					<u>Kulturni program</u>		
PTUJ	Hotel Primus (Sava Hoteli, 118 sob)	6 dvoran, največja dvorana Tacit za 220 oseb Več informacij: tu	Ptuj z okolico	Vinska klet Ptuj	Ogled zbirke tradicionalnih pustnih mask Pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož	Okusi Ptuja	KSEVT – Vitanje
				Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož	XIV. Rimske igre na Ptuju (avgust)	Vinske degustacije v temi v rovu pod Ptujskim gradom	Znanstvenoraziskovalno središče Bistra Ptuj
				Dominikanski in minoritski samostan	Festival kave in kavarniške kulture (september)	Tradicionalno martinovanje na Ptuju	
				Knjižnica Ivana Potrča Ptuj	Dnevi poezije in vina	Dnevi poezije in vina	
				Bazilika Marije Zavetnice s plaščem na Ptujski Gori		Oljarna Fram	
				Dvorec Dornava			
				Dominkova domačija			
				Ptujsko jezero			
				Puhov muzej			
				Haloze, Slovenske gorice in Ljutomersko-Ormoške gorice			
				Dvorec Štatenberg pri Makolah			
				Grad Velika Nedelja in baročna cerkev sv. Trojice z najstarejšim krstilnim kamnom na Slovenskem			
				Žička kartuzija pri Slovenskih Konjicah			
				Cerkev sv. Trojice v Slovenskih goricah			

4.8 PODČETRTEK

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
PODČETRTEK	Wellnes hotel Sotelia (Terme Olimia, 145 sob) Hotel Breza (Terme Olimia, 154 sob)	9 dvoran, največja za 350 oseb – Kongresna dvorana Primula 1+2 Več informacij: tu	Podčetrtek iz okolice				Zeliščna domačija Herbalija, Virštanj	

4.9 ROGATEC

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
ROGATEC		Dvorec Strmol Več informacij: tu	Rogatec	Dvorec Strmol Muzej na prostem Rogatec ali Rokodelski center Rogatec	Okusimo dediščino Etnografska prireditev Likof na Taberih		

4.10 ROGAŠKA SLATINA Z OKOLICO

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
ROGAŠKA SLATINA	Lux Grand hotel Sava (Rogaška, d.d., 86 sob)	3 dvorane (največja dvorana za 300 ljudi) Več informacij: https://rogaska.si/si/kongresi https://rogaska-resort.com/katalog-grand2/8c45f2.pdf /	Rogaška Slatina z okolico	Boč	Muzej Anin dvor	Pavilijon kaktej	Steklarna Rogaška Slatina
	Grand Hotel Sava Rogaška (Rogaška d.d., 120 sob)					Janeževa domačija	Kozmetika Afrodit
	Grand Hotel Donat (176 sob)					Kraljevi in Ignacijev vrelc	Orglarstvo Škrabl
	Grand Hotel Rogaška (194 sob)	2 dvorani, največja za 300 oseb				Čebelarstvo Vita - med	PetekProces
	Hotel Atlantida Boutique (76 sob)						

4.11 ŠMARJE PRI JELŠAH

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
ŠMARJE PRI JELŠAH			Šmarje pri Jelšah	Zakladnica doživetij med zelenimi griči – ogled Skazove hiše, muzeja baroka, cerkve sv. Roka, srednjeveškega trga Lamberg, rotovža				

4.12 ŠENTJUR

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
ŠENTJUR			Šentjur	Pesem Južne železnice Obisk Ipavčevega vrta s Plečnikovim vodnjakom in kamnito mizo Planina – zgodba Veronike Deseniške		Pesem Južne železnice – prevoz z lojternikom, spoznavanje zelišč in njihove moči, kulinarično in glasbeno doživetje Planina – zgodbe Veronike Deseniške, vmes še postanek pri Slivniškem jezeru Hiša skladateljev Ipavcev (Zgornji trg)	

4.13 SLOVENSKE KONJICE

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
SLOVENSKE KONJICE			Slovenske konjice	Žička kartuzija			Slovenske Konjice, v objemu žlahtnih zgodb in Žička kartuzija, tiha lepota v Dolini svetega Janeza Krstnika	

4.14 CELJE

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
					<u>Kulturni program</u>		
CELJE	Hotel Evropa (pribl. 62 sob)	2 dvorani, največja za 80 oseb	Celje	Celje skozi časovni stroj	Poletje v Celju – knežjem mestu	Celje skozi časovni stroj	Tecos
		Celjski dom, sprejme do 1000 obiskovalcev		Moderno Celje		Moderno Celje – z možnostjo kosila v centru mesta	Lxnav
		Narodni dom (velika dvorana do 260 sedežev)				Doživite zeleno Celje 1 na Celjski koči	Ema
		Celjski sejem – kongresni center, največja dvorana za 800 ljudi Več informacij: tu				Doživetje zeleno Celje 2 v mestnem gozdu	Tehno Park
							Inkubator Savinjske regije Mednarodni obrtni sejem

4.15 ŽALEC Z OKOLICO

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
ŽALEC			Žalec z okolico	Jama Pekel Rimska nekropola Ribnik Vrbje		Fontana piv Zeleno zlato – degustacija piv, varjenih s slovenskim hmeljem Ekomuzej hmeljarstva in pivovarstva Slovenije – ogled muzeja in VR filma Doživetje zelenega zlata Kulinarična tura pivo in pajs Kolesarnjenje med hmeljišči Ročno obiranje hmelja Kulinarična ponudba: Galerija okusov in gostilna Privošnik	

4.16 VELENJE

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
					<u>Kulturni program</u>		
VELENJE	Hotel Paka , 53 sob Več informacij: http://www.hotelpaka.com/ + v kombinaciji z Vila Herberstein , 7 tematskih dvoposteljnih sob Več informacij: http://vilaherberstein.si/	6 konferenčnih dvoran Več informacij: tu	Velenje z okolico	Velenjski grad	Film Ptice jezer, njihova vrnitev	Velenje underground – Muzej premogovništva	Vzorčno mesto
				Muzej premogovništva Slovenije	Glasbeni program po dogovoru (klasična glasba, sodobna, popularna itd.)	Galerija okusov - Vila Široko	Gorenje, d.d.
				Šaleška jezera		Vila Herberstein	Energija – ekologija (sanacija degradiranega okolja Šaleške doline) Trajnostna mobilnost za zeleno Velenje

4.17 SEVNICA Z OKOLICO

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
					<u>Kulturni program</u>		
SEVNICA	40 minut od Term Čatež – Občina Sevnica	Grad Sevnica: sprejme 100–120 oseb (brez miz) – na voljo prostor za izjave za medije in fotografiranje	Sevnica z okolico	Lisca s svojimi pohodnimi poti	(Animirani) ogledi arheološkega parka Ajdovski gradec in grad Sevnica	Srednjeveška pojedina na gradu Sevnica s kulinarčno ponudbo Gostilne Repovž	Ogled rastlinske čistilne naprave na Lisci
		Kulturna dvorana: 230 oseb, z omizji 100 (stoli se lahko poljubno premikajo) Vinski dvor DEU: 150 oseb z omizjem Več informacij: tu		Jurkova učna pot z Jurkovim praženjakom	Lutrovska klet	Kulinarična ponudba: Gostilna Repovž, restavracija Ajda	Gabaroni – testnine
				Tematska pot Gozd je kultura na gradu Sevnica	Staro mesto jedro Sevnice	Degustacija modre frankinje in sevnške salame	Ogled sadonjakov in hladilnice sadja Blanca
		Hotel Ajdovec: 100–130 oseb, z omizjem do 80 Več informacij: tu			Dolinškov kozolec	Prireditev: salamiada	Siliko – proizvodnja
						Prireditev: Sevn'ska kuhinja na trgu	HE Blanca
						Prireditev: Festival modre frankinje	Ribje steze
						Torta Melanija	Stilles d.o.o. - "predani hotelirjem"
						Sevniško grajsko poletje	
						Vinska klet Mastnak	

4.18 LAŠKO

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
LAŠKO	Hotel Thermana park Laško (Thermana Laško, 181 sob in 7 suit)	7 dvoran in 3 sejne sobe, največja za 490 oseb Več informacij: tu		Izviri termalne vode (Thermana, Rimske Terme)	Vrhunski program v KC Laško	Turizem (Thermana, Terme resort)	Pivovarna Laško Union
	Hotel Zdravilišče Laško (Thermana Laško, 195 hotelskih sob, 5 suit, od tega 48 sob (98 ležišč) na negovalnem oddelku)			Kartuzija Jurklošter	Festival Pivo in cvetje	KBZ in certifikat kakovosti Okusiti Laško	
RIMSKE TOPLICE	Sofijin dvor (Rimske Terme, 43 sob)	5 dvoran, največja za 250 oseb Več informacij: tu	Laško in Rimske Toplice z okolico	Ribnik Marof	Etno prireditve v Laškem	Pavus	
	Hotel Rimski dvor (Rimske Terme, 68 sob)			Dolina Gračnice	Guštfest	Športne in druge prireditve v Tri lilije	
	Hotel Zdraviliški dvor (Rimske terme, 76 sob)			Slapovi na Gračnici in Lahomnici	Kino na prostem	Escape room Enigmarij Laško	
				Grad Tabor		Unlock Laško	
				Govce		Prodajalna dobrot s podeželja	
				Šmohor			
				Transromanica			
				Aškerčeva domačija			
				Objekti Jožeta Plečnika in učencev			
				Muzej Laško			
				Čebelarstvo			
				Čebelarški center Laško			

4.19 RADEČE

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
RADEČE			Radeče	Gašperjev kostanj Interpretacijski center stara šola	Koncerti na splavu	Splavarjenje na Savi Ostrovharji Radeška tržnica	4kidsandus

4.20 HRASTNIK

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
HRASTNIK			Hrastnik	Kopitnik	Etnološki prikaz zgodovine Zasavja	Rafting ali kajak na reki Savi	Steklarna Hrastnik
				Muzej Hrastnik z doživetji		Naravno plezališče	RTC Zasavje

4.21 TRBOVLJE

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
TRBOVLJE			Trbovlje	Krajinski park Kum	Virtualni muzej rudarstva 4. dritl	Perkmandeljčev pohod po rovih RTH	Laboratorij - projekt MC RUK Katapult in Dewesoft Najvišji dimnik v Evropi

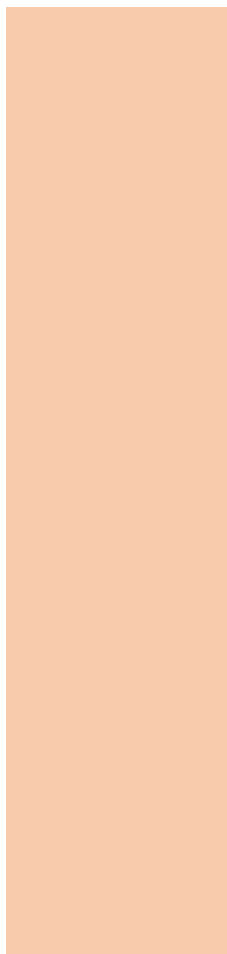
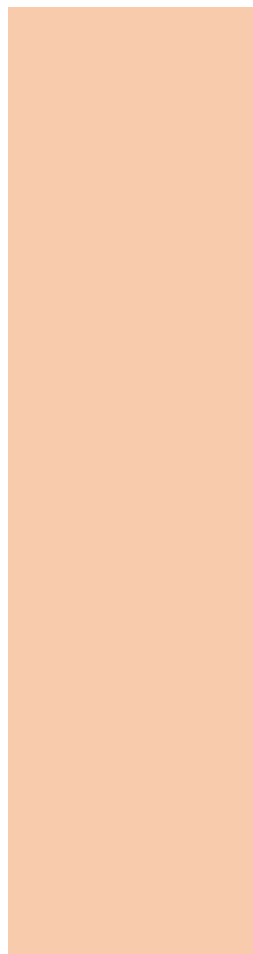
4.22 VOJNIK

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
VOJNIK			Vojnik	Vas Polže Soržev mlin Galerija Piros	Božični Vojnik		

4.23 KRŠKO

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
KRŠKO		Kulturni dom Krško – velika dvorana sprejme 504 osebe, parterl je mogoče pregraditi za do 160 oseb Več informacij: tu	Krško z okolico	Ribnik Mačkovci	Mestni muzej Krško	Cvičkov hram na Raki	Svet energije

	25 minut vožnje iz Term Čatež	Grad Rajhenburg – Romanska dvorana – do 100 oseb, Renesančna dvorana – do 80 oseb, Velika dvorana – do 200 oseb, Okrogla dvorana – do 100 oseb Več informacij: tu Tri lučke – konferenčna soba – do 80 oseb, steklena dvorana – do 120 oseb Več informacij: tu Gostilna Kunst: dvorana – do 200 oseb Več informacij: tu		Bohor (štirje veličastni slapovi, urejene pohodne poti)	Grad Rajhenburg	Obisk lončarja – Lončarstvo Kerin	Podjetje Evrosad
				Karkovski gozd, pohodna tura po pragozdu	Valvasorjeva knjižnica Krško	Obisk zeliščarke Nataše Požeg Dular	Karting – obisk centra adrenalina (Kartodrom Raceland)
				Sava – ribolovna reka	Obisk partizanske bolnice Javornik	Obisk vinskih kleti (Klet Krško – največja cvičkova klet na svetu, Klet Žaren – Albiana, Vinska klet Kerin – bela frankinja)	Ogled ribogojstva Goričar
				Gorjanci (in kuhanje oglja na Gorjancih)		Spidvej na Stadionu Matija Gubca in možnost ogleda razstave o spidveju v Valvasorjevi knjižnici Krško	Ogled kmetij z mlečno proizvodnjo: Koren, Bogovič, ogled hribovske kmetije s predelavo Klaužar - Gorjup, ogled namakalnih sistemov in preciznega kmetijstva (Ketija Jurečič, Malo Mraševo)
				Krakovski gozd		Senovo – rudarsko mesto Prireditel Okusi Posavja	Sortirni center Vrbina – podjetje Kostak Prikaz namakanja zelenjave v Pobočju

Kulinarične posebnosti in destinacije (Gostilna Kunst, Restavracija Tri lučke, Hotel City, Restavracija Adrenalina, Restavracija Silvester. *lokalne kulinarične posebnosti: zdolska gobova juha, meso kopuna in krškopoljskega prašiča, vodna perutnina, sladkovodne ribe in ribje jedi, štruklji z različnimi nadevi, domače koline, pršjača, zavitki, potice, ocvirki, rogljički, lokalna zelenjava in sadje)

Ogled HE na Spodnji Savi in protipoplavna zaščita

Mestni park s Hočevarjevim mavzolejem

Ogled in prikaz delovanja NEK, ogled podjetja TIPS, proizvodnja letališke opreme

Mencingerjeva hiša s freskami

Staro mestno jedro – ogled obnovljenih stavb

Slovenski kasaški šampionat

Rajhenburški dan čokolade in likerjev

Čokoladno vino

4.24 BREŽICE Z OKOLICO

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
BREŽICE	Hotel Terme (Terme Čatež, 212 sob) Hotel Toplice (Terme Čatež, 137 sob) Hotel Čatež (Terme Čatež, 181 sob)	največja dvorana za 200 oseb Viteška dvorana v gradu Brežice (dvorana vsaj za 150 oseb) Več informacij: tu	Brežice z okolico	Naravni park Jovsi in Koščevo pot	Posavski muzej Brežice Vodovodni stolp Priprava bizeljskega ajdovega kolača Ogled razstave kolnarji	Golf na igrišču Hotela Golf Grad Mokrice Kolesarjenje po vinskih cestah Pokušina vin v grajski kleti Festival: Brežice moje mesto	HE Brežice Riba in pol Sromlje

4.25 KOSTANJEVICA NA KRKI

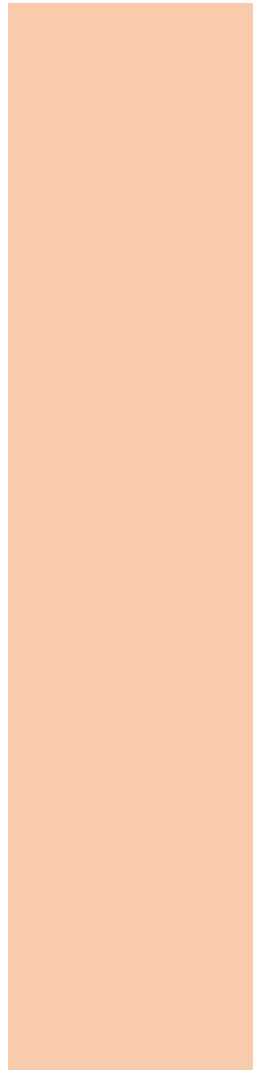
<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>		
					<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
KOSTANJEVICA NA KRKI	25 minut vožnje iz Term Čatež do Kostanjevice na Krki	Galerija Božidar Jakac – dvorana – do 100 oseb Več informacij: tu Večnamenska dvorana za 300 oseb	Konstanjevica na Krki z okolico	Kostanjeviška jama	Stalne in občasne razstave v Galeriji Božidarja Jakca	Mestno jedro Kostanjevice na Krki	Ogled in pokušine: Vinogradništvo Jelenič, Jurkovič, Kuhar
				Čolnarjenje in supanje po reki Krki	Forma viva	Kostanjeviška noč (julij)	Integrirana predelava zelenjave – kmetija Škrjanc, Jordan
				Pohodne poti po Uskoški poti	Lamutov likovni salon	Planinski pohod po cvičkovi poti	Trsničarstvo Unetič
				Črneški stolp	Gorjupova zbirka	Trgatev	Ogled krovstva in tesarstva
				Črneški stolp	Župnjiska cerkev sv. Jakoba	Šelmarija	Ribogojstvo Colarič
				Pohod po Resslerjevi poti		Kiparski simpozij Forma viva	
				Krakovski pragozd		Gostilna Žolnir	
				Čebularski pohod		Cvičkova klet	
				Cvičkov pohod			
				Ogled Cvelbarjevega hrasta			

4.26 BISTRICA OB SOTLI

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
BISTRICA OB SOTLI	25 minut vožnje od Term Čatež – Občina Bistrica ob Sotli		Bistrica ob Sotli	Soteska reke Bistrice – Prišjek	Svete gore nad Bistrico ob Sotli	Vinogradništvo Kralj	

4.27 NOVO MESTO Z OKOLICO

Vodilne destinacije	Nastanitvene kapacitete	Konferenčne kapacitete	Spremljevalne destinacije	Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti	Spremljevalne aktivnosti		Gospodarsko-znanstveni program
					Kulturni program	Promocijski program	
NOVO MESTO	Hotel Šport Otočec (Terme Krka, 89 sob) Kulturni center Janeza Trdine – dvorana za 366 oseb, manjše dvorane in avla Več informacij: tu	Največja dvorana za 140 oseb (bazen – notranje mere 14 x 9 m, od ograje do okna je 3 metre, kjer se lahko namestijo tolmaške kabine) Več informacij: tu Kulturni center Janeza Trdine – dvorana za 366 oseb, manjše dvorane in avla Več informacij: tu	Novo mesto z okolico	Mesto situl	Anton Podbevšek Teater	Cviček: zgodba o cvičku	Prestolnica slovenskega izvoznega gospodarstva (Krka, Revoz, Adria Mobil, TPV)
				Največji srednjeveški trg v Sloveniji	Dolenjski muzej in Muzejski vrtovi	Med in čebelarstvo	Industrijski turizem – zbirka IMV in Hiša tehnološkega napredka
					Knjižnica Mirana Jarca	Dogodki vrhunske avtentične lokalne kulinarike	Hiša tehnološkega napredka (HTN)
				Obisk samostanske knjižnice	Kulturni center Janeza Trdine	Berryshka: družinska destilarna in čokoladnica	Center razvoja, raziskav in inovacij (CRR)
				Reka Krka z mestnimi gozdovi in sprehajališči	Simfonični orkester, Big Band in druge zasedbe GŠ Marjana Kozine	Širok nabor kulinaričnih in etnoloških doživetij v Beli krajini	Prenova mestnega jedra – internetna komunikacija
				Gradovi Novega mesta in okolice	Pihalni orkester Krka	Prestolnica slovenskega kolesarstva	Pametno mesto – s tehnologijo do trajnostnega razvoja
				Vinska gorica Trška gora	Mešani pevski zbor Pomlad	Skok v Krko in Noč na Krki	Primer dobrih praks – povezovanje šolstva in gospodarstva
				Machova pot	Založba Goga	Široke možnosti atraktivnih športnih doživetij	Društvo za razvijanje prostovoljnega dela
				Gorjanci (in kuhanje oglja na Gorjancih)	Festival Novomeški poletni večeri	Olimpijski center Novo mesto	Mikrografija d.o.o.

Festival Jazzinty

Kulinarična doživetja:
 Hiša Fink (Novo mesto),
 Gostilna Vovko (Ratež),
 Gostišče Loka (Novo mesto), Grad Otočec (Otočec), Turistična kmetija Šeruga (Sela pri Ratežu), Oštarija (Dolenjske Toplice); lokalno obarvana kosila in večerje - gostilna Mrak (Ratež), gostilna Pugelj (Novo mesto), gostilna Francl, gostilna Repovž

Grm Novo mesto -
 center biotehnike in turizma

Kleevž

Dolenjska in Bela krajina – domovina vrhunske rock in pop glasbe
 Društvo likovnih umetnikov Dolenjske

Ekološka kmetija Pecel

Hiša žive dediščine

Delavnica nordijske hoje in sprehod po zdraviliškem parku

Gimnazija Novo mesto

Osvežitev na Izviru Cvička

Folklorno društvo Kres

Kočevski rog in Baza 20

Plesni studio Novo mesto

Muzej Lojzeta Slaka in Toneta Pavčka

Društvo za razvijanje kreativnega gibanja Arabeska

Ogled izvira reke Krpe in novega visečega mostu

Mestne kvačkarice

Ogled endemične črne človeške ribice

Bogat kulturni program Bele krajine

4.28 VELIKE LAŠČE

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
VELIKE LAŠČE			Velike Lašče				Rašica – rojstni kraj Primoža Trubarja Dolnje Retje – rojstni kraj Frana Levstika Podsmreka – rojstni kraj Josipa Stritarja Grad Turjak Gradež pri Turjaku Križišče evropskih pešpoti E6 in E7 Krvava Peč Velike Lašče	

4.29 DOBRNA

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
DOBRNA	Hotel Vita (172 sob)	5 dvoran (največja za 150 do 200 sedežev – Zdraviliška dvorana) Več informacij: tu						

4.30 RMSKE TOPLICE

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
RIMSKE TOPLICE	Sofijin dvor (Rimske Terme, 43 sob) Hotel Rimski dvor (Rimske Terme, 68 sob) Hotel Zdraviliški dvor (Rimske terme, 76 sob)	5 dvoran - Rimska arena – u-postavitev – 150 oseb) Več informacij: tu					
			Vojnik	Vas Polže Galerija Piros Soržev mlin	Božični Vojnik		
			Radeče	Gašparjev kostanj Interpretacijski center stara šola	Gašperjev kostanj Etnološka zbirka Ključevšek	Splavarjenje na reki Savi Ostroviharji Radeška tržnica	4kidsandus
			Hrastnik	Kopitnik Muzej Hrastnik	Etnološki prikaz zgodovine Zasavja	Rafting ali kajak na reki Savi Naravno plezališče	Steklarna Hrastnik Regionalni tehnološki center Zasavje
			Trbovlje	Krajinski park Kum	Virtualni muzej rudarstva	Perkamndeljčev pohod po rovih Rudnika Trbovlje-Hrastnik	Laboratorij v sklopu Mreže centrov raziskovalnih umetnosti in kulture Katapult in podjetje Dewesoft Ogled notranjosti najvišjega dimnika v Evropi

4.31 DOLENJSKE TOPLICE

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
DOLENJSKE TOPLICE	Hotel Balnea (62 sob)	Največja dvorana za 70 ljudi – dvorana Fontana Več informacij: tu						
	Hotel Kristal (66 sob)	Kulturno-kongresni center Dolenjske Toplice – 6 dvoran, največja za 260 oseb Več informacij: tu						

4.32 ŠMARJEŠKE TOPLICE

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u>	<u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
ŠMARJEŠKE TOPLICE	Hotel Šmarjeta (98 sob) Hotel Vitarium (72 sob)	Bela dvorana I+II Več informacij: tu						

4.33 METLIKA

<u>Vodilne destinacije</u>	<u>Nastanitvene kapacitete</u>	<u>Konferenčne kapacitete</u>	<u>Spremljevalne destinacije</u>	<u>Naravna in kulturna dediščina, znamenitosti</u>	<u>Spremljevalne aktivnosti</u> <u>Kulturni program</u>	<u>Promocijski program</u>	<u>Gospodarsko-znanstveni program</u>
METLIKA			Metlika z okolico			Kmetijska zadruga - Vinska klet Metlika	